

ספר

שארית יצחק

והוא סיפור חייו והנהגותיו וקובץ מאמריו
שיחותיו ומכתביו של האי גברא מגדולי אנ"ש
שבפולניא שנספה בשואה הי"ד
ה"ה הרה"ח ר' יצחק ברייטער זצ"ל הי"ד

עם ספר

מְדַרְכֵי הַצַּדִּיק

והוא באור רחב בענין חיוב ההתקרבות וההתבטלות
לצדיק בכל דור והענינים המסתעפים ממנו

חובר ונכתב

בידי הרה"ח מזקני וחשובי אנ"ש

ה"ה ר' מרדכי יגלניק ז"ל

מתלמידיו המובהקים של רבי יצחק ברייטער זצ"ל הי"ד

הובא לדפוס על ידי

אגודת משך הנחל

הדפסת והפצת ספרי מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זצ"ל

ת.ד. 91056 5719 ירושלים

תמוז התשס"ה לפ"ק פעיה"ק ירושלים תובב"א

לכל מאן דבעי

היות וכל מטרתינו בהדפסת הספרים הק' היא לקיים
זוואתו של מוהנ"ת זצ"ל שצוה קודם הסתלקותו
"יפוצו מעינותיך חוצה"

ובכדי שהדפסת הספרים יהיה תחת פיקוחינו שלא
יצא תקלות ח"ו וכו' כבקשת חשובי אנ"ש שליט"א,
הננו להודיע שניתן לכל מי שרוצה להדפיס או לצלם
או להעתיק מהספרים שבהוצאתינו

ובתנאי המפורט בתקנון המכון בלבד

ואיסור חמור להדפיס או לצלם שום ספר בלי רשות
בכתב מפורשת מהנהלת המכון.

המו"ל

©
כל הזכויות שמורות

בתי כנסיות וישיבות וכדו' המעוניינים
לקבל ספרי מוהר"ן זצ"ל יפנו לפי הכתובת
"קרון להפצת ספרי מוהר"ן מברסלב זצ"ל"
ת.ד. 5719 ירושלים.

כל ההכנסות קודש להדפסת שאר ספרי מוהר"ן באותה המתכונת.

כל ספרי חסידות ברסלב

אפשר להשיג במחירי הקרן
לפי הכתובת:

אגודת משך הנחל

להדפסת והפצת ספרי חסידות ברסלב
טל/פקס. 6273120 ת.ד. 5719 י-ם

דברים אחדים

000000

בזאת ראינו לקבץ וללקט כל מאמריו, הגיוניו שיחותיו וספוריו של האי גברא רבא הי"ה ר' יצחק ברייטער הי"ד שעלה על המוקד עם כל בני ביתו ועם רוב רובם של אנ"ש בשנות הזעם הי"ד, וכדי לתת לו שם ושארית בארץ וכדברי רביז"ל בתורה ז' חלק ב' בדברי הזוהר כי כל בשמים ובארץ - דאחיד בשמיא ובארעא עיי"ש, והתעוררנו לזה עיי תלמידו הותיק הי"ה ר' מרדכי יגלניק ז"ל שחגר אף הוא בעט סופרים לכתוב תולדותיו ואשר ראה ושמע ושמע ממנו וקראנו שמו בשם שארית יצחק.

18/08/2018חחח

כמו כן צירפנו אליו קובץ בשם "מדרכי הצדיק" המבאר בארוכה גודל נחיצות התקרבות לצדיק וההליכה בדרכיו ובירור מהות קדושת הצדיק, שחובר בידי תלמידו הרה"ח ר' מרדכי יגלניק ז"ל.

וכעת הוספנו תרגומי המילים מאידיש ללשון הקודש לתועלת כלל הלומדים הי"ו.

מי יתן ויתקבל ספר זה בין אנ"ש ללמוד ולהגות בו לנחת רוחם של
הני גברי יקירא ת.נ.צ.ב.ה.

הכ"ד

המסדר והמלביה"ד

אברהם נחמן שמחה וייצהנדלר

תוכן הענינים

שארית יצחק

הוצאת הוצאת

ז	האריות שבחבורה
כה	שיבה לחיק היהדות
לז	דברי התעוררות
סו	חלוקי הנחל
עה	תקנות והנהגות
פח	סדר היום
צט	מאמרים בענין עבודת ה'
קג	התעוררות להתבודדות
קה	מכתבים
קנו	תפילה לראש השנה
קסו	תפילה להשתטחות
קע	התעוררות להתבודדות
קעב	תפילות
קעז	תיקון הכללי עם פירוש
קצב	עצות טובות
רג	סיפורים מתולדותיו
רכב	מדברי תורתו

תרגומים בסוף הספר

מדרכי הצדיק

רלז	הקדמה
רלט	ביאורים שונים
רצא	ענין ההתקבצות בראש השנה
שב	לזכרון נצח

שארית יצחק

ר' יצחק ברייטער

אוצר החכמה

השם ינקום דמו

האריות שבחבורה

חייו ופעלו של רבי יצחק ברייטער הי"ד

— ראש חבורתנו הקי בפולין, שנהרג עקה"ש בשנות השואה—

אמרו עליו על ר' יצחק ברייטער שהיתה רוח ה' מפעמת בקרבו והיו אלפי אנשים מתקרבים על ידו לדעת רבינו ז"ל.

עוד אמרו עליו שרשפי אש היו יוצאים מפיו בשעה ששח בעבודת השי"ת עם הבריות שעות רבות היה מרתק את שומעיו בדבריו הנפלאים כשם שהיה גם מבלה שעות ארוכות בשיחה בינו לבין קונו כהוראת רביז"ל. פעמים רבות ראוהו מאריך בהתבודדות עד לכדי שמונה שעות רצופות ויותר — — —

ולא בכדי העידו עליו שלולא עלה הכורת על יהדות מזרח אירופה ולא היו מובילים אותו לשריפה היה מקרב ריבי ריבואות אנשים לחסידות ברסלב מרצו הרב וכשרונותיו המזהירים הקנו לו הצלחה נדירה עם הבריות שנמשכו אליו כנחלים אלו ההולכים אל הים.

אהבה עזה קנה בלב מקורביו שכן לא הניח שיחה ותורה נאה מתורת רבינו ז"ל שלא עטפו וכרכו בכל מיני חן ויופי שבעולם "כי דיבוריו היו דברי חן וקסם היה בשפתותיו ובטוב טעם ודעת אמרותיו" כך כותב אחד מתלמידיו בזכרונותיו שרשם בסוף ספר תהי"כ (ב"ב תשט"ו).

כמין הבנה עמוקה בכל נבכי נפשו של האדם היתה בו ברי יצחק ובמקרים לא מעטים היה די לבחור צעיר להכנס באקראי לבית מדרשו בוורשה בשעה שהוא מוסר את שיעורו וכבר היה נאחו בדרך רבינו ז"ל כשלהבת בגחלים.

כזה היה למשל ר' שמחה בונים קאלעשינער ז"ל שעד יומו האחרון היה דבוק בעבודת השי"ת רק הודות לכך שנקלע פעם לבית מדרשו של ר' יצחק ברייטער והשגיח בדבריו הכנים.

היתה דוקא לעצם בואו של רש"ב סיבה הפוכה, הוא הגיע לכאן, לחסידי ברסלב בוורשה, כדי .. להשפיע על אחיו לעזוב את חסידי ברסלב ולחזור למשפחתו שהיתה משתייכת למתנגדים, אך סיבה יד ההשגחה ושמחה בונים הגיע בדיוק בעיצומה של שיחת ר' יצחק שכאמור "היו דבריו נשמעין" אף למי שבא דוקא עם "נצחון", למצוא חסרונות בחסידות ברסלב, גם אלה לא עצרו כח והושפעו מדבריו האמיתיים.

כותב הטורים אף הכיר אחד מתלמידיו שטרם התקרב לרי יצחק ברייטער זצ"ל היה רחוק מן הקדושה מאד, עד שגמר אומר לברוח לקצה הארץ במדינת הים ולעשות מה שלבו חפץ רח"ל, אולם כשאך נקלע פעם באקראי לביהמ"ד בו הרצה ר' יצחק את שיעורו היומי בפני מאזיניו חלה מהפיכה בקרבו ומני אז ועד לזקנתו

המופלגת כמעט ולא החסיר אף יום אחד בלי שעה "התבודדות" בנוסף לשיעוריו הקבועים וכך הגיע לעולם האמת כשכולו זכאי

בעל לשון לימודים היה ר' יצחק "ומי שהכיר את האיש הזה ודיבר אתו היה נמשך אליו כמו ברזל לאבן שואבת... וכל דיבוריו, היו קולעים אל השערה ואל המטרה וירדו לתוך תוכם של האנשים שבאו במגע אתו" (שם)

הוא הגבר הוקם על, הוא אשר על ידו נתקרב רוב בנין ומנין חסידי ברסלב בפולניה, מהם גאונים וצדיקים מופלגים, כשכל כוחו ומרצו נתונים להפצת דעת רבינו ז"ל בעולם

מושלם היה ר' יצחק הי"ד תלמיד חכם מופלג ועובד ה' נפלא תוך שמחה ותנופה בלתי מצויה, איש פלא היה בחכמתו עם הבריות, ובעל אמונה ובטחון עז וכעדותו של האי אילנא רברבא ר"א ב"ר נחמן מטולטשין "שהוא מטייל באמונה כמו שאחד מטייל בגן נפלא" — — — (יקרא דחיי ק"ט)

עדות חיה להשפעתו הרבה הם אותם שרידים, תלמידיו שנתרו לפליטה מן השואה האיומה. עליהם ניתן לחוש עוד היום כמה גדול הרושם שעשו שיחותיו הקדושות בלב מקורביו, בתבערת לבם, בסדר יומם ונאמונתם המוצקה בדברי רבינו ז"ל טבוע חותמו של ר' יצחק, באותה מידת עזות דקדושה בדיבורם ובאותה הכרה עמוקה באמיתת רבינו הקי

באחד הויכוחים עם מאן דהוא שבא להוכיח כי רבו גדול יותר הצליף לנגדו אחד משרידי תלמידיו של ר' יצחק "אפילו אם יבוא רבך ויוציא מת מקברו ויחיהו לא אהיה חסידו, יבוא נא ויחיה את המת הלזה נענה בהצביעו על לבו של עצמו — או אז אאמין בו. " וזוהי רק דוגמא אחת מני רבות לראייה החדה שהשריש ר' יצחק בתלמידיו

רבים רבים הפכו לבעלי תשובה אמיתיים הודות לשיחותיו הקדושות ועד עצם היום הזה רבים הם השואבים התעוררות והתחזקות משיחותיו הקדושים ומן הכתבים שהשאיר אחריו ברכה, כפי שנסקור אותם בע"ה בהמשך המאמר

התקרבותו לדרך רבינו ז"ל

מעניינים מאד, הם פרקי חייו הראשונים והאיך נתגלגלה אותה מרגלית לחסידות ברסלב כמסופר ב"זכרונות" הני"ל היה ר' יצחק ברייטער זצ"ל מבאי בית המדרש הגדול בלובלין בו חי ופעל לפני כן רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל שם ישב ר' יצחק ועסק בתורה כאחד האברכים החשובים שבלובלין רבתי

היה זה בחורף־שנת תרס"ה, כאשר ר' יצחק הצעיר חיטט בין אלפי הספרים שמילאו עד אפס מקום את הספריה הענקית שבבית המדרש הגדול — אינה ה' לידו ספר בלתי מוכר לו בתכלית... פלא היה זה בעיני ר' יצחק — הלמדן והידען בכל מקצועות התורה והחסידות — על שמעולם לא שמע אודות הספר ומחברו.

היתה זו בוודאי יד ההתנגדות לחסידות ברסלב שלא זנה לספר נפלא ונורא כמו "ליקוטי מוהר"ן" להיות מצוי בין הבריות "אבל בלא זה היה הספר עושה התעוררות גדול

בעולם – כפי שהתבטא רביז"ל פעם בדברו על מה שיצר הרע **"יכול לחפות ולכסות את העיניים מאד"**. (חיי"מ ח"ב י"ג ע"ב)

גם העוני והמחסור ששררו אז בקרב חסידי ברסלב, בנוסף לאמצעי הדפוס היגיעים של הימים ההם, היו בעוכרי הדפסת והפצת ספרי רביז"ל ותלמידיו הקי והיו נמצאים אחד בעיר ושניים במשפחה ואפילו באומן עצמה – מרכזם של חסידי ברסלב באותה עת – נזקקים היו להשאל אחד לחברו את ספרי לקוטי הלכות

אולם, שונה בית מדרשו של ר' צדוק הכהן מלובלין זצ"ל, שם כבר היה יכול להמצא ספר ליקוטי מוהר"ן שכן ידועה ומפורסמת אהדתו הגדולה של הר"ר צדוק זצ"ל לתורת רבינו ז"ל בה עסק בהתלכות מרובה ואף חיבר מראה מקומות לספר המידות סממנים רבים מתורת רביז"ל אף משולבים בספריו הנפלאים כשהוא מבליעם בחידושי המתוקים.

כאן מצא ר' יצחק ברייטער הצעיר את ספר חייו, מבלי ששמע איפעם על חסידות ברסלב, אליה דבק לאחר מכן בכל עוז ותעצומות

הוא פותח את ספר ליקוטי מוהר"ן לרווחה ומתחיל לקרוא – – – **"דע שיש שני מיני אפיקורסות, יש אפיקורסות שבא מחכמות חיצוניות ועליו נאמר 'דע מה שתיש לאפיקורסו', כי האפיקורסות הזאת יש עליה תשובה – – – אבל יש עוד מין אפיקורסות והם החכמות שאינם חכמות, אבל מחמת שהם עמוקים ואינם משיגים אותם ומחמת זה נראים כחכמות – – – על האפיקורסות הזאת נאמר, 'כל באיה לא ישובו' כי אין שום תשובה על האפיקורסות הזאת מאחר שבא מחלל הפנוי" – – –**

ר' יצחק בולע בצמא כל מילה "והתפעל מאד, כמו שהמחבר מדבר אליו ממש" (זכרונות שם). בעל כשרון מופלג היה וכמובן עם "חקרן שבלב" גדול מחברו, והנה לפניו הסבר נפלא על מהותם של שני סוגי אפיקורסות, מהיכן הם משתלשלים והאיך הם מתיישבים עם אמונתנו הקדושה

הוא ממשיך לקרוא בריצה, כשהדברים באים כמים קרים על נפשו העייפה **"דע שעל ידי הניגון של הצדיק שהוא בחינת משה, הוא מעלה את הנשמות מן האפיקורסות הזאת של החלל הפנוי שנמלו לשם – – – כי דע שכל חכמה וחכמה שבעולם יש לה זמר וניגון מיוחד... וכן ממדריגה למדריגה... וכן למעלה למעלה... ואמונה יש לה גם כן זמר וניגון המיוחד... ואיתו הזמר המיוחד לאמונה... היינו האמונה בהאוד אין סוף עצמו הסובב כל עלמין... אותו הזמר... למעלה מכל הנגינות והזמירות שבעולם" – – –**

ר' יצחק קורא ומשתומם, כמין ניגון נפלא ונורא מתחיל לנגן על מיתרי לבו ההומה... כשבתוך כך הוא מהרהר לעצמו, מי יתן ואמצאהו, את אותו צדיק המנגן את ניגון האמונה הגבוהה מכל האמונות המתרצת את כל הקושיות .

אולם, מיד הוא נמשך הלאה, לפרקים הבאים: **"ולבחינת זמר של אמונה העליונה הזאת, אין מי שיזכה כי אם צדיק הדור שהוא בחינת משה שהוא במדיגת אמונה זו... כי ניגונו בבחינת 'ראש אמונה', היינו אמונה העליונה על הכל. שעל ידי ניגון האמתה זו נתבטלים כל האפיקורסות ונכללים ונתבטלים כל הניגונים בתוך הניגון הזה שהוא למעלה מן הכל שממנו נמשכים כל הניגונים" (ליקו"מ סי' ס"ד).**

ובכן, הוא מחליט להדבק לצדיק זה, בלבו הוא אף כבר יודע מיהו צדיק זה שכן "אחרי הודיע אלוקים אותך כל זאת – אין נבון וחכם כמוך"... כלומר אם ורבינו הקי יודע לגלות

שארית יצחק

דברים נעלמים ונוראים כגון אלה, הרי בוודאי הוא בעצמו, צדיק הדור שהוא בחי' משה ואילו יש להדבק...

כאן נפתח דף הזהב בחיי ר' יצחק. את הספר היקר הלזה אין הוא עוזב עוד, חושש הוא להפקיר את הליקוטי מוהר"ן בין אלפי הספרים שבבית המדרש, הוא מצניעו בפניה בטוחה אחת בתקווה להמשיך ולעיין בו למחר ^{הוא חושש}. והנה כבר החלו המניעות. מניעות ההתקרבות לצדיק האמת, למקור הקדושה, למחרת היום הוא חוזר לפינתו – ולשווא! אין הוא מוצא את הספר, הוא חותר ומחפש בין הספרים ומעלה חרס, על אף מאמציו הבלתי נלאים אין הוא יכול להזכר אפילו את שמו של הספר ומני אז איננו יודע יותר מנוח לנפשו – – –

חבר אחד היה לו שאף הוא הפך ברבות הימים לאחד מחשובי חסידי ברסלב, שמו היה ר' שמואל אליהו מנדלאייל. השיח ר' יצחק לפניו את מר לבו על כי מצא ספר נפלא אחד המדבר אל לבו יותר מכל, ולכשהחביאו היטב שוב לא מצאו ועד כמה שניסה ידו לדבר על לבו ולהזכיר לו שמות של ספרים שונים, לא נתקרה דעתו עליו

כך עברו שבועות מספר ומן השמים השגינו בצער ונהנה לפתע ביום מן הימים נכנס מישהו עם ספר בידו, הניחו על שלחן בית המדרש והלך לו

ר' יצחק נטל את הספר לידי וכשאך דפדף בו קמעא נוכח לדעת שהספר הנספח אליו בסופו מהווה פירוש על ליקוטי מוהר"ן. היה זה ספר "פרפראות לחכמה" להרה"ק ר"ן אבדיק טשערין זצ"ל.

עיניו אורו מאושר וכשכולו נרגש קרא לחברו בקול לאמור: "הנה מצאתי את שאהבה נפשי! הרי זהו ספר המפרש את הספר המבוקש הלא הוא הליקוטי מוהר"ן".

לא ארכו הימים ואחרי חיפושים בבתי מסחר וספריות השיג ספר שיחות הר"ן כשאת הליקוטי מוהר"ן בעצמו לא מצא עדיין הוא קראו מראשו לסופו כשכולו נפעם מדרכו הקדושה של רבינו ז"ל שכידוע אמר פעם שעם שיחה אחת שלו "יכולים להיות על ידה איש כשר ואפילו צדיק גמור כל ימי חייו" (חיי"מ ח"ב ל"ה) מה גם שלרשותו של ר"י אוצר בלום של כל כך הרבה שיחות נפלאות!

כאש עצורה בעצמותיו ומבלי שיהיה לו לר' יצחק כל ניסיון בחסידות ברסלב, החלו הדברים לפרוץ ממנו החוצה. אותה התלהבות עצומה שנגרמה לו מספר שיחות הר"ן, החלה ללהט את סביבותיו וכמאליו התחיל לתאר לחבריו את דרכי העבודה הנפלאות שבספרים הללו, בהזכירו מדי פעם – תוך געועים עזים – את תשוקתו – להשיג את ספר ליקוטי מוהר"ן בעצמו.

משני ספרים אלו, פרפראות לחכמה ושיחות הר"ן שאב את כל ידיעותיו אודות חסידות ברסלב מהם גם נודע לו שמחבר הליקוטי"מ מנוחתו כבוד בעיר אומן

(מעניין שבתחילה לא ידע ר"י להגות היטב את השם "אומן" בתנועותיו הנכונות ובמקום אומן עם מלאפום ביטאה בחולס ולכך סבר ששם עברי הוא וכי בוודאי נמצאת עיר זו בארץ ישראל, כשנמוחו עולים תכניות האיך להתקשר עם העיר הזאת כדי להשיג את ספרי רבינו ז"ל.

שוב קרה נס, התהכך פעם ר' יצחק עם חבריו כשהוא מדבר אודות עיר אומן (בחולס), לע סתם איש אחד באמרו שהוא בעצמו היה פעם בעיר אומן המבוטאת במלאפום בהוסיפו שיטתו אפילו כת אחת של חסידים הנוסעים לשם כדי להשתטח על קבר רבם...

או אז נפקחו עיניו ושמח על כך שעיר זאת איננה רחוקה כל כך, אך שוב התחבט כיצד למצוא קשר עם אומן הנמצאת במרחק של מאות מילין ממקום מגוריו לובלין).

אם אכתוב לשם – הרהר – הרי לא אדע לכתובתו של מי אשלח את מכתבי ואף אם אשלח את מכתבי למאן דהוא, כלום יודע אני כתובת אחת מתושבי העיר הזאת. בהרהורים כאלה התהלך במשך מספר ימים, כשלבסוף צץ במוחו הרעיון, הוא ניגש לבית הדפוס הגדול בלובלין, משם נשלחים ספרים לכל קצוות תבל וביקש מהם כתובת כלשהי מעיר אומן שבאוקראינה ואכן מסרו לו כתובת של בית מסחר ספרים אחד באומן, כשלשמחתו לא היה כל גבול

הקשר הראשון עם אנ"ש באומן.

בית מסחר לספרים היה באומן, רחוק היה מבית המדרש דחסידי ברסלב, אך רחוק יותר מן היהדות ועל אחת כמה וכמה מאנשי המעמד שבאומן שכל כולם היו שקועים בעבודת ה' בלי היסח הדעת בעל העסק, קל שבקלים היה, חנותו מלאה וגדושה היתה ספרי חולין, כשרק פה ושם נמצאו קצת סידורים מחזוריים וטליתות.

היתה זו הכתובת שנמסרה לרי יצחק ברייטער ..

רי יצחק, בהיותו "בעל לשון ומליצה ושפה ברורה" (ז"כ), לא חסך כל מילת כיסופין שלא כתבה, כדי להביע את משאלתו הגדולה, שאנ"ש החשובים באומן יואילו להשיב לו על מכתבו ולהרעיף עליו טל תחיה וחיזוק בדרך רבינו ז"ל ותלמידיו הקדושים הוא הרחיב במכתבו את הדיבור על השינוי הפתאומי שחל בחייו עם התקרבותו לחסידות ברסלב, בצירוף תיאורים ממה שעבר עליו עד כה בתהיות נפשו היגיעה ולבטיו הרבים בענייני השקפה.

הוא גם הביע שבח והודיה להשי"ת שראה בעניו והאציל עליו מאור קדושת צדיק האמת, בשטחו את בקשתו הגדולה בפני אנ"ש שבאומן, לרחם על נפשו ולשלוח לו את ספרי רביה"ק ותלמידיו ובעיקר את הספר ליקוטי מוהר"ן, אותו הוא מחפש זה מכבר.

ערב פסח היה זה כשר"י כתב את מכתבו לאומן ולמרות טרדותיו הרבות לקראת החג הממשמש ובא, לא עצר כח בנפשו, כדי להאריך במכתבו כדי ה' הטובה עליו, וכשאך סיימו לכתוב שלחו מיד לתעודתו – בית מסחר הספרים אשר באומן

כאמור, החטיא המכתב את תעודתו ובמקום שהיה צריך להשלח ליהודי חרד שיבין ללבו ההומה של רי יצחק, הגיע דוקא לבעל בית העסק שהיה רחוק מן היהדות ולא טרח אפילו לקרוא כדבעי.

אולם, מעשי ה' נעלמים ובחולו של מועד נצרך רי געצע – הידוע לאחד האריות שבאומן – לחבילת ציצית אותו רי געצע, שהיה נכד רבינו הקי' ועבד את השי"ת במסירות נפש, נקלע לבית עסק זה, כדי לקנות ציצית לטליתו.

אגב שיחתו עם בעל העסק, סיפר לו הלה, על אותו מכתב שהגיע מלובלין שבפולין, המיועד לחסידי ברסלב בהוסיפו, שלולא נודמן הנה רי געצע, היה המכתב נזרק לאשפה... המוכר מוסר לו את המכתב, הוא פותחו וקוראו על אתר. צמרמורת עברה בכל גופו עת קרא על הנעגועים העזים שיש לו לרי יצחק לעבודת השי"ת ובעיקר לדרך רבינו ז"ל. לפניו הצטיירה דמותו של רי יצחק בשיעור קומה בלתי מצוי, כבעל רצון עז לשמוע דברי אלוקים חיים ובעל בטחון חזק בהשי"ת שבהשגחתו הנפלאה גילה את חסידות ברסלב ואנשיה.

לא יצאה שעה ארוכה וכל אנשי המעמד שישבו אז באומן על התורה ועל העבודה, קראו את המכתב הנפלא.

להתרגשותם לא היה קץ, למקרא מכתבו של ר' יצחק הבינו עד כמה יפה שעה אחת קודם לחזק את ידיו עד שנמנו וגמרו להתיר ולכתוב אליו בעיצומו של חול המועד פסח דברי תורה, התחזקות והתעוררות בדרך רבינו ז"ל מילאו עד מהרה את מכתביהם הארוכים של כמה וכמה מאנשי המעמד שהעתירו עליו דבריהם לאמץ את לבו של האי גברא רבה שבא לחסות בצל כנפי רביה"ק

בימים ההם, עדיין היה ר' יצחק ברייטער סמוך על שלחן חותנו בעירת המרפא נלאנטשוב, הסמוכה ללובלין

לשם היו אמורים המכתבים להגיע, שכן מסר מכתבו לאומן את כתובתו זו של בית חמיו

בפרוס רג הפסח, נסע ר' יצחק עם משפחתו לחנוג את חג הפסח בבית אביו שבלובלין במשך שבעת ימי החג, ציפה בכליון עיניים, ליום חזרתו הביתה, למען ידע אם הגיע מכתב כלשהו מאני"ש. וכשאך עבר החג והגיע לנלאנטשוב היתה שאלתו הראשונה אם הגיע מכתב עבורו

ובכדי "להגביר את החשק" (ליקו"מ) בלבו, סיבבה יד ההשגחה שאף אחד בבית חמיו לא ידע לענות לו, אם הגיע מכתב מאומן וכשכולו מאוכזב התיישב לנוח מעמל הדרך על מרפסת הבית, במללו תפילה להשי"ת שאני"ש באומן יאותו להשיב לו על מכתבו מלפני פסח בקצה אותה מרפסת עמדה חמותו רכונה על גבי ארגז בגדים ורוקנה אותו כדי להכין את הלבנים שבתוכו לכביסה.

די שקוע במחשבתו היה אז ר' יצחק כשהבחין במכתב הנופל מבין הבגדים, בדעתו לא עלתה ההשערה שזהו המכתב אליו ציפה ומתוך סקרנות גרידא ניגש להרימו הוא פותח את המעטפה העבה ולעיניו נגלים כחמשה מכתבים מאני"ש באומן — — — דמעות נעמדו בעיניו עת קרא את תוכן המכתבים שבאו כשמן בקרבו כרטיה למכתו היו דבריהם הקדושים של אנשי המעמד, דברים אשר הטביעו עליו את חותמם עד עולם

ולא בכדי היה ר' יצחק מתאר תמיד עד כמה התרגש מהמהכתבים הללו ובמיוחד ממכתבו של ר' שמשון (ברסקי) — נכד רבינו הקי' שהיה אף הוא בעל לשון ומליצה ועובד הי' "בישוב הדעת" גדול.

חוזר היה ר' יצחק תדיר על דבריו הנפלאים של ר' שמשון שכתב לו "אם יזכה לבוא למחננו יבחין בין האמת לשקר" ... אותה הבחנה דקה מן הדקה שבין האמונן לשקר היא אשר קירבה את ר' יצחק לרבינו ז"ל והנחתה אותו משך כל ימי חייו עלי אדמות

לא עבר זמן רב ואף קיבל את סמרי רבינו ז"ל מאומן, בהם החל לעסוק בכל כוחו ומרצו, כשרבים ושלמים הולכים לאורו

בכל אותו הקיץ, עסק ר' יצחק בעבודת ה' עפ"י דרך רביה"ק שאגב עוסקו בספריו גילה עד כמה חשוב הוא להיות אצלו בראש השנה, מן המכתבים שהגיעו אליו מאומן גם למד, שגם היום, אחרי הסתלקותו של רביז"ל, נשארת אזהרתו זו וחלה על ההתקבצות הקדושה על ציונו הקדוש שבאומן.

ואכן, בפרוס השנה החדשה, היא שנת תרס"ו, בערבו של ראש השנה, ארז את חפציו ונסע

לקיבוץ הקדוש באומו – והיתה זו נסיעתו הראשונה בחייו לציון רבינו הקדוש שהבטיח הבטחות נוראות למשתתחים על קברו

נקל לנו לשער מה גדלה שמחתם של אנשי המעמד שבאומן, כראותם את ר' יצחק ברייטער מפולין מופיע בין הבאים לראש השנה שכן חוץ ממה שהם רחשו לו כבוד רב זה מכבר, הרי כמעט ולא היו עד אז מגיעים אורחים מארצות רחוקות לראש השנה באומן מה גם שכמעט ולא היו באומן חסידים יוצאי פולין, כי אם מתי מספר

מאידך, לא קשה לשער איזה ראש השנה נפלא היה לו הפעם לר' יצחק ברייטער שמימינו לא ראה מין מסירות נפש כזו בעבודת ה' כפי שראה אצל ה"עובדים" באומן אותן תפילות מרקיעות שחקים של אנשי מהימים ההם, אותן בכיות ואנחות נוראות בימי הדין, אותה דביקות ומתיקות שבדברי תורתם בכלל ובימי התשובה בפרט, הותירו רשמים עמוקים בנבכי נפשו של ר' יצחק שמאו קנה אהבה ומשיכה עזה לציון הקדוש של רבינו ז"ל באומן ולנמצאים סביבותיו

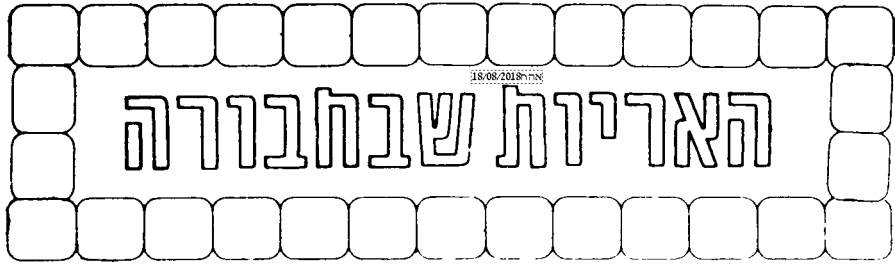
ר' יצחק חזר לפולין כשכולו אחר ואם עד כה עדיין היה יכול להתכנף בתוכו לבל יכרו חבריו בגחלתו, הרי מעתה לא יכול עוד

רבים החלו להמשך אליו בעבותות אהבה, דבריו המתוקים בדרך רבינו ז"ל הכו גלים נרחבים בכל הסביבות ונפשות רבות החלו לנהור אליו ולהתקרב לאביהם שבשמים.

נד נבד, עסק ר' יצחק הרבה מאד בשיחה בינו לבין קונו בהתבודדות ובחדרי חדרים, שם שפך לבו כמים נוכח פני ה' בוידויים ופיוסים על העבר ותחינות ובקשות – "בלשון שמדברים בו" – לזכות ולשבר את כל התאוות והמידות הרעות

אגודת חובבי התורה

לא חלפה שנה מאז וכבר שבעה ממקורביו הביעו לפניו את משאלתם להצטרף אליו, לנסיעתו השניה, לראש השנה שנת תרס"ז, לאומן

חייו ופעלו של רבי יצחק ברייטער הי"ד

— ראש חבורתנו הק' בפולין, שנהרג עקה"ש בשנות השואה —

(המשך ב')

קיצור מהפסקים הקודמים:

ר' יצחק ברייטער, ממקרבי הנפשות הגדולים ביותר בפולין, התקרב לדרך רבינו הק' בצעירותו, עוד בהיותו סמוך על שלחן חותנו באותה עת, למד בלובלין, שם כבית המדרש הגדול, מצא ספר ליקוטי מוהר"ן, שאחת מתורותיו נגעה ללבו וחוללה מהפכה בקרבו הוא בא בקשר עם גדולי אני"ש באומן, שהשיבוהו על מכתביו כהוגן

מיד החל ר' יצחק לעסוק בדרך אדמו"ר זצ"ל, בעבודות מעשיות, כקימת חצות, התבודדות וכו' ובהפצת דעתו הקדושה בעולם

בראש השנה שנת תרס"ו, היה לראשונה באומן והתפעל מאד מהתפשטות הגשמיות שראה שם אצל החסידים כשחזר לפולין החל ביתר שאת, להפיץ את דעת הקודש, בקרב בני עירו, לשנה הבאה, כבר עמדו שבעה ממקורביו, להצטרף אליו לנסיעתו השניה לאומן, אל הקיבוץ הקדוש, שעל ציון רביה"ק

ערב ראש השנה תרס"ז, זה כבר שנה ומחצה שר' יצחק ברייטער התקרב לדעת רבינו הק' וכבר הספיק הרבה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות, את כל דברי אדמו"ר זצ"ל

והנה מתקרבים שוב ימי ראש השנה הקדושים ובחלל מנסרים דברי רבינו הק' שציווה לאמור **גאר מיין זאך איז ראש השנה** (כל עניני הוא, ראש השנה) **"וזההיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקורב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו — לא יחסר איש!"** (חיי"מ ח"ב מ"ו) — — —

כיסופים עזים, החלו להתרקס בקרב ר' יצחק ואנשיו, לזכות ולהיות בראש השנה באומן הם לא פסקו מדבר על כך, תיכננו תכניות וחישובו זרכים, איך להתגבר על הבעיות המעכבים זאת, וככל שהתקרבו הימים הקדושים, כן הלכו וגברו געועיהם לאומן, לציון רבינו הק' והנורא

אך, לא הרי געועיהם של מקורביו, לגעועיו של ר' יצחק לאומן הללו, לא טעמו עדיין טעמה של אומן ואילו הוא, ר' יצחק, כמה התרוממות הרוח והתעלות נשגבה, ספג בהיות אשתקד באומן לא יפלא אפוא שהשתוקק הפעם משנה השתוקקות, לנסוע לאומן לראש השנה — ויהי מה'

"מניעות" היו אז מרובות, אך, מעל לכל, עמדה השאלה הכספית, בפני ר' יצחק ומקורביו, שנלאו למצוא פתרון לכך

אי לכך, החליטו כלם "לעשות כיס אחד" וכל פרוטה שתעלה ברשתו של אחד

מהם. תהיה קדושה עבור הנסיעה לאומן. ואמנם הצטבר להם סך מסויים, שאם כי אין בו כדי להגיע לאומן, הרי שבכך התאפשר להם להתחיל לפחות במסעם

וכך, אחרי מאמצים מרובים וטלטולים מעיר לעיר, עלה בידם, לערוך את מסעם וכשהפרוטה האחרונה אזלה מכיסם, הגיעו לבארדיטשוב, הנמצאת מרחק ימים מספר, מעיר אומן

מן הערים הקדושות בישראל, בהם "קינו" ר' אברהם ב"ר נחמן, היתה בארדיטשוב. עיר זו, בה נהג לבקר תכופות, הפכה גם היא, לאחד ממבצרי חסידי ברסלב, הודות לר"א, שבכל מקום בואו, הותרו רשמים עמוקים בתלמי הלבבות ממקורביו בבארדיטשוב, היה ר' שמערל, הנזכר בספר כוכבי אור אליו הגיעו ר' יצחק ברייטער ומלויו, במסעם זה.

אך ראה ר' שמערל את ר' יצחק, הכירו מהשנה שעברה, ונפל על צוואריו בחיבה ובאהבה ולא זו מחבבו, עד שברוך ברכת "שהחינו" כדין הרואה את אוהבו מ"יב חדש ל"יב חדש שמחתו גדלה עוד יותר, בראותו את "המקורבים החדשים" הנלוים אליו הוא התרגש ביותר ונתן שבח והודיה להשי"ת, על שזכו אנשי פולין גם הם, להתקרב לדעת רבינו הקי'.

אין כאן המקום לספר על גדולתו של ר' שמערל, אך בנוסף לצדקתו, היה גם נדיב לב כך שתיכף חש לעזרת החבורה הקדושה הבאה מפולין, בהושיטו להם סך הגון, להמשך דרכם לאומן

הבוקר אור והאנשים שולחו, בשמחה ובששון ולא ארכה העת והגיעו לאומן ברנה

באומן

כמעט ואי אפשר להעלות על הכתב, עד היכן הגיעה אהבת החברים ששרתה באותה עת, בקרב אנשי שלומנו בכל מושבותיהם, כפי שבאה לידי ביטוי, בערבי ראשי השנה באומן.

הלא כה אמר רביה"ק "העולם, ראוי שיתמהו עצמן על האהבה שבינינו" (חיי"מ ח"ב כ"ב) — — —

כמשפחה אחת היו אנ"ש, עם אותם רצונות ושאיופות, לכל הקדוש והיקר כי על כן, לא היתה אהבתם אהבה גשמית, כשם ששיחם ושיגם לא נסובו, על ענינים גשמיים כלל.

כשהיו אנ"ש מגיעים לאומן בערב ראש השנה, היו בוכים אחד לקראת רעהו, מרוב שמחה. ובהתרגשות היה אחד מספר לחברו, את המניעות, אותם שיבר בדרכו הנה.

נקל אם כן לתאר, מה גדלה שמחתם של אנ"ש באומן, עת הופיע ר' יצחק ברייטער, בלוויית שבעת מקורביו דמעות של שמחה ניצבו בעיניהם, עת שמעו מרי יצחק, את סיפור נסיעתו והאיך התגבר על המניעות העצומות שנעמדו בדרכו ואף הפעם כבשנה שעברה. נוכחו כלם, שמניעותיו של ר' יצחק, היו גדולות משל כולם.

היתה זו "ראיה" גדולה עבור אני"ש באומן, ש"קול הקדושה" שר' יצחק מעורר בעולם, גדול עד מאד שכבר אמר רבינו בליקוטי מוהר"ן (כ"יב): "כשנתעורר קול קדושה, אזי מתעורר ממנו קול דסטרא אחרא"¹⁸⁰⁸²⁰¹⁸ היינו המניעות וההפרעות המתגברים נגד הקול הקדוש.

מעניינים אמנם מניעותיו העצומות של ר' יצחק, בשנה שעברה, היא שנת תרס"ה. כמסופר בידי תלמידיו, היה אז עוד אברך צעיר, הסמוך על שלחן חותנו

חותנו, שהיה ידוע לאיש אמיד, הועסק כסוכן איזורי, על ידי בית חרושת למשקאות ¹⁸⁰⁸²⁰¹⁸

קרה פעם, ואיש בליעל אחד, החליט לרדת לחייו הלה פתח גם הוא בית מסחר למשקאות שהמיט אסון על מקור פרנסת בית חמיו של ר' יצחק.

מתחרה זה, הלך ושידל את בית החרשת למשקאות, להעביר את זכות מכירת המשקאות אליו, בהבטיחו רווחים גדולים יותר ולא די היה לו בכך, אלא שנטל על עצמו "לסדר" את פריעת שטרי חובותיו של הסוכן הישן שנמצאו בידי בעלי בית החרשת. הוא שילם מכיסו, את כל הסך המגיע עבור שטרות החוב, אותם לקח לעצמו. הוא פנה אפוא לערכאות, בתביעה שכל השטרות יפרעו בבת אחת, לא יאוחר משלשים יום.

לא עזרו תחנוני חותן ר' יצחק האומלל. מתחרהו עמד ברשעתו, בעזות מצח, בהזהירו אותו, כי יוציא צו עיקול משפטי, על כל נכסיו ומטלטליו, אם לא יפרע לו את חובותיו כלם, עד הפרוטה האחרונה.

בצר לו, לא מצא חותנו שום דרך אחרת, אלא לרשום את ביתו על שם חתנו ר' יצחק ברייטער, למען תשאר לו קורת גג, לפליטה

אך גם את זאת, עקף מתחרהו בנכליו הוא הביא עד, שלר' יצחק מעולם לא היה כל רכוש וכי כל העברת הדירה על שמו נעשתה על ידי חותנו, אך ורק בכדי להפטר מן השעבוד לחובותיו.

כך, שמבלי שיתכוון לכך, נמצא ר' יצחק, סבוך, במערכה משפטית מסובכת, בה תלויים חיי נפשו של חותנו ובני ביתו

וכאן, בעיצומו של משבר זה, מתקרבים ימי ראש השנה הקדושים, לראשונה מאז התקרב לדעת רבינו הקי' — — —

ר' יצחק מצא את עצמו במצוקה גדולה, כשמצד אחד יודע הוא את גודל צערו של חמיו שנתר ללא מטה לחם, כשמאידך אין קץ לתבערת לבבו להיות — ולו פעם אחת — באומן בראש השנה

אך, החלטתו נחושה היא — יעבור עלי מה... הוא אורז חפציו ומתכוון לנסיעה הרחוקה.

חותנו, שכה אהבו והעריכו מאז ומתמיד, הביט עליו הפעם בעיניים פעורות מלאות זעם וכאב עצור. הוא לא הצליח לרדת לסוף דעתו של ר' יצחק, הממית

בידיים, אסון, על תוצאות המשפט. רק זה עתה חזר מהעו"ד, שאמר לו, שבמשפט מסוכן זה אין מוצא אחר, אלא שר' יצחק יופיע בבית המשפט ויכחיש את העד – אחרת, יחרץ הדין לחובתו ואין ספק שיאלץ ליטוש את ביתו, בנוסף לבית מסחרו –

יתר על כן – מועד המשפט כבר נקבע ל. ראש השנה ואין כל אפשרות לשנותו אך, ר' יצחק בשלו אין הוא יכול להשאר כאן, בשום אופן. הנסיעה לאומן, עדיפה היא לו עשרת מונים ועל אף הפצרותיו של חותנו, נפטר מעמו ר' יצחק והלך לו למסעו

ברגשות מעורבים נסע ר' יצחק לאומן, בהשאירו אחריו את בני ביתו היקרים. בצד השמחה, על הזכות הגדולה שבנסיעתו להשתטח על ציון רביה"ק, פעמה בלבו רחמנות עצומה, על חותנו היקר. אך, בטח בהי' שישבש את דרכי המתחרה ולא יצליח במשפטו.

ואכן, שובשה דרכו של הבליעל. ברוב רשעתו, לא הסתפק בכל מה שעולל, אלא מצא דרך נוספת היאך להכות בחותנו של ר"י. הוא מסר לשלטונות שר' יצחק משתמט מהצבא, בטענת שוא וכי תעודת הפטור שבידו בשקר יסודה.

ואמנם, לא איחרו שלטונות הצבא לסכב את הבית. אך, הופתעו להוכח שר' יצחק אינו שם – – –

המה ראו כן תמהו, בני הבית כלם הבינו עתה אל נכון, מה גדל כוחו של רביה"ק והודו להשי"ת שבזכות נסיעת ר' יצחק לאומן, ניצל מעונשים כבדים ביותר. במברק מהיר ששלחו תיכף לאומן, הורו לר' יצחק, לשהות שם, עד יעבור זעם.

מועד המשפט הגיע והעד נתבקש להעיד את עדותו בתחילה נשאל, אם ידוע לו שלר' יצחק אין כל רכוש ופיו הכשילו, באמרו, שמעולם לא בדק את פנקסיו ואיננו יודע אם יש לו או אין לו רכוש. אך את זאת יכול הוא להעיד, שר' יצחק סמוך על שלחן חותנו, מזה שנים מספר.

כך נכשלה תביעתו של המתחרה, שמצא עצמו בלי עדות וחותנו של ר"י יצא זכאי

לא ארכו הימים וגם ענין הצבא בא על מקומו בשלום – הכל הודות לאומץ לבו של ר' יצחק, לנסוע לאומן לר"יה, חרף כל הקשיים.

עוד פרשיות נפלאות עשה ר' יצחק בנסיעותיו לאומן. כעשר פעמים זכה להיות שם בראש השנה ועוד הרבה פעמים באמצע השנה. הוא זכה גם להביא לשם את אביו, את אחיו ואת אחיותיו, כמסופר על ידו במכתב הוידוי הנפלא ששלח לציון רביה"ק, ומובא בספר שארית ישראל מהר"ר נתן צבי קעניג שליט"א.

גם את בנו הבכור, שהסב לו צער רב בחינוכו, לקח עמו פעמיים לאומן, כמוזכר במכתב ק"ד (שם) בו מבקש הוא מאד מתלמידו שבארץ ישראל, לכתוב לבנו זה שיבוא גם הוא לשם.

עוד נסיעה אחת לאומן, שהיא אולי המעניינת ביותר, ערך בשנת תרפ"ו, כשגבולות רוסיה כבר היו סגורים על מסגר "ואין יוצא ואין בא" כפי שמספר הוא בעצמו באחד ממכתביו, בו הוא מגולל צערו לתלמידו שעל קבר אביו פירש ר' יצחק את שיחתו "לעשותו שליח להצדיק אמת ננמ"ח, כי לפי דעתי יכולין וצריכין יותר לעשות שליח להצדיק מקורב כמותו" בין היתר התפלל שם "איך שהדרך למקור חיותנו נסגר על מסגר... גדר דרכי בגזית נתיבותי עוה וגם בשנה הזאת, היינו, בסוף חודש, נסעו הרבה אנשים עד הגבול וגם אני נסעתי עמם... וישבנו שם אצל הגבול כמו חמשה שבועות ורצינו ליתן ממון הרבה להעבירנו הגבול ולא היה באפשר למצוא מנהיג בשום ממון בעולם... וישבנו שם יותר מעשרים אנשים ועסקנו הרבה בתפילה ובקימת חצות ובהליכת קודם חצות למקוה קרה ובתפילת ותיקין ובצעקות והתבודדות על ציוני הצדיקים אשר במעזריטש, ה"ה ר' נחמן קאסיווער ור' יעקב מהאניפאליע ור' קאפיל בעמ"ח שערי גן עדן ז"ל ועוד והוכרחנו לחזור על ראש השנה לביתנו".

בצער רב מסכם ר"י ברייטער: "עתה תבין איך שגזר דין נגזר בעולם להרחיק את אנשי מלין וכל העולם כלו מליסע על ר"ה הקדוש ומלהמשיך התיקונים הגדולים אשר אי אפשר לשער במוח אנושי כלל".

אמונתו האיתנה ובטחונו החזק

כאמור לעיל (בירחון הקודם), הפליג ר' אברהם בר"ן עד מאד בשבח מדת האמונה הטבועה בר' יצחק, ראבר"ן שהיה "בעל חוש ריח" הגון בשטח האמונה הקדושה, חש בו בר' יצחק שבעל אמונה ובטחון גדול הוא. מספר עובדות מימי חייו, יעידו גם הם, עד כמה גדלה אמונתו ובטחונו בהשי"ת ובצדיקיו

היה ר' יצחק ברייטער, כידוע, מנהל חשבונות בבית עסק חשוב שבורשה, ממשרה זו שאב את פרנסתו והיה יכול להתכנות לעבודת השי"ת, בהשקט ובטח

אולם, הגיעה עת משבר כלכלי כפולין ור' יצחק נושל מתפקידו הדבר פגע כרעם בבני ביתו, אך הוא, לא איבד עשתונתיו. ומשראה שבמצב זה אין אפשרות להשיג פרנסה אחרת, התיישב בבית המדרש, על התורה ועל העבודה

שבועות וחדשים עברו ומצבו המשפחתי הלך והחמיר עוללים שאלו לחם, ופורש אין. בביתו אין כל, אך הוא אינו עוזב את מקומו, אדרבה, הוא עוסק בעבודת ה' ביתר שאת וביתר עז. ש"ס ופוסקים, ספרי מוהר"ן ותלמידיו, קימת חצות, תפילת ותיקין, בנוסף להרבה שעות התבודדות, העסיקוהו משך כל שעות היום והלילה

באותה עת, כבר היה ראש, לעדרים רבים ששתו בצמא את דבריו. הוא היה מטיף להם הרבה לאמונה ובטחון בהשי"ת. באחת משיחותיו אמר: "הלא רואים אנו שבתפילת שמונה עשרה, צריך אדם לעמוד על רגליו ולא להשען בגופו. ועל כך קבעו הפוסקים, שסמיכה כלשהי אינה סמיכה – ועד היכן שיעורה – עד שיוטל הדבר שנשען עליו המתפלל ולא יפול. כן הדבר – אמר – בעניני בטחון, אם ניטל הבסיס הגשמי, כמקור הפרנסה, עליו נשען האדם ואינו נופל מבטחונו בהשי"ת, סימן הוא שבטחונו חזק ואמונתו איתנה..."

וכך אמנם היה ר' יצחק באותם ימים – למרות המשבר הכלכלי שפקד אותו ואת מקורביו שנתרו "בלי שום סיבה על פרנסה ומתפרנסים בדרך השגחה נפלאה ממש.. ואני אף שבשנה העברה סחרתי הרבה, נשארתי עתה יותר מכולם מחוסר שום סיבה על פרנסה ויושב כל היום בבית מדרשנו" אף על פי כן – הוא ממשיך לספר במכתבו – דווקא "בעתים הללו שלח ה' בדעתנו ענין, איך להרים את דגל רבינו ז"ל בעולם ולעשות בתיקון הכלל באופן כזה, היינו, שיסדנו משמורים יושבים בבית המדרש כל היום כלו... ומפרשים באר היטב ענין האמונה בהשגחה פרטית על מי דעת רבינו ז"ל שלא להתבלבל מהעובר על האדם ושהכל רמזים להתקרב אליו יתברך ולהרחיק מהאדם הכסילות של דרך הטבע" (שא"י ק"ו)

18/08/2018

באותם ימים, בשכתו פעם לבדו בבית המדרש, נכנס אליו יהודי אחד שהכירו קצת והושיט לו מטבע הגונה לפרנסתו

ר' יצחק לא התרגש כלל, הודה לאיש ופנה לתלמודו אך הלה, שהחל כבר ללכת, חזר על עקבותיו, באמרו לר' יצחק "קושיא אחת מנקרת עתה במוחי, הכתוב אומר נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחס" אס כן, איך יתכן שצדיק כמודך, העוסק כל יומו ולילו בעבודת ה', יודקק לבקש לחמו מאחרים" נענה לו ר' יצחק על אתר, מניה וביה "צא וראה בשוק של ורשה, עומד בנו של בעל העסק, בפתח החנות ומכריז לעוברים ולשבים לבוא ולהוכח בטיב הסחורה שבחנות, הנער טורח הרבה, עד שעולה בידו לפתות מאן דהוא לקנות מאביו משהו – האין זרעו של בעל העסק מבקש לחס? ואילו אני יושב לי בבית מהדרש ועוסק בעבודת ה' – כלום קראתיך הנה? או שמא ביקשתי ממך פעם לפרנסה? לא מעצמך באת הנה והושטת לי כדי מחייתי

גדולה היתה אמונתו בה' וכך פעל ועשה את כל הגדולות משך ימי חייו הקצרים ולא לחס נושא הספר. – בו מופיעים רבים ממכתביו – את השם "נחלי אמונה" כחוט השני עוברת האמונה הקדושה על פני כל מכתביו וכתביו, אם זוהי דאגתו למצבו הרוחני ואם אלו כיסופיו לנסוע לאומן אם זה רצונו העז להיות בארץ ישראל, או אם אלו התפילות הלבביות הנספחות למכתבים בהם אנו רואים יותר מכל, היאך הוא, כמאמין עצום, מתחטא לפני אביו שבשמים כבן אצל אביו ממש "טאטי איך פרעג דיך, זאג מיר, וואס טיט מען, צי וועמן זאל איך רעדין, מיט וועמן זאל איך מיך מתייעץ זיין, אז ניט מיט דיר, ביזט דאך דער בורא ומנהיג כל העולמות והרצונות". (אבא אני שואלך, אמור לי, מה עושים, עם מי אדבר. עם מי אתייעץ, אם לא עמך, הרי אתה הבורא ומנהיג כל העולמות והרצונות) אמונה ותפילה הינם דבר אחד בתורת רביה"ק ואכן מי שיש בו אמונה תפילתו שלימה היא ואכן "תפילותיו היה מתפלל בהתעוררות כשידייו פרושות כלפי מעלה – כותב רוסם קורותיו בקצרה – בשעת התבודדות היה כנחל שוטף בדברי התעוררות והתחזקות" (יקרא דחיי קע"א)

במניות דומות, בריצויים ופיוסים שכאלה, הוא פונה לאביו שבשמים, בכל תפילותיו שהועתקו בספר שארית ישראל, בהם כדאי לעיין ולהתעורר מדבריו הנרגשים.

מפעולותיו בקירוב נפשות לעבודת השי"ת

בוודאי שמעו הקוראים על ר' מתתיה מאומן שהיה גאון בתורה ועובד את השי"ת באמת. לפרק מיוחד היינו נזקקים, כדי לתאר דמות מסתורית זו, שסימלה את אחד האריות שבאומן.

את ר' מתתיה זה קירב ר' יצחק ברייטער, יחד עם אחיו ר' גרשון יצחק בארזעסקי זצ"ל שמנו"כ בפולין

רשימה ארוכה של "מקורבים" גדולים בתורה ובחסידות עשה ר' יצחק. שלא לדבר על קבוצות קבוצות של צעירים שהיו מתקרבים אליו בזו אחר זו וכאמור קירב אלפים לעבודת השי"ת ושמו הלך לפניו ברחבי פולניה, כאיש המדבר דברי אמת, על תכליתו של אדם בעולם הזה

רבים רבים השיב מעוון וככל שחלף הזמן, כן הלך והרבה נפשות לחסידות ברסלב.

לשיא ההצלחה הגיע, ערב פרוץ השואה האיומה, שכאמור לולא הגיעה בעוה"ר, היה חלק נכבד בפולין סר למשמעתו של רביה"ק. ומי יודע איזה תיקון גדול היה צומח מכל ^{אוצר החכמה} ^{היהודי}

עוד בצעירותו, בהיותו סמוך על שלחן חותנו, החל לעשות גדולות ונצורות בקירוב נפשות תחת כנפי השכינה נפלא ביותר הוא הסיפור המסופר בקונטרסי "אולפן חד"ת" ב' וגי' על אודות תושב העיירה נלאנטשוב "ישראל מאיר" ובנו "לייבל" שהתנצר ביזמת אביו — — —

"יום אחד עלה ברעיונותיו של הר' יצחק ברייטער הנ"ל לחטוף שיחה עם ישראל מאיר הפתח ולנסות הפעם להשיבו מדרכו התועה... הביע משאלתו וחפצו לפני יהודי העיירה. התחילו לצחוק בלעג על חלומותיו ועל דבריו... וכי יש עוד תקוה לבעל העבירה הזקן הזה... בדברים מעין אלו ניסו לשכנעו כי יסיח דעתו מכל הרעיון הזה" (שם).

אכן, לא ידעו בני העיירה "כי רוח אחרת היתה בו" בר' יצחק היונק מהנחל הנובע של חסידות ברסלב שבתורתה אין יאוש "אפילו למי שעבר שמונה מאות פעמים על כל התורה כולה" (חיי"מ) גם הוא יכול לשוב בתשובה על ידי עצותיו של רבינו ז"ל.

ואמנם, באחד הימים, אחרי מאמצים מרובים, עלה בידי ר"י לפגוש את ישראל מאיר ואף להכנס עמו בשיחה "עד שמענין לענין, העביר ברוב תבונתו ושיקול דעתו, לגלול שיחותיו, על פסי עניינים רוחניים ובעיקר ריכוס על נושא האמונה והיהדות ושם התלהב ר"י באש האמונה הקי' ובאוצר המאמרים המלהיבים של חסידות ברסלב ובכוח דיבורו והשפעתו גילה לו דברים טמירים ונעלמים החבויים בנפש כל יהודי... ובתוך להט דבריו התחיל להוכיחו במקל נועם... במתק שפתותיו לשכנע לעזוב דרכו הרעה... ולאט לאט התחילו דבריו הנוקבים... לשבר את לב האבן של ישראל מאיר... עד שהתפרץ בבכי גדול..."

לא עברו ימים רבים וישראל מאיר הפך לאחד מחשובי חסידי ברסלב הידוע עד היום, כמי שריקד הרבה לפני השיי"ת, בשמחה עצומה, על ששפר חלקו עליו, לשוב בתשובה שלמה. כן ידוע ישראל מאיר, כמי שאירגן ומימן את "הקרן הברסלבי" מוליך-אומן, בערבי ראשי השנה.

לא פחות נפלא הוא המשך הסיפור, על הצלחתו של ר' יצחק עם הבן לייבל הני"ל, אותו הוציא מצפוני השמד, מהמנוח הסגור שבבומבליץ, הסמוכה לנלאנטשוב.

[יצחק החסיד](#)

בהתחכמות רבה, עלה בידו לרכוש גם את לבו של לייבל, שעה שהוא מטייל בגן העיר "ובלי היסוסים ניגש ושאל בשלמו, בסבר פנים יפות. ובידידות רבה, כאילו לא קרה כלום. לייבל זה, הוכה בתדהמה גדולה, למראה עיניו, שיהודי חרדי עם זקן ופאות כרי יצחק, מדבר אליו, בנעימות וידידות כזו וככה נכנסו שניהם בשיחה, בנושאים ועניינים שונים"

ר' יצחק נדבר עמו להפגש גם למחרת "וגם הפעם נסבה שיחתו הזהירה של ר' יצחק, על עניינים שונים וסיפורים מעניינים. בסוף שיחתם, העלה שוב ר"י משאלתו על פגישה נוספת וככה נפגשו כמה פעמים... ולאט לאט, נוצר ביניהם מין קשר פנימי הדוק, עד שלייבל החל לראות בו איש אמונים חכם ופיקח ובסיבובים כאלו הצליח ר"י לחדור לתוך מפתחי לבו ולפרוט על נימי נפשו, עד שנגע בנקודה העדינה של עזיבתו מקור מוצאו ואמונת אבותיו"

מכאן לא ארכה הדרך, עד שהביע לייבל את משאלתו בפני ר"י שיעזור לו, לצאת מהמבצר הנוצרי, שם הוחזק בתנאי שמירה ומעקב קפדניים.

הגיעה עונת הקיץ ובין המבריאים הרבים שהגיעו לעיירת המרפא, הגיע בנקאי עשיר מפלונסק הרחוקה, הלה נחרד לשמוע על גורלו של לייבל והציע עצמו, להבריחו לעיר מגוריו

עברו שנים רבות ולייבל היה לאחד מחשובי העיר פלונסק גודל צדקתו ועשרו הרב, עמדו לו, להיות נמנה, לנשיאם של כל מוסדות התורה והחסד שבפלונסק ושמו הלך לפניו בכל הסביבה.

לימים הגר לוורשה, שם מצא עצמו שוב בחיק ר' יצחק ברייטער ואביו ר' ישראל מאיר שעברו זה מכבר מנלאנטשוב לכאן.

היתה זו רק ראשית דרכו של ר' יצחק ברייטער בקירוב הנפשות ועוד חזון למועד להביא עוד סיפורים מעניינים, ממעשיו הגדולים בשטח זה, המסופרים בפי תלמידיו, החיים עמנו היום.

מחיבוריו הקדושים

בד בבד עם פעולותיו הברוכות בעל פה, עסק גם בפעולות בכתב. ואם הזכרנו לעיל את מכתביו הנפלאים המובאים בספר שארית ישראל, נחלי אמונה וכו' הרי ידועים לנו חוברות "דברי התעוררות" שהוציא בורשה ונשתקו לשה"ק זה לאמכבר בב"ב. בחוברות אלה הוא מעודד לבות בני ישראל שנמצאו אז במצב גשמי ורוחני קשה. כן באו לידינו כרחי התעוררות להתבודדות ולימוד שלחן ערוך, להדפסת ספרי מוהר"ן וכו'.

את ההקדמה בעברי טייטש לתיקון הכללי והפירוש חיבר גם הוא. בנוסף לכך, כתב את קונטרס "חלוקי הנחל" הנספח לאחד מקונטרסי "אור זורח" שיצאו בפולין ע"י אני"ש, ועוד ועוד.

חשיבות מיוחדת ל"שיר יידידות" שחיבר, לכבוד רבינו ז"ל שיר זה, מושר בפי חסידי ברסלב עד היום בעיקר בליל שבתות, בשעת הריקוד שלאחר התפילה

שיר זה מהווה מקור השראה והתרוממות הרוח בתורת רביה"ק ובדרכיו "אשירה נא לידידני, מה שעשה לנפשנו, לתקן בריתנו, להטיב אחריתנו" במילים אלו, נפתח הבית השני של שירו הנפלא, העובר בפזמון "הוא ראש בני ישראל איש חי, נחל נובע מקור חכמה", הוא הולך ומונה את הטובות הנוראות שעשה עמנו רבינו, בלמדו אותנו את עצותיו הקדושות, בהביעו את כלות נפשו וכיסופיו לרבינו הקי' ולדרכיו הקי', אנב קריאה לאני"ש להתחזק ולהתחדש בדרכיו

השיר ארוך הוא, ומיוסד על אלפא ביתא, בצרוף ר"ת משמו יצחק, כמה מן הקטעים הנבחרים מושרים בעיקר, בכל הזדמנות, ע"י אני"ש בכל מקום שהם "חידוש כמותו מעולם" "עשרה מיני נגינה" "ציונו הקדוש קדש קדשים" "ראש כל שנה ושנה" "יעצנו על כל זה רבינו" "חזק ונתחזק בנקודות טובותינו" – אלו הם קטעי השיר העיקריים, המושרים בהתלהבות בפי כל

תפילה נוראה "לזכות לבוא לציון רבינו הקדוש באומן" חוברת על ידו ונאמרת עד היום הזה ע"י אני"ש. בתפילה זו, באים לידי ביטוי, כיסופי האמת שיש להם לחסידי ברסלב, מאז עד היום, לציון רביה"ק "בית חיינו" כפי שהוא מגדירו

בתחילת התפילה, מסדר ר' יצחק שבחו של מקום, על שזכינו ברחמיו להיות בכלל זרע ישראל ובעיקר על שקירבנו לצדיקי אמת ונטע בנו אמונתו הקדושה, בו ובתורתו, בצדיקיו ובדבריהם הקדושים לאחר מכן הוא מודה במיוחד, על שזכנו השייך להתקרב לרבינו הקי' "ההולך לפנינו ומורה אותנו את הדרך נלך בה ואת המעשה אשר נעשה למען לא נישן ונאבד את ימינו ושנותנו והוא ייחד עדים נאמנים אשר גם אחר הסתלקותו כל מי שיבוא על קברו הקי' ויאמר שם עשרה קפיטיל תהלים הידועים... ויתן פרוטה לצדקה עבורו, אזי אפילו אם גדלו ועצמו עונותיו וחטאיו של האיש מאד מאד ח"ו יתאמץ וישתדל הצדיק הזה בכל כחו ולהושיעו ולתקנו ולהוציא מן השאול תחתיות ומתחתיו" ורק לאחר מכן, הוא פונה בתחנונים להשייך – היודע את הנסיונות הרבים שבדורות הללו – לזכותנו להיות על ציונו הקי' שהיא "הפליטה האחת הנשארת לנו" אך היא סגורה ומסוגרת על ידי "מלכות הרשעה שהתפשטה שם"

"סדר היום" על פי דרך רבינו"ל שסידר, משקף היטב את סדר יומו של חסיד ברסלב אמיתי, ביום ובלילה כעשרים ושבעה סעיפים, למן קימת חצות ועד לסדר האכילה בקדושה, מהתקשרות לצדיקים ועד לאהבת חברים, נקבצו באו בסדר יומו הנפלא.

רישומו של ר' יצחק ברייטער ניכר, לא רק על תלמידיו ותלמידי תלמידיו אלא בכל ספרי מוהר"ן ותלמידיו הקי', כשכמעט לכל אחד מספרי רבינו הקי' היוצא לאור,

מצורף "קול קורא" או כמה כללים נמרצים ועצות טובות של ר' יצחק ברייטער זצ"ל

בתולדות חסידות ברסלב תפס איפוא ר' יצחק את אחד המקומות המרכזיים ביותר, בעיצוב דרכה ודמותה הלכה למעשה.

במקום גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו

כמין מזיגה נפלאה של עזות דקדושה וענווה אמיתית, היתה בו בר' יצחק בהרבה ממכתביו נמצא מתאונן בכנות רבה, בפני תלמידו הצעיר שזכה לשבר את המניעות ולעלות לארץ הקדושה, על שהוא לא זכה לכך, מחמת חוסר נחישותו כביכול

כעשרים שנה ויותר, נכסף לבוא לארץ ולזכות על ידה לכל אותם מדריגות נוראות שמנה רביז"ל בשבחה בהרבה ממכתביו הוא כותב על געועיו אלה ומשלא עלתה זאת בידו, מחמת המניעות שנעמדו לו בדרכו, הוא מתאונן לצעיר תלמידו הנ"ל בתשובה על מכתבו הראשון מארץ ישראל, על שבקראו את מכתבו התבייש בפני עצמו "וואס איך האב ניט זוכה געוועזין ביא שטיין דעם נסיון, אין צי ברעכין מניעות, אריין צי טרעטין למקור חיותנו לארץ הקדושה, אשר משה רבינו מסר נפשו לבוא שמה, עם כל ישראל ארץ, אשר הקב"ה הבטיחה לתת לאבותנו ולהנחילם עבורה כל טוב, בגשמיות ורוחניות" (=מה שאני לא זכיתי לעמוד בנסיון ולשבר מניעות כדי להכנס למקור חיותנו וכו') (ש"י ק"ד)

אך אם באנו לספר על ענוותנותו הנפלאה, אין לנו דברים מעניינים יותר מהמובאים במכתבי היודי ששלח לציון רביה"ק ולכותל המערבי רעיון מקורי זה הגה ר' יצחק שלא יכל להגיע לאומן, מחמת המהפכה, ולא לכותל המערבי, מחמת מניעות שונות הוא שלח מכתב לאחד מאנשי הגרים בסמוך בבקשה לקרוא אותו על המקום הקדוש וכך יצא ידי "יודי דברים" שרביה"ק הפליג כל כך בשבחו.

בהמשך המכתב רואים כמה ענוותן ושפל היה בעיני עצמו כשהוא מונה והולך בחסרונותיו כביכול

להלן הוא ממשיך לבקש על העתיד, לזכות ולתקן את הכל, בבקשו גם על בניו ובנותיו שילכו בדרך הישרה. בסיימו "רבי אני רוצה לזכות לבוא לא"י במהרה ואני מאסף ממון על זה, יה"ר מלפני אבינו שבשמים שאזכה להמשיך עלי כל התיקונים הנצרכים לי ואזכה לבוא מהרה על ציון הק' לאומן על ר"ה יחד עם כל ישראל בהרחבה ולפרסם שם הצדיק בכל העולם ונזכה בר"ה הק' אף במדינת פולין, להמשיך כל תיקוני ר"ה של רז"ל ולקרב נפשות רבות אל אור האמת ואזכה להדפיס ספרי רבינו ז"ל בעולם ולשמור א"ע מכעס ועצבות.. אמן ואמן. נאום תלמידכם יצחק בן אסתר בריינדל"

לאור דבריו הללו כדאי היה כאן לציין שר' יצחק, הוא שאמנם עמד בראש המארגנים של הקיבוץ הקדוש בפולין, כששערי רוסיה היו סגורים והוא אשר הפיח את הרוח החיה בקרב הקהל באי הקיבוץ הקדוש בלובלין בראש השנה בשיחותיו ותפילותיו הנלהבות

על קידוש ה' ! ! !

בעיצומה של עבודת הקודש, כשר' יצחק ברייטער בשיא פריחתו, כבן ששים שנה היה אז וכבר שיבה נזרקה בו. טעם זקנים נלוותה לפעולותיו הנשגבות בקירוב הנפשות, כשסביבו מהלכים כבר מאות ואלפים זקנים וצעירים יוקדי אש החסידות

דוקא אז, הונף חרב הצורר הנאצי על יהדות אירופה וביחוד על העומדים בראשה

העיר ורשה, שהיתה לאחד מיעדיהם של הצוררים הארורים, נלכדה על ידם. יהודיה הוכנסו לגיטו צר ובתוך זמן קצר פונו רובם ככולם, למחנות המוות והעבודה.

בין היהודים שהובלו לראשונה להריגה היה ר' יצחק ברייטער היי"ד שנחשב ע"י הנאצים ימ"ש ל"יודנפיהרר" שאותו יש לשלוח ראשונה לארץ גזירה, לפי דעתם 18.09/2018 השטנית.

ואמנם, תיכף נשלח ר' יצחק, ביחד עם רבנים נוספים, בקרונות הרכבת הראשונות שנעו במהירות, למחנה המוות "טרבלינקה" שם הוכנס למחנה העינויים, בין שאר יהודי פולין וגליציה ותוך שבועות ספורים – אחרי סבלות עבודת פרך, תוך רעב וקור – הובל ראש החבורה הקי בפולין לתאי הגזים, אליהם צעד כבטחון ואמונה בהשי"ת, בקבלו על עצמו את גזר הדין באהבה ובשמחה

אין בידי כותב הטורים, פרטים מיוחדים על ימיו האחרונים הללו אין ספק כי היו ימים אלה מלאי תוכן אצל ענק רוח כמותו ובמידה שיש בידי קוראינו החי פרטים כלשהם נבקשם לשלחם אלינו בהקדם ונפרסמם בעזרת ה'

תהיה נשמתו צרורה בצרור החיים ויהי זכרו ברוד לעולם.

שיבה לחיק היהדות

ליד העיר לובלין בארץ פולניה היתה עיירה אחת בשם "נליינצ'וב", עיירה זו התפרסמה בכל גלילות פולניה בשל היותה מקום מרפא והבראה לאנשים חולים שונים עקב מרחצאותיה ומעינותיה החמים שנתברכה בהם. מימי המעינות היו סמיכים כעין רפש וטיט והכילו בקרבם גפרית וחומר מינרלי מיוחד אשר בכחם לרפאות מחלות קשות. לעיירה זו נהרו מכל קצוי הארץ אלפים ורבבות חולים למטרות ריפוי. העיירה נמצאה באזור הררי מוקפת יערות גדולות דבר שמשך לשם רבים למטרות נופש ומרגוע.

אוצר החכמה

לפני יותר מחמשים שנה נמצאה ב"נליינצ'וב" קהלה יהודית קטנה בת ארבעים משפחות ובתוכם גם בעל הספור הזה שהתפרנס אז ממכירת סחורות שונים וגם משקאות קלים – בין יהודי העיירה היה איש אחד ידוע בשם ישראל מאיר – מקור פרנסתו היה מקצוע הפחחות אשר התמחה בה היטב והיה בעל מקצוע מאומן – מלאכתי היתה מרוכזת בעיקר בעשית גגות מפחונים ותקונם. – לרגל עבודתו היה רגיל לעתים תכופות לערוך נסיעות לכפרים שבסביבות העיירה כדי לתקן גגותיהם הרעועים או להחליפם בחדשים – מקצוע זה הכניס לו רווחים גדולים ופירנס את בני משפחתו בכבוד, ובמובן הגשמי היה נחשב לבעל בית מכובד כשאר בעלי בתים חשובים.

אך לא כן היה ישראל מאיר זה במצב הרוחני – מצב יהדותו היתה בשפל המדרגה – רוח אמונתו הלכה ונתרופפה אצלו ונשארה על קצה המזלג – ומסעותיו התכופות לכפרים הם בעיקר היו בעוכריו – כי רוב זמנו היה צריך להיות מעורב בין הגוים בני הכפרים – ובהיותו תדיר במחיצתם למד ממעשיהם המקולקלים והמושחתים – והתרגל לחייהם המגושמים והבהמיים של הגוים הכפריים – וכך התיידד עמהם עד כי הרגיל עצמו לבלות אתם יחד באחוה ורעות מבלי משים לב שהוא יהודי – ולאט לאט החל

לשכוח מקור מחצבתו היהודי, ומדחי אל דחי התחיל להדרדר לעמקי תהום אל עברי פי פחת – עד אשר הוריד את מסוה הבושה מעל פניו והרהיב עוז בנפשו לטייל ולשחק עם נשים נכריות ר"ל – ומובן שבכך נפסקו קשריו לחלוטין עם יהודי העיירה.

אֲרֵיכְהוֹן 1808

שמועותיו הרעות של ישראל מאיר הפחח על דבר דרכיו העקלקלות והתנהגותו המבישה – הצמיחו כנפים והגיעו לאזניהם של תושבי העיירה – וביותר הכו גלים אצל יהודי המקום אשר נדהמו למשמע אזנם ולא יכלו להשלים עם העסק-ביש של ישראל מאיר הפחח אשר בתור יהודי מהעיירה עשה הדבר רושם מזעזע על תושבי העיירה – והמיט קלון וחרפה על כל הקהלה היהודית בהכתימו את שמם וגרם להם עיגום וצער רב מזה ואף בזיון גדול בעיני התושבים הנכרים אשר בלאו הכי היו ללעג ולקלס בעיניהם, מכל שכן אחרי מקרה מעציב זה שסופק חומר בידם במה להתקלס מיהודי העיירה – אך מה יכלו קומץ היהודים לעשות עם בר נש כזה, הרודף אחר בצע תאוותיו ומוכן להפקיר נפשו ונשמתו וכבוד אבותיו וכבוד חייו עבור חיי הוללות ותענוגים מדומים – מבלי להתחשב כלל ברגשי אחיו היהודים הנאנחים מרה על כל אשר עולל להם – ודוויי לב ורוויי יגון הוכרחו לבלוע גלולה מרה זו – ולהשאיר בעומק נפשם כאב עצום ועצור על אבדן נשמת יהודי בקרב הגוים – ומעצמת התדהמה והדכאון אשר הוכו, לא קמה עוד רוח בהם לאזור עוז ואומץ בכדי להשפיע עליו ולהחזירו למוטב – ויען שגם בעיניהם היה נראה כמואש וככלי לא יוצלח מלהשיבו על תיקונו ומכונו – לכן השלימו עם המצב הזה.

לישראל מאיר הפחח היה בן בשם "לייבל" – הבן הזה כמובן היה מאד מוזנח בחינוכו – ומכיוון שאביו לא השגיח אף על עצמו והמשיך בדרכיו המכוערות – ממילא לא שם לבו לדאוג למען חינוך והדרכת בנו בדרך הטובה והישרה – ובנסיבות כאלו מה יעשה הבן ולא יחטא – ועל כן גם לייבל זה הלך אחרי שרירות לבו ותאוות נפשו והחל לרדוף אחר חיי הפקר והוללות – ומצא

מין את מינו להתרועע עם חברים רעים כמותו רקיס ופוחזים מבני העיירה – ואתם יחד בילה את רוב זמנו. כמובן שהתנהגותם ומעשיהם היו למורת רוח לכל יהודי העיירה – כך חי לייבל בצוותא עם חבורה סוררה זו מימי ילדותו עד שהחל להתבגר ולהגיע כבר לפרק שנותיו שבו היה צריך לחשוב על תכלית לבנות בית ולשיא אשה ולהקים משפחה בישראל כדרך כל האדם.

והנה אביו ישראל מאיר הפחח – בידעו היטב אמיתו של דבר איך הוא מבוזה ומאוס בעיני יהודי הקהלה בשל התנהגותו המחפירה וגם ידוע הוא לשמצה בקרב שאר יהודי סביבה – ידע נאמנה שאין איש מהם חולם להעלות על דעתו איזה מחשבת פגול לבוא אתו במגע, ומה גם להיות מחותן עמו – בעוד שגם בנו ה"תכשיט" בעצמו נתפרסם במעלליו. ומי ירצה למסור בתו בידיים כאלו – ובכן קינן בלבו של ישראל מאיר הפחח דאגה עמוקה ורצינית נוכח המצב המביש הזה שנוצר סביב גורל עתידו של בנו לייבל באין פניה ימין ושמאל. – ונשאר נבוך ונדהם מאד בהווכח לו במו עיניו שכאן הגיע למבוי סתום אשר נצבת לפניו חומת ברזל גבוהה בעיה רצינית שאין לפותרה על נקלה – וכל ה"עתיד" של בנו מונחים על כף המאזנים ותלויים בחוט השערה.

ברם ישראל מאיר זה – עם כל התלבטיותיו המפותלות והמבוכות לא איבד עדיין עשתונותיו ורעיונותיו – ולאט לאט התאושש והתעודד והתיר עצמו מכבליו הנפתלים – כי הרגל חייו המופקרים הכשירוהו כבר לכל צעד הגרוע ביותר ולימדוהו היטב מה לעשות בנידון כזה – ועד מהרה צץ וצף כבר על מחשבתו רעיון נועז בל ישוער (אשר רק לאנשים מסוגו של ישראל מאיר שפנו עורף לדת יהדותם אפשר לבצבץ במוחם מחשבות מעין אלו) להמצאת פתרון תמידי בהמרת דת בנו ובהעברתו לאמונה אחרת – ואת אשר לא הספיק הוא בעצמו להשלים פרק זה במסכת חייו הקלוקלים, חשב להשלימה ע"י בנו במסוה של הצלתו.

ויתכן מאד ששקל במאזני רעיונותיו גם האפשרות לשוב ולחזור לחיק היהדות – ובכך היה פותר בקלות את כל בעיותיו

בדרך הישר והרצוי והנכון – ובלי ספק היה מציל בדרך זו את עצמו ואת בנו ואת כל דורותיו ואף כבוד אבותיו – והכל בדרך של כבוד והגיון אנושי, כיאה ליהודי תועה אשר שם ישראל עליו וה' אלקיו עמו בכל קצות דרכיו, ואין דבר נמנע ממנו להקרא שוב יהודי ככל יתר היהודים – אולם דמיונו ומעשי תעתועיו הטעו אותו לחשוב, כי הדרך חזרה למקור יהדותו אטומה סגורה לחלוטין בפניו כך שאין עוד תקוה לפניו לשוב לחיק אבותיו, אחר שהזדקן כבר בהרגל מעשיו כל כך עד שאינו רואה אפשרות ודרך להפרד מהם, וכאילו חייו תלויים בהם. (כי כך דרכו של הבעל דבר להכביד על החוטא ולחסום בפניו דרכי התשובה במכשולים ואבני־נגף בכדי לייאשו לגמרי מעשות תשובה). ולבעבור זה תקף אותו מין יאוש פנימי אשר דחף אותו על כרחו לדרכי חלקלקות באן מעצור – וכך נוצר במחשבתו הרעיון הנואש הזה כצעד ראשון לפתרון בעית בנו.

ובכן קרא ישראל מאיר הפחח לבנו לייבל ויאמר לו: שמע בני היטב לאשר אומר לך. אתה הגעת כבר לגיל אשר בו בחורים כמודך מתחתנים ומקימים בית ומשפחה – אבל הנך יודע שכולם מכירים אותי היטב ויודעים את מעשי ומפורסם אני יותר מדי – לזאת צריך אתה להבין כבר מעצמך כי אין לך שום מקום ומעמד בין היהודים אשר אנחנו כצנינים בעיניהם – וממילא גם אין לך שום סכויים לקחת מהם אשה ולבנות לך בית בתוכם. ואם כן מה יהיה התכלית ממך הלא תשאר גלמוד ועירי כל ימך ולא תשאיר זכר אחריו לנצח? וכך החל לתאר לפניו את גורל עתידו בתמונות שחורות ועגומות, כדי שיושפע מדבריו לקבל עצתו ולהגשים רעיונו, מבלי להשאיר בלב בנו שום מקום לחשוש ולהסס על התמורה הנוראה שיחולל צעדו זה בחייו הפרטיים והאישיים – ובדבריו המשכנעים הכשיר את הקרקע לגביו שיוכל לדבר אתו ברורות ולגלות לו סוד הרעיון הכמוס אתו, ולב בנו בל יתפלץ לשמע אזניו הצעה נוראה כזו מאביו בעצמו, וכך המשיך ישראל מאיר את דבריו באומרו לבנו: דע לך בני, כי גורל חייך נתון בידך – אמנם זה תלוי הרבה בעצה אחת שיש לי עבורך, אשר בזה תוכל

אתה בעצך לחרוץ גורל החיים בדרכך לעתיד, ובאם תקבלה בחיוב – כאשר מצבך הנוכחי מחייב זאת – אז יוסר מעליך חרפת חייך ותגיע לחיים מאושרים בעושר בשלוחה וכבוד – לכן אל תחשוב הרבה על הדבר הזה, רק שמע בקולי לאשר איעצך בני.

בין ידידי ומכירי מתושבי הכפרים – יש לי ידיד מושבע איכר עשיר אחד, ולו בת אחת, שלדעתי היא מתאימה מאד כבת זוג בשבילך, וגם אביה בעצמו ישמח מאד על הצעה זו, ובחפץ לב יתרצה לתת לך את בתו באשר הוא ידידי ומכירי הטוב, ושם לא תדע שום מחסור כי הוא עשיר למדי וביתו מלא מכל טוב ובכך תהנה מחיי אושר – אבל עליך לדעת, שכדי לרכוש את בתו ועשרו של האיכר, תהא מוכרח מקודם להמיר דתך ולהשתמד, ואז הנך מאושר לעולמים במחיצתו של אותו איכר ורק בדרך זו תוכל לעשות תכלית בחיים – ואל יפלא בעיניך, מה שאני אומר לך זאת וכשעלצמי לא עשיתי כזאת – תדע שגם אני בעצמי הייתי עושה כמוך אולם אני זקנתי כבר, מבחינת הכדאיות אינו משתלם לי לעשות כדבר הזה – אבל אתה, דרך אחרת אין לך, ומי ידאג בשביל עתידך אם לא אני – על כן בתור אב רחמן הנני מייעץ לך שבל תחשוב אחרת, רק עשה כמו שאמרת.

לייבל זה, בשמעו בחרדה את כל דברי אביו הנאמרים אליו כדבר איש אל בנו הדואג את עתידו – הבין מיד הדברים כהויתן, ונתחוויר לו ברורות לגבי מבוכותיו ובעיותיו העתידיים להוות מכשול רציני בדרכו לחייו העצמאיים – ובלי שום היסוס הסיק מסקנתו בהחלטיות לקבל הצעת אביו.

ובהיותו צעיר לימים וחסר הדרכה וחינוך – לא השכיל עדיין להבחין מה טמון בחובה של עצת אביו, – אשר בהגשימו אותה מכרית הוא את עצמו ונשמתו לצמיתות מהעם הנצחי, ובמו ידיו מנתק שלשלת אבותיו של אלפי דורות שמסרו נפשם להמשך דורותיהם עד דורו של משיח – ובכך, הוא עצמו חורץ גורלו לכליון ואבדון עולמי ר"ל – ומהעדר רגש ההבחנה ל"הפועל יוצא" מצעדו זה, לא שם לבו להתבונן ולהתעמק בטיב הצעת אביו,

רק נוצצו והבריקו לנגד עיניו כספו וזהבו ובתו של אותו איכר עשיר אשר הבטיח לו אביו ותיאר בפניו החיים המאושרים במחיצתם.

וילך הבחור לייבל ויעש כדבר אביו – ובצעדים בטוחים התכוון עצמו לקראת פעולת "המרת הדת" – אבל בסוד כמוס, ואף לחבריו לא גילה זממו ותכניתו לעתיד – ובהודיעו להכומרים חפצו ורצונו, מיד קבלוהו בזרועות פתוחות והכניסוהו למנזר תחת משמר אשר השגיחו עליו בעין פקוחה לבל יתחרט או ישפיעו עליו מהחוץ – ולייבל זה נשאר שם סגור ומסוגר בלי שום קשר עם העולם החיצון.

בין יהודי העיירה נליינצ'וב היו גם אנשים הנמנים עם חסידי ברסלב – ביניהם היה חסיד אחד אשר התפרסם אח"כ בשם הרב החסיד ר' יצחק ברייטער מוארשא הי"ד (כי עבר לגור במשך הזמן בורשא עיר הבירה של פולניה כאשר יסופר לקמן – והוא היה מחשובי חסידי ברסלב אשר הפיץ^{אחרי החיטוב} בכל גלילות פולניה תורת מוהר"ן זצוק"ל ולמד והרביץ ברבים חסידות ברסלב, ועל ידו נתקרבו לדעת רבינו ז"ל מאות אנשים מהם רבנים דיינים לומדים מופלגים וכו' וכו', וסתם אנשים פשוטים וסוחרים ובעלי מלאכה אשר שמעו ממנו דברי אלקים חיים ושאבו עידוד וחיזוק מלהב דיבוריו שיצאו מפיו במתק שפתים, כי היה בעל כשרון נפלא בכליל המעלות ומחונן בפה מפיק מרגליות, ומלבד זאת גם היה ממארי דחושבנא ובעל מעשים לזכות את הרבים בתורה ועבודת ה', והוא בעצמו היה שוקד על התורה ועל העבודה באמונה ובטחון ותמימות ופשיטות וביראת ה' טהורה וכו' ואין כאן המקום להאריך בפרטי מעלותיו ותקפו וגבורתו בעולמם של חסידי ברסלב ומסירות נפשו עבור עסקי רבינו ז"ל, ועוד חיים אתנו תלמידיו מזקני אני"ש לאויו"ש המספרים נפלאות מעשיו...).

יום אחד עלה ברעיונותיו של ה"ר יצחק ברייטער הנ"ל לחטוף שיחה עם ישראל מאיר הפחח, ולנסות הפעם להשיבו מדרכו התועה לדרך אבותיו, – כי נכמרו רחמיו מאד על נפש יהודי כמוהו שתעזוב את העולם חלילה מתוך חייה "הגויי", לבלי לשוב

על עקבות אבותיו ולמות כיהודי כשר כמותם – אך איך יתכן לקבוע פגישה עם ברנש הזה המבלה ימיו ולילותיו אצל הנכרים הכפריים ומשתמט עצמו מלהתראות עם אחיו היהודים, על כן הביע משאלתו וחפצו לפני יהודי העיירה ובקש מהם שיעמדו לעזרתו לחפש כל מיני עצות ותחבולות ובלבד שיוכל להפגש אתו. הם בשמעם את דבריו הביטו עליו בתמהון גדול כאילו עומד לפניהם אחד שהקיץ מתוך חלומו ואינו יודע כלל מה אירע. ומה טיבו של ישראל מאיר הפחח – ומתוך רגש של בטול לרעיונו המוזר הזה התחילו לצחוק בלעג על חלומותיו ועל דבריו באומרים לו: ר' יצחק, כלך לך מדרך "לא דרך" זו, האם יש את נפשך להעשות ללעג ולקלס בפי הבריות ולהיות כמצחק בעיניהם, וכי יש עוד תקוה לבעל העבירה הזקן הזה שייטיב מעשיו אשר אתה חושב עליו להחזירו אל חיק היהדות, הלא טוב לך לסלק רעיונותיך ומחשבותיך ממנו ולא יהא לריק עמלך ויגיעך, – ובדברים מעין אלו ניסו לשכנעו כי יסיח דעתו לגמרי מכל הרעיון הזה.

אמנם ה"ר יצחק ברייטער, אחרי שקול דעתו הנבונה בחישובים החיוביים והשליליים שבדבר כבר היתה החלטתו נחושה ליכנס בעובי הקורה ויהי מה, – ובכן לא נתפעל מדבריהם כלל וכלל – והם לא ידעו כי רוח אחרת היתה בו עקב היותו חסיד ברסלב בכל לבו ונפשו וידע היטב מספרי מוהר"ן ז"ל שאין שום יאוש בעולם כלל, ונשמה יהודית אינה נדחת לגמרי, כי אפילו בשאול תחתיות ומתחתיו ר"ל גם שם נמצא השי"ת לכל דורשיו וחוש במחשבות לבל ידח ממנו נדח, ונקודת האמונה הקדושה המושרשת בלב היהודי אינה נכבית לעולם רק צריכים רוח תורה ויראה כדי לנשב ולנפח גחלת האמונה. וכהנה דברים נפלאים הרבה המובאים בספריו הקדושים של רבינו ז"ל. וגם מבאר בליקוטי מוהר"ן (סי' לג) דברי הירושלמי (תענית פא) אם יאמר לך אדם היכן אלקיך תאמר לו בכרך גדול של רומי וכי, היינו אפילו במקום שהיא מלאה גילולים וע"ז ושם מדור הקליפות – גם שם נמצא אלקותו יתברך ומשם אפשר לדבק את עצמו בו יתברך ולשוב אליו בתשובה שלימה (עי' עוד שם בח"ב סי' יב מה שמפרש

בזה). ובכן בכח חוזק אמונתו והרגשתו כי דברים עקרוניים הללו טובים והולכים גם על אנשים מסוגו של ישראל מאיר הפחח – הוצת בקרבו של ה"ר יצחק ברייטער זיק של תקוה ובטחון כי יצליחו ה' במעשיו להציל נשמה נדחת ולהשיבה אל אביה שבשמים – רק בדבר אחד התלבט קשות איך יוצר המגע הזה עם הפגישה הגורלית, וע"כ חיפש דרכים ואמצעים שונים למען יוכל להגשים מטרה זו.

והנה באחד הימים אחרי מאמצים מרובים, עלתה סוף כל סוף בידו של ה"ר יצחק ברייטער להשיג מטרתו הנכספת המיוחלת לפגוש את ישראל מאיר הפחח, אשר תוך כדי עבודת הפחחות שלו ניקלע פעם לבית יהודי לצורך תיקון, וכך נתוודע לר' יצחק מקום הימצאו ונוצר המגע אתו וחסף שיחה עמו על דא ועל הא בעניינים שונים ובזהירות רבה שלא ירגיש כוונתו העיקרית המוסתרת מאחורי דבריו, עד שמענין לענין העביר ברוב תבונתו ושיקול דעתו גלגל שיחותיו על פסי עניינים רוחניים, ובעיקר ריכזם על נושא "האמונה והיהדות" ושם התלהב ר' יצחק באש דת האמונה הקדושה ובאוצר המאמרים המלהיבים של חסידות ברסלב, ובכוח דיבורו והשפעתו גילה לו דברים טמירים ונעלמים החבויים בנפש כל יהודי, וכן מעלת רוממות הנשמה אשר מכסא כבוד חוצבה, והיא עצם חלק אלוקי ממעל אשר נאצלה כביכול מאתו יתברך המאציל כל הברואים, כי חלק ה' עמו, ואין קץ לרב טוב הצפון לנשמות ישראל לעתיד בעולם הבא, להתענג ולחזות בנועם ה' ולהנות מזיו השכינה וכו' וכו', ובתוך להט דבריו התחיל להוכיחו במקל נועם איך הרחיק לכת בכסילות שכלו ובעכירת מעשיו, ואיך השליך עצמו מאיגרא רמא לבירא עמיקתא והגיע לדיוטא התחתונה עד כדי אבדן חייו וכריתת נפשו מחיים הנצחיים וכן המשך במתק שפתיו לשכנעו לעזוב דרכו הרע והמושחת, וישליך כל חטאיו אחר גוו לשכוח כל העבר, ויפתח פרק חדש בתולדות חייו אשר יש לו עוד לחיות על פני האדמה, ולאט לאט התחילו דבריו הנוקבים ויורדים עד התהום לשבר את לב האבן של ישראל מאיר עד שנתרכך לגמרי קשיות ערפו, ואז התחיל להתפכח

משכרות חמדת הבלי העולם ונפקחו עיני שכלו להסתכל באמת ובכנות על כל הנעשה אתו, ולאיזה תהום התדרדר בהתנכרו לאחיו היהודים וניתוק נשמתו ממקור החיים והפקרת חייו וכבוד אבותיו עבור בצע תאוותיו המדומיות, וכך החל להרגיש מועקת מצפון לבבו ומוסר כליותיו עד שהתפרץ בבכי גדול והזיל דמעות שליש על ימיו ושנותיו שעברו בחושך.

ר' יצחק בראותו שדבריו חדרו לתוך מעמקי לבו של ישראל מאיר, ופעלו פעולתם הרצויה להצית בקרבו הזיק וניצוץ יהודי, ולחולל מהפכה גדולה בנבכי נפשו עד שתקפוהו רגשי חרטה עזים ואמיתיים על כל עברו המכוער – החל להראות לו פנים מאירות ומסבירות ברוח אבהית ורחומאית, ולדבר על לבו דברי חן ושכל וטוב, דברים המתיישרים על הלב בשבעה משיבי טעם, והפיח בו רוח חיים חדשה, ועודדו וחיזקו ואימצו לעבור לגמרי על פסים אחרים ולהתחיל לנהל חיים חדשים כאילו היום נולד ואין לו שום קשר כלל עם העבר, ואדרבה אם יזכה לשוב תשובה מאהבה אזי כל חטאיו יתהפכו לזכיות ויתעלה לדרגא גבוהה מאד מאד, כי במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד, ובאופן כזה ישיג שלימותו ויקנה עולמו הנצחי.

וכך הצליח ר' יצחק להחזירו למוטב ולהכניסו שוב לחיק היהדות, ונהפך לאיש אחר לגמרי ליהודי כשר להפליא שומר תורה ומדקדק במצוות קלות כבחמורות וגידל זקן ופיאות ככל אחיו היהודים ונעשה בעל תשובה גמור. וכל העיירה התייחסה כלפיו בדרך ארץ ובכינוי של כבוד "ר' ישראל מאיר", ובכל נימי נפשו ולבבו נתקשר לר' יצחק כאוהב דבק מאח ולא סר מדבריו ימין ושמאל, וכן נתקרב על ידו לחסידות ברסלב ובצמאון רב שתה דבריו הקי של מוהר"ן זצוק"ל אשר משם שאב עידוד ונוחם ומרגוע לנפשו השוקקה לתקן את העבר ולהתעלות בתשובה שלימה כראוי, וזכה יותר מעשר פעמים לנסוע על ראש השנה לעיר "אומן" ברוסיה מקום ציונו הקדוש של רבינו ז"ל, ולא זו בלבד אלא אף גם זכה וזיכה את הרבים בזה שלקח אתו בנסיעתו לאומן

עוד חסידים על חשבוננו והוצאתו, ושכר למטרה זו קרון מיוחד אשר נתפרסם אחר כך בשם "דער ברסלבר וואגאן" (הקרון הברסלבאי).

ולא היה קץ לאשרו וגבול לשמחתו על שזכה לשוב למקור מחצבתו ודרכי אבותיו ולחסות בצל כנפי אדמו"ר זצוק"ל ולהנות מאורו הגדול והקדוש, ותמיד היה רגיל לרקוד לפזז ולכרכר בכל עוז והתלהבות ושמחה עצומה תוך נתינת שבח והודאה לאביו שבשמים ששפר חלקו וגורלו להבדילו מן התועים ולא נתנו להיטמע בין העכו"ם והחזירו תחת כנפי השכינה, אבל לפסגת שמחתו ושיא חדותו הגיע בליל שבת קודש שאז נחה עליו הרוח והנפש יתירה ונתפרצה השמחה לחוץ בלי מצרים וגבולים, וברוב להט שמחתו יצא במחול ובריקודו הנלהב אחז באיזה כסא ורקד. כי כל כך אפפה אותו השמחה העצורה בלבו כאש יוקדת עד שלבו נשא את רגליו לרקוד ולהביע עוז שמחתו בכל צורה ואופן שתהיה אפילו עם כסא, ועובדא זאת נתגלתה מסיבה זו: כאמור (בראש הסיפור) היתה העיירה נליינצ'וב מקום מרפא והבראה, ובין המבקרים היו גם רבנים ואדמו"רי"ם מפורסמים, ואירע שפעם אחת התאכסן אחד האדמו"רי"ם עם חסידיו בשכנותו של ר' ישראל מאיר, ובהגיע ליל שבת קודש ערך כמנהגו ריקודיו העליזים, וזה הפריע מאד לחסידים בעת עריכת השולחן של רבם, ובכך באו לבקשו שלא יעורר רעש ולא יפריע להם, אולם הוא בשלו, רוקד וצוהל בדביקות רבה ואינו שם לב להם, והם דפקו בחזקה על דלתו וחלונו והוא אינו שומע כלל רק ממשיך לרקוד ביתר התלהבות ובהתפשטות הגמשיות, ואז נתודע ברבים מריקודיו הנלהבים בליל שבת קודש.

ודבר מעניין מציין בעל הסיפור הזה שהוא בעצמו היה לו בעיירה זו חנות גלנטריה ובימי הקיץ הלוחטים מכר גם כן משקאות קרים למבקרי העיירה לשם הבראה ונופש, ופעם אחת בא ר' ישראל מאיר וקנה אצלו כוס סודה, וכשגמר לשתות הזמין אצלו כוס שני. אולם לפני שתייתו נשאר עומד שקוע במחשבתו,

ושאל אותו בעל החנות, מה קרה לך ומדוע אינך שותה? ענה ואמר לו ר' ישראל מאיר, אגיד לך סיבת הדבר על מה אני מהסס לשתות כוס השני, היות ובברכתי על כוס הראשון לא התכוונתי לשתות כוס שני, ובכן הנני מסתפק אם הברכה עולה על כוס זה או לא. ומציין בעל הסיפור שאז בשומעו הדברים האלה יוצאים מפי ר' ישראל מאיר, עמד נדהם ומשתומם מולו, האם זהו אותו העוכר ישראל מאיר שהיה מפורסם לשמחה בכל הסביבה, ועכשיו עומד לנגדי כיהודי ירא וחרד ושלם עם אלקיו הזהיר ומדקדק בכל סעיף קטן של השולחן ערוך, ועוד מקיים אחז"ל "מאן דבעי למהוי חסידא ליקיים מילי דברכות (ב"ק דף ל) והתפעל מאד מעוצם כוחה של תשובה שיוכל איש כזה להפוך עורו ולהשתנות לטובה מן הקצה אל הקצה ולהתעלות למדריגה נעלה כזו, והוכיח סופו על תחילתו שכל עמלו ויגיעו של ר' יצחק ברייטער (אשר כל העיירה לעגה למאמציו) לא היה לריק וכל פעלו ומרצו וכוחו שהשקיע באיש הזה הצמיחה כנפים ונשא פרי לשם ולתפארת ונתקדש שם שמים בכל סביבותיו ע"י פעולתו הברוכה, וכידוע משה"ק שעם נפשות כאלו מתפארת השכינה הקדושה לפני הקב"ה "חזו במה ברא קאתינא לגבך", וכל זה הודות לכוחות הנפשיים החזקים של ר' יצחק ברייטער שקיבלם מתוך שקידתו על ספרי מוהר"ן מברסלב אשר משם שאב חומר למכביר בעניני אמונה ותשובה ובטחון וכו' וגם שפה ברורה ונעימה ולשון למודים לדבר על לב אנשים תועים וטועים (ואפילו מסוגו הגרוע של ישראל מאיר הפחח – הפרחח). ולהחזירם למוטב ולהשיבם אל אביהם שבשמים.

כעת נחזור להפרשה המבישה של בנו "לייבל" כאמור לעיל בסיפור החליט לייבל להמיר דתו, ולכן מסר עצמו לידי הכומרם והוכנס תחת שמירה קפדנית למנזר גדול בעיירה בומבליץ (וואמוועליץ) הסמוכה לנליינצ'וב, ושם היה סגור ומסוגר אין יוצא ואין בא, חבריו הידועים של לייבל אף שגם הם בעצמם היו ריקים ופוחזים במעלליהם המושחתים מ"מ נדהמו מאד למשמע אזנם על מעשה הפזיזות של לייבל בהמרת דתו, ולא יכלו לעכל צעדו השפל

והמחפיר הזה אשר הנחית עליהם מהלומה קשה במפתיע, מבלי להתיעץ אתם כלל וכלל ואף לגלות להם שמץ דבר מהו הדבר המניעו להמפנה החד הזה שעומד לחולל במסכת חייו, אך מה יכלו לעשות לו אחרי אשר נעלם מאתם בפתאומיות כזו שלא השאיר אחריו עקבות שיוכלו למוצאו, עד שנודע להם דבר הימצאו במנזר סגור. וממילא קצרה ידם מלהשיגו.

ב ע ז ה י " ת

03/08/2018 10:11

ד ב ר י ה ת ע ו ר ר ו ת

אשר התפטר

ק ו נ ט ר ס א'

א ו ר ה א מ ו נ ה

הוצא לאור ע"י קבוצת אנשים שהעמידו
לעצמם את המטרה לעודד את כל אלה
שמרגישים עצמם נדכאים ושבורים בגלל
תנאי הזמן הזה לעם היהודי.

יצא לאור ע"י

קרן הדפסה והפצה
לספרי חסידות ברסלב
ת.ד. 1503 בני ברק 51-115

תשל"ו

מדוע אנו סובלים?

מספר מילים לקורא:

בתקופה האחרונה נשלחו מהשמים על כלל ישראל צרות שונות רח"ל, צרות בכל מקום, בא"י, ברוסיה, גרמניה (כאמור יצא קונטרס זה לפני מלחמת העולם השנייה בשנת תרצ"ו) ^{מאת התורה} במדינתנו גופא, עיננים גדולים ומרים. מהשמים עוררו אצל כל האומות רעיונות שונים ורעים להרע לעם ישראל. ועד כדי להשמידו ח"ו, עד עתה לא חשבו אפילו אותם העמים על רעות כאלה. מלבד זאת העני עמנו במאוד, והעוני מביא לפחד והיסוס גדול ביותר, וכך אנו מדוכאים ומלאי יאוש בלי לראות שום ניצוץ של נחמה מהיכן תאיר הישועה, וכך מביאים הדברים הרבה יהודים בלא אשמתי לכפירות רח"ל. תרעומת על השי"ת, ולאט לאט מפסיק לפעום בלבות היהודים האמונה להשי"ת, והאמונה בצדקת דרכיו. התקוה להגאל מכל הצרות, שהאמונה תמיד בזמנים הקשים ביותר הביאה בלב היהודי, חיזקה אותו והעלתה את מעמדו הנפשי והרוחני; הגבורה - בה הביט כל יהודי בבוז על פראי האדם שעינוהו, שהאמונה העמוקה הכניסה בקרבו - נחלשת בזמן האחרון, בגלל החלשת האמונה ביין היהודים, במקום להתעמק ולחשוב על המצב ולראות שההשגחה העליונה רוצה להזכירנו לשוב בתשובה ושנזכור היכן אנו בעולם - הרינו מתרחקים בכל פעם יותר ויותר מאבינו שבשמים. ידוע מהספרים הק' שהשי"ת הוא אב רחמן שברא ומנהיג את העולם באופן שתתראה רחמנותו; ובגין כך נתן את התורה לישראל כדי שע"י דרכי התורה הקדושה יזכו לכל טוב בעוה"ז ובעוה"ב, וכדי שע"י העצות המאירות שבתורה יבינו

שהשי"ת מנהיג את כל העולם בכללו וכל אדם בפרט בדרך משפט חסד ורחמים.

בכל דור מעמיד הבורא ב"ה את מנהיגיו אשר זוכין להנהיג את העם לדרך התורה ודעותיה. המנהיגים האלה מרגישים את כל גלות השכינה, דהיינו שכואב להם באמת מה שכבוד השל"ת והאמת שבתורה הקדושה כל כך מוסתרים ומושפלים; ולכן הם מחפשים תמיד תחבולות לחזק את עצמם ואת כלל ישראל באמונה ובטחון באהבה ויראה, עם כל האמת אשר רק התורה הקדושה יכולה ליטע בלב האדם. המה רוצים לקרב את האדם לעבודת הבורא כדי שיזכה לטוב אשר השי"ת רוצה להביא לכל אדם, כמו שישעיהו הנביא אומר *^{לפי חסדו} "נחמו נחמו עמי יאמר אלביכם" וכו', זאת אומרת אתם המנהיגים האמיתיים שבכל דור ובכל זמן נחמו ואמזו את עמי ותשתדלו להאיר את עיניו לילך בדרכי הנצח של התורה והיהדות כדי שיבין מה שהשי"ת דורש מאתו, למדו אותו עצות שבקלות יחזור לאלקיו ויוכל לעבדו באמת ואמונה כל אחד לפי מדריגתו ומצבו.

על כן חשבו כמה יהודים שקבלו עליהם את המטרה לעורר ולהעיר אצל יהודים את האמונה החבויה; הבטחון והשמחה אשר הם האמצעי היחיד לעבור את הדרך החשוכה של הגלות. אמונה ובטחון הם הפנימיות של כל נשמה יהודית, הם רק נחשכים ומוסתרים, מאובקים ונשכחים ונעקרים בגלל הצרות השונות וגם בגין הטבע הרע של האדם המתגבר על כל אחד לפי מצבו. התפקיד של הקבוצה הנזכרת תהיה להדפיס לקוטים ותמציות מספרים של גדולי ישראל אשר הבינו את דרכי השי"ת. בספריהם יש עצות והדרכות אשר ביכלתם להביא כל יהודי לדרכים יותר

טובות, לדרכי הצדיקים הגדולים כמו שאומר המשורר
 "התעוררי משנתכי והתבונני מקומכי אי מזה באת
 ואנה תלכי", כל יהודי צריך להתבונן על מה נברא
 ומה מטרתו בעולם. אלה הליקוטים והתמציות יהיה
 עליהם התפקיד להראות לכל יהודי את דרכו אשר
 צריך לילך.

רוחן (ברייטער
 בלע"ז)
אוצר החכמה
 (הגהת המעתיק)

אמונה הסיבה לגאולה

א. הגאולה היהודית יכולה לבוא רק אז כשהיהודים יתחילו להאמין בלב שמח בהשי"ת, כי הגלות בעצמו הוא רק עונש על התחלשות האמונה. מה הכונה במלה הזו: אמונה? אמונה הכונה שכל מה שנעשה בעולם בכלל ועם כל אדם בפרט, בין הטובות ובין חלילה הרעות, הכל בא מהשגחה פרטית, זאת אומרת שהקב"ה מנהיג את כל העולם כולו החל מהמלוכות הגדולות והמדינות ומסיימת ביצור הקטן והזעיר ביותר. היהודי עומד תחת השגחה מיוחדת. מפני שאם לא היה כך, לא היה כבר ממנו שום תקומה בגלל שונאיו התמידים והרבים מספור הסובבים אותו. ולכן איזה שלא יהיו המאורעות שיפגעו ביהודי אפילו "הגרועים ביותר", אשר נדמה כי הם "עצומים ברעתם", הרי הם באמת כדי לעוררו מתרדמתו הרוחנית, שבה הוא שקוע בסיבות שטוטיות שהם הסיבות, בתחילה נקראים "עבירות קטנות", אבל מובילים כל הזמן את האדם הלאה הלאה להיכן שקשה לשוב. היסורים והצער שהאדם סובל מזכירים לו שיש לעולם שולט הדורש שישובו אליו, כמו שדוד המלך אומר בתהלים: ***"תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם"**.

ב. ע"י היסורים והצער נעשה האדם מרוחק ומנוקה מעוונותיו הקודמים ועי"ז מתקנים כל מה שהתקלקל ע"י עוונותיו.

ג. הטובות והרחבות שיש לאדם ניתנו מהשי"ת כדי לנסות אותו, האם ירצה להבין ולהאמין באלה הם חמדים מהשי"ת אבל לא בגלל כשרונותיו חכמתו או מפני חוקי הטבע, אלא להיפך: חכמתו כשרונותיו רכושו והצלחתו נשלחו מהשי"ת, כדי להראות לו על

חסדיו של הקב"ה, כדי להעיר בקרבו אהבה נמסירות להקב"ה לתורתו ומצוותיו; וגם כדי שידריך יהודים אחרים לתורה ומצוות במסירות אמיתית.

ד. כל יהודי צריך להאמין שמי שאינו מקשיב למצוות השי"ת, זאת אומרת שהוא עושה עבירות או שאינו עושה המצוות שהתורה ציותה אותם וודאי שיענש מהשי"ת, אפילו שנראה שהחוטאים אינם נענשים, להיפך עוד הם מאושרים ברכושם ובריאותם; חייבים אבל להאמין שהעושר לחוטא הנו נסיון עבורו, כדי שלא יהיה מוכרח לשוב תחת לחץ היסורים, כי האמונה ^{האמיתית היא:} כשמכירים את הגדולה והטוהר של מצוות התורה; בשביל המאמינים הרי זה נסיון לעמוד בכל היסורים הקשים ולא להחלש מהאמונה הנקיה והאמתית, אפילו שרואים שהעבירה אינה מזיקה מיד; ודרך האמת אינה מוליכה להצלחה מידית, כי סוף כל סוף אין הקב"ה מותר לחוטאים ואינו עוזב את המאמינים בו באמת כמו שכתוב: * "בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און להשמדם עדי עד", הפ' הרשעים פורחים כמו עשב כדי שאח"כ יאבדו לעולמים, אם לא יחזרו בתשובה להשי"ת, כי רק אז – כשרשעים חוזרים בתשובה – יתגלה שמו של הקב"ה כי הוא מקבל את תשובת הרחוקים.

ה. כשהיהודים יגיעו לשלימותה של מדת האמונה, ואפילו רק קיבוץ אחד של אנשים, חבנא בעזהשי"ת הגאולה בוודאי.

כשרק אנשים בודדים יגיעו לאמונה האמתית, הם בפרט ינצלו מצרות שונות גופניות ורוחניות, זאת אומרת מרעיונות רעים ומניעות, אשר מסתירים לאדם את הדרך ואינם מניחים לאדם בשום אופן

להגיע לדרכי ה' האמתיים שבהם אפשר להשיג ולהרגיש את רצון השי"ת בכל הלב והנשמה. מה שמביא את האדם שבכל יותו ירגיש את תוכן מצוות ה' וישמח בזה שיש לו הזכיה למלאם; העיקר אבל הוא מה שהאדם בגלל קיום המצוות זוכה לחיים האמתיים הנצחיים בעולם הבא, כמו שכתוב: * "לחזות בנועם ד" ולבקר בהיכלו", * "לראות בטוב ד" בארץ החיים", כי הגלות הפרטית היא מה שהאדם עסוק בדאגותיו האישיות או הפרטיות ובצרותיו המביאות אותו לידי עצבות ומרירות דכאון ובדידות וחוסר תקוה, הגלות הפרטית הזו האוחזת את האדם בשבי כבצבתי ברזל של אי אפשרות לצאת מכך, או למצוא עצה לכך היא תוצאה של חוסר אמונה, דהיינו - אין מאמינים שהכל בלי יוצא מהכלל הכל מה שקורה לאדם הוא בהשגחת הקב"ה; ולעזור ולהציל יכול רק אבינו שבשמים בלבד, ואין כל זה קורה לפי השתדלות האדם או חוקי הטבע כמו שכתוב * "לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה, רוצה ה' את יראיו את המיחלים לחסדו", אין השי"ת רוצה שיסמכו על סיבות טבעיות רק השי"ת רוצה שיאמינו בהשגחתו הפרטית; ובגלל שאין מאמינים בהשגחה הפרטית לכן האדם מדוכא; בזמן שהולך לו לא טוב, והוא חושב שאין כבר מוצא למצבו, וזהו הגלות הפרטי. אבל היהודי המאמין יודע שהכל מהקב"ה והשי"ת יכול בכל עת לשנות את המצב, וזה הגרעין של תקוה המחזיק את האדם במצבים הכי קשים. זאת נקראת אמונה בשלימות ובטחון בכל יכול.

ז. יש אנשים המפרשים את כל מאורעות החיים בתור טבעיים, להם נדמה שזה חוק טבעי, מה שהעשב צומח; השי"ת מנהיג את העולם בכוונה ליתן לאדם את הבחירה, זאת אומרת את הברירה בין אמונה ללא

* תהילים כ"ז ד'.

אא שם י"ג.

אאא שם קמ"ז י'.

אמונה, וכשהאדם חלש באמונה ורואה שקורה אצלו דברים שאי אפשר להבינם על פי השכל רק מוכרחים להכיר שידי השי"ת מנהיגים אותם, הנו גם מסנור ומפרש זאת בטבעיות.

ח. האנשים שאינם מודים ואינם מאמינים בהשגחה פרטית הם מחזקים ומכבידים את הגלות ומרחיקים את הגאולה כשהשי"ת יעזור; אבל כשהיהודים יבואו לשכל האמיתי והנקי כשיכירו את השגחת השי"ת בכל ובפרט ויהודים יבינו שכל התופעות וההנהגות בין אלה שלפי חוקי הטבע ובין אלה שהם למעלה מהטבע הם מידי הקב"ה ובהשגחתו, אז יכירו כולם את חסדי ה' שעושה עם כל אחד לחוד, וכל אחד יקבל על עצמו מלכות השי"ת ולעבדו בלבב שלם, ואז כל אחד יהיה מרוצה וישמח ויבטח בהשי"ת וזה יביא את הגאולה, כי בלתי אפשרי שתחיה הגאולה לפני שיהודים יאמינו באמת בהשי"ת:

* * * * *

אמת היסוד לאמונה

א. אי אפשר להגיע לאמונה רק דרך אמת – זאת אומרת כמו שאמונה הכוונה להאמין בהקב"ה ובהנהגתו שהיא הרי מעל הטבע, אשר אין האדם יכול להשיג בשכלו, רק בעזרת האמונה התמימה. קיימת אבל הסכנה שהאדם יכול באמונה לטעות ולהכיר באמונות שקר שונות, כי הרי באמונה אין השכל יכול להורות את הדבר שמאמין בו, יוצא שהרי כח האמונה מאיים שאדם יטעה לדרכים כוזבות, כמו שההיסטוריה מלמדת אותנו שבכל הזמנים באו מנהיגי שקר שמביאים את המאמינים לנטות מהאמונה הנקיה, בהתחלה אין מרגישים בזה אבל באמת מוליכים עד

לעבודה זרה. קיימת רק העצה, שלאמונה הנכונה יכולים לבא רק על ידי האמת, דהיינו לחשב היטב את הענינים שלא יכולים להשיגם על ידי השכל, רק שמוכרחים להאמין בהם, ואז יבינו וירגישו באיזה ענינים כדאי ורצוי להאמין אפי' שלא מבינים אותם בשכל, ובאיזה דברים אין צריך להאמין. דהיינו כשיהודי מאמין בהש"ת ובתורתו, ביחוד מאמין הוא בצדיקים האמיתיים אשר מעוררים את האדם ליראת שמים ולקיום התורה, אפילו שאת כל הדברים האלה אי אפשר בהתחלה להבין בשכל האנושי, ועוד יותר מנקרים לפעמים קושיות על תופעות שונות, בכל זאת כאשר חושבים את הכל באמת ירגישו בעזהי"ת, שבכל הדברים האלה כדאי ומבורך להאמין, וכשיתחזקו באמונה ויאמינו בכל הענינים האלה של האמונה האמיתית באלה שצריך להאמין, ממילא אח"כ בעזהי"ת בשכל העצמי גם יבינו את כל הדברים שמקודם היו צריכים להאמין כמו שהפסוק אומר: * "וארשתיך לי באמונה וידעת את ה'", זאת אומרת שאם יחזיקו עצמם בהקב"ה ובתורתו, ובצדיקים האמיתיים באמונה הברורה, יבינו אח"כ בשכל שכן הוא האמת הברורה.

* * * * *

על ידי תפלה טהורה מגיעים לאמונה

א. על ידי שמתפללים בכוחות ובכוונה ומתאמצים להבין את כל המילים שאומרים, כל זה מביא את האדם שהאמונה אצלו תתגבר ותתחזק, ובמוח האדם זוהרים כל ההרגשות היפות, המובילים לאמונה האמתית והברורה כי התפלה היא האמצעי שבעזרתה האדם מביע את רגשי אמונתו; וצריך הוא לכך, להתאמץ שהעבודה הזו תצא אצלו מה שיותר יפה ויותר טוב, דהיינו הוא צריך להתאמץ שיבין את

הכל שהוא אומר, ושישמע בעצמו בדיוק את כל המילים שהוא מתפלל, שירגיש בלבו בשעת התפלה התמסרות והודיה להשי"ת על כל הטובות והחסדים שעושה עם כל העולם בכלל ואתו בפרט. ביחוד צריך האדם לפתח בקרבו את רגש השמחה והחיות, בהיותו מסובב ומקושר בברואי השי"ת וביצירתו. שהם הרי כל כך יפים ומפליאים, שהאדם עני מדי שיוכל כראוי להעריכם בשכלו המוגבל. האדם צריך לידע, שתפלתו כשהוא מבקש באמת ובכונה, שומע הקב"ה ונותן לו מה שהוא צריך, כל אחד לפי הבנת החכמה האלקית, שאנו לא יכולים להבינה.

ב. לא להחסיר מילים מהתפלה רק לומר את המילים לאט, ובנחת באמונה. כי כל מלה מהתפלה פועלת את פעולתה שבגללה נכתבה, וביחוד מביא הדבר שינוי גדול באדם עצמו, כי זה מוציא אותו מהרגשותיו הטפשיים והקטנים והשפלים ומביא לרעיונו להתקשר בהשי"ת, כי המלה תפלה פירושה התקשרות ועל ידי תפלה מקיימים את המצוה של* "ובו תדבק", זאת אומרת מתקשרים עם הקב"ה.

ג. צריכים לשמור להתפלל בזמן כמו שהגמרא והשלחן ערוך מורים.

ד. אם לאדם יש הפרעות ומניעות להתפלל כמו שצריך, זאת אומרת לאט בנחת ובקול רם, ונדמה לו כי התפלה הטובה תפריע לו לפרנסה או כבוד וכדומה, ולמרות כל זה אינו מביט על כל זה, אלא מחזק על כל המפרעות, בהאמינו שפרנסה אין אף אחד נותן רק ה'. גם כשהוא מבין, שכל העולם נברא בעבור כבוד השי"ת, והכבוד הגדול ביותר לאדם הוא הכבוד שאדם נותן להקב"ה, ע"י תפלה אמתיית ויפה כמו שכתוב בפסוק: "לכן שמח לבי

* דברים י' ב'.

אא תהילים ט"ז ט'.

ויגל כבודי אף בשרי ישכון לבטח", אם האדם נוהג כך הרי הוא מובטח שהוא בדרך האמונה האמתית.

א. עד כמה שיהודים נחלשים באמונה, זאת אומרת הם פוסקים להאמין ולהרגיש שכל הנהגת העולם בכלל והנהגת היהודים בפרט הכל מהשמים ולטובה, באותה המדה הקב"ה מסיר השגחתו מהיהודים, זאת אומרת שהשי"ת מפסיק להשגיח עליהם ולשמור עליהם מידי שונאיהם, כי זעמו ית' הוא בגלל החלשת האמונה, בתוצאה מכך שוקעים היהודים יותר ויותר ברעות, חסרי יושר בחטאים ובעוונות, וקשה מאוד להם לחזור לדרכי האמונה האמתית. ביחוד זה מחליש את המאמינים האמתיים, שגם נעשים מובדלים. ואינם מלמדים את האנשים דרכים לאמונה ואלקות, כי הם בעצמם מהססים ואינם מאמינים שדבריהם הישרים יהיה להם הד בקרב אנשים חטאים.

ב. העצה נגד הנאמר למעלה, דהיינו לשוב לאמונה אמתית כדי שה' ימשיך בהשגחתו עלינו, ושלמאמינים האמיתיים תהיה ההשפעה הראויה על בני האדם, היא, שכל אחד יחזק עצמו, ויעביר מלבו את הכעס, זאת אומרת שלא יתרגז על אנשים שאינם נוהגים כמו שה' רוצה, או כמו שהוא רוצה, אלא שידון אותם לכף זכות, שהנהגתם הרעה היא תוצאה של חוסר ידיעה, וצריך להשתתף בצערם, ולשכנעם במילים טובות, ולהראות להם שדרכם היא רעה, כי לכל יהודי יש בפנימיותו נקודה יהודית המתעוררת כשמביאים אותו לידי כך, ובזכות השלום, ומה שנדון כל אחד לכף זכות השי"ת ירחם גם עלינו ויראה השגחתו עלינו ואז נזכה לאמונה האמתית.

בצר לך ומצאוך הרעות האלה - ושבת*

כשצר לך יהודי כשקוראים לך כל כך הרבה צרות, כששורפים ורודפים את צעדיך, ונדמה לך שח"ו הכל כבר אבוד, השונאים ישמחו על שבריך ח"ו. הזכר שליסורים אתה כבר רגיל. תקרא את ההסטוריה שלך הישנה והמתחדשת תמיד ותראה: אביך הראשון אברהם אבינו עליו השלום הושלך לכבשן האש, רק בשביל זה שזרק לשונאים את האמת בפניהם, הוא הוכיח לנמרוד הרמאי את שקריו בפניו, ואמר בעוז שהוא מרמה את האנשים, הוא אינו אלקים, ואינו יכול להיות כזה. ועבור האמת הנקי הזה, פסקו את דינו להישרף, כשיוסף הצדיק נמכר למצרים, ובארץ הטמאה ומלאת השקרים הזו, לא נכנע ונשאר נאמן לאמונת אבותיו, לא לירד מהדרך היהודית, ולא רצה להתקלקל בחומריות כמו בעליו הרעים, הכניסוהו בעבור זה לבית הסוהר, והעלילו עליו - כמו על נכדיו היום - עלילות, ובילבולים. במצרים כשהעבידו את היהודים, כשששה רבינו עליו השלום רצה להקל עליהם. עוד הכבידו עליהם, והיו מוכרחים גם תבן ללבון. (פרנסות לוקחים מהיהודים בכח, ומסים גדולים וקשים הם עוד מוכרחים לשלם.) וכן כל ההיסטוריה של היהודים. שרשרת ארוכה של מאבקי גבורה למען השי"ת. התורה, והיהדות. ושונאיהם אינם יכולים לסבול את זה. הדת היהודית היא מחאה קולנית נגד האכזריות והשקר והמרמה והרשעות ולכן הם חורקים בשניהם בפדאות מפחידה כזו על היהודי החלש והיגע אבל אמיץ הרוח! זה מאבק בין טובו של הקב"ה ורשעתו של היצר הרע והשטן. האמת מנצחת כשהיא חזקה. היהודים אינם נכנעים אף פעם כשהם אוחזים עצמם זקים באמונה. אז אין נופלים

היהודים ברוחם הם יודעים שהם סובלים בשביל מטרה הקיימת לעד. אבל לפעמים מנצח הרע, וזה כשהיהודים נחלשים באמונה, כשהם לקחו הרבה מהשקר ולמדו ממנו, אז מנצח הרע, ואז יש לשונאים נקמה ביהודים. ההיסטוריה מלמדת אותנו כי כעת בזמן כזה המוצא היחיד הוא ה"ושבת" לחזור לדרכי השי"ת באמת ובחרטה אמתית על המעשים הרעים.

כשגרמניה המתגאה, מונהגת בשגעון הגדלות בשנת 1914 הפכה את העולם למרחץ דמים, בהכניסה את אירופה ואסיה בדוד הגיהנום. שעקרה את העולם מיסודו עד היום הזה. וכשההשגחה העליונה - ברצון הבורא - שילמה לגרמניה על "הפצת החרבות" שלה שגרמה שהיא תהיה עתה שבורה ומדוכאת, אומרים עכשיו הגרמנים שהיהודים אשמים במצב זה. * "אכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי אוף" בקיצור בכל מעשה החעתועים ששונאי היהודים עושים, הם בוחרים אחרי כן ביהודי לקרבן, כי היהודי הוא תואנה טובה להסתיר את חרפתם ופשעיהם:

* * * *

קריאה לבבית לבעלי תשובה

כל הדרכים והשבילים של המותעים והמבולבלים הטועים, המפוזרים, המרוחקים, והמופצים, היכן שלא תהיו ותמצאו, שיגיע קולי אליכם. הקול של לב יהודי כואב, ויתן בלבכם הד, כי דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב.

שמעו יהודים! אם בלבכם פרש מצודתו תולעת חוסר הסיפוק, אם מעיקים עליכם היום ספקות, עם הרעיונות על החרבות אשר גזלו מכם את האמונה

הקדושה של אבותיכם ושלכם, אכזבו אתכם והטעו אתכם הרעיונות, שמקודם כל כך זהרו והאירו לכם; כבים עתה לאט לאט ונשאר לכם רק החשיכה השחורה, של חוסר מטרה וחיפוש דרכים, שגם הם יכולים תפי להשבר כקודמיהם. התבוננו עתה בעיון מעמיק לאחור ראו מהיכן אתם באים! הביטו אל חוט השדרה הבלתי שבירה והבלתי נתנת להכנעה של אמונתכם התמידית; חזרו אל אלקיכם הגדול, התמידי, הבורא של כל העולם, היוצר של האמת היחידי והבלעדית הקדושה והגדולה וקיימת לנצח של תורה! ראה! שאין פנה בכדור הארץ, היכן שרק יכול להתגולל מעט רע, שם מענים את עמך, עמך שכל חטאו הוא רק שאינו רוצה להפרד מתורתו ואמונתו, מאלקיו – הבורא של כל העולם, היוצר של האמת היחידה והבלעדית הקדושה הגדולה והקיימת לנצח של תורתו! וכשהרעיונות שלך שנוצרו על ידי אדם, אשר מסוגל היה לטעות, וכששבו אותך בהתחלה, עיורו אותך והתעורך, מתחילים לאבד אצלך את החן, כי אם אתה מחפש את כל האמת הרי שאתה מוכרח להוכיח כי שם – מחוץ לתורה היהודית – הוא איננו ואינו יכול להיות.

חזור למעינות היהדות! דפדף בדפים הישנים! והתמיד בחדשים של התורה! תקרא באותיות אשר חורטות את האמת אשר כל מי שאין לו עינים עורות רואה; תקרא! שהאמת האמיתית היא רק האלקית והתורתית. תראה שהיהודי אשר מקיים באמת את כל מה שהתורה מצוה עליו, הוא כזה שכל האנשים הטובים שבתבל מכירים בו, ולזה חזור ובזה תהי'.

כך יועצים לך בכל הלב !!!

* * * * *

ב ע ז ה י " ת

ד ב ר י ה ת ע ו ר ר ו ת

ק ו נ ט ר ס ב'

ש מ ח ה ו ה ת ח ז ק ו ת

ה ד ר ר ל ה צ ל ה ל נ ב ו כ י ס

הוצא לאור ע"י קבוצת אנשים שהעמידו
לעצמם את המטרה לעודד את כל אלה
שמרגישים עצמם נדכאים ושבורים בגלל
תנאי הזמן הזה לעם היהודי.

יצא לאור ע"י

קרן הדפסה והפצה
לספרי חסידות ברסלב
ת.ד. 1503 בני ברק 51-115

תשל"ו

מספר מילים לקורא

אנו מוציאים ב"ה כבר את החוברת השניה אשר העמידה למטרה להפיץ את לימוד האמונה האמיתית בין יהודים. אנו מקוים להשי"ת שהישרים יראי ה' המאמינים, מתעוררת להם השמחה בראותם ברחובות את קונטרסינו, מפני שבזמן זה שכל מלה ישרה ואמיתית נחנקה, ואין נותנים לה בכלל לראות את עולמו המאיר של הקדוש ברוך הוא, בהכרח שבאמת ישמח כל אחד שאחדים בודדים וישרים העמידו להם מטרה, בלא שום רוח, להוציא לפניכם חוברות שבלשון פשוטה ומובנת מדברות להמוני העם היהודי שישוב מדרכיו הרעים ויחזור לשורשו היהודי, לדרך העתיקה כבר אלפי שנה, ונוסתה ע"י כל היהודים ותמיד הוכיחה את עצמה. הנסיון לא ללמוד מעמים אחרים שלא יכולים להגיע לתכלית הגדולה של העם היהודי, כי אינם יכולים ואינם רוצים להכיר בגדלות מלכות שמים של התורה הקדושה, ולכן בקשתנו מהקב"ה עזרנו הבורא הגדול שנזכה שלעבודתינו יהיו תוצאות, ותחדור לכל הלבבות שבהם תביא תועלת ותצילם. ומהקוראים אנו מבקשים, שיראה כל אחד להפיץ ולהפיץ את הקונטרסים האלה בין אלה הזקוקים למלת עידוד, מלה שחשרש את היאוש והדכאון, העצבות ושברון הלב ותפיח את הבטחון שבאמונה, ואת העושר שבשמחה, והסיפוק הפנימי של יהודי מאמין שמרגיש עצמו חזק כפלדה כשהוא יודע שמלוה אותו תמיד שומר ישראל הגדול. בתקוה לעזרת השי"ת ושאתם הקוראים תשמעו לנו, אנו חותמים בברכת כתיבה וחתימה טובה לכל כלל ישראל, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם.

מ ב א

כמו שדברנו ב"ה בקונטרס הראשון בגודל האמונה, איך שהאמונה יכולה לגאול את היהודים מהגלות בכלל וכל יחיד בפרט מגלותו הפרטית, והראנו עצות שונות שדרכם יכולים בקלות להגיע לאמונה בשלימות, נדבר פה בקונטרס השני איך שכל יהודי צריך להרגיש עצמו מאושר בזה שהוא עושה, מעט או הרבה. את רצון הבורא זאת אומרת כל אחד במעמדו עושה הרבה מצוות ומעשים טובים. אבל בכל זאת הוא אינו מרוצה מעצמו ומיואש בגלל זה שלא הוסבר לו איזה רכוש רוחני רב יש לו, לכן הוא אינו יודע את גודל התפקיד והאחריות המוטלת על כל יהודי אבל כשיוכיחו לו זאת ויסבירו לו, הוא יהא מעודד ושמח ואז יודע לו שלכל יהודי יש בקרבו תכונות וסגולות מיוחדות, ואז הוא יבין את המטרה שלשם זה נשלח לעולם הזה מטרה שלשני אין אותה. כי לכל אחד לחוד נתנו שליחות אחרת כזו שליחות שכל אחד יש את התכונות והכשרונות והמדות שלו שבהם הוא יכול להכיר לעצמו, וללמד לאחרים את גדלות השי"ת ולהוכיח את השגחתו. על הכל שבעולם. את ההנהגה העליונה נבין יותר כשנשאל את השאלה, למה שואלים בעולם העליון כל אדם מה שמך? וכי לא יודע כל אחד איך קוראים לו? רק הכוונה שבשאלה הוא: האם הבנת את התפקיד הפרטי? של התכונות וכשרונות הפרטיים שלך? והאם באמת מלאת את הכל שנפשך היתה צריכה לעשות בעולם הזה שלשם זה שלחו אותך במיוחד? כי כל אדם צריך ללמוד מהמקרים שקורה לו בין בדברים הפרטיים או המשפחתיים שלו. צרות במסחרים שבעולמו. צריך הוא להיות במיוחד מודה להשי"ת על הנהגתו הטובה אתו

והקרובים אליו, לכן הוא צריך לסדר את חייו כך, שלקב"ה יהיה כבוד זהו גם צריך להוכיח וללמד זאת לאנשים אחרים איך שהם יתנהגו, בענין העצות וההוראות האלו נשחדל בקונטרס הבא בעזה"ת לדבר.

תמונה
18/08/2018

י צ ח ק

יאוש ואי חשק בגלל סיבות כספיות או מוסריות

כשהאדם נמצא במצב קשה של בלי פרנסה ומחסור. מחלה או צרה אחרת, זה מטיל על האדם יאוש וחוסר תקווה ומייסר אותו אז המבוכה, והוא חושב שבפניו כבר נעולים כל שערי העזרה כי הוא הרי במציאות כבר נסה את כל האפשריות והוא לא הצליח להסיב את מצבו ונופלים עליו אז הדכאון והעצבות, ונדמה לו אז שכוחותיו וכשרונותיו כבר אינם טובים וכל העולם נראה לו כבור חשוך שבו אין מאור, ולא יאיר אף פעם שום קרן של אורה ושמחה זהחיים אין להם בעיניו כל תכלית וטעם עד כדי כך שכבר קשה לו לשמוע עצה מחוכמת מחכם אשר יכול להראות לו שאפילו אז במצב הקשה לכאורה, הוא גם יכול להיות מרוצה, והוא יכול אפילו בקלות להוושע; וכשהוא יתבונן במצב לפי נקודת הראייה של התורה אז הוא יראה שהזמן של הדכאון והלחץ גם נחשב בעיני הקב"ה כחלק מזמן החיים שלו, כי גם אז הוא יכול למלא את המצוות שהתורה דורשת ממנו אז במיוחד. ואולי דווקא אז הוא מסוגל לבדוק את חסרונותיו הטבעיים והמושרשים, אשר אף פעם לא היה חושב עליהם אם היה הולך לו אחרת.

כך גם ברוחניות מי שרוצה באמת לקיים את כל חוקי התורה כמו שהשי"ת רוצה רק שהוא נופל על ידי המדות והטבעיים הרעים שלו ומהיצר הרע, והוא נהיה חלש ומסכן והוא לא יכול להיות מה שהוא באמת רצה. יהודי ירא שמים, כפי שהמציאות מראה לנו, וגם התורה אומרת: "וכל מחשבות לבו רק רע כל היום". זאת אומרת שהגוף מושך את לב האדם לדברים רעים ומגונים נגד רצונו הפנימי והטוב של נשמתו, להיות היהודי הטוב והרך כמו שהתורה רוצה:

– אז נופל גם האדם ליאוש והוא חושב שהוא במצב הרוחני לא יוצלח ולא טוב לכלום, מודח מכלל ישראל, העצבות שלו מגיעה כל כך רחוק שהוא עוזב בכלל את עצמו מדרך היהדות ומתגלגל מטה מטה, מצד הדתי-יהודי, ולפניו יכול באמת להפתח היסוד של גיהנום אפילו כבר בעולם הזה, כפי שהנסיון מראה לנו שאפילו אנשים שהשתוקקו לעליה בעבודת השי"ת נופלים לדרכים רעות רחמנא ליצלן, וגם כשאפילו, אחרים אינם מרגישים בזה כי הוא עושה מעשיו בסתר כדי שלא להתוכח, אבל הוא בעצמו מרגיש את שקיעתו לאורך וברוחב, וזה מביא אותו לידי יאוש וחוסר רצון שהם העיקרים של כליון ואבדון רוחני ח"ו.

שתי המדות הרוחניים לאדם

אוצר החכמה

(מדת החסד ומדת הדין)

בכך כדי להציל את המוזכרים למעלה שתי סוגי הטועים זאת אומרת הנבוכים בגלל מחסור בגשמיות או ברוחניות, לימדו אותנו צדיקים גדולים כדלהלן: השם יתברך מנהיג את העולם בשתי סוגי דרכים בדרך החסד (טוב ורחמנות) ובדרך הדין (חוקי התורה) זאת אומרת השי"ת מנסה את האדם בשתי סוגי נסיונות כדי שהוא יכיר את הבורא ב"ה, ויעבדנו באלו שתי הדרכים הנזכרים, דרך החסד (טובות ורחמנות) היא זו כשהשם יתברך שולח לאדם כל טוב, כמו פרנסה ילדים וכדומה בניקל ובלא שום קושי והכל הולך אצלו ישר בלא שום הפרעה, כך גם יש כאלה שלקיים את התורה והמצוות קל להם מאד, כי מתנהג להם כך לפי ההנהגה האלקית שלקיים את היהדות יהיה להם בניקל, ואז החובה של האדם להתבונן בכך שמצבו הכלכלי הטוב לא יביאנו לידי

גאווה ושלא יאמר שהוא זה שבחכמתו ופקחותו הביאהו למצבו הגשמי הטוב, כי זה נקרא "כחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה", ושהוא לא ישתמש עם הטוב לסור ח"ו מדרך התורה והמצוות. כי למעשה עומד היהודי שמצבו הגשמי טוב בסכנה של התרחקות מהקב"ה ח"ו, כמו שרואים שלרוב העשירים ובעלי היכולת אינם יראי שמים, כי הם מאמינים שהם לבד השיגו את עושרם, והם מטעים את העולם לדרכים רעות. כי אנשים לוקחים מהם דוגמא, הדמיון העור שלהם. שמטרת האדם אינה רק לעבודת הבורא, ושעל הכל משגיחה ההשגחה הפרטית - רק העבודה לעגל הזהב, על ידי הרדיפה אחר הרכוש, כך גם היהודי התורני אשר הכל מתנהג אצלו בטובה עומד תחת הנסיון שלא יפול לגאווה, בחושבו שעל ידי רוב הבנתו וידיעתו בתורה הנו עומד גבוה יותר מכל האנשים, והוא צריך להתרחק מהנמוכים ממנו, בלעגו מהבלתי יודעים, ומהבלתי מלומדים. מה שמביא לכך - שהוא חושב את המוזכרים לעיל לפראי אדם אשר אין להם הצלה. הוא אבל לא יודע שאלה שאינם בני תורה אם הם רק ממלאים לפי דרגתם את כל אשר ההשגחה דורשת מהם, הם אצל הקב"ה חשובים בדיוק כגדולי לומדי התורה, לבד זאת בעל הגאווה מסוגל להפיץ רעיונות כוזבים ולהטעות אנשים לדרכים רעות. וכמו שידוע מזמנים שונים שאנשים הוטעו לדרכי כזב על ידי בעלי גאווה ושקר. למרות שהיו בני תורה. ובכך העצה לאנשים שהשי"ת מנהיג אותם בחסד מבחינה כלכלית היא: שהם ילמדו הרבה בענין אמונה אצל כאלה שיוכלו לשכנעם שאושרם הוא רק מהשי"ת לנסותם אם הם יהיו נכנסים מתחת לבורא עולם, ואם הם ינצלו את רכושם כדי להרבות כבוד להשי"ת וגם להדריך אחרים לעבודת השי"ת, כמו

שהספרים מלמדים אותנו. שיש "עושר שמור לבעליו לרעתו", וזה כשהאדם הולך אחר תאוותיו ומדותיו הרעים ואז העשירות בעבורו הצרה הגדולה ביותר.

כך צריכים גם בני התורה הרבה ללמוד את למודי האמונה וההשגחה, כדי שלא יתגאו בלומדות שלהם, בחכמתם בתורה, רק לשאוף שבידיעות התורה שלהם ישפיעו על אחרים לדרכי התורה, והם צריכים תמיד להתפתח בתורה כדי שיאחזו עצמם שפלים מאנשים אחרים כי מי שרק מכיר קצת את גדולת בורא העולם מבין באיזה כבוד צריך לעבדו, זה יודע איזה ערך יש להאדם כביכול ומבין שאדם הוא מדי קטן ואין ביכלתו שיוכל לאחוז עצמו גדול בערך לגודל התפקיד המוטלת על האדם בעבודת הבורא, כמו שהתורה אומרת לנו "והאיש משה עניו מאד מכל האדם" משה אחז עצמו לקטן מכל אדם שבעולם כי הוא הבין שאינו יכול להגיע לתכלית הבנת גדולת הבורא.

ט ו ב ו ר ע

עכשיו נדון על האנשים שהשי"ת נוהג בהם במדת הדין: בין בגשמיות ובין ברוחניות אנשים כאלה שפני שקורים לזאת "הגורל המר" מצערם בכל צד ופינה הפרנסה מגיעה להם בקשיים עצומים הבריאות גם תמיד אינו כשורה ובנוסף יש כאלה שאין להם שום קרוב ושום גואל אפילו גם אין להם ילדים משלהם, מהיכן שיכול להיות פעם נחמה ונחת, בקיצור אנשים שנדמה שבשבילם העולם הוא דבר אפל, יש גם אנשים שהם עניים ברוחניות שגם ברוחניות הם מעוניים קשות, כי מה שהם רוצים לקבל על עצמם, בנוגע לעבודת השי"ת, לא מסתדר להם עוד יותר הם בעצמם דורכים ברגליהם על מה שהם בעצמם חושבים

שזה קדוש וטוב בשביל משרת חייהם, כי הם לא יכולים להתגבר על יצרם הרע, ומחשבותם משתנים כל הזמן פעם לטובה ופעם לרעה; ואינם יכולים בשום אופן להגיע לעמק השוה הרוחני ולכן הם מדוכאים ומיוסרים ממצפונם ולעתים קרובות הם שופטים את עצמם; ואוחזים עצמם לפחותים ומושחתים, ואם כן לאנשים כאלה לא ינתנו העצות המועילות מהצדיקים הגדולים, הם מעומדים לכל רע. אפשרי העצות הם שאלה האומללים ילמדו אצל ת"ח אמתיים הם יראו להם שהרחמנות של השי"ת לא מסולקת משום בריה, ובוודאי שלא משום אדם, היד של השגחת השי"ת העליונה שומרת על הכל ואין קורה שום דבר בלי משפט המלך! רק שאנו מדי קטנים, ולא מסוגלים להבין בדיוק את דרכי הבורא וכל זה שנחשב אצלינו לרע הוא במיוחד מהשי"ת, כדי שהאדם אפילו מ"הרע" יוכל להבין ולהתבונן את גדולת השי"ת ונפלאות דרכיו, הרי רואים שהחלק הגדול של האנשים סובלים הרבה מאד בעולם, הרי שזה רק שתוך כדי יסוריהם יכירו את רצון הקב"ה; וכך צריכים האומללים לחשב את מצבם ולראות שבעצם אם הקב"ה לא ישלח את רחמנותו עליהם הרי שגם את המועט והטפל גם לא היה להם והם היו בלא ספק במהירות נאלצים לגמרי לשקוע מבלתי יכולת לסבול את הקושי של גורלם. אלא שהשי"ת שלח להם את צרכיהם המוכרחים באופן פלאי בדיוק בזמן הנכון בדרך של למעלה מהטבע, עד שהם בעצמם אינם יכולים להבין איך זה שלמרות הכל למרות הקושי של גורלם הם בכל זאת חיים וקיימים, וכך באה באופן בלתי מובן העזרה לכל אחד; שלכאורה הוא אומלל, ובכל זמן במצבים שונים האדם היותר פקח זה שחי בחשבון, ובמחשבה, יכול להבין ממצבו שהשי"ת מורה לו שהוא צריך לבדוק את מעשיו

בנוגע לאנשים אחרים ובנוגע להשי"ת בעצמו. כי הצרות שעוברים עליו אינם מקרים בלבד של גורלו, אלא שהם נשלחים אליו במיוחד כדי שהוא מיד יטיב את התנהגותו, ויטיב את חסרונותיו. כמו שהפסוק אומר "אשרי הגבר אשר תיסרנו יא ומתורתך תלמדנו" זאת אומרת אשרי הגבר שהשם מיסרו, אבל מהיסורים הוא לומד. כי שום אדם אינו יודע את חסרונותיו הפנימיים רק השי"ת שולח את שליחיו כדי להעיר לאדם שהעולם אינו הפקר ומוכרחים לחיות בחשבון לפי התורה הקדושה. גם צריכים הנדכאים להבין שהאושר הגדול של אדם אינו חיי לוקסוס והוללות רק להתעמק בגדולת הקב"ה; ולהתפלא על השגחתו ורחמנותו. גם לתורה קל להם להגיע מאשר לעשירים, כי אלה האחרונים הם לרוב עורים מהלוקסוס שלהם ורוב הטוב שיש להם. גם צריכים האנשים האלה להתבונן היטב במצבם ואז יראו שהשי"ת עושה עמם חסדים גדולים, אלא שהרדיפה התמידית והתפשית של האדם הוא אחר כבוד ועושר. מסתירים אותו מלראות את הטוב שהקב"ה עושה תמיד עמו, ונדמה לו תמיד שהקדוש ברוך הוא עושה לו עול; ויש לו טענות כאילו שמגיע לו משהו, אבל הקב"ה תמיד צודק בכל מה שהוא עושה כמו שנאמר "צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד הכל מעשיו". גם אם האדם מקנא בעשירים; וחושב שיש להם חיים טובים ומאושרים הוא טועה טעות גדולה כי אם הוא ירצה להעמיק קצת בדבר; הוא יבחין שזה שהוא חושב למאושר הוא באמת אמלל, כי חיי העשירים מסובבים בצרות ערמימיות ודאגות שונות, עד שבמציאות זה הלכאורה מאושר מקנא ב"אומלל" בפרט כשהאחרון מסדר את חיי לפי דרך חוקי התורה האלקית – הוא בוודאי יותר מאושר ומרגיש במציאות אושר רוחני בחייו. הענין בכלל

עוד לא מבואר במילים אלו, זה דרוש למוד ועיון תמידי, רק נותנים פה אי אלו ציונים והערות לאלה החפצים להתחיל בחיים של שמחה ויראת שמים.

המלחמה עם היצר הרע

גם ברוחניות יש לאדכ מלחמה גדולה, ואת זה לדעת צריך הרבה מאד ללמוד. כי המלחמה עם היצר הרע נמשכת אצל האדם כל ימי חייו, ובדיוק כמו שמלחמה בשדה הקרב מנהלים מלומדים וידענים, בזה הדבר. כך גם המלחמה הרוחנית חייבים להינהל על ידי בעלי ידיעה. ובדרכים בדוקים ומנוסים, לכן צריך את מלחמת היצר ללמוד אצל צדיקים גדולים שמלמדים אותנו שלא בפעם אחת אפשר את הרע בטבע האדם לנצח, אלא שאם מנצחים את היצר בדבר הקטן ביותר ועושים את רצון הבורא כבר נחשב זה לנצחון גדול מאד, ואצל הקב"ה זה כבוד יותר גדול מהעבודה של המלאכים הגדולים כך גם כשאנשים הפחותים והשפלים ביותר מתחזקים לעשות את רצון הבורא אפילו במצוות קטנות ביותר הרי זה אצל השם חשוב יותר מהעבודה של הצדיקים הגדולים. לפעמים אבל קורה שכשהיהודי מתגבר ומתחזק על היצר הרע, הוא נופל אחר כך בפעם אחת מהדבר, ומפסיק מהתנהגותו הטובה. זאת אומרת: שרק פעם אחת הצליח להתגבר על היצר הרע ולנצחו, אז גם צריך האדם לא ליפול בעיני עצמו ולהיות בעצבות אלא הוא צריך לשמוח בזה שלפחות פעם אחת הוא הצליח לעשות מה שהשי"ת ציוה עליו, והוא צריך תמיד לצפות ולקוות ולבקש מהשי"ת שיעזרנו הלאה לעשות שוב טוב. המלחמה עם היצר הרע הוא גם בזה אחרת מכל המלחמות החארות, כי במלחמות רגילות המנצח הולך

תמיד אחר הנצחון כל הזמן קדימה; לעיתים נדירות מצליחים להדוף את המנצח לאחור עד לעמדותיו הראשונות. לעומת זאת אצל היצר הרע אם מפסידים אותו רק פעם אחת נמצאים כבר בחזרה בעמדותיו הראשונות של הקרב, והאדם צריך עוד פעם להתחיל במלחמה מההתחלה כאילו שהוא עוד אף פעם לא גיהל מלחמה כזו וכאילו שהוא עוד אף פעם לא עשה את רצון הבורא; וכך יכול להיות שיצטרכו להתחיל מחדש הרבה פעמים באותו היום, ואף פעם לא להתעייף במלחמה עם היצר הרע, טוב לשמוח במעשה הקטן ביותר שנצחו את השונא. השמחה צריכה להתבטא באופן חיצוני; וצריך גם בפירוש להראות כל העובדות שמוכיחות על כיבוש היצר; וצריך לשבח את הבורא יתברך על כל נצחון שהוא סייע לנצח את היצר; ולבקש על להבא שהוא יעזור הלאה במלחמה בקשה והתמידית. גם צריך לבקש שיעזרנו לעלות ולגדול במעלות עבודת השם, רק שצריך לזכור שאם לא הולך לו בכיבוש היצר אז אסור למען השם ליפול לעצבות, כי עצבות ויאוש דוחפים את האדם ועוצרים אותו מלעלות בעבודת הבורא, כי העצבות הוא שקר. הרי באמת האדם צריך תמיד להיות בשמחה בגלל החסדים והטובות שהקב"ה טובבו בהם תמיד ושומר עליו; וכשהוא שמח בהם הרי זה ההוכחה האמתית להכרה בטובו של הבורא, זאת אומרת: האמת. אבל כשהוא בעצבות זה נקרא שהוא כופר בטובות של השם וכן העצבות הוא נצחון של היצר הרע. ופועל יוצא לחולשה, ולפעמים למניעה שלימה בעבודת הבורא.

עזרה גדולה לנצח את היצר היא גם זאת שלא להסתכל ולהתחזב עם אלה שלועגים ומקילים מעבודתו, אלא הוא צריך את הלועג לאחוז כמי שאינו יודע, שעוד אף פעם לא הכיר את האמת הגדולה והקדושה של התורה, מה שלדאבוננו מאוד נפוץ אצל חלק גדול

מהעולם, אלא שהוא צריך לשמוח שהוא כן שייך לאלה שכן הכירו את האמת הזו, ושיבקש מהשי"ת שגם לאחרים יפתח את עיניהם שהם גם יראו את האמת, וכשאפשרי הדבר הוא צריך לדבר עם הלועגים ולהוכיח את טעותם, כדי שהם יגיעו לאמת, שהיו ברצון עושים תשובה, אלא שנדמה להם שאין הם ראויים לתשובה בגלל הירידות שלהם, הם אבל אינם יודעים שכל אלו הנפילות והמשבירים בעבודת השם, כך הוא הדרך, וכך עובר על כל אלה שרוצים לערוד את ה', וירידות הם רק מדריגות להגיע לעליות, רק מלמדים אותנו באמת הצדיקים הגדולים, שהירידה שבאה בפתע פתאום בעבודת השם אין צריך להתיירא מזה, כי זה בא מהחכמה האלקית לטובת הבעלי תשובה, כדי שזה יזכיר להם, ויצער את הרע שהם עשו, ואז הם בלב שלם יעשו תשובה לה', והם בפרטיות יתודו על עוונותיהם ופשעיהם שהם עברו. גם הם ירגישו שאת כל הירידות שי להם כדי להכיר שאין להם עוד הזכיה להתקרבות קרובה להשי"ת, והם עוד לא יכולים להחשב מהעבדים הנאמנים שלו, לכך הם יזכו אחר כך להתרומם ולהתנשא מעלה מעלה בעבודת השם באמת.

צדקה ושמחה

עוד עצה יש שלא לאבד את עצמו בעת ירידה רוחנית, לתת צדקה ליהודים נאמנים שכוספים גם כמוהו למצוא דרך לעבוד את השי"ת באמת, כי ע"י המצוה של צדקה נתרחקים הצדה ומנצחים את התאות הרעות שמתחזקים אצל האדם, דווקא אז שהוא עומד לפני עליה רוחנית (א"ה עיין בתו' מח חלק שני בליקוטי מוהר"ן). גם צריך האדם להתאמץ לשמח בזה שלא עשני גוי; והוא נולד יהודי והוא התודע

ליהודים נאמנים אמתיים שמחזקים אותו בירידתו, ויוליכו אותו לעבודת הבורא, בסלקם את כל המכשולים בדרך לתכלית האמיתית, כי לשמחה יש סגולות של למעלה מהטבע, טובים ורוחניים שמגרשים את כל הכוחות הרעים שבאדם.

על ידי שהאדם מתחזק ואין הוא נופל בירידתו מעבודת הבורא אלא ממלא את כל העצות של הצדיקים הגדולים שהוזכרו למעלה, והאדם מתעלה מעלה מעלה כל הזמן בעבודת השם, ע"י העצות שהוזכרו למעלה, הוא מגיע ^{אצד החסד} אח"כ להכרה האמתית; שהתכלית הנכונה והאמתית של האדם הוא רק לעבוד את השי"ת, ולקיים את תורתו והמצוות ולסדר את חייו בצורה כזו שיהודים אחרים יוכלו לקחת ממנו דוגמא, וירצו בעצמם גם לילך בדרך הזו, כי אם יהודי בונה את חייו לפי חוקי השי"ת ומדותיו הטובות זה מוכרח למצוא חן בעיני כל אחד, וזה מביא גם את אחרים לחשוב על התכלית האמתית של החיים בזה העולם, ולהתנהג לפי דרך התורה הנכונה, צריך גם לדעת, שיהודים שקבלו עליהם בדרך השם באמת, אסור אבל להם להתחיל זאת בפעם אחת, כי זה יכול בקלות להוביל את האדם לחולשה גשמיית ולבלבול רוחני, והתנגדות מצד העולם. הנצחון על הטבע הרע שבאדם הוא התפקיד הגדול ביותר שיש לאדם בכל חייו, ולכן זה צריך להעשות בכל הזהירות בחכמה ובאטיות כמו שלמדו אותנו הצדיקים הגדולים ביותר, והנסיון בספריהם הקדושים. העיקר צריך לבקש מהשי"ת שהוא יעזור לנו במלחמה, צריך גם להתייעץ עם יהודים אחרים שמתגעגעים גם להטבת מעשיהם באמת. בעיקר צריך לזכור שכל דבר קטן שמצליח לנו לנצח את הרע הטבעי שבגופינו, ובכך לעשות את רצון הבורא זה האושר הגדול שאדם יכול רק להגיע

דברי התעוררות

סה

אליו בחיים, וזה מאוד חשוב אצל הקב"ה: אוצר החכמה כל 18/06/2018 צעד טוב של יהודי (א"ה עיין בתורה רפ"ב חלק א' בליקוטי מוהר"ן) חוץ מזה שזה עוזר לעלות מעלה מעלה בעבודת השם אם הוא שמח במעשיו הטובים.

חלוקי הנחל

ובו ז' עמודים ויסודי האמונה

ע"פ דעת "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה"

"שאבוס שותי מימיו כשתים עשרה שנה בלובלין"

נכתב בנליינצ'וב י"ז סיון ה'תרע"ז ע"י ר' יצחק ברייטער מווארשא

איור התכסה

(משלי ט, א)

חכמות בנתה ביתה חצבה עמודיה שבעה

א. עמוד "יד ה'".

איור התכסה

יסוד היסודות ועיקר העיקרים, מה שזכינו לשאוב ממימי הנחל הוא, לידע ולהודע כי כל מה שעובר על האדם בין ברוחניות בין בגשמיות, במזיד ובשוגג באונס וברצון, הכל בגזירת היוצר הוא, כי אם האדם איננו ראוי ולא זכה עדיין להתקרב אל הקדושה ואל המצוה לעשות אותה, מבלבלים אותו מן השמים ממנה, כי נתגלגלת בתוך מחשבותיו מחשבה מבלבלת כזאת, אשר אינה מניחה אותו לעשות הדבר שבקדושה אף שרצה לעשותה, וכל זה אינו ח"ו לנקמה מהשי"ת כי אם ברחמיו ית', המרחם על כל מעשיו, יודע ועד דיין אמת, כי אי אפשר לקרבו אל הטוב כי אם בדרך זה, להודיעו איך הוא רחוק מטוב, ואיך הוא עומד במדריגה פחותה כזו, ואין עליו לעשות כי אם לצעוק אחר המעשה הרע להשי"ת על זה, ולספר הכל לפניו ית', ולשפוך לבו בתחנונים ולפרש שיחתו לפניו ולבקש ולהתחנן על נפשו, שיזכהו השי"ת להתקרב אל הדבר שבקדושה, וזהו נפלאות תמים דעות, ועל יסוד זה טובבים הולכים כל המאמרים וכל התורות של הלקוטי מוהר"ן, וכל מיני התחזקות, ובפרט התורה אזמרה לאלקי בעודי, ליקו"מ ח"א סי' רפב מה שצריכין לדון א"ע ואת אחרים לכף זכות, כי זהו עיקר הלמוד זכות שכל הירידות שעברו עליו ועליהם, במזיד ובשוגג באונס וברצון הכל מן השמים

כדי לקרבו בדרך זה. אבל הרחוקים מהצדיק האמת אינם מבינים זאת, וגם המקורב צריך זכות גדול שיזכור זאת תמיד, ועל הכל מה שעובר עליו יתחזק בתפילה להשי"ת, שיתקרב על ידי הירידה ואל יתרחק על ידה ח"ו, וכן בליקו"מ תנינא סימן פב בהתורה כי תצא, מענין כסדר ושלא כסדר בין ברוחני בין בגשמי, והבחינה מה כחינו המובא שם הכל כנ"ל, וזכות ההתגלות הזאת יעמוד לנו לילך בזה אמן.

ב. עמוד התגלות אלקות

התגלות אלקות

יסוד השני הוא לידע, כי התגלות אלוקותו ית' נשתלשלת כל היום כולו להאדם וכל הלילה, מאז נאצלה כל הבריאה כולה, לפעמים לעתים רחוקות בהתגלות ממש שמאירין עיניו והוא משתוקק באמת להתקרב להשי"ת כי קוראין אותו ממש והוא שומע, אבל על פי רוב "ההתגלות הוא בהעלם נפלא", "ובהיפוך אתוון", כי נשתלשלה זאת החיות אלוקות בתוך מחשבות של עצלות ועצבות, כבדות ואי רצון, אף פעם בתוך כפירות ובלבולים, דמיונות מחשבות, תאות והרהורים, וכו' וכו'. והעיקר לידע, כי מה ששומע או רואה מאזין ומקשיב, או מרגיש מיד איש ומיד אשה, מקרוב או מרחוק. ובפרט מאשתו ומבני ביתו, הכל הוא דברי השי"ת אשר קורא אותו אליו בזה, וזה הוא התיקונין שנותנין לו מלמעלה. וסוד זה מרומז בגמ' מיום שחרב בית המקדש ניטלה הנבואה (היינו התוכחה) מן הנביאים וניתנה לשוטים ולקטני הדעת (היינו מה שהמוכיחין בעצמן אינם יודעים, כי הם מסיחין לפי דעתן (אף ההיפוך מן הישר, ובאמת מרמזין על הטוב) ושורש של ההשתלשלות הזאת מחלוקת שבקדושה מחלוקת של תנאים ואמוראים. מה שאלו ואלו דברי אלקים חיים, אף שההלכה הוא ע"פ אחד מהם, אבל מהשי"ת נסבב הדבר שהשני יאמר ויוכיח מהתורה שלא עפ"י הלכה למעשה, והאדם יבין דרכו כי הם גם דברי השי"ת אבל צריכין, לעשות אליבא דהלכתא ועל פי כללי התלמוד, וההיפוך מהמאן דאמר השני החולק עליו, אף שגם התנא זה קיבל דבריו משמים, כי כל זה בשביל

הבחירה והנסיון הצירוף והבירור, לכן גם זה טעם מה שצריכין ללמוד שלחן ערוך בכל יום (כאשר רבינו ז"ל הזהיר מאד על זה) להכריע ההלכה ולתווך השלום בין המחלוקת של האדם, בתוך מחשבותיו ובכל מה שעובר עליו, שלא יהיה בבחי' חלק לבם, בבחי' ברצות ה' דרכי איש גם אויביו (אלו המחשבות המעקמים את לבו הנמשכים מהיצה"ר) ישלים אתו. ועל זה נאמר (צפניה ג) אז אהפוך אל העמים "שפה ברורה" לקרא כולם בשם ה', והאלילים כליל יחלוף (רע בטוב) כי אז יתגלה שכל הכפירות היו קריאה לאמונה, וגם ויקרא אל משה באלף זעירא מרמו על זה, אשר בכל מיני מקרה הקורה לאדם, נעלם שם קול קריאה מהשי"ת אליו בקול דממה דקה. והבן.

(ליקו"מ חלק א סי' לג, נד, סב. ובחלק ב סיח יב, עח)

ג. עמוד ההסתרה

יסוד השלישי הוא לידע כי כל התאות יסודתן על הכפירה הגדולה של ההסתרה, אשר אין שום אדם נקי ממנה והוא "כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" והוא עבודה זרה ממש, וממנה נצמחת תאות ממון אשר עיקרה שהאדם יתבהל ויאסוף ממון בכוחו וישכח בהבורא ית' אשר הוא נותן לו עצה וכח לעשות חיל ולמקני נכסין, והכל הוא מאתו ית' בהשגחה פרטית. ומה שאין נותנין מן השמים להאדם פרנסה בלי סבובים ועשיית האדם, הוא בשביל הבחירה והנסיון וההסתרה, כדי שיוכל לומר ידי רמה ולא ה' פעל כל זאת. ומזה באה הכבידות לצדקה ולמשא מתן באמונה, ולקביעות עתים לתורה וכל טוב כמובן.

עצה ומבחן לזה מצאנו בעזרת השי"ת, שאם יזכה האדם לאחוז בזה יתקן הרבה בזה הדבר. והוא: שאל יתחרט כלל וכלל מה שעשה או שנעשה איזה היזק בפרנסתו על ידו בעצמו על ידי שנסבב בדעתו איזה עצה שאינה טובה, או ע"י אחר שעל ידו נפסד לו בפרנסתו כפי דעתו עתה, כי כל מחשבות כאלו ירחק מדעתו ויאמין בהשגחה פרטית אשר כל הדבורים והמחשבות, אשר דיבר הוא, או אחר אשר על ידם בא לו ההפסד הכל מיד ה' היתה זאת, הגדיל עצה הפליא

תושיה, וכל זמן אשר הוא מתחרט את אשר נעשה, אות הוא כי נתפש בהרשת של כחי ועוצם ידי, אף שאינו אומר זאת בפיו בפירוש, כי על זה רמזה התורה ואמרת "בלבבך" כחי ועוצם ידי וכו'.

גם תאות אכילה נצמחת מהכפירה הזאת, כי באמת הכח והחיות להאדם נשפעת מהשי"ת חי החיים, ורק בשביל הבחירה וההסתרה ניתנה החיות להאדם דרך המאכל והמשתה, וכל זמן שהאדם אינו זוכה לזה הדעת הוא נתפש בגשמיות המאכל, ושוכח בו ית', ואין עצה להמתיק ולהשתיק המית תאות אכילה כי אם בזה הדעת, לידע כי כל הכח והחיות מהמאכל, וגם הטעם אשר הוא מרגיש בהמאכל הכל הוא מהשי"ת, ואך בשביל הבחירה והנסיון נשתלשל החיות דרך המאכל. (וזהו כל כוונת ברכת הנהנין "מוציא לחם מן הארץ" (דרך גשמי והסתרה) בשביל הבחירה לזכותינו בעבודת התגלות ההסתרה וכן כל הברכות וד"ל. (ליקו"מ ח"א סי' נו)

ד. עמוד ארך אפים

יסוד הרביעי, ענין ישמע בזיונו ידום וישתוק והוא עיקר התשובה (ליקו"מ ח"א סי' ו). הוא לידע כי כל מה שעושה הבעל בחירה הכל הוא מהשי"ת, ולכן כששומע דברי חירוף וגידוף מיד איש מיד רעהו, או בקבלו נזק ממנו ידע אשר הכל מהשי"ת הוא, ולכן בהקצפו על רעהו ובזעפו עליו מסיר נשמתו הקדושה ממנו בעצמו, כי איננו מאמין בהשגחה פרטית, אשר האדם הוא רק שליח המקום, בחי' למשפטיך עמדו היום, כי הכל עבדיך (נדרים מ"א) אבל באמת הכל הוא מהשי"ת לטובתו ולמרק עונותיו, והוא מסיר אזנו ומטה שכמו מלהתתקן, אשר אז הוא עת לזה כי אי אפשר להתתקן כי אם כשעולין לסוד התשובה ושורשה לידע כי הכל מאת ה' היתה לנו כנ"ל, וזהו לשון תשובה לשוב הכל להשי"ת לידע שהכל מאתו ית'. וזה הדעת נתגלה אז בהכאיב אותו חבירו והוא שותק לו, בידעו כי הכל מאתו ית' למרק עון ולהתם החטאת, וללמד לאדם דעת ועי"ז נתבטלה הקליפה וההסתרה כולה אמן.

ה. עמוד התשובה

יסוד החמישי לידע, כי בכל עליה ועליה כל חרטה לתשובה אשר נתעוררת בקרב האדם, אם חושב אז האדם שבודאי אהיה איש כשר מעתה, בודאי אעשה כך וכך, ידע שמחשבה כזאת מעורבת היא מכפירת כחי ועוצם ידי, וגוררת עמה אחר כך עצבות והתרחקות, כי חושב הוא כי בידו הוא, והמלכות שלו הוא, וכי ראוי הוא עבור מחשבה טובה אחת, אשר באה אליו באיתערותא דלעילא, להתקרב וכי כל התרחקותו עד הנה מידו היתה זאת, ולא דעת ולא תבונה לו כי מן השמים עכבוהו עבור שלא זכה עדיין להדבר שבקדושה, עבור שלא התפלל כראוי, ואף מעתה אם לא ימצא חן בעיני השם, גם עתה לא יעמוד בנסיון, ואין לו שום עצה כי אם לקבל עליו לעשות טוב ולבקש מהשי"ת שלא ירחיקהו עב"פ מתפילה ותחנונים, וכי על כל מה שיעבור עליו יזכור מיד בהעצה של תפילה אשר יסודותה בהררי קודש לגלות כי הכל ביד השי"ת ובידו לגדל ולחזק לכל. וכמו שכתוב וחנותי את אשר אחון, היינו מי שיבקש זאת מידי את אשר אחוננהו, כי יזכה לדעת הזה שאין שום יאוש בעולם כלל, כי כל מיני ירידות מאתו יתברך בחסד וברחמים לקרב, ולא לרחק. ועל כולם צריכים כי אם להרבות בתפילה ובתחנונים בין קודם הנסיון, בין לאחר הנסיון ואף אם ח"ו נכשל בו במזיד ובשוגג באונס וברצון הכל כנ"ל.

ו. עמוד העשיה

יסוד הששי הוא לידע אף שהכל ביד השם על פי גזירותיו העליונות בין ברוחני בין בגשמי, על כל זה כן יסד המלך מלכו של עולם בשביל הנסיון והבחירה שהאדם עליו לעשות שלו, אבל לא בכוונה זאת אשר העשיה שלו הוא כי אם בשביל הנסיון והבחירה, כי כך המצוה לעשות אף שאיננו בידו, לכן צריך להתחזק בכל כחו לילך בדרך מלכו של עולם ולהשמר מכל חטא עון ואשמה, וגם בדרך ארץ לעשות הכל על צד היותר טוב, והכל בכונה הנ"ל. למשל: ברור הוא הדבר על פי דעת האמונה והאמת, שהריוח אשר צריך להגיע

אל האדם, אף אם יסתיר את עצמו מתחת לארץ יבוא לידו בלי ספק. גם המצות וההתעוררות לדברים שבקדושה כשיעלה ברצונו ית' לזכותו כי מצא חן בעיניו ית' כי יתפלל אליו, ימציאם אליו.

על כל זה המצוה לירד להסתרה בכוונה זאת התיקון לתקנה.

ובזה טועין העולם הרבה, כי רואין בספר תורת אלקים וברכך "בכל אשר תעשה", וגם בעניני רוחניות "ועשיתם אותם" ובספר התפלות; בי אני אדוני העון. ואנכי סבותי בכל אלה, וכדומה, חושבין כי הכל ביד האדם אבל באמת הכוונה כי צריך האדם לעשות ולהתחזק בכל כחו, אבל בכוונה הנ"ל, ואסור לו לשכוח זאת הכוונה, בין ברוחני בין בגשמי, בכל אשר הוא עושה כי כן גזר השי"ת שלא יוכלו לראות יד השם עין בעין. כי עיקר תענוגיו ית' להכירו ע"י ההסתרה, ולידע כי גם ההסתרה מאתו ית' ולכלול דרי מעלה בדרי מטה, והידיעה בבחירה, וההשגחה בהטבע, לתקן כתר מלכות; ולידע כי ה' הוא אלקים. לכן עצה להאדם, בענין דרך פרנסה ולכל הצטרבותיו הוא; טרם ידע איזה דרך ונתיב יעלה, ומה עליו לעשות ולהיכן לפנות, צריך הוא לישא עיניו למרום, ולהמשיך אמונה פשוטה, כי אז צריך הוא לתקן חלל הפני שורש של ההסתרה, כי אז תקונו להאמין שזה דרכו לבלי לעשות כלום שום עובדא כי אם תפילה ותחנונים, ואח"כ כשמתנוצץ לו במוחו איזה עצה אמיתית, או ההיפך, צריך הוא אז לקיימה בכוונה עבור הנסיון והבחירה, לא שיחשוב ח"ו כי אי אפשר להשי"ת ליתן לו פרנסה כי אם ע"י סיבות ועשיותיו, ולסמוך את עצמו על הסיבה, כי זהו מעשה העגל ממש, ועל זה שואלין ליום הדין "נשאת ונתת באמונה" היינו מה שיצאת למו"מ היה בשביל האמונה, היינו בכוונת תיקון האמונה, כי כן המצוה מידו ית' לעשות בשביל הנסיון לצרף את הבריות כדי לקיים את התורה בדרך הזה, אבל ידעת כי הפרנסה שלך מידו ית' ולא ע"י עשייתך, כלל וכלל לא, או בשביל הכפירה יצאת למו"מ שחשבת מה יושיענו בפרנסה מה שאשב בביהמ"ד, אם לא אעשה לא יהיה לי פרנסה, וצריכין לזה דעה צחה להבין איזו פעולה מההשגחה לעשות, ואיזו להיפוך, והשם ירחם.

ז. עמוד הצדיק

יסוד השביעי בענין התקרבות להצדיק האמת.

א. נשמת משיח קדמה להעולם, והוא שורש נפשות ישראל, וכל הבריאה כולה, בסוד כל העולם לא נברא אלא בשביל לצוות לזה וצדיק יסוד עולם.

ב. עמו נתייעץ הב"ה בבריאת עולמו כמו"ש את מי נועץ ויבינהו וילמדהו באורח משפט.

ג. הוא ערב להקב"ה שיתקן את העולם.

ד. כל העבודות של כל העולם, כל הגלגולין והבירורין והנסיונות, והתגלות אמונה על ידו כמו"ש בכל ביתי נאמן הוא.

ה. אליו נתן הקב"ה הממשלה והמלכות ע"ד צדיק מושל ביראת אלקים.

ו. הוא הבית דין שלמעלה.

ז. הוא ההתגלות של יד ה', היינו ההשגחה פרטיית בין ברוחני בין בגשמי הוא מגלה.

ח. הוא ההתגלות של תפילה. כמו"ש ואני תפילה.

ט. הוא המרכבה לשכינה אמר המעתיק. בראשית יז, כב מעל אברהם – רש"י – למדנו שהצדיקים מרכבתו של מקום.

י. הוא הקדושה.

יא. הוא החיות של כל העולם.

יב. על ידו עולין כל העבודות לשמים.

יג. על ידו כל ההתעוררות לתשובה.

יד. על ידי ההתקרבות האדם להצדיק אמת, היינו ע"י הידיעות הנ"ל, וע"י ההליכה בעצותיו הק', נמשך על האדם מעין נצוצי אור של

קדושת הצדיק, כל אחד כפי בחינתו, היינו אף אם האדם רחוק מאד מהקדושה, ע"י שהוא נתקרב אל הצדיק אמת נשפע עליו על כל פנים שידע ויראה היטב איך הוא רחוק מהאמת וצדק, ומדרכי המשפט הנכון, ואיך הוא מונח ממש בההיפוך, כדי שישתוקק להאמת, ויתפלל על זה, בלי שום יאוש ועצבות, כי אם ידע אשר גם אותו קורא השי"ת, וכי יקר הוא בעיני השם, וכן למעלה למעלה, כל אחד כפי בחינתו, ^{אמר התקנה} וכפי התקרבותו להצדיק האמת זוכה להמשיך עליו קדושת הצדיק, ביותר לילך באורחותיו ולידע כי הכל ביד השם ולהתפלל על זה תמיד ^{אמר התקנה} אמן.

טו. חלקי נשמת הצדיק בכל הנבראים ובפרט בעם ה' וביותר בכל הצדיקים האמתיים.

טז. התחדשות דרך האמת היתה חמש פעמים בעולם ואלו הן: משה רבינו, רבי שמעון בן יוחאי, רבי יצחק לוריא, רבי ישראל בעש"ט, והנחל ניובע מ'קור ח'כמה, וממנו ועד משיח לא יהיו חדשות.

יז. בכל מקום שזוכר צדיק בליקו"מ הכל על הצדיק הנ"ל.

יח. ביותר היה התגלות ענין של תפילה נשמת משיח בדוד המלך.

יט. אין להאדם להשתדל להיעשות זה הצדיק, ואין לו לחשוב כי כל מי שרוצה ליטול את הכתר הזה נוטל, כי זהו ענין של מפורסם של שקר, שהובא בליקו"מ, כי אם כל אחד צריך לקבל מזה הצדיק הנתגלה בכמה דורות, שזהו ענין של התנוצצות משיח, וההכנה לגאולה, וכל אחד צריך לידע מזה הצדיק, כי אם לא ידע ממנו בזה הגלגול, יצטרך להתגלגל עד שידע אמר המעתיק.

(ליקוטי הלכות חוש"מ ח"א הלכות שלוחין הלכה ה אות מ שהכוונה על מי שחולק על הצדיק). ועל זה אנו ממתנינים כל כך על הגאולה ועל התמורה, וע"ז כווננו חז"ל – עשה לך רב וקנה לך חבר, שיחדיו תקבלו מזה הרב, וגם כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם היינו שידע ממי נמשכו כל הדברים, שורש התורה, ע"י מקרב הגאולה וגאולת נפשו.

עד

שארית יצחק

18/08/2018

כ. לידע כי חידוש כמו הנ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה עוד לא היה בעולם
כי הוא הכין כלים למשיח צדקנו והמשיח ילחום בהם לתקן העולם
אכי"ר.

תקנות והנהגות

בהתקשרות לרבינו הק' צדיק יסוד עולם נ'חל נובע מ'קור ח'כמה זיע"א

בעזה"יית

תקנות והנהגות אצל החברים המקורבים להצדיק האמת

א. זכרון בעלמא דאתי

א. כך ראוי להיות מנהג איש הישראלי, שתיכף בבוקר בהקיצו משינתו מיד כשיפתח את עיניו קודם שיתחיל שום דבר יזכיר את עצמו תיכף בעלמא דאתי. (תיקו"מ סי' נד)

118082018

ב. טוב מאד כשבא היום להשליך עצמו על השי"ת ולסמוך עליו. ולמסור כל התנועות שלו ושל בניו והתלויים בו על השי"ת. שיהיה הכל כרצונו יתברך, וכן כשמגיע שבת או יום טוב למסור כל ההתנהגות וכל הענינים והתנועות של אותו השבת או היו"ט להשי"ת, שיהיה הכל כרצונו יתברך. (שיחות הר"ן סי' ב)

ג. ויאמר כזה הנוסח, רבש"ע הריני מוסר עצמי אליך בכל תנועותי ומחשבותי ודיבורי ומעשי, ותנועות ומחשבות ודיבורים ומעשים של בני והתלויים בי, שיהיו הכל כרצונך הטוב עלי, ובהתקשרות לרבינו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה רבינו נחמן בן פיגה זי"ע.

ב. התקשרות להצדיק האמת

א. אי אפשר לבוא למוחין זכים ומחשבה טהורה אלא ע"י התקשרות לצדיקים, ועי"ז עיקר המתקנת הדינים. (ליקו"מ סי' ריא)

ב. ע"י התקשרות לצדיקים אמתיים זוכין לתשובה שלימה ולכפרת עון ולהמתיק ולבטל כל הדינים ונעשה עי"ז יחוד קוב"ה ושכינתיה. (ליקו"מ תנינא צא)

ג. רבינו ז"ל הזהיר לאנשיו שיאמרו קודם התפילה הריני מקשר עצמי לכל הצדיקים שבדורנו. (שיחות הר"ן סי' רצד)

ד. ועיין בליקו"מ סי' נה שצריכין לקשר עצמו בשעת התפילה גם עם נפש רוח ונשמה של שוכני עפר, וממילא מובן מזה שטוב לסיים ג"כ לכל הצדיקים שוכני עפר זכותם יגן עלינו. (השתפכות הנפש בסוף השמטות)

ה. וזה הנוסח המקובל אצל אנ"ש לומר קודם התפילה: הריני מקשר עצמי בתפילתי לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר קדושים אשר בארץ המה ובפרט לרבינו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה רבינו נחמן בן פיגה זכותם יגן עלינו אמן.

ו. גם קודם עשיית כל דבר מצוה צריכין לומר בהתקשרות לרבינו הקדוש וכו'. (תקנה)

ג. קימת חצות

א. מאד צריכין להזהר לקום בחצות בכל לילה ולהיות מתאבל מאד על חרבן ביהמ"ק והעיקר לבכות על חטאיו ופגמי נפשו וחרבן מדותיו שגורמים לעכב בנין ביהמ"ק, ועל הסתלקות והעלמת הצדיק האמת אשר על ידו נמתקין כל הדינים ונתתקנים כל המדות ועי"ז יזכה לשוב בתשובה שלימה ויזכה לדעת ולהכיר אותו ית'.

(ליקו"מ תנינא סי' סז)

ב. עיקר אמירת חצות הוא על מה שנעשה עכשיו עם האדם. (שם סי' קא)

ג. קימת חצות הוא המתקת הדינים והוא מסוגל כמו פדיון. (ליקו"מ סי' קמט)

ד. זמן חצות הוא תמיד אחר ששה שעות מתחילת הלילה בין בקיץ בין בחורף, ואז מתחיל זמן חצות ונמשך עד גמר משמורה שניה דהיינו ב' שעות. (שם)

ה. עיקר עבודת איש הישראלי הוא בחורף לקום בחצות לילה. ובקיץ בעת שהלילה קצר מאד פחות משש שעות שאז אין עומדים בחצות כנ"ל אז יזהר לעמוד בבקר השכם כעלות השחר. (שיחות הר"ן רצט)

ו. ומי שאנוס מאד וקשה לו לקיים לקום בכל לילה בחצות. עכ"פ יתגבר לקום פעם אחת בשבוע. (תקנה)

ז. וגם מי שאינו יכול לעמוד בחצות צריך להתגבר עכ"פ לעמוד קודם אור היום לעסוק בתורה ותפילה. (לקוטי הלכות השכמת הבוקר ה"ג ד)

ח. בבקר טוב להסתכל על השמים ועי"ז נמשך הדעת. (ליקו"מ סי' קמט)

ד. התבודדות

א. התבודדות הוא מעלה גדולה ודרך נכון וישר מאד להתקרב עי"ז להשי"ת. (ליקו"מ תנינא סי' כה)

ב. וצריך כל אחד לקבוע לו על זה שעה מיוחדת בכל יום ויום שיפרש שיחתו לפני השי"ת בלשון שמדברים בו כגון במדינות אלו בלשון אשכנז שאנו מדברים בו. כי בלשון שמדברים בו בנקל יותר לפרש כל שיחתו היטב. ואת כל אשר עם לבבו ישיח לפני השי"ת. הן חרטה ותשובה על העבר. הן בקשות ותחנונים שיזכה להתקרב אליו ית' מהיום והלאה באמת. ואם אינו יכול לדבר כלל לפני השי"ת, יצעק ויתחנן לפני השי"ת אז על זה בעצמו שנתרחק כל כך עד שאינו יכול אפילו לדבר לפניו ית' ויבקש מאתו ית' רחמים ותחנונים שיחמול עליו ויפתח פיו עד שיוכל לפרש שיחתו לפניו ית' וכל אחד כפי מה שיודע נגעי לבבו איך הוא מרוחק מהשי"ת ישיח ויספר הכל לפניו ית'. ועוצם מעלת הנהגה זאת אין לבאר ולשער כי זאת ההנהגה עולה על הכל. והיא כוללת כל עבודת ה'. כי עי"ז יכולין לבא לכל טוב בזה ובבא. כי הכל יכולין לפעול ע"י תפילה ותחנונים. וכל גדולי הצדיקים לא באו למדריגתם כי אם ע"י ההנהגה זאת, ומשכיל על דבר יבין מעצמו גודל מעלת ההנהגה זאת, אשרי הזוכה לקבוע עצמו על זה שעה מיוחדת בכל יום ויום. (שם)

ג. עיקר התבודדות הוא בלילה שאז הכל ישנים. וגם שיהיה המקום חוץ מהעיר, שילך בדרך יחידי, דהיינו במקום שאין בני אדם הולכים שם אפילו ביום. (ליקו"מ סי' נב)

ד. טוב מאד להאדם שישתדל שיהיה לו חדר מיוחד לו לבדו לעסוק שם בעבודת ה' בתורה ותפילה, ובפרט התבודדות ושיחה בינו לבין קונו שלזה צריכין בוודאי חדר מיוחד. (שיחות הר"ן רעב)

ה. ואמר רבינו ז"ל שאפילו הישיבה בעצמה שיושבין בחדר מיוחד לבדו גם זה טוב מאד. ואעפי"כ אפילו אם אין לו חדר מיוחד, תחת הטלית הוא ג"כ חדר מיוחד. כי כשמשלשלין הטלית על עיניו יכולין לדבר בינו לבין קונו מה שרוצין. גם כששוכב על מטתו ומכסה עצמו בסדין. גם יכולין לישוב על הספר ויסברו אחרים שהוא לומד והוא יכול אז לדבר בינו לבין קונו, ועוד יש לזה כמה תחבולות למי שחפץ באמת לנהוג הנהגה זו של התבודדות העולה על הכל שהוא יסוד ושורש הקדושה והטהרה והתשובה וכו'. (שם רעג)

ו. טוב שיאמר האדם בשעת ההתבודדות, היום אני מתחיל להתדבק בך, ויעשה בכל פעם התחלה. (חיי מוהר"ן מעלת התבודדות סי' א)

ז. ועיין בספר "השתפכות הנפש" שם מבואר כל מיני עצות ותחבולות לקיים זאת ההנהגה של התבודדות עיין שם באריכות.

ח. ושיעור זמן ההתבודדות להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה הוא לא פחות משעה שלימה או יותר. (שיחות הר"ן סי' רלא)

ט. ושאר כל היום יהיה בשמחה. כי מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד. (ליקו"מ תנינא סי' כד)

ה. מקוה

א. טבילת מקוה מושיע מכל הצרות ח"ו ומטהר מכל הטומאות ומכל החטאים. בבחי' מקוה ישראל מושיעו בעת צרה. (ליקו"מ סי' נו)

ב. וביותר צריכין להזהר בטבילת המקוה לטומאת קרי ח"ו כמו

שאמר רבינו ז"ל לענין תיקון הכללי "דאס ערשטע איז מקוה".
 (הקדמה לתיקון הכללי ובשיחות הר"ן סי' קמא)

ג. ואפילו מזווג של היתר אפילו אם הוא בקדושה וטהרה כראוי
 בשלימות הוא צריך טבילה ג"כ. (ליקוטי הלכות הכשר כלים ה"ד טז)

ד. בדרך צריכין ליזהר בטבילת מקוה. (ליקוטי עצות)

ה. ובימים שאין אומרים תחנון. (בהקדמה לתקה"כ)

ו. נוהגין אנ"ש להיות זהיר בטבילת מקוה בכל יום. (תקנה)

ו. עבודת התפילה

א. צריך להזדרז להתפלל תמיד בבוקר השכם ותיכף שיתחיל להאיר
 היום יתפלל תיכף בלי איחור. ולא ילמוד עוד אז, וכש"כ שלא יעשה
 שום דבר מעסקיו עד שיתפלל. (ליקוטי עצות, תפילה)

ב. צריכין להכריח עצמו מאד להתפלל בכוונה ועיקר כוונת התפילה
 שיכוון פירוש המלות בפשיטות ולקשר המחשבה אל הדיבור וישמע
 מה שהוא אומר. (שם)

ג. עיקר החיות מקבלין מהתפילה בחי' תפילה לאל חי, ע"כ צריך
 להתפלל בכל כחו כדי להכניס כחו באותיות התפילה ולחדש כחו
 שם ועי"ז זוכין לאמונה. (ליקו"מ סי' ט)

ד. צריכין להתפלל במתינות מלה במלה ובנעימות, ועי"ז יזכה
 לתפילה בכוונה ובכח כנ"ל. (תקנה)

ז. תהלים

א. תהלים מסוגל לתשובה. ומי שרוצה לזכות לתשובה יהיה רגיל
 באמירת תהלים. (ליקו"מ תנינא סי' עג)

ב. אמירת תהלים מעלה גדולה כאלו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו,
 כי הוא אמרם ברוח הקודש, והרוח הקודש מונח בתוך התיבית.

וכשאומרם הוא מעורר ברוח פיו את הרוח הקודש עד שנחשב כאילו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו. (שיחות הרין סי' צח)

ג. ובכן צריך לומר לכל הפחות עשרה מזמורי תהלים בכל יום. (תקנה)

ד. צריך לראות שימצא את עצמו בתוך כל מזמורי תהלים. ובתוך כל התחינות ובקשות וסליחות וכיוצא. (ליקו מ תנינא קא)

ח. תיקון הכללי

א. תיקון למקרה לילה ח"ו לומר עשרה קפיטיל תהלים באותו היום שאירע לו ח"ו. ואלו הם העשרה קפיטיל בפרטיות אשר גילה רבינו ז"ל לאומרם באותו היום שאירע לו מקרה בלתי טהור ח"ו: טז; לב; מא; מב; נט; עז; צ; קה; קלז; קן; ומי שיזכה לאומרם באותו היום בוודאי נתתקן ע"י זה. (ליקו"מ סי' רה)

ב. ומי שיוכל לילך למקוה לטבול א"ע מקודם ואח"כ יאמרם בוודאי מה טוב, כי צריכין ליזהר מאד לטבול באותו היום שיהיה האדם בלתי טהור, ואמר בזה הלשון "דאס ערשטע איז מקוה" אך אפילו אם הוא אנוס שאי אפשר לו לטבול כגון שהוא חולה או בדרך ואין לו מקוה אעפ"כ אם יאמר אלו עשרה קפיטיל תהלים הנ"ל אשר לו. כי הם תקון נפלא ונורא מאד מאד. (בהקדמה לתקון הכללי)

ג. נוהגין הרבה מאנ"ש לאומרם בכל יום. (תקנה)

ט. לקוטי תפילות

א. אי אפשר להתקרב להשי"ת באמת דהיינו לשבר ולבטל כל המדות הרעות ולזכות לכל המדות טובות כי אם ע"י תפילה ותחנונים ושועה וזעקה וצעקה להשי"ת ימים ושנים הרבה. על כן מי שרוצה לחוס על נפשו ולהסתכל על תכליתו הנצחית צריך להיות רגיל באמירת התפילות כי כל התפילות האלו ממקום קדוש יתהלכו, כי כולם בנויים ומיוסדים על אדני פז על דברי תורתו הק' של רבינו

הגדול והקדוש והנורא זצוק"ל אשר כל דבריו כולם נאמרו ברוח הקודש במדריגה גבוה מאד מאד. נובעים ויוצאים ממעין הקדוש היוצא מבית ה'. המלא על כל גדותיו עצות עמוקות נפלאות ונוראות לעבודת הבורא יתברך, מים עמוקים עצה בלב איש.

(הקדמה לס' לקוטי תפילות)

ב. ואמר רבינו ז"ל שנעשה מזה שעשועים גדולים למעלה, שעדיין לא עלו שעשועים כאלה לפני השי"ת. כמו אלו השעשועים שנעשין מתפילות אלו שעושין מן התורות. (שיחות הר"ן סי' קמה)

ג. ומוהרנ"ת ז"ל אמר שעכשיו שיצאו התפילות שלו בעולם, עתידין ליתן את הדין על כל יום ויום שאין אומרים אותם.

(מובא בספר כוכבי אור)

י. לימוד שו"ע

א. על לימוד הפוסקים הזהיר רבינו ז"ל מאד מאד ביותר מכל הלמודים, ואמר שחיוב גדול על כל אחד מישראל ללמוד בכל יום שיעור פוסק חק ולא יעבור. ואפילו בשעת הדחק כשאינו לו פנאי או שהוא בדרך אעפ"כ ילמוד איזה סעיף ש"ע באיזה מקום שהוא, אפילו במקום שאינו עומד שם בסדר לימוד בש"ע, באופן שכל ימי חייו לא יצא יום בלי לימוד ש"ע, ובשאר הימים כשאינו שעת הדחק ילמוד כל הארבע ש"ע בסדר עד שיגמור כולם. ואח"כ יחזור ויתחיל בסדר, והוא תיקון גדול מאד לברר ולתקן כל הפגמים שפגם ע"י עונותיו, כי ע"י לימוד פוסקים מבררין הטוב מהרע שהוא כלל כל התיקונים. (שיחות הר"ן סי' כט)

ב. טוב ללמוד פוסק עם הבאר הגולה כדי להזכיר שם התנא או הפוסק שחדש זה הדין, כדי לדבק רוחו ברוחו. (ליקו"מ סי' יב)

יא. לימוד ספרי רבינו ז"ל

א. היה מזרז מאד ללמוד את ספריו הק'. ואמר שאחר שיצאו בעולם אני חפץ מאד שילמדו אותם, כי צריכין ללמוד אותם הרבה עד

שיהיה שגור בעל פה, כי הוא מלא מוסר והתעוררות גדול מאד להשי"ת אשר אין ערוך אליו וכו'. ואמר שטוב לקבוע עצמו ב' שעורים ללמוד ספריו הק', שיעור אחד פשוט לומר במהירות הרבה מאד כדי שיהיה שגור בעל פה, ושיעור אחד ללמוד בעיון גדול, כי יש עמקות גדול ונפלא בספריו הקדושים והנוראים מאד עד אין סוף ואין תכלית. (חיי מוהר"ן במעלת תורתו וספריו הקדושים סי' ז)

ב. ואמר שהוא מצוה גדולה ללמוד את ספריו הרבה, ואמר שיכולין להיות נעשה בעל תשובה גמור ובעל מוח גדול ע"י לימוד ספריו כי יש בהם פנימיות הרבה מה שאין נראה ע"פ פשוטו כלל אשרי הזוכה ללמוד ולהתמיד בהם הרבה. (שם סי' ח)

ג. וכן ספרי תלמידו הק' מוהרנ"ת זצ"ל המיוסדים עפ"י ההקדמות והיסודות שקיבל מרבינו הק' והנורא^ה זצוק"ל אשר סמך ידיו עליו המבארים ביותר את דעת רבינו ז"ל, כי לולא שהאיר עינינו ע"י הארת ביאוריו הק' לא היה לנו שום תפיסה והשגה בספרי רבינו ז"ל מחמת גודל ועוצם עמקותם הנפלאה. (מובן)

יב. שיחות חברים

א. צריך כל אדם לדבר עם חברו ביראת שמים. (ליקו"מ תנינא סי' ז)

ב. החברים המקורבים לצדיקי אמת ואוחזים א"ע בהם ראוי שיחזקו זה את זה ויעוררו זה את זה בעבודתו ית'; ויזכיר כל אחד את חברו כל העצות טובות שיודעים ומבינים כל אחד כפי מה שקיבלו מרבם. (שם סי' י)

ג. יש בכל אחד מישראל נקודה טובה דהיינו דבר יקר מה שאין בחבירו, ובכן צריך הוא לקבל מהנקודה טובה של חבירו, ובחינה הזאת שיש בו יותר מחברו הוא משפיע ומאיר ומעורר לב חבירו. וחבירו צריך לקבל התעוררות ובחינה הזאת ממנו, כמ"ש ומקבלין דין מן דין. (שם סי' לד)

ד. כשאחד מדבר עם חבירו ביראת שמים נעשה אור ישר ואור חוזר.

ולפעמים מקדים האור החוזר קודם האור הישר. היינו קודם שמקבל חבירו ממנו שהוא בחי' אור ישר, קודם לזה מקבל הוא מחבירו, ואזי האור חוזר קודם לאור ישר. (שיחות הר"ן סי' צט)

יג. עבודת הצדקה

א. תועלת של הצדקה גדול מאד מאד. כי הצדקה מועילה תמיד. (ליקו"מ תנינא ד)

ב. צריך להפריש צדקה קודם התפילה. (ליקו"מ סי' ב)

ג. צריכין ליתן צדקה אצל ואתה מושל בכל. (שם סז)

ד. יתן צדקה קודם שיצא לדרך. (שם לא)

ה. עיקר התועלת של הצדקה שיזכה למה שצריך לזכות בתיקוני נפשו וגופו וממונו. ושינצל ממה שצריך להנצל בגשמיות וברוחניות, הוא רק כשנותן לעניים הגונים. כמבואר בליקו"מ בהרבה מקומות. (ועיין בלקוע"צ אות צדקה)

ו. הצדקה שנותן לצדיקים אמתיים ועניים הגונים נחשב כאילו נתן לכמה וכמה נפשות מישראל. (ליקו"מ סי' יז)

ז. מעלת הזוכה ליתן מעות לצדיק האמת עיין בשיחות הר"ן סי' כד.

ח. ובכן צריכין לדקדק שכל הצדקות שזוכין ליתן מכל מה שהשפיע לו השי"ת שיהיו מכוונים דייקא על עניני בנין ודעת הצדיק האמת. (מובן)

ואלו הן הדברים שנכנסין בענין בנין דעת הצדיק האמת:

א. על חיזוק ביהמ"ד הנקרא על שם רבינו ז"ל במקום כל קיבוץ מאנ"ש.

ב. לסייע להדפסת ספרי רבינו ז"ל ולהפיצם בעולם.

ג. לסייע לאנ"ש עניים הגונים שבמקומו.

ד. לסייע לאנ"ש הנצרכים הקבועים בביהמ"ד של רבינו ז"ל באומאן.

ה. לסייע לעניי אנ"ש הדריס בארץ ישראל.
 ו. לסייע לשעורי תורה שנמצאת אצל אנ"ש שמתנהגת עפ"י דעת רבינו ז"ל.

יז. הדפסת ספרי רבינו ז"ל

הוא ענין נשגב ונעלה מאד, והוא העיקרית והחשובה מכל הנ"ל, כי כן נראה ומבואר מדיבוריו של מורינו הר' נתן זצ"ל שהפליג מאד בענין הדפסת ספרי רבינו ז"ל ולהפיצם בישראל, וכן הוא בעצמו אעפ"י שטרח א"ע מאד במס"נ על כל הענינים השייכים לבניני דעת הצדיק כמו בנין הקלויו עבור אנ"ש וכיוצא, ועשה כמה נסיעות בטילטולים גדולים ובמס"נ כדי לדבר עם אנ"ש ולעוררם ביראת שמים שלימה ולהכניס בהם דעת האמת ע"י תורות ושיחות של רבינו זצ"ל, אבל ביותר מסר נפשו על ענין הדפסת ספרי רבינו ז"ל, וצוה מאד להיות חזק בזה ולסייע לזה בכל האופנים. בממון וברצון ובטירחא. ובפרט קודם הסתלקותו שצוה ואמר בזה הלשון "נוא זאג איך אייך אהן אז אייער עובדא זאל זיין איהר זאלט דרוקען די ספרים עס זאל זיין יפוצו מעיינותיך חוצה" וזאת היה ערך שעה וחצי קודם הסתלקותו ז"ל. כמובא בהמכתב הנדפס מאנשי ברסלב מהסתלקותו זצ"ל. כי עי"ז יכולין לזכות להיות מזכה את הרבים לדורות ולקיים יפוצו מעיינותיך חוצה עד שתמלא הארץ דעה וכו'. ולכן הוסכם והוחלט אצל כל אנ"ש שיחיו שכל אחד מאנ"ש תהיה לו קופסא ויפריש לשם בכל עת לסיוע להדפסה לכה"פ אחוז אחד ממאה (1%) מכל השפעות אשר יושפע לו ע"י איזה אופן שהוא ובכל חודש ימציא המעות ליד המשתדל בהדפסה, בלי שום עיכוב כלל. (תקנה)

טו. שיעורים קבועים

א. אמר רבינו ז"ל, נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה, שיהיה חיוב אצל כ"א ואחד ללמוד כך וכך בכל יום ויום חוק ולא יעבור וכיוצא, ואמר שאפילו האנשים הרחוקים מן הקדושה מאד שנלכדו במצודה רעה שרגילין בעבירות ח"ו רחמנא ליצלן רחמנא

לישזבן אעפיי"כ הכח של התורה גדול כ"כ עד שיכולה להוציא אותם מן העבירות שרגילין בהם ח"ו, ואם יעשו להם חוק קבוע וחיוב חזק ללמוד בכל יום ויום כך וכך, יהיה איך שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה כי כח התורה גדול מאד.

(שיחות הר"ן סי' יט)

ב. וכל עיקר מגמתו וחפצו היה תמיד רק לעובדות ועשיות של קדושה בלי שום חכמות כלל. רק שנעסוק תמיד בעשיות של קדושה בפשיטות דהיינו להרבות בלימוד התורה ולעשות מצוות הרבה בכל וגם להרבות בתפילה ותחנונים תמיד, והכל בפשיטות בלי שום חכמות.

(שם)

ג. ענה ואמר, אשרי מי שזוכה לאכול כמה פרקים משניות ולשתות אח"כ איזה קפיטליך תהלים, ולהתלבש באיזה מצות. (שם סי' כג)

ד. ראוי לאדם שיעבור וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וללמוד כולם כדי שיהיה בכל מקום, כדי שיוכל להתפאר בעוה"ב שהיה בכל מקום דהיינו בכל הספרים הקדושים כנ"ל. ולעתיד בעוה"ב מזכירין אותו כל מה שלמד בעוה"ז.

(שם סי' כט)

טז. שמחה וריקודין

א. מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד. ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו. ולהיות אך שמח תמיד. (ליקו"מ תינא סי' כד)

ב. תיכף כשהאדם רוצה לכנוס בעבודתו ית' ולהיות איש כשר, אז תיכף הוא עבירה גדולה כשיש לו עצבות ח"ו, כי עצבות הוא סט"א והקב"ה שונא אותה. (שם מ"ח)

ג. ע"י שמחה זוכין לזכור בעלמא דאתי ולהכניע כח המדמה כח הבהמיות שמהם באים כל התאוות. (ליקו"מ סי' נד)

ד. ע"י השמחה יוכל ליישב דעתו היטב לחשוב על תכליתו הנצחי. אבל ע"י מרה שחורה ועצבות, המוח והדעת בגלות, וקשה לו ליישב

דעתו לשוב אל השי"ת. נמצא שעצבות היא מניעה גדולה מאד לעבודת השי"ת. וע"י שמחה נעשה מוחו ודעתו בחירות ויוצא מן הגלות, בבחי' כי בשמחה תצאו. (ליקו"מ תנינא סי' י)

ה. עיקר פגם הברית הוא ע"י עצבות ומרה שחורה, וכן להיפך עיקר שמירת הברית הוא ע"י שמחה. כי ע"י שמחה זוכין שהשי"ת בעצמו יעזור לו לשמור את הברית קודש. (ליקו"מ סי' קסט)

ו. לזכות לשמחה, זה קשה וכבר יותר משאר כל העבודות, ע"כ צריכין להכריח את עצמו בכל הכחות ובכל מיני עצות להיות בשמחה תמיד. ולהשתדל לבקש למצוא בעצמו איזה נקודה טובה כדי לבוא לשמחה. כמבואר על פסוק אזמרה לאלקי בעודי. וכן בכל עניני הגשמיות צריך למצוא בעצמו איזה הרחבה בבחי' בצר הרחבת לי. וכמה פעמים צריכין לשמח א"ע ע"י מילי דשטותא מילי דבדיחותא. ומריבוי צרות האדם שסובל כל אחד בגוף ונפש וממון. ע"כ עפ"י רוב אין יכולין לשמח א"ע כי אם ע"י מילי דשטותא לעשות עצמו כשוטה כדי לבוא לשמחה. (ליקו"מ תנינא מח)

ז. וביותר צריכין להמשיך על עצמו שמחה בשעת התפילה שיתפלל בשמחה. וכן בשעת עשיית המצוה, מכ"ש וכ"ש בשבת וי"ט. (שיחות הר"ן סי' עד)

ח. ע"י ניגון ושמחה יכולין לשפוך שיחו כמים נוכח פני ה'; ע"כ ע"י ששמחים בכל היום יכולים לפרש שיחתו בהתבודדות כראוי. (ליקו"מ סי' נד)

ט. ע"י שאדם שמח עי"ז הוא יכול להחיות אדם אחר, שהוא דבר גדול מאד לשמח לבב בני ישראל. כי רוב בני אדם מלאים יסורים ודאגות וצרות משונות, וא"א להם לספר מה שבלבם, וכשבא אדם עם פנים שוחקות יכול להחיות אותם ממש. והוא דבר גדול מאד. כי כשזוכה לשמח איזה אדם הוא מחיה ומקיים נפש מישראל ממש. (ליקוטי עצות)

י. ע"י ריקודין והמחאת כף נעשה המתקת דינים. (ליקו"מ סי' י)

יא. ע"י הריקודין והתנועות שאתה עושה בגוף נתעורר לך שמחה.
(ספר המדות)

יב. ע"י שמחה של מצוה שמתגבר לשמוח בשמחה גדולה בעת שעושה מצוה עד שמרקד הרבה מחמת שמחה עי"ז מתקן פגם חטאיו.
(ליקו"מ קעח)

יג. ובסימן קסט מבואר שע"י התבודדות זוכין לשמחה עד שירקד מחמת שמחה.

יד. מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח. (ספר המדות)

טו. מוהרנ"ת ז"ל אמר לאחד אם היית בשמחה תמיד לא היית רואה פני גיהנם.
(כוכבי אור)

טז. נוהגין אנ"ש שבכל הקיבוצים להיות רגילין בריקודין אחר התפילה ואחר הלימוד ובפרט בשבת ויו"ט.
(תקנה)

יז. קיבוץ כללי על ראש השנה

כל אנ"ש די בכל אתר ואתר צריכין להתקבץ יחד על ראש השנה במקום אחד, אשר יובחר ויוסכם ע"י הסכמת כל אנ"ש עד אשר נזכה ברחמיו ית' לבוא לאומאן בראש השנה להשתטח על ציונו הק' בקרוב אמן.

סדר היום

על פי דעת וספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זכותו יגן עלינו

נערך ונסדר על ידי

הרב החסיד ר' יצחק ברייטער זכרונו לברכה

אחד מגדולי אנשי שלומנו בפולין שנשרף על קדוש השם הי"ד

א. התקשרות להצדיק. בכניסת הלילה יאמר:

הריני רוצה לעבוד את השם

יתברך באמת ובאמונה ובשמחה, ובכן אני מקשר את

עצמי בכל מחשבה דבור ומעשה שלי, של כל היום,

להצדיקים אמתיים. ובפרט להצדיק אمتי נחל גובע

מקור חכמה רבינו נחמן בן פיגא זכותו יגן עלינו:

וקדם כל תפלה יאמר, הריני מקשר את עצמי בתפילתי

להצדיקים אמתיים, ובפרט וכו' (א).

ב. תפלת ערבית. יתפלל במתינות ובכח ובכונה

ובשמחה ובקול געים וידקדק

באמרו שם הקדוש ברוך הוא, לבטא היטב החולם,

וגם ידגיש ה"יו"ד" כזה: "אד-ני". וכל השמות יאמר

(א) שיחות הר"ן סי' רצו.

בִּירָאָה. כִּי בַתְּפִלָּה, זֹאת מִמְתִּיקִים כָּל הַדֵּינִים, וְזוֹכִים
לְהַתְּחֹזֵק, לְעֲמוּד נֶגֶד כָּל הַיְרִידוֹת וְהַחֲשָׁכוֹת וְהַמְּנִיעוֹת
שֶׁעוֹבְרִין עַל כָּל אָדָם, בְּבַחֲיַנֵּת: שׁוֹמְרֵ עֲמוּ יִשְׂרָאֵל לְעַד (ב)

ג. קְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמָּטָה. יִקְרָא בְּמַתִּינוֹת
וּבְשִׂמְחָה וּכְנִ"ל, וּבִזְהָ
מִתְקֵן פְּגָמָיו שֶׁל כָּל הַיּוֹם, וְכָל פְּגָמֵי הַבְּרִית רַחֲמָנָא
לְצִלָּן. בְּבַחֲיַנֵּת: הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ מְזִיקִין
בְּדִלִין הַיָּמֵנוּ (ג)

ד. מְאָרֵי דְחוֹשְׁבָנָא. יוֹדֵה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל
הַטּוֹב, שְׂזָכָה לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם
הַהוּא, וְיִתְנַדֶּה עַל כָּל פְּגָמָיו, בְּמַחֲשָׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה,
וַיִּבְקֶשׁ מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מַחֲלָה סְלִיחָה וְכַפָּרָה,
וְשִׁיעֲזָרְהוּ מֵעַתָּה לְהִיֹּת כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ (ד)

ה. חֲצוֹת לַיְלָה. יָקוּם וַיִּתְאַבֵּל מְאֹד עַל חֲרַפְּן בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ (ה) וְעַל הָעֲלַמַּת אוֹר הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת (ו), וְעַל חֲטָאֵיו וְעוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו וּמַדּוּתָיו
וְתַאֲוָתָיו הָרְעוֹת שֶׁמְעַכְבִּין בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ (ז), וַיִּמְצָא
אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּאֵמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת,
וַיִּבְקֶשׁ מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ גְּאוּלַּת וַיִּשׁוּעַת כָּל יִשְׂרָאֵל, וְגַם

גאולת נפשו מהיצר הרע, האורב לו תמיד (ח). זמן חצות מתחיל תמיד מן שש שעות אחר יציאת הכוכבים, ונמשך זמנו שתי שעות (ט).

ו. זכרון בעלמא דאתי. כשיתעורר משנתו יאמר: מודה וכי, ויזכר מיד בעולם הבא, ויתפלל להשם יתברך שיעזרהו להתנהג בכל היום בקדושה ויחדש ההתקשרות ככניסת הלילה הנ"ל (י).

18/08/2018

אור החמה

ז. השפמה. יתנער לקום קודם עלות השחר לעסוק בעבודת השם יתברך ובזה יזכה לשלימות האמונה, ולהאיר עליו אור האמת ודעת גדול ויזכה לכנס לכל שערי הקדושה (כ), ובאור בקר יתלה עיניו למרום ויסתכל על השמים (ל).

ח. הכנת התפלה. לא יאכל ולא ישתה ולא ידבר קודם התפלה (מ), וגם הדבור המכרח מאד יקצר ובזה תהיה תפלתו רצויה (נ). פי צריכין להכניס כל פחו וכוונתו בדבורי התפלה (ס), לכן אין להחליש ולהפסיק הרצונות של נפשו המתגעגעת לשפך שיחה לפני קונה.

(ח) ליקורם ח"ב סי' ק"א. (ט) שם ח"א סי' קמ"ט. (י) שם סי' נ"ד. (כ) עיי' ליקוטי מוהר"ן סי' סב.

(ל) שם סי' קמ"ט. (מ) שו"ע אורח סי' פ"ט, ג. (נ) עיי' בצנטל קטן סי' י"א. (ס) עיי' ליקורם ח"א סי' ה"ג. וסי' ט"א.

ט. מקוה. יטבל את עצמו בכל יום ובזה יתקדש
 ויצא מכל טומאת עונותיו ויתקרב להשם
 יתברך באמת. ויושע מכל הצרות בגשמיות ורוחניות
 בבחינת: מקוה ישראל ה' מושיעו בעת צרה (ע).

י. שחרית. יתפלל בבקר השכם במתינות וכנ"ל.
 ולא יפסיק בדבור מהתחלת התפלה עד
 סופה. ויתפלל בסדור. ולא יפנה אנה ואנה ויענה אמן.
 ו"יהא שמיה רבא" ו"ברכו" וקדשה בכל כחו וכונתו
 ובשמחה וכנ"ל. ובזה יזכה להאיר עליו ועל כל
 העולם. אור שבעת הימים המתחדש בכל יום
 בבחינת: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו וכו'.

יא. שלחן ערוך. ילמד בכל יום. חק ולא יעבר כל
 ימי חייו מללמד כל יום על כל
 פנים מעט בשלחן ערוך (פ). ובזה מבטל כל מיני
 כפירות ומחלקת הרוחני והגשמי מעליו ומכל העולם
 (צ). וילמד השלחן ערוך כסדר מתחלתו עד סופו. וככה
 יתנהג כל ימי חייו. ואם אינו יכול ללמד בשלחן ערוך
 הגדול ילמד על כל פנים בשלחן ערוך הקטנים. ובסדר
 הנ"ל (ק).

יב. התבודדות. יתחזק בכל כחו להתבודד ולפרש
שיחתו לפני השם יתברך כל יום על
כל פנים שעה אחת בלשון שמדבר בו (ובמדינתנו
בזשארגאן) על כל מה שעובר עליו ויתודה על חטאיו
ועונותיו ופשעיו. בשוגג ובמזיד. וידבר לפני השם
יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו. ויספר צערו ודוחקו
ומצבו שלו ושל בני-ביתו ושל כל ישראל. וירחיב
הדבור. ויטען כל מיני טענות והפצרות ופיוסים
שיזכה להתקרב להשם יתברך באמת. בכחינת: הרחב
פיה ואמלאהו (ו). וירבה בצעקה ושועה ואנחה וככיה
וגם יודה להשם יתברך על כל חסדיו הרוחניים
והגשמיים אשר עשה עמו. בזמר והלל להשם יתברך.
ויבקש אז צרכיו הרוחניים והגשמיים. ויאמין כי נחת
רוח שעולה לפניו יתברך מהשיחה הזאת אף מהפחות
שבפחותים. חשובה יותר אצלו יתברך מכל מיני
העבודות. ואף מכל העבודות של המלאכים בכל
העולמות ואף אם אינו יכול לפתח פיו כלל. העמידה
בעצמה והקיווי להשם יתברך. ומה שתולה עיניו
למרום. ומה שמכריח את עצמו לדבר. אפילו דבור
אחד בכל משך השעה הנ"ל. כל זה תכליתו לנצח (ש).

יג. ספרי רבינו זכרוננו לברכה. ילמד בכל יום.
 וכזה מתקשר לדעתו
 הקדושה וממשיך עליו כח דקדשה לילך בדרכי
 הצדיק. ומביא כל העולם לתשובה.

יד. תהלים. יאמר בכל יום על כל פנים עשרה
 מזמורים כי כל עשרה מזמורי תהלים
 הם תקון גדול (ת). וימצא את עצמו בכל מה שעובר
 עליו בהתהלים, וגם כל ההודאות שבתהלים יאמר על
 עצמו. היינו על חסדי השם יתברך שעשה עמו מעודו (א).

טו. לקוטי תפלות. יאמר בכל יום, וגם יעשה
 בעצמו תפלות, היינו שיתפלל
 שיזכה לקיים דברי הצדיק שלמד בספריו, וכזה מעלה
 שעשועים גדולים לפניו יתברך (ב).

טז. שעורים קבועים. יקבע לו בלמוד התורה (ג).
 וילמד בשמחה ולא יפסיק
 בהלמוד בדברים שאינם מכרחין מאד, ויכון שיזכה
 על ידי הלמוד לאמונה שלמה, וישתדל להוציא עצות
 נכונות לעבודת השם יתברך מהלמוד, וגם יחדש
 בתורה על פי היסודות של דעת רבינו זכרוננו לברכה

(ד). וּבִזְזָה יִתְקַרֵּב לְהִשָּׁם יִתְכַרֵּךְ בְּאֵמֶת וַיִּקְרַב רְחוּקִים
לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְכַרֵּךְ.

יז. אֲכִילָהּ. יֹאכַל בְּמַתִּינוֹת וּבְדַרְךְ אֶרֶץ וְלֹא יִכְעַס
וְלֹא יִדְבֵּר אֶז דְּבוּרִים שְׂאִינָם מִכְרַחֲזִין
וַיִּלְמַד עַל שְׁלַחְנוֹ. וַיִּכְרֵךְ בְּרֶפֶת הַמְּזוּן בְּשִׂמְחָה וְכִנּוּ"ל.
וּבִזְזָה יִמְשִׁיף עָלָיו הָאֵרֶת הַרְצוֹן. הֵינּוּ כִּי־סוֹפִין וְרִצּוֹנוֹת
טוֹבִים לִילֵךְ בְּדַרְךְ ה' (ה). וְכֵן בְּכָל הַנְּאוּתָיו וּמַעֲשָׂיו
יִכּוֹן שִׁיְהִיָּה כְּרִצּוֹנוֹ יִתְכַרֵּךְ וַיְהִיָּה נַעֲשֶׂה יְחִוּד קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיָּה עַל יְדֵי אֲכִילָתוֹ וְהַנְּאוּתָיו וּמַעֲשָׂיו (ו).

יח. מִשָּׂא וּמִתֵּן. מְלֹאכָה לַעֲשׂוֹת בְּאֵמוּנָה זוֹכִין עַל
יְדֵי שְׂמַתְחֻזְקִין בְּאֵמוּנַת הַשְּׂגָחָה
פְּרֻטִית. וְעַל יְדֵי שְׂיֻדְעִין וּמֵאֲמִינִים שֶׁהַפְּרָנְסָה אֵינָה
נִמְשַׁכֶּת עַל יְדֵי סְבוּת שֶׁל דֶּרֶךְ הַטֵּבַע. כִּי אִם עַל יְדֵי
רִצּוֹן הַבוּרָא יִתְכַרֵּךְ. וְהֵשֵׁם יִתְכַרֵּךְ יָכוֹל לְפָרְנְסוֹ בְּלִי
שׁוּם סְבוּת כָּלֵל. וּמָה שֶׁהֵשֵׁם יִתְכַרֵּךְ מְפָרְנֵס אֶת הָאָדָם
עַל יְדֵי סְבוּת. הוּא בְּשִׁכִּיל לְנִסּוֹתוֹ אִם יַעֲמַד בְּהַנְּסִיּוֹנוֹת
שְׂיֻדְמָנוּ לוֹ עַל יְדֵי עֶסְקוֹ בְּהַסְבוּת הָהֵן וְגַם לְהַכְחִינוּ
אִם יוֹכֵל לַעֲמַד בְּאֵמוּנָה זֹאת שֶׁהַפְּרָנְסָה אֵינָה תְלוּיָה
בְּהַסְבוּת כִּי אִם בְּרִצּוֹן הַבוּרָא יִתְכַרֵּךְ (ז).

(ד) ע"י ליקו"מ ח"א סי' סב. (ה) ע"י ליקו"מ ח"ב סי' יז. (ו) יוספי' ע"ז. (ז) שם ח"א סי' סב. א. ז. י"ט אות

יט. צְדָקָה. יִפְרִישׁ מִכֹּל מִיְנֵי שְׁפַע שִׁישְׁפַּע לוֹ. עַל יְדֵי
 כָּל אַפֵּן שִׁיְהִיָּה. לְכוֹנֵן בָּהּ כָּל עֲנִינֵי רַבֵּינוּ
 ז"ל דְּהֵיִינוּ לְהַחְזִיק נְכָדֵי וּמְקוֹרְבֵי הַצְדִּיק הָעוֹסְקִים
 בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְגַם לְהַדְפִּיס סִפְרָיו. וְשִׁוְכְלוּ
 לְהַפִּיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל בְּזוּל גְּדוּל. וְלְהַחֲזִיק בְּתֵי מְדַרְשָׁיו.
 וְטוֹב לְהַתְחִיל לְהַפְרִישׁ עַל זֶה עַל כָּל פְּנִים תְּרוּמָה
 [הֵיִינוּ שְׁנֵי אַחוּז] מֵהַשְּׁפַע שְׁלוֹ. עַד שִׁיזְכֶּה לְעֲשׂוֹר כָּל
 נְכָסָיו. (ח)

כ. הַדְּפָסַת וְהַפְצַת סִפְרֵי רַבֵּינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה
 וְדַעְתּוֹ בְּעוֹלָם. הוּא עֵיקַר וְשֶׁרֶשׁ גְּדוּל. כִּי עַל יְדֵי זֶה
 יוֹכְלוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַרֵּב לְדֶרֶךְ הָאֱמֶת
 אֲשֶׁר זֶה תְּכַלִּיתֵנוּ וְתִכְלִית כָּל הָעוֹלָמוֹת. לְכֵן צְרִיכָה
 הָעִבּוּדָה הַזֹּאת לְהִיּוֹת לְמְקוֹרְבֵי הַצְדִּיק קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים.
 וַיַּעֲסִקוּ בָּהּ בְּכָל כַּחוֹתֵיהֶם לְשִׁמְהָ. וַיִּבְקְשׁוּ בְּכָל פְּעַם
 יַעֲזוֹת אֵיךְ לְהִרְחִיבָהּ וּלְהַפִּיץ מַעֲיָנוֹתָיו חוּצָה לְהַחֲיוֹת
 וּלְהַשִּׁיב נַפְשׁ כָּל יִשְׂרָאֵל לְאַכִּיֵּהֶם שְׁבַשְׁמִים (ט).

כא. קֹדֶשׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת. יְקַדֵּשׁ עֵינָיו מְלַהֲסֵתְכֵל
 בְּרַע, וְאַזְנוֹ בְּשִׁמְעוֹ
 לְדַבְרֵי חֲכָמִים. וְחוֹטְמוֹ בְּהֶאֱרִיף אָפוֹ עַל כָּל דָּבָר.
 וַיִּרְחַם עַל מִי שֶׁרָצָה לְכַעַס עָלָיו. וּפְיוֹ יְקַדֵּשׁ בְּדַבּוּרֵי

(ח) עיין בליקו"מ סי' ד.ח ובפרפראות לחכמה, שם. ט) עיין בספר כוכבי אור חלק אנשי מדרגת סי'
 מז.

תורה ותפלה ובשמירתו מדבורים אסורים ובזה יזכה
 לשפע אלקי. ולקדשת המחשבה (י).

כב. שמחה. יהיה בשמחה תמיד (כ), ויהפך כל מיני
 יגון ואנחה לשמחה וששון (ל) ויקבל
 הכל באהבה ולא יפל ליאוש לעולם ויחיה וישמח את
 עצמו תמיד בנקדותיו הטובות ברוחניות ובהרחבות
 שבתוך הצרות בגשמיות. כמבאר בלקוטי מוהר"ן
 חלק א' סימן קצ"ה וסימן רפ"ב. ואף אם יפל חס
 ושלוש לירידות גדולות, יבטח בכח הצדיק ויתחיל
 בכל פעם מחדש, כאילו לא התחיל ולא נפל מעולם.
 ויאמין כי כל נפילתו היתה למען יתחיל מחדש, ואם
 יתחזק להתחיל בכל פעם מחדש באמת, יעזרהו השם
 יתברך שלא יפל עוד למקומות האלה, וגם ירגיל את
 עצמו לעבד השם יתברך בנגונים ובשמחה ובקודים
 והמחאת כף ובפרט בשעת תורה ותפלה ישמח מאד.

כג. תשובה. יתבונן בכל מחשבה דבור ומעשה
 שלו למצא בהם רמזים לעורר נפשו
 לשוב להשם יתברך באמת ולהתחדש בעבודת השם
 יתברך. ולמקלליו ולמבזי נפשו ידם וישתק, ובזה

(י) ליקו"מ סי' כא. (כ) שם ח"ב סי' כד. (ל) שם סי' כג.

יִכְנִיעַ הָרַע שְׂבָדְמוֹ וַיִּתְּכַפְּרוּ כָּל עֲוֹנוֹתָיו וַיִּתְּהַפְּכוּ
לְזִכִּיּוֹת (מ).

כד. אֶהְבֵּת חֲבֵרִים. יֵאָהֵב כָּל יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט
הַמְּקוֹרְבִין לְהַצְדִּיק הָאֱמֶת
כִּנְפֹשׁוֹ, וַיִּדְבֹּר עִמָּהֶם בְּכָל יוֹם מֵהַתְּכַלִּית הָאֱמֶת, כְּדִי
לְקַבֵּל מִנְקֻדַּתֶּם הַטּוֹבָה, כִּי בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ
נְקוּדָה טוֹבָה מֵה שְׂאִין בַּחֲבֵרוֹ (מ*).

כה. מִנְחָה. יִתְּפַלֵּל כַּנ"ל, וּבִזְהָ יִזְכֶּה לְהַעֲלוֹת כָּל
עֲבוֹדַת הַיּוֹם לְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, וּלְקַבֵּל
הַהִתְחַדְּשׁוֹת עַל הַיּוֹם הַבֹּא אַחֲרָיו לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְּבָרֵךְ, בְּבַחֲיִנַת: עָלֶיהָ הַשְּׁלֵם כָּל הַקְּרִבְנוֹת כָּלֵם (ו),
וּבְבַחֲיִנַת: וּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְכו' (ס).

כו. רֵאשׁ הַשָּׁנָה. כָּל הַמְּקוֹרְבִין לְהַצְדִּיק הָאֱמֶת
צְרִיכִין לְהִתְאַסֵּף יַחַד בְּמָקוֹם אֶחָד
עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה וּלְהִתְפַּלֵּל בְּהִתְקַשְׁרוֹת לְהַצְדִּיק וְעַל יָדֵי
זֶה הֵם מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ הָאֲרָה נִפְלְאָה וְתִקּוֹן וְהִתְקַרְבוֹת
גְּדוּלָה, מֵה שְׂאִין יְכוֹלִין לְזַכּוֹת לָזֶה בְּכָל הַשָּׁנָה, וְכִמוֹ
שֶׁאָמַר רַבֵּינוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה: "גָּאֵהֵר מֵיַיִן זֶאֱךָ אִיז רֵאשׁ
הַשָּׁנָה" (ע), וְזוֹכִין לְהַאִיר עֲלֵיהֶם וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ

(מ) לִיקוּמַ ח"א ס"ו, ב. מ* שם ס"ו, ל"ה, ג) יומא לג. (ס) ויקרא כב, ז. ע) "כל עניני הוא ראש השנה". חיי מוהר"ן ס"ו, רכ.

ד. גם טוב אם אינך מוכן לקום בעוד לילה ללמוד תורה שבעל פה, שתתחזק עתה ללמוד עכ"פ איזו משנה או גמרא קודם השינה, כי למוד תורה שבע"פ הוא תקון נפלא.

צויר היסודי

ה. אף אם התבודדת היום אעפי"כ חשוב עתה במה עבר היום, ועל כל מה שפגמת התוודה עליהם בפה מלא לפני השי"ת שימחול לך, כי רב חסד הוא ונחם על הרעה, וחנון המרבה לסלוח.

וקרא את שמע וכל הפסוקים הנדפסים בהסדורים בכוונה גדולה, כי כל הפסוקים ובפרט השיר של פגעים הם תקונים גדולים לתקן פגמי הברית, וכל שאר פגמים מהיום הנוכחי ומעולם. — ותאמר ברכת המפיל ותתפלל לקום בחצות ולבלי לאחר זמן קריאת שמע ותפילה, ולזכות במשפט אשר אתה הולך שמה, — ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. "זכרון עלמא דאתי בבוקר!"

וישב הים לפנות בוקר לאיתנו, בקר ויודע ה' את אשר לו, התנאי על מה החזיר לך הקב"ה הנשמה אחר ששבה אליו אתמול פגומה ומלאה בוש וכלימה, והקטרוג של "מה אנוש כי תזכרנו" נתעורר מחדש שלא תחזור הנשמה, אליך עוד, להתל בה כפעם בפעם והיא גם היא הסכימה להקטיגור, וגם בקשה מאת אביה להשאר אצלו ומלחם אביה תאכל כי אמרה כי יראה לבל יצא שכרה בהפסדה, אבל רחמי השי"ת נתעוררו עליך בזכות הצדיקים האמתיים אשר ערבים לך, כי תשוב לטוב וישוב ה' לשוב עליך כאשר שש על אבותיך, לכן תדע כי שליחות גדולה שולחת פה, ומשרה גדולה על שכמך, כי בכל תנועה ותנועה ומחשבה דבור ומעשה שלך ובכל הסתכלות ורצון, נתתקנים עולמות או נחרבין ח"ו, עד התקון האחרון של "ביאת המשיח ותחית המתים" ותדע כי מלחמה חדשה ונסיון חדש, בא נגדך בכל יום ירידות ובלבולים קטנות ועייפות, ובכל התגברות ההסתרה אף אם היא מסודרת בדרך הטבע, כגון בהתעורר בך הרעב או השינה גם בם מלובש רצון השי"ת המנסה אותך אם תרוץ אליו, ותעלה עיניך אליו בכל ענין, והעיקר שבכל העיקרים שאל תפסיק הרצון שלך, ותתחיל בכל פעם מחדש לעשות לך סדר חדש להתקרב אליו ית' ולעשות רצונות כאילו לא התחלת מעולם,

נגד שונאך הרוצה להפוך האמת והטוב שלך לבלעך חיים, ולהראות לך שנאבדת לעולם, וכאלו עדיין לא התחלת לעשות טוב "און אז פין דיר וועט שוין קיין לייט נישט זיין ח"ו", תלעג לו ותבטח בכח הצדיק האמת שערב להקב"ה שיביאך לתקן גדול והנצחי ותתחיל מחדש לכנוס ולחטוף כל מה שתוכל בשמחה גדולה, לכן הודה לו על חסדו ואמור מודה אני לפניך וכו' ורחץ ידיך להסיר הטומאה הנ"ל המתעוררת מחדש זה נגד זה והתלבש בזריוות עפ"י דין שו"ע. כי אז נתלבשין כל העולמות ומצפין ומחכין להתקונים שלך. וטבול עצמך במקוה טהורה להמשיך קדושה מראשי דכל ראשין מאז היה העולם מים במים. והכנס לביתו ביראה ואל תדבר עם שום אדם והשתחוה לפניו יתברך, והתחל התפילה מלה במלה ובנעימת קול ערב לפני הבוחר בשירות ותשבחות, וחטוף עניות אמן ויה"ר בשמחה גדולה יותר מאבנים טובות ומרגליות, וכל הון דעלמא ובפרט תפלת השמ"ע אשר אתה מתפלל בעולם האצילות לפני כסא כבודו תפשוט עצמך מכל גשמיות, ותדמה למלאכי מעלה, ואח"כ הוידוי וגמר התפילה בכוונה גדולה.

אחר התפילה תלמוד ספרי מוהר"ן, ותכין עצמך לקראת התקון הגדול הכללי הכולל הכל הבריח התיכון המבריח מן הקצה אל הקצה, והוא התבודדות אם לא זכית לה קודם אור היום, אשר אז זמנה העיקרי ותשלים השעורין אשר אי אפשר להנשמה לחיות בלעדן והוא שו"ע בכל יום והתבודדות. גם ספרי רבינו ז"ל מוכרחין להנפש בכל יום, אח"כ תשלים השעורין של תהלים ולקוטי תפילות וכל מה שתזכה יותר ללמוד תורה שבע"פ ובכתב, ולעשות מצות וצדקות ולדבר דבורי אמונה, הרי את משובח, וזה חלקך ונחלתך לנצח, — אח"כ גם באכילה ומו"מ תזכור שאתה מתקן עולמות ותקשר עצמך לדעת התורה ולצדיקים אמתיים בכל תנועה, והעיקר להתבונן בכל מחשבה דבור ומעשה שבכל יום איך מלובש במ קול השי"ת, הקורא אותך שתשוב אליו ותעבוד אותו תמיד. כל זה תוכל לזכות ע"י התקרבות אמיתית להצדיק האמת וע"י שקידה רבה בספריו הקדושים, אמן! "לעת האוכל גשי הלם!"

גם זאת מודיע אני לך שבתיקון קל זה שיכולים בשעה זו לזכות לבל טוב לא ישקוט הבעל דבר ויניח עצמו לסתור זאת בכל האופנים שבידו, בחוסר אמונה בדבר נשגב זה, בחוסר זמן, להסיתך לעסוק בדברים אחרים בשעה זו. העיקר לעקור ממך נוהג' זה.

ובכן אחי כלבבי, רחם על עצמך, פתח את עיניך. הבן כמה אומלל רוצה היצר לעשות אותך, עד שתשאר חלילה ערום ויחף, ושלא תוכל לקבל את תיקוני הגדולים המגיעים עד אין סוף על ידי שעה קטנה אחת ביום.

יודע אני שמוכן אתה להקריב הרבה למען השם יתברך אולם בעיקר העיקרים שכ כך קל לקיימו ונותן אתה עצמך שירמוך?

ובכן השלך את כל עניני הממון, כל עיסוקיך, כל מחשבותיך, ורוץ והצל עצמך. אוצר החכמה

ואז תודה לה' שיעצך עצה טובה אמן.

ברשות רבך נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה

נוכתבי הר"י ברייטער זצ"ל הי"ד

תח"ת 18/08/2018

ב"ה, ועש"ק שלח, תרצ"ד, ורשה.

אחי יצחק מאיר קארמאן נ"י.

אחדשה"ט.

הנה כבר רציתי לכתוב לך תשובה על מכתבך, ובפרט שביקשתני שאחזק אותך מעט כמה שעובר עליך. וגם אני מצטער מאד, ומבקש אני על ישועתך והצלחתך תמיד, אבל לא אדע איך לקרוא ולכנות ההתרשלות והעצלות אשר נופל עלי תמיד, ומונעת אותי מלכתוב, אף שאני יודע ומודה לך כי תיקוני עולמות תלויים ועומדים על כתבתינו זאת, כי רואין עין בעין, כי אף שבשעה שיושכין לכתוב אין יודעים כלום מה לכתוב, עכ"ז נפתחין האוצרות ושופע דעת עליון, והשמים יערפו טל, ונתגלין חידושין נפלאין מאוד, לכן רציתי לכתוב לך ולעורר אותך שתשתדל בזה להשיג רשיון עבור ר' אברהם סופר אשר בהופעתו אלינו תלויה התחדשות גדולה לכל אנ"ש שבפולין, ואודות החשש של ריבוי אור, וההצטרפות המרובה האמת שאין צריכין לעשות דבר מכולכל וזר שקורין „פליטיוואטע“, אבל בהשתדלותינו להביאו אצלינו יהי' בחי' הכנסת אורחים הגונים שגדולה כהקרבת תמידין וכקבלת פני השכינה ממש, כי נזכה להתחדש לילך בדרך רו"ל בהתחדשות נפלאה תמיד ונזכה לראות פני השכינה, אשר אלו הפנים ראו הפנים אשר אלו הפנים ראו פני פני וכו', מוכרח אני להפסיק כתיבתי מגודל ההשתוקקות והנעגעועים והבכיה, אשר נתעוררים בקרבי בזכרי עבודת משרתים באי היכל בהיכל, עולי ציון כרננה, מה אומר מה אדבר, אכל ידידנו

מה עלי לעשות, ושלח לי הקב"ה עצה הגונה ופרסמתיה ברבים והוא כי קראתי בקול קורא לכל אנ"ש דווארשא שאני רוצה לעשות ברסלבער בין ברסלבער, היינו כי אני רוצה לעשות^{עצות} „בי כנישתא חדא" אשר מטרתה תהיה להתאסף יחד בכל שבוע לחשוב עצות איך לקיים דברי ועצת רז"ל, התבודדות, וגם לימוד ברבים משמורים כל היום בבית מדרש שלנו, וגם לדבר על האסיפה מעניני דיומא מה שנוגע לכל אנ"ש בימים ההם בזמן הזה, וגם מי שרוצה לכנוס להבי כנישתא חדא מוכרח הוא לקבל על עצמו להפריש מכל מיני שפע שלו באיזה אופן שתהי' 3%, בדרך שהי' לפנים בישראל לשלם 2% לכהן וגם 1% תרומת מעשר לכהן, לכן פרשתי להם אשר ממאה אנ"ש דווארשא אף אם לכל אחד יש ריווח כ"א 30 זל' לשבוע גם נקבל 20 ג' לשבוע, והמעות יתחלק כך 30 נאסוף על נסיעת אר"י היינו בכל שנה יסעו שני חברים של בי כנישתא חדא לא"י לשם וכו' לקיים ציווי רז"ל 20 זל' לשבוע ינתן לאהרן לייב העוסק בכל עניני רז"ל מווארשא, מהבי כנישתא חדא 20 יטמן שסוף כל שנה נדפים ספר שערכו 1000 זל' או אם ירצה אהרן לייב יוכל להדפים של ערך 1000 זל' בכל שנה, היינו בכל שבוע יעסוק בעשרים זל' של הדפסה ממשית, ואח"כ כל הספרים יתחלקו כל אחד 100 עקסעמפלארין בין הבי כנישתא חדא, והשאר או יתחלקו בחנם, או נצטרך לזה לקיים יפוצו מעינותיך חוצה, או ינתנו למשמרת שהספרים ההם יעשו עוד ספרים בצירוף 20 זל' על אשר נשיג כל שבוע הכנסה חדשה מהבי כנישתא חדא, ובזה יושוו כל הדעות לפי הבנתי בזה. גם 10 זל' ינתן לעניים הגונים של אנ"ש דווארשא וגם 5 זל' להישיבה, 5 זל' לאומין, ועצה אחרת איך לתקן הכל אינני רואה, אבל לא רואים שאהרן לייב מסכים לזה בלבב שלם, כי אם אני הייתי שומע מאהרן לייב פלאן כזה הייתי צועק ברבים כי זה הוא הדרך

האחד שיוכל להושיע לכם ולהחזיר העטרה ליושנה. כי אם אנחנו נשארנו בענין הדפסה נצבים על טויטען פונקט ואין להתנועע ממקומינו, כי באמת איך יוכל אהרן לייב להתחיל להדפיס, ^{הוא הלא} כי הלא הוא דבר שאי אפשר כלל וכלל כמובן, וכך על פי עצתי נוכל להתחיל להדפיס אף בשבוע הראשונה לפי ערך 20 ז' לשבוע. ואתה דע לך את אשר לפניך, ולא תחליט את הדבר לפסוק לפי משקל ראשון כי אם תתבודד הרבה ותבקש ותקנינו בעצה טובה מלפניך, כי גם בקבלת התורה כתיב לא תגע בו יד שאסור לאדם שיהי' לו שום נגיעה כלל וכלל, לכן אף שאין עדיין אזנים לאנ"ש שישמעו מה שמבררים להם, אבל אם יוחלט הדבר לנו נוכל לפרסם זאת ברכים, ^{הח"ה 18/08/2018} כי זה דרכינו לשוב ולכנות חרבות, כי הגע בעצמך כי לדרך הזה לא ישלוט שום קריזים ועת רעה, כי אין דורשין מכל אחד כי אם מכל שפע של זהוב יתן 3 גראשין, או יותר טוב שאסור להניח להכיס מאה גראשין כי אם 97 והשאר קודש קדשים כלפנים בישראל וכנ"ל. כי לפי דעתי לא נפלו אנ"ש כלל, כי רו"ל אמר בזה טועין החסידים וכו', כי כ"א כאשר גילה רו"ל ענין שאין יכולין לעלות מדרגא לדרגא כ"א ע"י ארץ ישראל, וכאשר אנחנו רואים שכל אנ"ש דאומן וסביבותי הכל היו בארץ ישראל, ואצלנו עוד לא נחי' הדבר הזה, היינו העורק הזה דער אדער, דער נערוו, עדיין לא נתעורר אצלינו, דאם הייכט דער נערוו האט נאך בייא אונז ניט און גיהויבען צי לעבין, אונד די פוקציאנירען, לכן אנחנו מוטלים בכל כך רפש וטיט. יכול להיות שהדבר הזה אמת, ומי כהחכם ומי כיודע פשר דבר, ודע והבן כי אם הדבר הזה אמת, אל תסתכל למי שייעצו, כי יודע אני פחיתיתי יותר ממך כמובן, אבל אולי עזרני השי"ת כאשר עזרני שנודעתי הראשון מענין רו"ל, אולי כך נודעתי עצה גם לתקן אותנו כולנו תמיד, כי בענין הזה היה יכול להתקיים ציווי רו"ל שבכל עשי'

ב"ה, כ"ג סיון, ד' שלח, ורשה צ"ח.

כבוד אחי מחמדי כמר יצחק מאיר בן סימא מינדל

קרמן נ"י.

ראשית אודיעך שאני מקנא אותך במאד אעפ"י שמתוך ^{יציר החכמה} מכתביך נראה שעובר עליך בישיבת ארץ ישראל יותר מכל אחינו עכ"ז כפי שהודיעו לנו הצדיקים הכל יעבור כצל עובר וזאת תשאר לדורות עולם מה שזוכין לחטוף בזה העולם טוב אמתי ונצחי, ומן הדברים הכי גדולים היא ישיבת הארץ הקדושה ובוה תשמח מאד ומוכן ממילא כאשר המצוה הבאה להאדם ברוב תלאות היא נחשבת יותר כי כפום צערא אנרא, כן הדבר הזה ג"כ בישיבת הארץ וכו'.

וקבלנו מכתב נורא מר' אליהו חיים כאשר נתפסו כ"כ אנשים מאומאן והם בסכנה גדולה ומספרם ל"א אנשים וצריכין לתמוך ב"ב ובכדי שיוכלו להספיק לבית האסורים מעט אוכל, כי אין עצה כ"א לשלוח לא"י להנ"ל והוא ישלחהו כי יש לו דרך לזה, כו'. גם תודיעני משלום האסורים הנ"ל כי אין לנו שום ידיעה בזה וגם שאלתי לאשת בערלי ולא ענתנו כלל וכל אנ"ש מכוהלים בזה, גם למה לא עניתם על שאלתנו מהצעת גרשטנקורן אודות קאלאניא ברסלב וכל אנ"ש מצפים לתשובתכם וכו'.

גם כל אנ"ש שואלים את פי ר' אברהם נ"י האם הי' רוצה לבוא פולניה בכדי לחדש הקיבוצים, כי ת"ל נשאר לנו נר אחד אשר יכול להאיר את עיני הגולה, יענה דעתו בזה.

אחיך המצפה לתשובתך מהר,

יצחק ברייטער

מכתב התעוררות מר' יצחק (נ"י) [זצ"ל] ברייטער

בעזה"ת.

בענין „הבונים" לבנות את בית ה', זהו האמונה הקדושה, ובית המלך היינו דעת הצדיק מאן מלכי רבנן, טובן מכל ספרי רבינו ז"ל, שעל ידי הצדקה שנותנין להצדיק האמת ולאנשיו, ובפרט כשנותנין על הדפסת ותפוצת הדעת הצדיק בעולם, שזהו תיקון העולם להמשיך דעת וקדושת הצדיק לכל באי עולם.

כי רבינו ז"ל הודיע לנו שעיקר תכלית נשמתו בעת שתעלה למעלה שימשיכו אותה למטה, וזהו נעשה על ידי לימוד ספריו הקדושים, ועל ידי תפוצת ספריו ודעתו הק' על ידי הצדקה שנותנין לאנשיו המפיצים דעתו בעולם, ובפרט על הדפסת ספריו הקדושים.

לכן נקראים ישראל „בנים", על ידי „שכונין" הקדושה בעולם.

וזהו נתקיים בשלימות על ידי שכונין בנין להדפסת ספרי רבינו ז"ל בעולם, ובעזהשי"ת יתקיים בנו עי"ז הפסוק בשלימות ורב שלום בניך כו',

יצחק ברייטער

ב"ה, גם ויקרא תרצ"ו, ורשה.

אחי יקרי מאז יצחק מאיר קארמאן נ"י.

אחדשה"ט כמשפט וכו' והנחמה האחת ומגמתי ותכלית מכל חיי הוא שאזכה לברוח ארצה ישראל שם בעוהשי"ת אמצא מה שכספתי זה כמה כי זהו עפ"י דעת רבינו גמר גאולת נפש ישראל לבוא להארץ אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו וכו' הלא בעניני צריכין אנ"ש לתמוך ולחקות על שורש הדבר אם למהר שיעיינו בהבקשה ולעשות מה שצריכין לעשות אם יש מה לתקן, כי אצלי הוא סכנת נפשות כמש ולא אוכל לצייר לך, האמת שאתה טרוד מאד כאשר שמעתי אבל אהבת חברים משורש הנחל צריכין להרגיש כ"א צער חכירו כצערן, ותתפלל להשי"ת שתצליח במעשיך ותשמח את לבבי במהירות האפשרי.

דברי אחיך הכוכה לפניך בדמעות שלישי,

יצחק בן אסתר בריינדל ברייטער

ב"ה, יום ג' מטו"מ ע"ס, ורשה.

אחי ורעי מוה"ר יצחק מאיר קארמאן נ"י.

דע כי הייתי בשבת זה בווענגראב למען אהבת חברים לקבץ הנפשות המשתוקקות אל האמת שמחנו יחד מאד מאד, דברנו בעהשי"ת על כי כל ענין של תשובה הוא להשיב הדיבור של המלך מה שנזרקה מפיו שהלא טוב יקח אותה לכן צריכין לדבר הרבה הן דיבורי אמונה הן דיבורי תפלה והתבודדות הכל להשיב הדיבור למקומה שהטוב יקח אותנו לעבדים ולא יהי' שום שליטה להלא טוב ח"ו ליגע בנו, וע"ז מרמז והשיבני דבר וגם מה אשיב שולחי דבר שיתוודו לפניו

ושידברו דיבורי אמונה ואמת בחי' דבר אחד ה' אחד ושמו אחד. ב"ה תתבשר אחי שברוחניות טוב לי מאד בפה, כי ת"ל מצאתי מה שאהבה נפשי בחורים וחברים עוסקים בתורה ועבודה שכלב זו תפלה. ואני כמו בארץ ישראל כן מתנוצץ לי מוחי בכל פעם יותר, כן יתן ה' שיתגדל ויתקדש ותתרכה הקדושה עד אפסי ארץ.

ידידך, יצחק ברייטער

ב"ה, ו' עש"ק שלח תרצ"ב, ורשה.

אחי יצחק מאיר קארמאן נ"י.

אחדשה"ט. הנה כבר רציתי לכתוב לך תשובה על מכתבך ובפרט שבקשתני שאחזק אותך מעט במה שעובר עליך וגם אני מצטער בצרתך מאד ומבקש אני על ישועתך והצלחתך תמיד, אבל לא אדע איך לקרוא ולכנות ההתרשלות והעצלות אשר נופל עלי תמיד ומונע אותי מלכתוב אף שאני יודע ומודה לך כי תיקוני עולמות תלויים ועומדים על כתיבתנו זאת, כי רואין עין בעין כי אף שבשעה שיושבין לכתוב אין יודעין כלום מה לכתוב, עכ"ז נפתחין האוצרות ושופע דעת עליון והשמים יערפו טל ונתגלין חידושינן נפלאין מאד, לכן רציתי לכתוב לך ולעורר אותך שתשתדל בזה להשיג רשיון עבור הר' אברהם סופר אשר בהופעתו אלינו תלויה התחדשות גדולה לכל אנ"ש שבפולין ואודות החשש של ריבוי אור וההצטרכות המרובה, האמת שאין צריכין לעשות דבר מבלבל וזר שקורין „פליטי ויאטע“ אבל בהשתדלותינו להביאו אצלנו יהי' בחי' הכנסת אורחים הגונים שגדולה כהקרבת תמידין וכקבלת פני השכינה ממש כי נזכה להתחדש לילך בדרך רז"ל בהתחדשות נפלאה תמיד, ונזכה לראות פני השכינה אשר

ותיקונו ואם אינו יכול לברך לפניו או ללמוד על שלחנו היינו להבין מיד את הרמזים ולהחיות א"ע בהם עכ"פ לאחריו יברך ויודה וישבח כנ"ל ואם [אמור] יאמר ויבלבל הבע"ד הלא אתה בעצמך חייב כמה שעובר עליך בנוסח הגמרא הרעותי את מעשי וקפחתי כי הבע"ד מתלבש א"ע במצות ומראה מיד את הגמרות ומאמרי חז"ל האלו אשר יוכל להחליש בם את דעתנו להרחיקנו מתפלה ומכל טוב צריכין לידע אשר אפילו אם האמת הוא כך שהרעותי את מעשי לכן עובר עלי זאת עכ"ז האמת הוא אמת. אני מקורב להצדיק אמתי אשר עושה ע"י תיקונים גדולים וכאשר אני גרוע במעשי לכן השלום הנפלא אשר זוכין ע"י התקרבות להצדיק האמתי נתלבש בכלי הפגומים במרירות, אבל סוף כל סוף ע"י עניני בונה הצדיק בנינים נפלאים בודאי כי ע"י אנשים אחרים המקורבים להמפורסמים בודאי אינה בונה בניניו כי ע"י כי הוא עצמו אמר אף שאינו רואה בעצמו שום השתנות לטובה התקרבות בעצמו הוא טוב, מה זה טוב? היינו כנ"ל שע"י התקרבות בעצמו, הצדיק בונה ע"י מקורביו הנ"ל וא"ת במה הם מקורבים אם אינם מקיימים עצותיו וי"ל ע"י שהם מצפים לישועה וכו' ונקראים על שמו ז"ל ובפרט אם הם זוכין לפתוח את פיהם לקדושה ולטהרה ואומרים אף בפיהם ומשפה לחוץ אף שלכם עוד רחוק מהדיבורים ומכ"ש מעשיהם, עכ"ז הצדיק עושה את שלו ומעלה עי"ז שעשועים מה שלא עלה מימות עולם.

אחיק יצחק ברייטער

ב"ה, ב' עקב תרפ"ח, ורשה.

אחי שמחה בארינשטיין.

הנה שלחתי לך ע"י אהרן יהודה צינגלמאן נ"י איזה פתקאות ולא הבנת בטח מה ענינים, הנני להבינם לך מה טיבם! הנה אני כתבתי לי לעצמי איזה התעוררות לעוררני קודם שנתי בכל יום להיות ממארי דחושבנא גם כבוקר זכרון עלמא דאתי וגם לעת אכילה לזכור להמשיך הארת הרצון מעט כאשר נצטוינו על זה ע"י רז"ל וכאשר הראיתם לאיזה מאנ"ש נתעוררו עי"ז להעתיקם להם ויעצונו שאשלחם לך להדפיסם בהקובץ אם יהי' רצון השי"ת שיצא לאור, אבל מפני איזה סיבה לא שלחתי לך בשבוע העברה ההתעוררות שלקודם השינה. לכן אני שולח לך בזה וכדעתך תעשה.

ותדע אחי כי בעזהשי"ת נתחדש אצלנו בחצרנו המנין של ותיקין וחצות קודם התפלה ואני לומד בעהשי"ת בכל יום ברבים חצי שעה ספר רז"ל מן 8.30—9 בבוקר וגם בזכות וכח רז"ל נתחדשים בכל פעם חידושים נוראים אשר ראויים להביאם בדפוס לדור דורות, כי הם חידושי רז"ל ממש, אבל מונח עלי עצלות ואיני יודע מה ואינני כותבם ובשום אופן אין לי כח לכתוב התפלל בעדי בזה; גם אני מברך אותך ואת אחיך ואת כל אנ"ש בכרכת מז"ט אודות חג התנאים של אחיך משה. יה"ר מלפני אבינו שבשמים שנתקשר לכל הדברים טובים ונלך בדרך רז"ל באמת.

אחיך יצחק ברייטער

גם שאלתי אותך במכתבי ע"י אהרן יהודה, אם קבלת את הספר חפץ חיים ובסופו נכתב קונטרס חלוקי הנחל. אני שלחתי לך את הספר הנ"ל זמן רב ע"י שכן של ר' צבי בוכהאלטער נ"י והייתי מוכטח שיבא לידך וכאשר ראיתיו

נתקדשין כל ל"ט מלאכות שלו בכחי' מלאכת המשכן למבין.
אברכם שתבינו דברי הנובעים ממקור הקודש ותקיימם
בפשיטות ובאמת,

דברי רעכם, יצחק בן אסתר בריינדל ברייטער

ב"ה, ג' תולדות, ויצחק בא מבוא באר לחי ראי, תר"ע גאלינצאוו.
אליך, דודי, ר' יחזקאל, אקרא בשם רבינו ז"ל ננס"ח,
שתשא בעול עמי ויחד נשמח בשמחת מצות ברית מילה אשר
חנני השי"ת כיום הראשון ויצא ר"ח כסליו, וגם השלום זכר
שבת פ' תולדות והדבר הוא כך, כי אנו הכרסלבר חסידים
זכינו בעזרת השם אשר חסדו גבר עלינו לגלות חדשות בעולם
לנו ולכל האנשים השומעים בקולנו כמו שכתבתי בהפרט
ויצחק בא מבוא באר לחי ראי, אשר שם על הכאר רואים חי
אשר ראוי לקראו באמת חי אשר הוא חי חיים אמתיים
נצחיים, וגם כל מי ששותה מבארו הוא מחי' שיחי' חיים
אמתיים כמותו ממש וזה כל גדולתו לעשות כמותו ממש,
כמ"ש והיתם כאלקים אשר לזה המדרגא הוא צריך לבוא,
אבל לא על דרך שיעץ לו הנהש כ"א על דרך האמת אשר
יעץ לו השי"ת ומעין הדעת טוב ורע לא תאכל ובכל מצוה
ומצוה נכללין באחדותו ית' ויתעלה ואין אנו מבינים זאת
כלל וכלל ואין לנו לדבר מזה, כי הוא סתרי סתריו ית' שמו,
אבל זאת אנו צריכין להתדבק עם צדיק אמת שישפיע עלינו
אמונה שלימה כאמונתו השלימה, כמותו ממש, שזאת אנו
צריכין מאד מאד להאמין בהשם באמת בתכלית, תכלית
מדריגה העליונה שאין שלימות אחריו. יזכנו השי"ת לבוא
לזה באמת, אמן. והנה אנו זכינו שיפתח פינו לדבר בכל עת
בגדולת זה הצדיק האמת, אשר גדולת זה הדבר נזכה לידע
בשלימות לעתיד לבא. מה שעובר עלינו אנו צריכין לגלות

זה הדעת והאמונה לנו ולכל השומעים, כמו שבנימין בן יעקב קרא לכל בניו על שם מכירת אחיו הצדיק אמת מפים וחופים ורד. כמו כן אנו צריכין להעלות את ירושלים על ראש שמחתינו וכאשר שאתה מבין בעצמך הדבר הזה. וכן אנו כאן בנאלינצאוו. והשי"ת זיכנו שאעשה בשבת זו אי"ה שלום זכר ואני צריך לשמוח בה' ובשם משיחו הצדיק האמת ננמ"ח וגם הנפשות אשר זכו ליהנות מעט מאורו הק' גם רוצין כן ואי אפשר לנו לעשות שום דבר מבלי אנשי חברתיני מלובלין, כך הדבר כי הנפשות אשר זכו להתקרב עוד האור אצלם בקטנות וכדי שיתקדש שם שמים באמת, כאשר אני רוצה ושם רבינו ז"ל באמת שלא יהי' הדבר כחוכא ואטלולא ח"ו צריך שיבואו איזה אנשים מלובלין על שבת קודש אחת ור' יודיל וגם מהבחורים מי שירצה סוף דבר מי שינדב לכו אותו לקרבה אל המלאכה מלאכת שמים לקדש שם רבינו ז"ל ולשיר את שירו על אדמת נכר ואל תדיחנו ח"ו בענוה פסולה או עם איזה דחיות של שטות כ"א בוא תבוא, כי מאד מאד יצר לי שיחסר ח"ו מהתגלות אשר יכולת להתגלות מקדושת ושמחת רבינו ז"ל.

צריכין להביא לקוטי הלכות יו"ד, כי צריך לי מאד על איזה ימים, גם אם יש בלקוטי הלכות או"ח על התורה ס"ג סוד כוונת המילה היתה רצוני להביא אותה אלי על איזה ימים. מלא תמלא בקשתי, כי דעתי כי גם דעת האמת של הצדיק אמת תהא נוחה בזה.

עתה באתי להודיעו שעל שבת קודש גם אל יעלה בדעתכם להשיב, שאלתי תיכף שאל יבוא ח"ו מכם אנשים אלי, אבל על הברית מילה אי"ה ביום ראשון חס לכם לגמול לי כזאת להניח אותי פה בלא צוותא מאנ"ש חס ושלוש חס ושלוש כ"א כולכם תבואו אלי לשמחתנו, כי בדעתי עלה מה הוא זה שהגמרא מצוה באזהרה הכי גדולה לשמח חתן

מתמי' עלי בעצמי איך נהי' כדבר הגדול הזה ואיך אחר כל ההתקרבות של כל כך זמנים הרבה הייתי כל כך רחוק מהאמת והאמונה. יה"ר שמעתה עכ"פ אתחיל לחיות חיות מיושבת עפ"י דעת רבינו ז"ל ולידע כי כל העולם הכל הכלים ממש ואינו נשאר להאדם כ"א מה שחטף בכל יום התבודדות ותורה ותפלה להיות חולף ועובר בין בממון בין בלי ממון והכל אחיזת עינא ממש לכלי לידע מהותו אשר על המקורבים להצדיק עומד כל העולם כולו ממש, כמו"ש וצדיק יסוד עולם והצדיק עוסק גם עתה בכל תיקוני עולם ע"י מקורביו ע"י עבודתם ושיחתם ושמתם ועסקיהם עפ"י התגלות הזאת וההארת הרצון הזה אין לי שום תמיה וקושיא וחקירה מה שסבב הש"י כך עמי שאנוד מכיתי כדרך הזה, כי רחמי הצדיק האמת אשר הגיעו עלי, המה פלטוני והצילו אותי ממים אדירים הזדונים אשר רצו להתגבר עלי ולטבעני בהם ח"ו וכמעט אבדה חיותי בימי ההכלים האלה, אבל זאת עמדה לי מה שהי' לי איזה שייכות לשכר סרסור אצל רבינו ז"ל אשר בזכות זה זכיתי צו דער העהרין כי ירט הדרך לנגדי. הלואי שאזכה לילך ולהיות בהארה הזאת ולקיימה באמת אמן.

ולכן אחי ורעי הרבו מאוד בתפלה ובקשה עליכם ועל כל חברתינו ועל כל גלותינו, שנזכה להודע מאור הצדיק האמת באמת ולא לילך אחר ההבל להבל, כי על כל נעלם האלוקים יביא במשפט וטוב לגבר כי ישפוט א"ע בכל יום ויום חוק ולא יעבור וכמו שדברנו היום אם גמלתי שלומי רע, היינו אם בעוה"ר גמלתי רע למי שגמלני כל טוב, היינו להשי"ת, ממילא מה יהי' ממני וכי הוא התכלית שירדוף אויב נפשי וישיג כפי שיגיע לי ח"ו ע"י עונותי, אבל זאת בקשתי עזרה אלי משפט צויתתה, היינו זכינו למשפט דקדושה מה שצויתתה שהמשפט היינו ההתבודדות יתקן הכל על נכון ושלוש לכם

אל תיראו, כי הצדיק יתקן הכל על נכון, ויה"ר שנזכה לשכר חומות נשגבות ונהי' בעהשי"ת על ר"ה על ציון הק'.
יצחק ברייטער

שלום וכל טוב מלה לרעי היקר החביב לי כנפשי הנצמד בקירות לבכי ה"ה הבחור כמר **יצחק מאיר נ"י**.
הנני אבוא לקיים מוצא שפתי שדכרתי כמו פי לעוררך בכל פעם במכתב ידידות כאשר שאלת ממני הן אמת שיודע אני בעצמי שאיני כדאי אפילו לפתוח את פי להזכיר את שמו הגדול ומכ"ש לעבוד אותו ית' וית"ע ומכ"ש להדריך ולעורר את אחרים לעבודתו ית' וית"ע, אבל מה אעשה, אין לנו על מה לסמוך רק על רחמי השי"ת ועל כח זכות רבינו שהזהיר אותנו מאוד מאוד שידבר כאו"א עם חברו ביראת שמים ואמר שנעשים מזה תקונים נפלאים. ומבואר בליקוטי הלכות שפעם אחד גער בתלמידיו וקרא אותם עצים יבשים. וכוונתו היה על מה שהיו מתרשלים בהנהגה זאת. ועיין בלקוטי מוהר"ן חלק שני בהתורה ז', כי מרחמם ינהגם אות ד'. עיין שם היטב מרישא לסיפא ואמר בזה הלשון וצריך כל אדם להשתדל ולעסוק בזה, כי זה הוא בחי' ומקבלין דין מן דין. ועיין עוד מזה בהספר שיחות מוהר"ן (וכונתו על זה הספר שיש בבהמ"ד של ר' לאביל) דף כ' ע"א אות ק"ז במאמר המתחיל „כמה פעמים" ושם מבואר יותר ויותר מזה הענין שרצון רבינו הקדוש היה שכאו"א מחויב לעסוק בזה, יהיה איך שיהיה, לכן אחי היקר על זה תמכתי יסודותי, אני אעשה מה שעלי מוטל והשי"ת יעשה כטוב בעיניו. ועתה אחי ורעי, אבל מה אעשה כי איני יודע איך ומה ואיזה דבורים לדבר עמך ואין אני יודע מה שנחמר לך בעבודת

הכורא, רק על אחת איעצך והי' אלקים עמך שתקבע לך
 עת בכל יום לשפוך את נפשך לפני השי"ת. הן אמת שגם
 אתה בעצמך עדיין אינך יודע כלל וכלל מה שחסר לך
 בעבודת הכורא, רק תדע ידידי שהרצון דקדושה הוא יקר
 וחשוב מאוד בעיני השי"ת כי כך קבלתי מא"ש, כי ההתחלה
 והסוף של כל דבר הוא רק הרצון ויש בזה לדבר הרבה הרבה.
 ועיין מזה בהלקוטי עצות חדש שיש אצל הב' אבררם בן
 ר' יעקב באות רצון, לכן ידידי הדל והתחיל בזאת ההנהגה
 של התבודדות הן אמת שנדמה בדעתך שאין לך מה לדבר
 תדע ידידי שכל התהלות קשות, לכן עצה היעוצה לזה
 שתקבע העת של התבודדות בקביעות גדול, היינו למשל
 שתבחר לך איזה מקום שאין בני אדם מצוים שם כל כך
 בכדי שלא יבלבלו את דעתך ותקבע לזה שעה מיוחדת בכל
 יום ובזה השעה תדבר עם קונך וצורך כמו שידבר איש אל
 רעהו ואפילו תדמה בדעתך שאין לך מה לדבר עם כל זה בזה
 השעה לא תעשה כלל רק תדבר עכ"פ הדיבור הזה רבש"ע
 רבש"ע. כמה וכמה פעמים עד שירחם השי"ת עליך וישלח
 לך מן השמים איזה דיבורים ותוכל לעשות מזה ג"כ תפלה
 שהשי"ת ירחם עליך שתזכה למדה היקרה הזאת שתוכל
 בכל יום ויום לשפוך את נפשך לפניו כבן המתחטא לפני אביו.
 מה אומר לך אחי יקירי, קיין גרעסערם דער פין איז
 נישט פערהאנדען כי כך שמעתי מא"ש, כי רבינו הק' התענה
 ח"י פעמים בשנה אחת משבת לשבת, דער נאך האם ער
 גיזאגט אז ער זאל גיווען ויסען אז מיט התבודדות קען מען
 אלדינגס פוילען ביא השי"ת וואלט ער ניט גיווען גיפאסט
 אין וואלט ניט געווען דעם גוף פערדארבין. אחי יקירי אספר
 לך קצת וויא אזו איך האב מיך גיוויינט אין דער מדה היקרה
 פון התבודדות אז איך בין אלט גיווען לערך 16 יאהר, האט
 מיר השי"ת אריין געשיקט אביסעלע ארצון איהם צו דייענען.

אין איך בין מיט דער התחלה אוועק גיגענגין אשטיקול צייט
 בעבודתו ית' וית"ע דער נאך האט זיך אין מיר דער יצר הרע
 און גיהובין מתגרה צי זיין כמבואר בלקוטי הלכות, אז השי"ת
 וויל אף עמיצען אטובה טוהן אין וויל איהם מקרב זיין
 לעבודתו ית' וית"ע, נוא שיקט ער איהם אין דער התחלה
 ארצון טוב לעבוד אותו ית' בלב שלם אין עם גייעט איהם
 כסדר כרצונו הטוב, אין היעט איהם אב אז היצר הרע זאל
 אויך אין איהם נישט מתגרה זיין אזו וויא אטאטא וויל זיין
 קינד גיוויינען אן הייבין צו גייען ויא און דער תחילה פיהרט
 ער איהם ביא דיא הענט אין לאסט איהם גאר ניט אף.
 דער נאך הייבט ער איהם און צי ביסליך ווייס אב צו לאזין
 אבער נאך נישט אין גאנצין, דער נאך אז דער טאטא ווייסט
 שאהן בכירור אז ער וועט שאהן נישט פאלין אין אפילא אז
 ער וועט פאלין ווייסט ער וואהל אז ער ועט זיך שאהן קענין
 אליין אויף הייבין דער נאך, אז דאס קינד ווערט שאהן
 עלטער האבט איהם און דער פאטער ארום צי שיקין אויף
 דוא ירידים ער זאל איהם געלט פערדיענען און למשל אז דער
 טאטא האט אמאהל געשיקט דעם זוהן אויף איריד און דער
 זוהן איז געפורין אין האט בשם פערדיענט עטליכע ראנייש
 אין צריק צי וועגס האבין זיך בעהלטן גנבים אויף דעם וועג
 און האבין געוואלט ביא איהם דאס געלט צי נעמין, און דער
 זוהן האט אבער זיך נישט געלאזט אין האט זיך מיט זייא
 געשלגין אין האט זייא דאס געלד נישט געגובין. דער זיען
 איז אהים געקימען אין דער ציילט דעם טאטין דיא גאנצע
 מעשה נא וויא פערשטייסט דיא מן הסתם אז ער האט זיך
 געשלוגין מיט גזלנים איז ער אוועדי אהיים געקימען צי שלוגין
 צי באהלט אין דיא קליידער פערשמירט נאר אין דעסט וועגין
 האט איהם דער טאטא דער פאר נישט פייהנט פארקערט,
 ער האט איהם זאן ליעבערשט דער פאר אין ערשט אצינד

שיקט ער איהם אויף אללע גרויסע ירידים אין פירהרט מיט איהם אויס אללער גרויסע מסחרים אין האט שאהן נישט קיין מורא טאמור חלילה וועט ער ערגיטן פערשפילין וערון דען ער וויסט וואהל אז ער איז שאהן אבר שכל אין וויסט וואהל אפילא וויא אזו עס וועט מיט איהם זיך טוהן ווער ער זיך נישט ^{אונגער חכמה} מייאש זיין אין וועט זיך נישט נאך געבין אין וועט זיך נשיט לאזין איבער רעדן.

ועתה אחי דיא גאנצע מעשה איז אויף מיר איבערגיאנגען אין אויב דיא ביסט אבר שכל וועסט הנמשל בעצמך פערשטיין וזה הוא הפירוש „נפשי חולת אהבתך“ וויסט דוא רבש"ע פאר וואס מיין נפש איז קראנק וייל איך האב דיך ליעב וד"ל. אחי יקורי איך זאל דיר וועלין שרייבין קצת דקצת וואס איז שאהן אויף מיר איבערגיאנגען זייט איך בין אריין גיאנגען אין עבודת הבורא איז גאר ניט מעגליך נור אביסיל וועל איך דיר שרייבין אבער ערשט שפעטער אז דייא וועסט שאהן השי"ת אביסיל און הייבין צי דיענין אין דער יצר הרע וועט זיך אין דיר און הייבין מתגרה צי זיין דעמאלט וועל איך דיר אביסל שרייבין בכדי זאלסט וויסען וויא אזו מען בעדארף זיך מתחזק זיין בעבודתו ית' וית"ע אין מען בעדארף זיין אגרויסער עקשן בעבודתו ית' וית"ע, היינו למשל איך האב אויף מיר מקבל גיווען כמה הנהגות למשל אויף צי שטיין חצות אין צי לערנן שעורים אין ממעט צי זיין אין דיבורים אפילו של היתר מכ"ש שקרים אין לצנות וכו' אין צי עסין בקדושה וטהרה כי זה העיקר אין נאך גוטי זאכין כדומה וכדומה אין מיט דער התחלה בין איך אוועק גיגענגען א-טאג אין אמהל א-וואך דער נאך בין איך דער פין אראפ גיפעלין דען דער הייליגער רבי זאגט אז אמענש זאל וועלין בארעכנן אללע זיינע נפילות וועט ער זעהן אז דער עיקר נפילה האט זיך גענומען ווייל ער איז אין

דער תחילה נישט געווארינט גיווען ער זאל נזהר זיין זיך
 אב צי היעטין פין דעם יצר הרע א-חוט השערה, דהיינו למשל
 דער יצר הרע זעהט נאר מיט איהם צי ארבעטין ער זאל
 איהם אראפ ווארפין פין זיינע קבליות פין זיינע הנהגות
 אקלייניקייט וואס דאס איז גאר קיין שום חטא ניט דער נאך
 ווארפט ער איהם אריין אין עצבות אין מרה שחורה, אין
 דער מיט ברענגט ער איהם צו דיא גרעסטע עבירות ר"ל,
 אבער דער אמת בדארף נישט אזוי צי זיין דען אין דער
 תחילה בעדארף מען צי זעהין מען זאל זיך אב היעטין אפילו
 גאר פין אקליינע זאך דען מען בעדארף פאר שטיין אז דער
 יצר הרע רעט מיך און איך זאל עפיש פערבייגען פין מיינע
 מידות אפילו אז עס איז גאר קיין חטא ניר בעדארף מען
 וויסען אז זיין כוונה איז אז ער וויל מיך מחטיא זיין גרויסע
 עבירות, נאר דארמעט הייבט ער און נאר פין דעסט וועגן
 אפילו מען האט נישט זיך בערעכנגט וואס מען טועהט אין
 מען איז אביסל אראפ געפאלין דענסמאל איז דער עיקר
 התחזקות דענסמאל בדארף מען זיין גוט בקי אין דיא תכסיסי
 המלחמה אין דער עיקר בעדארף מען זעהין פרייליך צי זיין
 אין מען בדארף זעהין אז מען זאל ווייטער נישט פאלין, מען
 בדארף מקיים זיין אל תביט אחריו וד"ל. וכמו שראיתי
 בהספר סור מרע ועשה טוב מהרב הצדיק מזדאטשוב שפירש
 בשם הבעל שם טוב זצ"ל „ולא תתורו אחרי לבבכם“, היינו
 דיא הייליגע תורה ווייסט אינז אדרך איך לעבוד אותו ית'
 וית"ע אין טאטש איין אזו איהר זאלט אייך נישט אויס
 פרקופין פין השי"ת אז עס וועט זיך אייך עפיש טרעפין אין
 אויך ווען עס איז אהרי לבבכם היינו ניט אזוי וויא דער
 אייבערשטענס רצון און טאטש איין תתורו לשון קיופן אין
 אפילו אז מען האט זיך דענסמאלט אויך נישט בארעכנט אין
 מען האט זיך נישט מתחזק אין מען איז ווייטער ארופ גיפעלין

אפילו מען איז ארום גיפאלין פין אללע ע' פנים לתורה ר"ל אפילו מען איז אריין גיפעלין אין אלע תאוות ר"ל, ר"ל טוהר מען זיך אויך נישט מייאש זיין קיין יאוש איז גאר ניט פעהראנדין כמבואר בדברי רבינו הק' כמה וכמה פעמים ואם אפילו אם כבר רצה להתגבר אלפים ורבבות פעמים להיות איש כשר ולא עלתה בידו כלום אפילו אם נפל לעבירות גמורות וחמורות ר"ל ר"ל לא ייאש את עצמו בשום אופן כלל וכמבואר בליקוטי מהר"ן בחלק שני בהסוף וז"ל הנעים: וצריך להיות עקשן גדול בעבודת הבורא ית', היינו שלא ינוח מקצת מעבודתו שהתחיל, אף אם יעבור עליו מה, עכ"ל הנעים, היינו למשל אז איך האב אויף מיר סקבל גיווען עטליכע הנהגות אין דער נאך בין איך דער פאן ארום גיפעלין אפילו איך האב מיך ניט אייגעקוקט אין בין ארום גיפעלין וויא ווייט זאל איך ניט זאגן באשר אצינד וועל איך שאהן ניט טוהן דיא הנהגות וואס איך האב אונגעהויבן טאן ח"ו. מען בדארף נאר אמת מרירות האכען אין אויך אביסעל אויס וויענען דאס הארץ פאר השי"ת אין מען איז וועיטער פרייליך און דער אייגינער מענש וויא פריער.

אחי היקר איך האב שאהן מיט דיר אביסעל גירעט פין התחזקות אכער עם איז ניט כמעט כטיפה מן הים וויפל מען בעדארף זיך וויסן מתחזק זיין, כעת וועל איך דיר דער ציילין וויא אזוי איך האב מיך גיוונט מיט דער מדה פין התבודדות דען בעת איך האב נאר אנגיהובין צי גייען בעבדות הבורא אין דער יצר הרע אוט זיך אונגהויבן אין מיר זיך מתגרה צו זיין אין איך האב מיר נשיט גוהאט פאר קיינים מיין ביטער הארץ אויסצירעדין איז מיר אנגיפאלין באשר איך וועל ארום גייען אין קעהלער אריין אין בשם וועל איך מיר דאס הארץ אויסרעדין פאר השי"ת, דען דעמעלט האב איך נאך נישט געוויסט פין דעם רבינס עצות

עם איז מיר אליין איין גיפאלין וכך עשיתי כמה פעמים אין קיין שום בן אדם האט דער פין נישט געוויסט. איך פלעג נישט גייען בקביעות בכל יום ויום נאר בעת איך בין ארום גיפעלין מעבודתו ית' וית"ע דער נאך איז מיר איין גיפעלין באשר איך וועל גיין בכל יום ויום אין קעהלער אריין מיר אויס רעדין דאס הארץ דען דיא מדה איז מיר זייער גיפעלין דער נאך האט השי"ת אויף מיר רחמנות גיהאט אין האט מיר צי געשיקט דעם היליגען רבינס ספרים.

נאר אין דעסט וועגין האט זיך דער יצר הרע נישט מייאש גיווען ער זאל מיך ווייטער אנרעדין השי"ת צי דער צערנין נאר איך האב מיך אבער אויך נישט מייאש גיווען השי"ת צי דיענען אף אס עבר עלי מה אזו וויא 2 מענטשין שלאגן זיך שלאגסט דוא שלאג איך. אין סוף כל סוף האף איך להשי"ת אז איך וועל זוכה זיין איהם די דיענין כרצונו הטוב וכרצון רבינו הק' כמו שהבטיח לנו רבינו הק' כמה פעמים וכמו שאמר אדמו"ר ר' נתן זצ"ל אפילו מען זאל זיין דער ערגסטער בעל עבירה ר"ל אבי מען האלט זיך און אין רעבין וועט מען בוודאי זיין איין ערליכע יוד אמן.

ועתה אחי יקירי אוב דיין רצון איז להיות איש כשר זאלסט זעהין דיך איין ציגיווענען אין דער חדר פין התבודדות וועט דיר מעגליך זיין אז זאלסט האבין איין עקסטער ארט וויא דיר אויס צי רעדען דאס הארץ פאר השי"ת איז מה טוב אין אויב ניט קען מען זיטצען אין בהמ"ד אין אריין קיקען אין אספר יענים זאל זיך דאכטין אז דיא קיקס אריין אין א-ספר אין דוא קענסט פאר השי"ת רעדיין וואס דוא בעדרפסט זוא וויא איך פלעג אמהל צוא טוהן.

אחי יקירי איך וויס וואול אז דיר וועט זיך דאכטין באשר איך האב פארט נישט וואס צו רעדין, אין איך וועל דיר וואזין אז האסט מסן צי רעדין ראשית בעדארפסט דיא זייער

אסאך בעטין להשי"ת בכל מיני פיוסים בכל מיני רצוים אז זאלסט זוכה זיין בכל לילה ולילה אויף צי שטיין חצות. או מה אומר לך אחי יקרי מיר דאכט זיך אז בעסערס דער פיז איז שאהן נישט דוא כמאמר רבינו הקדוש עיקר עבודת איש הישראלי לקום בחורף בעת שהעת קר מאוד והלילות ארוכות לקום בכל לילה בחצות ולשפוך את נפשו לפני השי"ת. אחי היקר איך וויס וואל אויב דיא וועסט איזכיה האבין ביא השי"ת וועט דור השי"ת אריין שיקין הייליגע דבורים איין מאל אריין אז זאלסט איהם קענין מרצה זיין מיט כמה מיני בקשות אזוי ווי אקינד בעהט זיך ביא איטאטין, דען אפילו דוא וועסט נאר זאגן רבש"ע איך בעהט דיך העלף מיר איך זאל מיך קענין מתגבר זיין אויף דעם יצר הרע איך זאל זוכה זיין צי דער טייערע מדה פון חצות, איז שאהן אויך זייער גוט דאס הייסט שאהן אויך התבודדות, נאר איך האף אז השי"ת וועט דיר אראין שיקין דבורים קדושים אין מאל אראיין אז זאלסט איהם קענין בעהטיין מיט כמה מיני פיוסים ביז ער וועט דיר ממלא זיין דיין בקשה.

אחי היקר איך וועל דיר מאכאן איסדר היום כפי קט שכלי נאר זאלסט אויף אידער מדה פון דער סדר היום דעם אויבערשטיין בעטין ער זאל דיר העלפין זאלסט זוכה זיין מקיים צי זיין אין דער פון קענסט שאהן האבין וואס התבודדות צו האבין און איך זאג דיר צו אז איך וועל השי"ת אויך בעטין פאר דיר זאלסט זוכה זיין דעם סדר היום מקיים זו זיין.

ראשית כל דבר איז אויף צי שטיין חצות, נאר איך פערשטייא אז אין דער תחילה וועט דיר זייער שווער זיין אויף צי שטיין חצות, זאלסט עכ"פ זעהין אויף צי שטיין אפאר שעה פאר טאג דהיינו זייגער 4 אדער פריער, רק

בתחבולות רבות תעשה מלחמה דאם ערשטע איז זאלסט בעהטין להשי"ת בפרט בשעת דיא וועסט דאווינין מעריב זאלסט איין זין האבין ביא השכיבנו וכו' והעמידנו מלכינו לחיים וכו' זאלסט דענסטמאהל בעהטין להשי"ת במחשבה אין בשעת ק"ש על מטתו זאלסט אויך בעהטין להשי"ת אין זאלסט זעהין אויסציפיעהרן וכו' וד"ל. גם זאלסט זעהין דיך פריע צי לייגען נאר זאלסט וויסען אז מען בדארף אויף דעם האבין התחזקות, היינו אפילו עם וועט אוועק גיין אציט אין דיא וועסט נישט אויף שטיין זאלסט דיך נישט מייאש זיין דיא זאלסט טוהן דיינס אין זאלסט דעם אויבערשטען בעהטיין עד שירחם עליך גם זאלסט וויסען אז השי"ת קעהרט אים דיא נשמה דעם מענש אויף דער צייט וואס מען בעהט איהם נאר וואס דען מען באדארף זיין שטארק אין התגברות היצר אזוי וויא מען האפ זיך אויף תכף אויף שטיין ניט אופ לייגען אויף שפעטער אין אוב דיא וועסט זיין שטארק אין רצון אין וועסט דיך נישט מייאש זיין וועט דיר השי"ת העלפין אז וועסט ברבות הימים זוכה זיין לקום בכל לילה בחצות מטש. וסדר הלימודים, זאלסט זעהן דיר צי מאכין בקביעות גדול, היינו אז השי"ת וועט דיר העלפיין אז וועסט אויף שטיין פאר טעג זאלסט לערנין א-פרק משניות קודם לימודך, היינו פאר אללע לימודים. אחי היקר איך וועל דיר נאר שרייבין וואס פאר למודים זאלסט האבין אין וואס פאר אציט זאלסט יעדין לימוד לערנין דאס שאהן אליין פערשטיין דער ערשטער לימוד איז משניות אין זאלסט נישט קיקען וואס מענשין וועלין לאכין פאן דיר גם זאלסט דיר קובע זיין א-לימוד ש"ע או"ח זאלסט און הייבין פין דעם און הייב אין זאלסט לערנין מיט דער מ"א אין טו"ז נור אז וועסט נישט קענין פארשטיין א-שטיקעל מ"א אדער ט"ז זאלסט בעהטין להשי"ת דען תפלה העלפט אויף אלימען גם זאלסט זעהין צי מאכין פין

א"ת 2018/08/18

אידער לימוד וואס וועסט לערנין א-תפלה אין זאלסט דאס
בעהטין אין התבודדות למשל אז וועסט לערנין היינט דעם
דין איין ש"ע ה' השכמת הבוקר זאלסט אין התבודדות
רבש"ע דיא האסט אינו מודיע גיווען דארך דיני צדיקים אז
דיין רצון איז אויף צי שטיין חצות בהעט איך אין זכות פון
משה רבינו ע"ה וואס ער איז גיווען דער ערשטער רעבי
אינוערע. דער ערשטר רחמן, דער ערשטער מנהיג אמיתי און
אין זכות פון רבי שמעון בר יוחאי וואס דארך איהם האסט
דוא אינו מודיע גיווען אז לית מלתא דלא רמיזא באורייתא.
אידך מן הסתם קימת חצות אויך מרומז אין דער תורה, לכן
בעהט איך דיר בזכות פון דער הייליגער תורה אין זכות
פון דינע הייליגע תנאים ואמוראים וואס דארך זייא האסט
דיא מפרש גיווען דעם דין פון קימת חצות אין איין זכות
כל הצדיקים וחסידים אמיתיים שבדורינו ושל שוכני עפר
וואס זייא האבין אינו מיט זיירע הייליגע ספרים מעורר
גיווען צי מדה פין קימת חצות הן אמת איך וויס בעצמי כי
ג'י אני ומה חיי, איך זאל זוכה זיין צי אזא טייערע מידה
גזר אין דעסט וועגין מסך נסתי ועדיך שבתני דען איך גלייב
גמונה שלימה מה שהודעת לי על ידי צדיקך האמיתיים
אז דיין רחמנות איז גרויס בלי שיעור וערך עם קען קיין שום
גברא נישט משיג זיין דיין רחמנות אין דיא באגרעסט אפילו
אין זוא חוטא אין פושע אזו וויא איך בין אויך אזו וויא דיא
אליין האסט אינו גיהייסין נעמין חלבנה צווישען דיא קטורת,
דער מיט האסט אינו מרמו גיווען כל תפלה שאין בה תפילה
של פושע מישראל, גינה תפלה, דען פין דעם זעה איך ארויס
אז אפילו א-פושע ישראל איז אויך זייא חשוב אין אזו וויא
דיא האסט אינו מודיע גיווען דארך דינו הייליגע נביאים
חטא ישראל עפ"י שחטא ישראל הוא, לכן בין איך אויך
אין כלל, לכן בעהט איך דיר רבש"ע, תיקר נא נפשי בעיניך

ותן לי נפשי בשאלתי וקימת הצות כבקשתי. רבש"ע רבש"ע זכור נא מה שכתבת בתורתך וחנותי את אשר אחון, אין דרך דיינו הייליגע חכמים האסט אינו מודיע גיווען דעם פירש דער פין אעפ"י שאינו הגון ואינו כדאי, כי כן דרכיך להטיב לרעים ולטובים. וכן רבש"ע אתה אמת ותורתך הק' אמת וצדיקיך האמיתיים אמת, לכן רבש"ע האב איך דאך א-פ"פ צי דיר האטשי איך בין נישט כדאי, איך בין דאך אייוד אין אפשר בין איך דורך מיינע עונות ופשעים ארויס גיגענגין פין כלל ישראל, לכן רבש"ע זכור נא מה שעמך בית ישראל מהללים אותך בכל יום ברוך מרחם על הבריות, אין מען זאג ניט ברוך מרחם על ישראל, לכן רבש"ע אבער פון דינע בריות בין איך דאך כי לא נבראתי מעצמי ח"ו, רק אתה בראתני מאין ליש, לכן רבש"ע אל תבזה את תפילותי ואל תשליכיני מלפניך כמו שהודעתנו על ידי דוד המלך ע"ה, כי לא בזה ולא שיקן ענות עני, ווייסט אויס אפילו יש לבזותו ויש לשקצו, לכן רבש"ע אל יפול דברי ארצה לפניך ותזכני שאזכה לקום בכל לילה בחצות או לכל הפחות איזה שעות קודם אור היום ולעסוק בתורתך לשמה.

אחי היקר, איך אב אביסיל מאריך גיווען אין מיינע רייד, נור איך האב דור און געוויזן וויא אזויא מען באדרף האבין התבודדות אין וויא קענסטי מאכין תפלות אין התבודדות, הן פין משניות הן פין גמרא הן פין ש"ע ובפרט ובפרט פין דיא... (חסר סיום המכתב וחבל על דאכדין).

ב"ה. ה' תזריע ומצורע י"ד לעומר ווארשא תרפ"ב.

אל בן ידידנו כמר יעקב בושעסקיא.

צום יונגען צווייגעלע פין גרויסען ליכטיגען בוים אינטער וועלכען עס ווילען ריהען אללע בעשעפע נישען פין דער וועלט אין אינטער זיין שאַטין געפינען אללע מיעדע רוהע. השי"ת זאל. העלפין ער זאל שיקין אויף דעם יונגען ביכעלע תחיה ברענגען איהם אללע מאהל העכער אין העכער כארו בלבנון אמן ואמן.

דיין בריף אין גרוס צי מיר האבער איך געלעזן איך ביי וייער נתעורר גיווארין פין איהם איך האב מיך פערשעהמט פאר מיר זעלבסט וואס איך האב ניט זוכה גיוועזן בייא שטיין ביים נסיון אין צי ברעכין מניעות אריין צי טרעטין למקור חיותנו לארץ הקדושה אשר משה רבינו מסר נפשו לבוא שמה עם כל ישראל ארץ אשר הקב"ה הבטיחה לתת לאבותינו ולהנחילם עבודה כל טוב בגשמיות ורוחניות. דער רבי ז"ל האט אבער אינו גילערנט אז אללעס אפילו ברוחניות איז הכל לטובה מיז מען אזוי אויך פריילעך זיין גאהר דיר יעקלי שרייב אוך אז דיא האסט זוכה גיוועזן אויסגילייזט צי ווערען פין גלות פון יד הסט"א ווארהן בפשיטות דאס צריק פאהרין פין חוץ לארץ קיין ארץ ישראל דאס איז בחינת גאולה זאלסטי דיא גאולה ניט פערשלאפיין נאר זאלסט זיך מתוק זיין עפי' דרך רבז"ל בפשיטות ובתמימות אללע טאג מקיים זיין א שעה התבודדות גם לערנען בהתמדה גם צי דאווענען בכוונה צי שרייען אויף דיע מקומות הקדושים על גלותנו ועל גלות האמת והאמונה ועל התרחקות ישראל מאביהם שבשמים אין זאלסט זיין בטוח אז השי"ת הערט דיין תפלה אין ער וועט זיכער רחמנות האבין ער וועט צי זעהן אינזער פאהן אין אונזער גלות אין עס וועט פאר איהם אויף גיין דיין טלטול וואס האסט שוין געליטען בשביל האמת הן בנסיעות אומן הן בנסיעות ארץ ישראל.

אבקשך יעקב זאלסט זעהן צי שרייבען צי מיין זיהן קיין וויען. זאלסט איהם שרייבען וויא גיט דיר איז אז פערמאגסט שוין עטליכע פונט, אז האסט שוין גידונגין אדירה עס וועט ניט שאטין אז וועסט איהם שרייבען אביסל אגוזמא אביא זאלסט האבין אחלק אין דעם, איהם אפשר וועסטי איהם קאנען אטובה טוען ארויס ציען איהם פין דעם פינסטערין ארט וויא ער איז אריינגיפאלין ל"ע דארפסט גידענקין אז ביזט מיט איהם בעזאממען געפאהרין אויף דעם זעלבען וועג קיין ארץ

ישראל אין השי"ת האט דיר גיהאלפין דארפסטי איהם שרייבען ער זאל אוועק ווארפן זיינע נארישקייטן אין זאל אויך פארין קיין ארץ ישראל שרייב איהם אבריעף פין דיבורי אמונה אין וויא גיט דיר איז דיא זיצסט אין לערנסט אין נאך טייערע דיבורים וואס השי"ת וועט דיר מזמין זיין, אויך זאלסטי בעהטין פאר איהם הייסע תפלות בייא אללע הייליגע קברים שרייען צי השי"ת עד זאל רחמנות האבין איף מיר אין אויף איהם איך האב זויא פיעל פערלייגט ארבייט מיט גנימען איהם 2 מאהל קיין אומאן אין געליטען זוי פיעל מניעות פרנסה וטלטולים ובלבולים זוי וויא דיא ווייסט אביסל אין יעצט האט זיך דער בע"ד פערלייגט אויף דעם ערשטין זיהן אין איך האב מורא אז נאך איהם זאלין חלילה גיט נאך טוען דיע ווייטערע קינדער ר"ל.

זעה צי זאגין אלטיר בנציון אז איך בעט איהם ער זאל מיר שרייבען אגרויסען בריף כל דבר שורש וויא עס דערגייט איהם, אויך דיא זאלסט מיר שרייבען אללעס צי עס איז אגישעפט איך זאל עפיס קלעהרין פין נסיעת ארץ ישראל ווייל איך האב שוין גיזעהן איך אהב אזוי פיעל געליטען פין נסיעת ארץ ישראל אין האב גאר גיט אויף גיטיהן, אויך לייבאל פראמפאליער זאל מיר שרייבען אבריה באריכות. איך גריס כל אנ"ש וכל ישראל, וגם תפרש בשלום עבורי אבותינו הקדושים אשר בארץ ישראל המה ואדירי כל חפצי במ.

ידיכם המצפה לתשובתי ותשובתכם.

יצחק בן אסתר בריינדיל ברייטער

ב"ה, ב' צו ער"פ פ"ג ורשה.

לידידי הב' יעקב ברזעסקיא.

קראתי מכתבך ונהנתי מאד. מה שזכית לכיסופין טובים בארץ הקדושה, יה"ר שנזכה כולנו עם בני ישראל לקיים התיקון של ישיבת א"י בשלימות בכל הבחינות אמן.

והנה אודות נסיעתך מארץ ישראל לחו"ל היא לדעתנו כך אם אמת הדבר בלי שום הטעת המדמה שבא"י אינם יכולים להשיג וכר (כאן נשמט).

. ובענין נסיעתך לאומן מה שאתה כותב שתסע לשם אף בלי הסכמה הוא שטות גדול מאתך אינך צריך להסכמה אבל לעצה נכונה אתה צריך ודעתנו הוא כי אין צריכין ליסע לאומן בעת כזה אשר ההשגחה מראה

בחוש שאינה מסכמת לזה וזה אינה מהשלשה דברים שצריכין ליהרג ואל יעבור חלילה ודיבורים אשר דוברים הרבה מאנ"ש מה שכתבת או דער רבי קיקט אויס אהין צי ברענגין אין צריק אודאי כולם הם מהמדמה ומריבוי אור כי הכל נאמר על העתים אשר המניעות היו מסכנת ממון או כבוד וכיוצא אבל בעוה"ר אשר המניעות הם מסכנת נפשות לא עלה על דעת רבינו ז"ל וגם על דעת ר' נתן ז"ל לצוות ליסע שמה, ובפירוש נאמר והובא בהשתטחות האלקי מקרוב אני ולא אלקי מרחוק? ונאמר והתפללו אליך דרך ארצם ואיתפשטותא דצדיק בכל העולם וצדיק יסוד עולם וחילוק גדול בין האיש אשר זכה פעם אחת להיות על ציון הק' הוא יכול להמשיך קדושת הצדיק בכל מקום וגם איש אשר לא ה' מעולם שם גם הוא אינו רשאי לעשות שטות הזו לסכן א"ע וליסע ושטות הזו לסכן א"ע ולעבור ימים ונהרות וגבולין הוא יוצא מתוך ריבוי אור ודיקדוק יתירה מה שלא צוה רבינו ז"ל כלל וכלל ובפירוש אומרים בשם ר' נתן ז"ל כי בלא פאס לא ה' נוסע, אף שלא ה' סכנה ליסע בלי פאס לכן רחק מדעתך זאת המחשבה ועבוד ה' בשמך במקומך הקודש של נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא הארץ אשר דרכו בה אבותינו מעולם.

יצחק בן אסתר בריינדיל ברייסער

תזכיר שמי ושם בני נחמן בן חי' ריזל אצל כותל המערבי.

ב"ה, ד' מקץ מ"ד יבמות תרפ"ו ורשה.

אל כבוד האברך המופלא השותה מימי הדעת העתידין לאתגלייא לעתיד לבוא מנחל נובע מקור חכמה שלום וישע רב והצלחה ומזל טוב בגר"ר, ואברכם שהשבעה בעטלירס יבוא על החתונה על כל השבעה ברכות ויברכו את הזוג שיתברכו ממקור הברכות והישועות בני חייא ומזונא ובכל טוב אמן הה' כמר יעקב זאב בן המנוח המקורב להצדיק אמת ננמ"ח בכל לבבו ונפשו כל ימיו האחרונים ר' גרשון יצחק ז"ל תנצב"ה.

הנה ראיתי מכתבך המעורר רחמים גדולים לילך על קבר אביך ולבקשו על החתונה ושילך בשליחותך לכל הצדיקים ולהצדיק אמיתי ננמ"ח שתזכה להתקרבות אמיתי להש"י ולהצדיקים ולכל טוב ויראת שמים כאשר קראתי את המכתב נתעוררתי מאד והלכתי ביום ו' עש"ק וישב ערב חנוכה על ציונו ז"ל כי כן דרכי בכל פעם לילך להתפלל

שמה ולעשותו שלוח להצדיק אמת ננמ"ח כי לפי דעתי יכולין וצריכין יותר לעשות שליח להצדיק מקורב כמותו יותר אף מהצדיקים הקדמונים אשר לא ידעו את ההתקרבות להצדיק הזה ויש הרבה בזה לדבר אבל אינני יודע אם אוחזין אתם ויודעין מההתקרבות אל רבינו כדבעי הוא שאף הצדיקים הגדולים אף בזמן רבינו ז"ל אשר רבינו ז"ל אמר עליהם השבחים היותר גדולים לא היו מקורבים אליו ז"ל, אף לגדול מעלתם אשר אין לשער ואף ששבחו ופארו את כבוד שם רז"ל בפיהם ובלבבם לא היו מקורבין כמקורביו בזה"ז אף שהם פחותים במעלה וביראת שמים ובמידות גרועות וכו' וכקוף המה נגד הגדולים הנ"ל, עכ"ז הגדולים הנ"ל נחשבים לחולקים נגדם והקטנים הנ"ל אף שבוה"ז נחשבים למקורבים וכי תאמר איך תפרש לי הדבר הזה באר היטב... .. תבין מהנאמר בתורה ותדבר אהרן ומרים במשה והם לא דברו בגנותו ח"ו אלא שהשוהו לשאר נביאים וזה נחשב ללה"ר ולמחלוקת ולא למקורבים למשה ונענשה בצרעת וכל איסור לה"ר מהמעשה ההוא ילפינו וכמבואר מזה יצא אב ולימיד לענינו שאף הגדולים הנ"ל שבחו אותו אבל מן השמים עכבו אותם מלראות ומהגלות אליהם הדבר הנפלא אשר כל הגאולה תלויה בזה שיתגלה כבוד שם רבו"ל בכל הארץ ושיתדע לכל שבהתקרבות אליו ז"ל נתעליו כל התורות והתפלות והעובדות של כל העולם ושבהתקרבות אליו ז"ל מאירין כל האורות אשר צריכין להאיר ע"י משיח צדיקנו בדרך אמונה, לכן הלכתי שמה על הציון הנ"ל והתפללתי על דברים... בה גם נזכרתי מעשיות ישנות איך נתעוררת אתה ליסע לא"י ולקחת עמך בני נחמן בן רייזל וכל מה שעבר עליכם בווען ואיך שכתבתי אני לאביך ז"ל שיקראך מווען ואיך... ה' רצונך... .. תחת כנפי השכינה ואיך שבני הנ"ל נשרש שם בווען בשורש פורה ראש ולענה ונסע כמה פעמים לווען וזה שנתים אשר נסע שמה ואינו רוצה לחזור גם לא קבלתי ממנו שום מכתב זה תשעה או עשרה חדשים ואינני יודע אם הוא חי' ומה נעשה עמו וכל הענין נזכרתי איך שאתה שלחת דרישות עבור הוריך איך שההשגחה סבבה שאביך ז"ל ישאר בחוץ לארץ, והכל פליאת ההשגחה מה שאין אנו מבינים כלל והכל אמת ונכון וקים לטובת הכלל והפרט בודאי כי צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו וקרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת גם פרשתי שיחתי איך שהדרך למקור חיותינו נסגר כל כך במסגר על מסגר כמו"ש... דרכי בגזית נתבותי עוה וגם בשנה הזאת היינו בסוף חודש נסעו הרבה אנשים עד הגבול וגם אני נסעתי עמם והפקרנו את ב"ב וישבנו שם אצל הגבול

כמו חמשה שבועות ורצינו ליתן ממוך הרבה להעבירנו הגבול ולא הי' באפשר למצוא מנהיג בשום ממוך בעולם ואין יוצא ואין בא כי בכל הקיץ לא בא אף ערל אחד מארץ רוסיא שיעבירנו שמה ומארצנו אין נמצא שום איש שירצה למסור נפשו להעבירנו וישבנו שם יחד יותר מעשרים אנשים ועסקנו הרבה בתפלה ובקימת חצות ובהליכת קודם חצות למקוה קרה ובתפלת ותיקון ובצעקות והתבודדות על ציוני הצדיקים אשר במעזעריטש ה"ה ר' נחמן קאסיווער ור' יעקב מהניפאליע ור' קאפיל בעמ"ח שערי גן עדן ז"ל ועוד והוכרחנו לחזור על ר"ה לביתנו אבל בעריש מלענטשיץ וחברו זושא מלאדז הם המוסרים נפשם תמיד בלי צמצום על נסיעת ר"ה אף שרבים מאנ"ש אינם מסכימים לזה המסירות נפש חרץ מגבול הצמצום. הלכו יחד בלי שום מנהיג לעבור הגבול ברגלים ונתפשו מהר וישבו בבית האסורים כמו חמשה שבועות כל ימי ר"ה עד אחר סוכות. עתה תבין איך שגזר דין גזור בעולם להרחיק את אנשי פולין וכל העולם כולו מליסע על ר"ה הק' ומלהמשיך התיקונין הגדולים אשר אי אפשר לשער במוח אנשי כלל. עכ"ו הראתה ההשגחה פלא גדול כי בא אחר סוכות איש אחד מפולין אשר ישב באומין שנה תמימה והוא האברך יצחק מפאביניץ אצל לאדז וספר איך שיושבים שם כמו עשרים אנשים מפולין ויותר ועוסקים בעבודת השם במסירות נפש כזה אשר לא נשמע אף בימים הקודמים וגם ספר מדודך ר' מתתיהו הכהן נ"י איך שהוא עוסק בעבודת השם במס"נ עצום ובדחקות כזה אשר אי אפשר לשער. אנו מצדנו אף שאנו כולנו אנ"ש מפולין עתה בדחקות גדול אשר לא תוכל לצייר כל כי הקריוזים גדול עתה בפולין מאד וביותר בין אנ"ש כי כמעט כלנו בלי שום סיבה על פרנסה ומתפרנסים בדרך השגחה נפלאה ממש ששתיתנו מהתהומות כמו שמבאר רז"ל בספרו שארץ ישראל שותה תחילה ושתינה מהתהומות מלשון ותהום כל העיר ואני אף שבשנה העברה סחרתי הרבה נשארתי עתה יותר מכולם מחוסר שום סיבה על פרנסה ויושב כל היום בבית מדרשנו כאשר אספר לך כי בעתים הללו שלח ה' בדעתינו ענין איך להרים את דגל רבינו ז"ל בעולם ולעשות בתיקון הכלל באופן כזה היינו שידגנו משמורים יושבים בבית המדרש כל היום כולו לומדים ספרי רז"ל ביושב הדעת ובמתינות גדול ומפרשים באר היטב ענין האמונה בהשגחה פרטית על פי דעת רבינו ז"ל שלא להתבלבל מהעובר על האדם ושהכל רמזים להתקרב אליו ית' ולהרחיק מהאדם הכסילות של דרך הטבע. (ע"כ כתבתי ביום הנ"ל ומרוב בלבולים הפסקתי עד).

ב"ה יום ר' עש"ק ויגש נ"ג יבמות פ"ו. נחזור לענינו כי ת"ל דבר רז"ל זורח ב"ה אצלנו מאד ובעוהשי"ת כאשר נעשה חיל בהרעיון הזה הנ"ל היינו לקבוע שיעורין תמידין ויושבים בבית רז"ל דוברים דיבורי אמונה תמיד הי' נעשה דבר זה פרסום גדול ותיקן נפלא בעולם והתגלות שם רז"ל מה שאי אפשר לשער כאשר מלפנים עשה התיקון אשר יסד ה"ה ר' ישראל האלפערן ז"ל ^{מצד החכמה} מקארדאן אשר תקן אנשי מעמד יושבים בהקלויז של רבינו ז"ל בקביעות עוסקי בעבודת השם על דעת רז"ל וממילא נתתקן הרבה על ידי דבר הזה כי נתעוררו אז כל אנשי פולין ונעשה התחדשות נפלא בעולם מה שאי אפשר במוח למי שראה ההתגלות הנפלא הזאת אשר פתאום נתעוררו אנשי פולין מארץ ישראל אשר מעולם לא ידעו כלל מה שום רמוז מכח וקדושת רז"ל ואז נתעוררו אף בני הנעורים זקנים עם נערים במס"ג גדול ונסעו אומנה ועשו עבודות גדולות וצדקות ודיברו דיבורי אמונה והתעוררות התפלה מאד מאד, אבל ישיבת אנשי מעמד באומין לא הי' דבר קל כי עברו עליהם הרבה הרבה למי שבק"י ^{18/08/2018} בזה כן עתה נקוה בעוהי"ת אם יזכנו השי"ת שהרעיון הזה של ישיבת אנשי מעמד בוורשה יהי' נכון בקביעות נקוה שיהי' זה הדבר להתחדשות גדול בדבר רבז"ל כי ת"ל כמאז כן עתה זורח באור חדש ובהתגלות חידושי התורה הרבה והתחזקות באמונה בהשגחה פרטית דבר רז"ל אצלנו תל"ח לכן נקוה כי גם בדבר הגדול הזה אשר שלח ה' בדעתנו נעשה חיל בעוהשי"ת וממנו יראו כל אנ"ש במושבותיהם ויעשו כמונו כי עתה עפ"י ההשגחה העליונה מתנהג העולם בבחי' כוהנים היינו שנלקח מהרבה אנשים, ובפרט מאנ"ש כל מין סיבה על פרנסה וזה סיבה קדושה מן השמים שיתחזקו באמונה ויעבדו את השם כל היום וכל הלילה לתיקון נפשם ולתיקון כל העולם כן נתברר אצלנו בעוהי"ת כי בזמן שבהמ"ק הי' קיים והשכינה הק' הי' על מקומה אז היו כוהנים קבועים בעבודתן ולוים בדוכנן אבל כאשר בעוה"ר נחרב בית מקדשינו וגלתה השכינה ממקומה אז גם נתייסדין כוהנים זמניים היינו שעפ"י ההשגחה העליונה מרמזין להמקורבין להצדיק האמת הבונה תמיד בנין הבהמ"ק והדעת האמת שיעסוק בעבודת הדעת כל היום וכל הלילה ואין הכהן נקבע על תמיד כי יכול להיות שביום המחרת יקבע כהן אחר במקומו והוא יחזור על עבודה אחרת לישא וליתן באמונה וכדומה והבן דבר הזה כי נפלא הוא ואמת.

עתה לומדים ספרי רז"ל בבית מדרשנו בוורשה בדרך הזה כי מן חצות היום עד שלש שעות אחר חצות לומד אני ספרי רז"ל במתינות

כאשר הראנו לדעת על דרך אנשי מעמד מאומין, ואח"כ אחר מנחה לומד אהרן ליב ציגעלמאן שעה בין מנחה למערב, אח"כ לומד שלמה יהודא שעה ואח"כ ישראל דוד דודך, ובבקר אחר התפלה לומדים דף היומי ברבים ובערב אחר כל השיעורין לומדים ש"ע ברבים, וחושב אני כי בסיפור דבר חדש זה אליכם תודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו ותתפללו לה' שיקיים הדבר הזה בנקל ובהצלחה למען יתגלה שם ה' ושם הצדיק בעולם אמן ואמן.

תוכל להראות מכתבי זה לכל דורשי שלומנו למען יראו התגלות נפלא כי לא עזב ה' חסדו ואמתו מעמנו אף אם נחשב העולם בביטל התמיד מליסע על אדמת הקודש להשתטח על ציון הק' וגם נסיעת א"י הק' כבדה מאד מאד אשר זעירין אינון דזוכין לה עכ"ז חסדי ה' גברו עלינו ובהתקרבות אל הצדיק האמת יכולין לזכות להרבה טוב אמן ואמן. אשים קנצי למילין כי כל המכתב הזה אני כותב לך בלי התערותא דלתתא היינו כי אתה לא כתבת לי שום מכתב רק אני בזכרי הידידות של אביך ז"ל ובזכרי אשר עבר עליך נתעורר בי רשפי שלהבת אהבה אמיתיות של ידידות מקורנו הברוך נחל גובע מקור חכמה וכתבתי לך דברים מעטין המחזיקין הרבה, ואבקשך להראות המכתב הזה לכל צמא לשתות מימי הדעת של רז"ל למען יתעוררו מחדש להתחיל לילך ולדרוך בנתיבותינו הק' גם נתייסד אצלנו בית התבודדות זה איזה שנים ות"ל כל אחד יש לו זמן מיוחד להתבודד שם בכל יום ויום. כי אנו מבינים היטב בעוה"י"ת כי בלי התבודדות בכל יום עכ"פ שעה אף אם יעשה האדם כל מיני עבודות שבעולם לא יהי' מקורב אל רבינו ז"ל כי עיקר התקרבות לרבינו ז"ל ולדרכיו הק' להתבודד בכל יום חוק ולא יעבור ובלי זה תדע שההתקרבות הוא משפה לחוץ, הבע"ד מתלבש א"ע במצות ומראה להאדם כי נצרך הוא לעבודות אחרות אף שהן ג"כ קדושות מאד אבל זה הסימן אם הוא מקורב אם לאו אם יש לו הת' בכל יום, לכן צריכין להתחזק מחדש להתחיל מעתה בקביעות כי אין שום יאוש בעולם כלל, והבן.

עתה אספר לך ואבקשך שתענני באר היטב אם באפשרות הדבר שאוכל אני להשיג על ירך או על ידי אנשים מאנ"ש דרישה ליסע ארצה ישראל להיות איש ישראלי באמת כדברי רז"ל וכאשר אני כוסף לזה זה יותר מעשרים שנה והתחלתי בהנסיעה במס"נ וכאשר ראית בעצמך ובהנסיעה הזאת הפסדתי הבן בכור מהקדושה כאשר אתה ידעת היטב וכאשר פקד עתה ה' את עמו מעט, ומעשין בכל יום שת"ל נוסעים הרבה

אנשים לאיי למה נגרע אנחנו מלחזור לארץ אבותינו, הלא אין שום מניעה שימנעני כי הרבה אנשים חושבים על פרנסה אם יהי' להם אבל למשל אין צריך לחשוב על זה כי גם בפולין צריכין להסתכל בכל יום לההשגחה בלי שום סיבה עפ"י דרך הטבע כלל, וה' עוזר בכל יום עפ"י נסי נסים לכן יכולים בנקל להאמין כי גם בארץ אבותינו לא יעזבנו אבינו הרחמן ובפרט כי תל"ח א"י נבנת בכל פעם יותר ואני בעזוה"ת מבורך בכשרונות הרבה כאשר ידעת ואני רוצה ומתפלל לה' שאשיג דרישה והייתי נוסע שמה בתחילה לבדי ואח"כ היו יכולים ב"ב למכור את הדירה שלי בורשה כי ת"ל יש לי דירה יפה פה אשר אוכל להשיג בעזוה"ת עבורה מעות ליסע כל ב"ב בהרחבה גדולה לכן מבקשתי הזאת הקטנה תבין הרבה כי צריך אני לנסיעת אר"י מאד מאד יותר מכל החיים הגשמיים ואם עיני שכל לך תבין היטב כי בעזוה"ת הי' טובה גדולה לכל הקיבוץ הק' של אנ"ש מא"י אם הייתי זוכה לבוא שמה כי ת"ל הייתי אני השליח הראשון אשר נתקרבתי אל רז"ל זה יותר מעשרים שנים ות"ל נתקרבו על ידי הרבה נפשות גם אביך ז"ל גם דודך ר' מתיהו הכהן מאומן נתקרבו על ידי תל"ח ואם תענני על מכתבי זה או בעזוה"ת אכתוב לך הרבה חידושין מה שחדשנו פה על ידי התקרבות לרז"ל כאשר אשמע מה שחסר לך באיזה ענין ואתה תמהר לענני כד"ש מה שעובר עליכם מענין המחלוקת מה זה ועל מה זה ולמה אינו מאיר שם במקום הקודש אור רז"ל כדבעי, ובפרט עתה בהתקבץ הרבה נפשות ישראל ממקומות שונים בכיסופין רבים, ואם מצא המכתב הזה חן בעיניך תשלח לי לסימן טוב איזה דבר לזכרון של א"י, ותענני תשובה נכונה על הכל מהר מהר.

ידידך הדורש שלומך יצחק ברייטער

ב"ה. יום ד' פרשת נצבים תר"ץ ווארשא. —

אל כבוד נשמת רבינו ז"ל.

אשלח בזה הווידוי דברים שלי על ידי שליחים אנ"ש דעיר אומן

כאשר אני נוהג בזה המנהג שנה בשנה.

אני יצחק בן אסתר בריינדיל אשר נתקרבתי לאורכם זה כעשרים

וחמש שנה על ידי נסים גדולים וגם זכיתי שעל ידי נתקרבו הרבה

נפשות לדרככם. וגם זכיתי להבין הרבה השגות אמיתיות בספריכם

הקדושים וללשון למודים נעים להסביר אמיתת דעתכם לכל דורש האמת

ומי יוכל לספר הטובות אשר זכיתי על ידי התקרבותי אליכם כי ממש מיון מצילה ומשאול תחתיות מכל מיני טגופים ולכלוכים הוצאתם אותי ותחשבוני בין מקורביכם ועשיתם לי שם טוב כשם הגדולים אשר בארץ. לכן באתי עתה כאשר נסגר הדרך מבוא אומנה ולהתודות אשר זכיתי עשר פעמים לבוא על ר"ה על ציון הק' שלכם וגם הבאתי את בני קודם שנשלמו לו שבע שנים, וגם את אבי ואחי ואחיותי הבאתי על ציון שלכם וגם את כל בני ובנותי קראתי על שמכם ועל שם תלמידכם הק' לכן כאשר צר לי עתה ועדיין לא יצאתי מחול אל הקודש אף כחוט השערה ומעשי אינם עולים יפה ופעולותי סותרים את דברי ועתה הולך לקראתינו יום הדין הגדול והנורא יום ר"ה הק' של שנת תרצ"א, ואני זכיתי שיהי' לי חלק גדול בקביעת ר"ה הק' שלכם במדינת פולין בקיבוץ גדול להרבה מאות נפשות וכולם באים בכיסופין גדולים ובמסירות נפש עצום להמקום אשר נבחר להקבץ בו כל אנ"ש של מדינת פולין ואני כבר זכיתי להיות נמנה בין הקיבוץ הק' הזה שלש פעמים וכאשר אני רואה שבכל יום ויום אני רוצה להתחזק לילך בדרך ה' בסדר נאה ויפה, והבע"ד מתגבר עלי ומכשילני ואינני יכול לעשות אף דבר פשוט בעבודת השם ואני עובר על דברי התורה ועל דברי דרבנן ואינני יכול להתחזק לקיים דברי התורה בפשיטות והדבר נוגע עד לגדולות כי כבר עברתי על הרבה איסורי דאורייתא ודרבנן ואני כבר כארבעים וחמש שנים ושערותי מתלבנות ואינני רואה סוף לדברים הרעים אשר אני עושה לכן התחזקותי לעשות עוד הפעם אשר אני נוהג זה שנה בשנה ולכתוב דבר צעקותי על ספר ולשלחם אומנה ולבקש מאת מקורביכם שיקראו אותם בער"ה על הציון הק' שלכם ואתם תרחמוני ותשתדלו בתיקוני כי איש מסוכן אני כי אני רואה שאני נטבע בכל פעם יותר ויותר בהרע ואין לאל ידי לברוח מזה הרע הרחף אותי כי בעת התבדדות וביושב הדעת אני גומר בלבי ובפי להשליח את הרע ואח"כ כעבור איזה זמן וכאשר נתעורר בי התאוה והכעס אני משליך ממני הכל וכאלו לא קבלתי התורה כלל ואני עושה כל מה שלבי חפץ אשר לא יאומן כי יסופר וזה החלי:

אני אוכל בלי ישוב הדעת ואינני מברך „על נטילת ידיים“ בכוונת פירוש המלות וגם המוציא אני חוטף מאד בהזרקת התיבות מפי במהירות מחמת תאות אכילה, ואינני לומד על השלחן אף שאני יודע מעלת הלימוד על השלחן וגם ברהמ"ז אני מקלקל מאד וכל אכילתי היא בהתגברות תאות אכילה עד למאד עד שאני נכשל כמה פעמים בכל מיני איסורי

אכילה, אני בוטל מדברי תורה הרבה על כל מיני בטילה (הושמט כמה תיבות) הרבה ימים עוברים שאינני מתבודד בם כאשר צויתם שלא יעבור יום בלי התבודדות ובלי לימוד שלחן ערוך. ואני בעצמי זכיתי לכתוב ולהדפיס התעוררות על התבודדות באר היטב התיקון הגדול הכולל הכל וגם התעוררות על לימוד שלחן ערוך בכל יום ואעפ"כ עוברים עלי ימים הרבה שאינני מתבודד כלל ואף אם אני מתבודד לפעמים הוא בדרך ארעי וקרירות עד שאין יכולים לקרוא זאת בשם התבודדות ולא על התבודדות הזאת כיוון רבינו ז"ל ועל ידי התבודדות כזאת אי אפשר ליצא מהרע ולהכניע כל כך שטותים וקליפות אשר בראתי על ידי מעשי הרעים. רבי רבי רבי אינני יודע מה לעשות אני יודע כל עצותיכם ואני דובר מהם ומסביר אותם להרבה אנשים ואני בעצמי אין עושה אותם ואינני יודע איך לכבוש את יצרי כדי להתחיל לחיות כאשר צויתם עלי וכאשר אני רואה את חברי בני יגלי חיים בתמימות ובפשיטות אבל אותי רודף יצה"ר מגושם ומתועב מאד מאד כי כל ימי עוברים בהרהורים רעים ובהסתכלות מגונים ואני נופל בכל פעם יותר ויותר בכל מיני פגמי הברית אשר אי אפשר לפרש ע"י שליח כ"א בהתבודדות אני מפרש הדברים האלו וכל מה שאני עושה לעצמי גדרים וסייגים לעצור בעד הרוח עכ"ז בזמן מועט נתהפך מחשבתי ודעתי בי ואני רודף בעצמי את הרע אשר מאסתי בו מקודם וקצתי בחיי. איך אוכל להיות איש צבוע וליגש לפני התיבה או לדבר בפני קהל ועדה דיבורים הקדושים אם בתוך לבבי אני פגום מאד מאד וכך עוברים ימים ושנים ועדיין לא נושעתי אף כחוט השערה ובכל הספרים כתוב לאמר כי צריכין לעשות תשובת המשקל וגם בדברי קדשכם אמרתם אם האדם בא למקומות אשר נלכד בם מקודם ופונה ערפו ואינו עושה המעשים הרעים אשר עשה עד הנה הוא מתקן בזה כל פגמיו אבל אהה אוי לי וי לי כי בהשגחה מסבבים גם כן עמי בכל פעם שאתנסה בכל המקומות אשר נכשלתי בהם, אבל דעתי קלה מאד ואף שברגע הקודמת צעקתי ובכיתי ודימיתי בנפשי שאל אעשה עוד כזה, ואח"כ אני עושה ממש הדברים הרעים האלו וההסתכלות ההוא ואימתי אפסיק מלעשות הרע אם כעבור כוחי או אחר מותי ואתם הרחמן האמיתי רחם עלי, אם רחמתם עלי כאשר עדיין לא ידעתי בין ימיני לשמאלי מכ"ש עתה שאני זוכה לקיים עצותיכם הקדושות ואף שאני מקיים בקטנות גדול מאד אבל כוחכם גדול עד למאד ואני מבקש אתכם שתטיבו עמי שאתהפך מרע לטוב ואזכה למשול ברוחי מעתה ואחי' חיים טובים כסדר הנאה

והיפה לקדש שם ה' ושם הצדיק בפני רבים אנשיו, גם אני מתודה לפניכם רבינו הקדוש והטהור כי אני משוקע בתאות ממון מאד מאד כי כל ימי אני נופל יותר ויותר לחובות וכל מיני ערמימיות במשא ימתן (הושמט כמה תיבות) אשר אני עושה לעצמי הרבה פעמים היתרים לעצמי ואני עובר ממש על עבירות כאלו שאין עליהם שום תיקון כי על עבירות שבין אדם לחבירו אין שום תיקון עד שיחזיר הגניבה לבעליו וזה אי אפשר כי דחקות הפרנסה עומדת תמיד על האדם ובפרט להמשוקע בתאות ממון ואני נופל בכל פעם ופעם יותר ויותר לחובות ולגניבות ממש אני מתודה לפניכם בפשיטות כי אני (הושמט כמה תיבות) בלי שום חכמות וכלי שום עניוות כלל בלי שום פירושים כאילו כ"א ממש ממש ומה יהי ממני האם על זה נתקרבתי לאורכם ונקרא שמכם עלי והייתי עשר פעמים על ר"ה באומן על ציונכם הק' אשר עושה תיקונים נפלאים בעולמות העליונים והתחתונים ובאמת אני מרגיש בעצמי כי גם לי נוגעים התיקונים הגדולים ההם מן הדיבורים ההם אשר אני כותב בזה על הספר ומבקש את חברי שיאמרו אותם על הציון הק' מזה בעצמו אני רואה את תיקונים הגדולים אשר נעשו עמי אשר אני מרגיש כל כך את כאבם העצום ואינני בוש מלצעוק אותם בפני קהל ועדה ובאמת רציתי כבר לפרסם בפני חברי בפה ורשה את אשר נעשה עמי אבל עצרתי בעדי ולא עשיתי אבל על ציונכם הק' אני מוכרח לשלוח ולפרש את כל מה שנעשה עמי ואם תתקנני כאשר אתם יכולים, רבי רבי מר וצר לי מאד חושך וערפל ומה אעשה ומי ישוב בעדי הלא על זה נבראתי שאשיב בעצמי ואתגבר על כוחות הרעות ואסבול צער מכבישת התענוג של היצר וכל הצדיקים היראים עברו מעבר זה כי גם אותם עינה היצה"ר ורצה ליתן להם התענוג החושך והמר הזה אבל הם זכו להתגבר ולעביר עינם ולבם מחזיא דהאי עלמא ודבקו א"ע בהשם יתברך וזכו למה שזכו אשרי להם אבל אני אוי לי אני רוצה להיות חסיד עם כל התאות ומי חייב בעדי הלא על מי תלונתי כ"א על נפשי, אבל על זה בעצמו אני צועק ובא לפני קדושתכם שתעשו עמי דבר כזה שגם אני אשיג כח לעשות כמו כל הצדיקים ההם אשר מעולם כי אתם הודעתם בהתורה ג'ו ח"א כי כל מיני עברות נעשו על ידי שלשה בחינות אלו או אם האדם שוכח בהשי"ת ובתורתו הק' זה שוגג או אם הוא נחלש בכוחו דקדושה ואף שהוא זוכר מה שהוא צריך לעשות אבל אין לאל ידו להתגבר על הרע וזה מזיד שנאמר בהתורה, או אם האדם נופל מאמונתו וכופר בקדושת המצות וזה פשע הנאמר בהתורה מובן ממילא כי על כל השלושה בחינות

האלו בחטא עון ופשע וכאשר הכל מתודים חטאתי עויתי פשעתי לפניך הרע בעיניך עשיתי לכן כאשר אנו ידעים ומאמינים כי הכל ביד הצדיק האמת ומטה אלקים בידכם לכן אני מבקש מלפניכם שתתנו לי כח דקדושה שאזכה מעתה לחיות חיים טובים בקדושה ובטהרה לבלות ימי על התורה ועבודה ואני אפרש לפניכם באר היטב שאני רוצה מעתה להתפלל בכוונה לכוון היטב פירוש המלות וקודם השינה לחשוב היטב מה שעשיתי כל היום ואיך עבר עלי היום ואפרש הכל באר היטב בפה מלא בפירוש ואקרא ק"ש שעל המטה בכוונה גדולה ולא כאשר עשיתי עד הנה כאשר החבלי שינה התחילו ליפול על עיני השלכתי הכל מנגד והלכתי לישן בלי קריאת שמע והפסוקים, ואזכה להכין לי מים סמוכים למטתי ואזכה להתגבר על השינה ולהתעורר בכל לילה בחצות ממש ולעסוק עכ"פ מעט בעבודת השם כדי לשוב ולבנות חרבותי אשר החרבתי ואשר שרפתי דברים קדושים הרבה מה שאין אני מרגיש כלל אבל השכינה הק' מקוננת עלי קלני מראשי קלני מזרועי היינו מה שפגמתי בראשי בחשבי מחשבות טמאות והרהורים רעים וכל מה שפגמתי בכל מיני חושי אשר בראשי בדיבור ובשמיעה ובחוטמי וכל מה שפגמתי בידי בגניבות ובגזילות ובמשמושים של איסור כי כאשר אני מסתכל על עצמי אני רואה שכל פרנסתי תמיד משתלשלת ע"י איסור ולא ע"י היתר וכמעט כל השפע שלי נפגמה ויורדת דרך הסט"א ואין מי שיאמין עלי כזה, אבל אני בעצמי יודע ומבין היטב מה שנעשה עמי ומה שאני עושה ומה אעשה, אני מוסר מדעה לפניכם לפני שורש נפשות ישראל צדיק מוטל ביראת אלקים כי אני רוצה לעבוד את השי"ת מעתה ועד עולם ולכבוש את היצר ולהיות מקורב אל רז"ל באמת, אח"כ כשאקום אחר השינה אתגבר לבלי לדבר עם שום אדם כ"א לילך למקוה בזריזות גדול ולהתפלל בכוונה גדולה ואתגבר שאל יבואו עלי שום פניות וגאות ואגמור התפלה בכוונה פירוש המלות ואזכה אח"כ ללמוד אחר התפלה ספרכם הק' בפני קהל ועדה וגם ללמוד שע' הגדולים ולגמור אותם כמה פעמים ולאמר תהלים ותקון הכללי בכל יום ולאמר הרבה לקוטי תפלות בכל יום ולהתבחד בכל יום במקום קבוע בדבורי תחינה ובצעקות ובבכי רבה ובכיסופין גדולים להשי"ת ולתורתיו הק' ואלמוד בכל יום הדף יומי של גמרא וגם משניות וזוהר ומדרש עד שאגמור את כל הספרים הקדושים הרבה פעמים ואדבר עם חברי ביראת שמים ואקבל הנקודה הק' בשלושה בחינות ביני לבין קוני וביני לבין רבי וביני לבין חברי ואזכה לאכול בישוב הדעת ובלימוד על השולחן בכוונה גדולה ואזכה

לעשות מו"מ בקדושה וסהרה בלי שום ערמומיות ועושק וגניבה וגזילה ח"ו ואזכה ליתן צדקה הרבה ואתחיל לפי בחינתי ליתן 3% מהרווח עדי שאזכה ליתן מעשר מכל, ואזכה לשמור את הזמן ולקדשו ולכלי לבטלו על שום דבר מותרות כ"א על הכרח ואזכה לחיות חיים טובים וארוכים ואזכה לחיות שבעים שנה ויותר ואגדל את כל בני ובנותי על התורה ועל העבודה ולכל טוב יחד עם אשתי ותרחמו עלי בזה שאנהיג את כל ב"ב על דרך התורה כי הם מתחילים לסור מדרך התורה ואני יודע כי אני חייב בזה ברוחני וגשמי ואני רוצה לשוב וגם להשיב אותי על דרך הנכונה וזה שמם ושם אשתי חי' ריזל בת בלומא הענדיל שתושע לרפואה שלימה ולילך בדרך התורה, בני נחמן עם זוגתו דבורה בת פרומיט לרפואה שלימה ולילך בדרך התורה ובתי שרה להשיאה עם ירא שמים עם מקורב אל הצדיק האמת ולראות ממנה בנים טובים חיים וקיימים עוסקים בתורה ובמדות, בני נתן בני דוד בני ישראל בתי פערל-טישל בתי בת שבע בני מאיר בני יוסף צבי בתי פיגא לגדלם לכל טוב. רבי אני רוצה לזכות לבוא לא"י במהרה ואני מאסף ממוץ על זה, יה"ר מלפני אבינו שבשמים שאזכה להמשיך עלי כל התיקונים הנצרכים לי ואזכה לבוא במהרה לבוא על ציון הק' לאומן על ר"ה יחד עם כל ישראל בהרחבה ולפרסם שם הצדיק בכל העולם ונזכה בר"ה הק' אף במדינת פולין להמשיך כל תיקוני ר"ה של ר"זל ולקרב נפשות רבות אל אור האמת ואזכה להדפיס ספרי רבינו ז"ל בעולם ולשמור א"ע מכעס ועצבות ואין לי פנאי עתה לדבר יותר ואזכה לגמור הכל ע"י התבודדות בער"ה בהתקשרות לרז"ל. אמן ואמן.

נאום תלמידכם יצחק בן אסתר בריינדל

תפלת בנך יצחק מארץ מרחק מאדמת טמא אל כבוד קדושת השראת השכינה ועולם לא וזה שכינה מכותל המערבי, בעדי ובעד כל ישראל חברי שלום תישא מאתנו בבילבול הדעת.

אני דובר אליך דברי הפגומים, אבל אתה מבין על פנמיות לבנו איך הוא נקרע ונשחת מפחד יושב תהלות, אתה תקבל תפלתי הקצרה ותעשיה כתר לראשך ה' צבאות יושב הכרובים אנא הבט ממקומך אל שפלות מצבנו איך משקים אותנו בכוס התרעלה כדי לבלבל דעתנו ושכלנו ואנו מוכרחים לקבל בידינו הכוס המר ולשתות אנחנו ובנינו ואנו יודעים כי מות בסיר ורע ומר הוי ואבוי, אתה מבין ומביט ומקשיב

לדברי רבש"ע בורא ומנהיג העולם אתה ידעת מה שעבר על כלליות נפשות ישראל ומה שעבר עלי ומה שעובר ויעבור עלי מה אעשה, רבש"ע צה לקרבינו אליך ולגאול נפשי ונפשי בני ויוצאי חלצי משאול תחתי. רבש"ע כמעט שכנה דומה נפשי ונפלת לכ'ת'ר'א דסאבותא כ'פירות ת'אות ר'שעות. רבש"ע אתה יודע איך פגמתי בכ'פירות ות'אות ור'שעות אתה דן אותי לכף זכות תמיד אתה יכול להוציאני מהם לאור גדול. אתה הראית לדעת כי אתה יכול להוציא את עמך בני ישראל מעולם ועד עולם גם עלי הראית לדעת כחך הגדול והראתני אור של קדושת צדיק האמיתי אשר לא הי' שום דרך הטבע להביאני עד כה. חמלת עלי כאשר חמלת על עמך ישראל בארץ מצרים גם עתה חסוך ואמתך אל יעזבוני נצח סלה ועד עליך אני משליך יהבי הצדיק האמת הוכיחני לדעת כי הכל מאתך אני מפיל תחינתי ודברי ודמעותי וצעקותי על ידי שליח אל הר קדשך אנה שמע תפילתי וקבל צעקתי הבן הגיגי אספר לפניך מקצת בקשתי ושאלתי יבוא המלך וקדושת הצדיק והתורה והמצוות לתוך לבי באמת אל המקום אשר הכינתי לך זה זמן כביר מעת בריאת העולם ומיום מתן תורתנו ומיום לידתי ומיום התקרבותי אל הצדיק האמת ועתה זרים ירשו מקומך וגרשו ממני כל מחשבה ומעשה טובה ואני טרוד כל היום וכל הלילה להשיג הכרחיותי לתאות ואין אני יכול לפטור מהם לכך עוברים ימי ושנותי, וזהו אני מבקש ממך יוצרי ובוראי אני השל... חפשי, למען כבודך הקדוש ושיתגדל ויתקדש שמך עלינו תמיד.

זכני שאזכה לקיים עצת רבינו הק' להתבודד בכל יום תמיד שעה שלימה זכני אבי ללמוד ש"ע בכל יום ללמוד תורתך בכתב ובעל פה תמיד. זכני לשמוח תמיד ולהלל ולשבח לשמך תמיד, זכני ליסע לארץ הקדושה, זכני ליתן צדקה הרבה עד אשר אוכה ליתן חומש ממווני. זכני ללמד לבני תורתך הקדושה ויהו דברי ודבריך מקובלים ואהובים להם באמת למען ילכו בהם תמיד. זכני לגדלם לכל טוב זכני לדירה נאה למען אוכל לעבוד אותך כאשר עם לבי אתה הושעתני והוצאתני מנדודים אשר נדדתי זה כמה עתה רחם עלי והושעני שאוכה לדור בין היהודים למען יוכלו בני לילך בלי פחד לחדר ללמוד תורה, רחם עלי הצל הצל הוצאתני מטרדות, זכני להוציא פנימיות מחשבתי לטובה. רבש"ע רחם על עניי עמך ובפרט להמשתוקקים לילך בדרכיך בין על היודעים מהצדיק אמת בין על אשר אינם יודעים מה אתה דורש מהם רחם עליהם ברחמנות אמיתי למען יתגדל ויתקדש שמך עליהם תמיד.

רבש"ע אני רואה מעט שפלותי וגריעותי והבע"ד רוצה להפילני ליאוש, והצדיק צעק בקול גדול גיוואלד זייט איך ניט מייאש רבש"ע רחם רחם הצל הצל הצלנו מן השאול תחתיות מה שפערה עלי פיה לבלי חוק לבלעני ואני נופל ויורד זה כמה במאד גם בשוגג גם באונס גם ברצון, רבש"ע אין פגום כמוני אין רחוק כמוני חידוש כמוני (לרוע) עוד לא ה' בעולם לידע רבותו ולמרד בו אוי ואבוי גיוואלד העלף טאטי ראטעווע מיך איך דערטרניק מיך אליין אין טיא מיט דיין פאטליך רחמנות אין ראטיווע מיך ארויס מיט האלטין היינט שמן ווייטער וויא טובל ושרץ בידו אין וויא אחטא ואשוב נאהר דיא גאט מיט דיא חסדים וואס דער צדיק האמת הט מגלה גיווען קאנין מיר אפילו אויך האבין אתיקון. רחם על בני נחמן והוציאהו מהרה משמאול תחתיות אשר נפל בו וכפשע בינו לבין המות אנא רחם עליו מהרה כי בסכנה גדולה הוא. רחם על יצחק בן אסתר בריינדל חי' רייזל בת בלימה הענדיל. נחמן בנם נתן דוד ישראל מאיר בתו שרה פערל־טישל בת־שבע להושיעם בכל טוב בכלליות עמך בית ישראל אמן ואמן.

יתגדל ויתקדש שמייה רבה בעלמא די ברא כרעותי וימליך מלכותי ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה בחייכון וביומכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלה ובזמן קריב ואמרו אמן יהא שמייה רבה מברך לעלם ולעלמי עלמייא יתברך. —

בעוה"ת, ורשה, תרצ"ב.

כבוד אנ"ש היקרים די בכאו"א ה' עליהם יחי'.

שמעונו אחינו, וישמע אליכם אלקים!

אזוי וויא עס איז איטליכין גיט בעקאנט די לאגע פין אינזרע ברידער אין רוסלאנד וואס עס איז גאר קיין גלייכין ניט דא צו זייער צרה ר"ל בפרט צו דעם מצב וואס אנ"ש געפינען זיך אין אובערהויפט דיא אנשי־מעמד וועלכע האבין מיט מסירות נפש זיך אוועק גיגעבין אין גאנצין כל ימיהם עוסק צו זיין אין תורה ותפלה אין אינזער קלויז אין אומאן. אין איף דעם ציון הק' וויל זיי האבין געוואלט מקיים זיין דעם תיקון וואס די גמרא הק' ברענגט, והושיבו ישיבה על קברו, אויך צו מקיים זיין די צוואה פין רבינו ז"ל אז מען זאל עוסק זיין בתורה ותפילה על ציונו הק' כדי ממשיך זיין קדושת נשמתו ודעתו לכל העולם כולו. אין די הסתרה האט גובר גיווען בער"ה אז זיי זענען אבגעשניטען

געווארין פין די גאנצער וועלט און זיי זענען געבליבן אין אזא מצב־
 דחקות ר"ל וואס ס'איז גאר ניט מעגליך צו שרייבן, אלזוי ברויך יעדער
 יוד, ובפרט אנ"ש פערשטעהן אז דער עיקר צדקה איז למקורבי רז"ל.
 איז אז עס זאל יעדער מאנ"ש צאהלין כסדר מידי שבוע בשבוע חוק
 ולא יעבור כמה שיוכל עבור אנשי מעמד דאומאן אין דער מיט האט
 יעדער אַ חלק אין דעם תיקון עולם וואס עס ווערט געטיען דורך זייער
 עבודה. אלע טאג אויפן ציוה"ק אזוי ווי יחידן האבין שטענדיג געשיקט
 אנשי מעמד עוסק זיין בשבילם אין תיקוני ביהמ"ק. ובפרט על ימים
 טובים הבע"ל דארף מען זעהן צו שיקען געלד אויף צרכי־החג, לחזקם
 ולסייעם בסיוע שיש בה ממש, ובזכות זה נרשע בכל טוב ויאיר עלינו
 ועל כל ישראל אורו הק' בשלימות ויגאלנו השי"ת בזכות זה בגאולת
 הגוף והנפש, ונזכה לכתובה וחתומה טובה אמן.

המדבר בשם כל אנשי־מעמד באומין.

הגובר: יצחק ברייטער

תפלה על תיקוני ראש השנה

כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלוקינו, אד' שפתי תפתח
 ופי יגיד תהלתך, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך,
 ה' צורי וגואלי. הריני מקשר עצמי לכל הצדיקים האמתיים
 ולהצדיק האמתי נחל נובע מקור חכמה רבינו נחמן בן פיגא
 הריני נותן צדקה סך לעילוי נשמתו, רבש"ע אבי
 גואלי יוצרי ובוראי נותן התורה אלקי אברהם אלקי יצחק
 ואלקי יעקב אלקי אבותינו אלקי כל הצדיקים ואלקי כל
 ישראל העוסק בתיקוננו, תמיד שמע קולנו ה. אלקינו חוס
 ורחם עלינו. וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו אבינו מלכנו
 פתח שערי שמים לתפלתנו אבינו מלכנו קרע רוע גזר דיננו.
 לדור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש. ובכן יתקדש
 שמך ה' אלוקינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת
 וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים ויעשו כולם
 אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם כמו שידענו ה' אלקינו
 שהשלטון לפניך עוז בידך וגבורה בימינך ושמך נורא על מה
 שבראת, ובכן תן כבוד ה' לעמך, תהלה ליראיך ותקוה טובה
 לדורשיך ופתחון פה למיחלים לך, שמחה לארצך וששון לעירך
 וצמיחת קרן לדוד עבדך ועריכת נר לבן ישי משיחך במהרה
 בימינו. ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים
 ברנה יגילו ועולתה תקפץ פיה וכל הרשעה כולה כעשן תכלה
 כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ ותמלוך אתה ה' אלקינו
 לבדך על כל מעשיך בהר ציון משכן כבודך וכירושלים עיר
 קדשך ככתוב בדברי קדשך, ימלוך ה' לעולם אלוקיך ציון
 לדור ודור הללויה. קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדיך
 ככתוב ויגבה ה' צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה.
 אלקינו ואלקי אבותינו מלוך על כל העולם כולו בכבודך

והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוונך על כל יושבי תבל ארצך וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך ומלכותך בכל משלה. אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה' אף לא פעלו עולה בדרכיו הלכו אחלי יכוננו דרכי לשמור חוקיך כמה יזכה נער את ארחו לשמור כדברך בדרך עדותיך ששתי כעל כל הון בפקודיך אשיחה ואכיטה אורחותיך דרכי ספרתי ותענני למדני חקיך דרך פקודיך הבינני ואשיחה בנפלאותיך דרך שקר הסר ממני ותורתך הנני דרך אמונה בחרתי משפטיך שויתי דרך מצותיך ארוץ כי תרחיב לבי. הורני ה' דרך חקיך ואצרנה עקב הדריכנו בנתיב מצותיך כי בו חפצתי העבר עיני מראות שוא בדרכיך חייני חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך פעמי הכן באמרתך ואל תשלט בי כל און הורנו ה' דרכך אהלך באמתך יחד לכבי ליראה את שמך דרכיך ה' הודיענו, אורחותיך למדני ואני בתומי אלך, פדני וחנני תודיעני אורח חיים שובע שמחות את פניך נעימת בימינך נצח כי שמרתי דרכי ה' ולא רשעתי מאלוקי האל המאורני חיל ויתן תמים דרכי, ידרך ענוים במשפט וילמד ענוים דרכו כל ארחות ה' חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדותיו מי זה האיש ירא ה' יורנו בדרך יבחר. רגלי עמדה במישור במקהלים אברך ה', הורני ה' דרכך ונחני באורח מישור למען שוררי זוכח תודה יכבדני ושם דרך אראנו בישע אלקים, כי הצלת נפשי ממות הלא רגלי מדחי להתהלך לפני אלקים באור החיים.

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי. רבש"ע אתה ידעת את כל המפעל וגם כל היצור לא נכחד ממך. אתה ידעת כוונתך בכריאת עולמך, אתה ידעת את כל הגזרות אשר נגזרו על עמך בית ישראל ואת כל ההסתרות ושמדות ענוים קשים ומרים דאכונן נפש וכליון עינים אשר נגזר על

נפשות בית ישראל ביום אשר נחרב בית מקדשך ומלטלנו
 מלטלה גבר להגלות הארוך המר הזה חושך דומה ללילה עד
 אשר ירדנו פלאים אין עוזר לנו זה קרוב לתשעה עשר מאות
 שנה אשר צרת כל יום מרובה מחברו ואם זכרתי ונכהלתי
 פלצות בעתני את כל אשר עבר על כלל ישראל בזמן הארוך
 החשוך הזה את כל אשר עבר על כל הצדיקים והחסידים תנאים
 ואמוראים גאונים וחסידים וכמה פעמים אשר קדשו את
 שמך הגדול הגבור והנורא במסירת נפשם ובשפוך דמם וירצה
 כמים הנגרים אוי לי וי לי ואם השכינה מיללת על דמן של
 רשעים שנשפך, ק"ו על דמן של צדיקים כאלו, עד אשר עברו
 עלינו כל הקללות שבתורת כהנים ומשנה תורה בכל פרטיהם
 ודקדוקיהם ויותר ויותר ונתקיים בנו ואמר הדור האחרון
 בניכם אשר יקומו מאחריכם על מה עשה ה' ככה לארץ
 הזאת מה חרי אף הגדול הזה וראו את מכות הארץ ההיא
 ואת תחלואיה אשר חלה ה' בה וישליכם אל ארץ אחרת כיום
 הזה עד אשר נצרפנו כצרף כסף ודייקא בגלות הזה זכינו
 לברר כל דיני התורה והמצוה בנגלה ובנסתר וזכינו להמשניות
 והגמרא הקדושה ובררנו כל המציות וכל רצונך כשלחן ערוך
 עד אשר הצדיקים הכינו כלים למשיח צדקנו הן בלכות ישראל
 והן בחיבור ספרי קודש נוראים ונפלאים עד אשר לא היתה
 כזאת מימות עולם וכמו שכתבת עלינו בתורתך הקדושה או
 אז יכנע לבכם הערל ואז ירצו את עונם עד אשר זכינו כי בא
 התגלות האר"י הקדוש והתחיל לגלות מסתורין של ספר
 הזוהר הק' אשר בו יפקון מן גלותא והאיר פני תבל וגלה
 רצונך ואורך לכל בית ישראל כוונת כל מצוה ודרכך הקודש
 בבריאת עולמך ואחריו החזיק אור חדש אור שבעת הימים
 של הבעש"ט הקדוש אשר עליו נאמר עיר גבורים עלה חכם
 ויורד עוז מכטחה כי הוריד אורות גדולים אשר נצפנו ליחיד
 סגולה ובארם לכל דורשי ה' ומבקשי תורה וכימיו ואחריו

בימי תלמידיו נבקעו מעינות החכמה וארוכות התבונה נפתחו
 ונפתח שער התשובה לכל דופקי בתשובה, אבל בעוה"ר זה
 לעומת זה עשה אלקים והתגרה הכע"ד ובקנאתו עלה והסטיין
 והביא מחלוקת המתנגדים בעולם ויחצו העם לשתי כתות
 מתחסדים ומתנגדים וגם בין חסידים קלקל בדרכים דקים
 ורוחניים בהעמידו מפורסמים של שקר בעולם, גם בין
 החסידות הביא דרכים של הכל ומרמה והכל כדי לקלקל
 התיקוני עולם עד אשר רחם ה' על עמו ובדרך סתר וסוד
 בלי פרסום שלח הצדיק האמתי ומשיח ה' ראש ושורש נפשות
 ישראל ראש בני ישראל נחל נובע מקור חכמה רכנו נחמן בן
 שמחה ותלמידו רבי נתן בן נפתלי הירץ ז"ל להאיר פני תבל
 להוציא ממסגר אסיר מבית כלא יושבי חושך לאמר לאסורים
 צאו ולאשר בחושך הגלו ועשה מה שעשה ותיקן מה שתיקן
 בדרך נפלא ונורא אשר אי אפשר למפרט בשפתא ופנה דרך
 התשובה לכל נפשות בית ישראל עד עת קץ ואין פגום
 ונשחת בעולם אשר לא ימצא חן ומקום ותקוה אור ודעת
 אמת ואמונה אצל הצדיק הזה הן אמת שהכע"ד הערים
 בתחבולותיו הרבים להרחיק ממנו בני העולם, אבל כח
 הצדיק האמת הזה הוא עד אין סוף, כי הוא באמת הצדיק
 יסוד העולם יסוד הפשוט שממנו נשתלשלו כל הארבע יסודות
 והוא שורש נפשות ישראל ואצלו הלימוד של בקי ברצוא בקי
 בשוב בשלימות ואצלו נמצאים כל האורות אשר נתגלו מאז
 ברא אלקים אדם על הארץ ומלפניו ומלאחריו מה שעתידי
 להתגלות ע"י משיח צדקנו לכן מודים אנחנו לפניך ה' אלקינו
 ואלקי אבותינו שקרבתנו אל הצדיק האמת הקדוש הזה
 ברוך ה' אשר לא השבית לנו גואל אמת מציל ופודה נפשנו
 מני שחת מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית מלאה
 הארץ קנייך.

ובכן כשם שגזרת שהצדיק הזה לא יגמור בחיים חיותו

תיקון העולם כי זאת מנסתרות נפלאותיך אשר אתה נוהג
בהסדך כל דור ואתה רוצה לקרב כל נפשות ישראל בצמצומים
נפלאים, לכן הכין הצדיק הזה כל התיקונים למשיח בתורותיו
הק' ובשיחותיו הק' ובסיפורי מעשיותיו ועל כולם צוה לכל
נפשות בית ישראל שכל מי שרוצה לזכות לתיקון הכללי הוא
תיקון הברית, יבוא על קברו הק' ויאמר שם העשרה קאפיטל
תהלים אשר נקבו בשמות בספריו הק' וגם גלה לעם סגולה
מקרוכיו הק' אשר הוא ז"ל ישאר ביניהם ובכל עובדא טבא
ובכל לימוד ספריו הק' יפרוש אור כנפיו עליהם ויודיעם
עצות נכונות, עצות עמוקות מני חושך להוציא אור מצלמות
ולעלות מכל מיני ירידה אשר הבע"ד יורידם בכל פעם כדי
לנסות אותם אם ישנם אוהבים את ה' אלקיהם בכל לבבם
ובכל נפשם ואם חזקים הם בהדעת האמת אשר הורישם
הוא ז"ל שאין יאוש בעולם כלל וכי על היסוד הזה עומד
כל העולם כולו וצעק בקולו הקדוש בקול גדול ולא יסף כקול
שדי בדברו קול ה' חוצב להבות אש קול ה' יחיל מדבר
ויחשוף יערות גיוואלד זייט אייך ניט מייאש קיין יאוש איז
גאהר ניט פעררהאנדן כ"א ממקום שנפל יצעוק בכל יום אליו
ית' בקול פשוט בדיבורים פשוטים כאשר ידבר איש אל
רעהו במדינתנו בלשון אשכנזי פרש כל שיחתו וישמע ה'
שועתו ויקבל צעקתו ויושע כודאי וגם ע"י הצעקה והדיבור
של התכודדות יתהפכו כל הצירופים רעים אשר נתהפכו
בכל יום ע"י העוונות חטאים ופשעים לאורות גדולות, כי
לעולם חסדו ית'. ובכן ניתן רשות להשטן להחשיך אור ברישא
והעמיד מחלוקות והתנגדויות גדולות מאד על הצדיק הזה
עד אשר בכל ערי פולין נשכח כל הטוב והחסד אשר גלה
הוא ז"ל ולא ידעו את יוסף וישכחוהו ואב לבנים לא ספר
ממנו ז"ל ולא הלכו בדרכיו ובמסתרים תבכה השכינה מפני
גוה ויחמול ה' על עמו ואת נחלתו לא עזב ובדרך נס נפלא

קרא לאנשי פולין להתקרב אל דרכיו ללמוד ספריו ויודיעם את הוד שמו וילהב את נשמתם גם ליסע על ציונו הק' ואת לא האמינו ראתה נפשם ויאיר עיניהם ותתענג כדשן נפשם וחיותם באור תראה. רבש"ע איך אקח כח ודיבורים להודות לך על גודל הטוב והשעשועין ונחת רוח אשר גרמנו לך ע"י נסיעותינו הקדושות עד אשר נתפשטו ספריו הק' ושמו הק' בכל קצוי ארץ ונודה לה' ונהללו בפינו. אמרנו וענינו אין קדוש כה', אך זה היום שקוינוהו מצאנוהו ראינוהו ונאמר אך זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו מן האדמה אשר אררה ה' מחטא אדם הראשון ומכל חטאות האדם אשר על פני האדמה, אבל אהה על נפשנו אנושה מכותינו כי עלה מות בחלוננו ונהפוך הוא כי שלטה הסתרה הגדולה ותתפרץ מלחמה גדולה בגשמיות ורוחניות ויתפוצצו הררי עד שחו גבעות עולם ונפלה עטרת ראשנו אשר אמרנו בצלו נחי' בגוים ואותנו נהג חושך ולא אור, דרכי ציון אבלות מבלי באי מועד לא השיב ידו מבלע נצב ה' כצר ויהרג כל מחמדי עין כי הרבה מהמקורבים להצדיק האמת מתו מיתה משונה מיתה אכזרית בעוה"ר ויפגע ה' כם עון כולנו ועלו לריח ניחוח לה' לכפר העון ולהתם החטאת אוי מה הי' לנו אוי לנו על שברנו גיוואלד וואס וועט זיין מיט אונז? אז דיע אמתע מקורבים זינען נסתלק גיווארין בעוה"ר ואין איש שם על לב גודל הצרה הזאת, צרה כפולה ומכופלת עלינו, כי גם קברו של הצדיק נסתלק מאתנו, כי גבול שם בינו לבינינו וגדלה הסכנה ולא נוכל לעבור, איין אלע נפשות ישראל גייען אויס פין צער הרוחני ואין מרחם. המאם מאסת את ירושלים אם בציון געלה נפשך מדוע הכיתנו ואין לנו מרפא. קוה לשלום ואין טוב לעת מרפא והנה בעתה וואס טיט מען רבש"ע אבינו אב הרחמן, וואס ווילסטי דער מיט אויספיעהרן דיינע אללע גורות זענען דאך שטענדיג נאהר עצות טובות

ניט חלילה נקמות כמ"ש, אל נקמות ה' אל נקמות הופיע.
דארך דער נקמה שיינסטי אוף איין נייען אור.

רבש"ע הודיענו במה נזכה לאור החדש הזה אשר אתה
רוצה להאיר עלינו. גיוואלד וואס טיט מען, ויא נעמט מען
דעת אין כח גשמי ורוחני צי שרייען אין בעהטון על גודל
הצרה הזאת, אין אויס שמוסען בפרטיות וואס אוף יעדען
גייט איבער גיוואלד דו וויסט אללעס אנער דיא ווילסט
דאך מיר זאלען אללס אויס שרייען כפינו ובלכבינו. וכמו"ש
צעק לבם אל ה' וישמע אלוקים את נאקתם ויזכור להם את
בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב וידע אלהים. רבש"ע
דיא ווייסט אינזער הארץ וויא פערנאמען מיט בליט עס איז
מיר האבין זיך ניט צי וועמען צי קעהרין אין צי ווינדען.
דאס שטיקעלע התקרבות להצדיק דרוך אזוי פיעל מניעות
אין מחלוקת האסטי אויך צי גענימען. ואם טיט מען לא
נתן דמי לך, מיר וועלען דיר ניט שווייגען מיט תפלה כל זמן
אז דער דעת אין כח וועט זיין אין אינו אין דער אור הצדיק
וועט אין אינו טליען וועלען מיר ברימען וויא דיע לייבען
זאלטס אב געבין דעם אור הצדיק האמת, כי לא דבר ה'
למחות שם ישראל חלילה ואין זו דרכך לכוא בטרוניא עס
בריותיך וכמו"ש ואני קפצתי מעט והם עזרו לרעה.

רבש"ע שבר תשבר גבולותיהם ומחיצותיהם כמו"ש ה'
הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים תכלה ותמגר ותכניע
ותשפיל את כל הממלכות המונעים מלכוא על קבר הצדיק
הקדוש הזה בכוונה להזיק או שלא בכוונה ותעשה דרך
כבושה לעבור גאולים, אתה פוררת בעזך ים שכרת ראשי
תנינים, על המים תעוז ירך, תרום ימינך הלא היא המחצבת
רהב. רבש"ע גיב אינו אב אינזער ר"ה הקדוש מיר ווילען
פאהרען צום צדיק אמת וואס וועט דאס דיר שאטין. האסטי
דען ניט דער פין דעם גרעסטען נחת רוח מיר זענען בלינד

אין שטים מכף רגל ועד ראש ואין בנו מתום. מיר ווייסען גהר ניט וואס צי רעדען אט דייע רגע טראכטען מיר גיטעס אין עם איז אינץ מתנוצץ עפיים ליכט אין ארגע ארים. אתה גולל אור מפני חושך ותכם עלינו בצלמות. זכור ה' מה הי' ומה יהי' לנו. גידענק גאט אז וועסט צי אינו קיין שוין פרעטענציע ניט קאנן האבין אן דעם אור הצדיק קאן מען קיין יוד ניט זיין וואס פאר אדין וחשבון וועסטי צי אונז האבין החור לנו אבידתנו ונעבדך. רבש"ע אויב אויף אמת אז הותרנו לנו כמעט שריד היא עבודת ההתבודדות שהיא מקדש מעט לחיותינו כהיום הזה. גם על העבודה הקדושה פרש הסתרתו הבע"ד והרחיק ממנה את כל העולם וגם רוב אנ"ש, אבל הצדיק ממרום קדשו השגיח עלינו ורמו לנו מרחוק ומקרוב שנתחזק בזה, כי זה השער לה' צדיקים יבואו בו ופותח שער לדופקי בתשובה. לכן אנחנו מודים לך על אשר אהבת עולם אהבתנו, חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו ותלמדנו דרך התשובה ותבטיחנו יוצרינו בעבודה הזאת העקרית בה נעלה ונושע ובודאי נזכה לראות פניך ולא נעול בכיסופא קמך. לכן רבון העולמים ואדון כל הנשמות ראה נא בענינו זריבה ריבנו ולחוס את לוחמנו ודן את דיננו ותן לנו דעת ושכל איך לרצותך ואיך נעורר את לבנו לצעוק מרה על מכותינו, כי עבדיך מוכים כל היום וכל הלילה מהמת המציק לנו בכל צעד ובכל מחשבה דיבור ומעשה מבלבלני בזוהמת טינוף עניניו הן בגאות הן בעצבות ויאוש, הן ברפיון אמונה ובכפירות והרהורים, עד אשר אין הפה יכול לדבר והלב לחשוב.

רחמן אמתי רחם עלינו, פקח עיניך וראה כי אפס עצור ועזוב בנו, אין בנו כח לעמוד נגד שונאנו, מהר להושיענו כי באו בנים עד משכר וכח אין ללידה ואין בנו מעשים טובים כ"א רעים וחטאים, צדקה עשה עמנו למען שמך ולמען דעת

כל עמי הארץ כי שם הצדיק האמת נקרא עלינו ודבר ה' בפיו אמת ויציב כי ה' אתנו ועמנו ואצלנו ושומע בקולנו ומכל צרה יצילנו ולכל מיני תיקונים יביאנו.

רבש"ע כתוב תו חיים עלינו שיכנסו דברינו לפניך לרצון ותכנום עמנו יותר מה שהתפללנו לפניך כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי, אל תבוז לשכל מילי, כי שלוח אנכי מעצה עמוקה של אותו הצדיק אשר הקמת עלינו להחזיר את כל ישראל אליך בתשובה שלימה.

רבש"ע הושיענו שנוכל בהתבודדותינו להתפלל אליך ולפרש שיחתינו לפניך שתקרבינו אל הצדיק האמת ושתביאנו לאומן על ר"ה הק' הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה והי' אם שמוע תשמע בקולנו אשר זהו הוא הקול הערב לך מכבר ומכיר אתה בקול זה בנך רבינו נחמן בן פיגא אשר צעק אליך תמיד על צרת ישראל וקודשא בריך הוא ושכינתיה, למענו עשה ולא לנו ראה עמידתנו דלים ורקים ואם תשלים את חפצינו זה לנו האות אהבה וברית עולם, כי אתה חפץ בנו ואות זה יהי' לנו למזכרת השגחתך וחמלתך תמיד עלינו, למען יזמרך כבוד ולא ידום ה' אלקי לעולם אורך.

רבש"ע מלכי ואלקי אליך אתפלל. הנה נא הואלתי לדבר ולצעוק אל ה' אלקי ומרוב שיחי וכעסי דברתי עד הנה, כי קשה רוח אני ואנכי הרואה כי היתה אלי המלחמה פנים ואחור ורוב ימי נפלתי במצודת היצר ואין מציל. לכן טרם אכלה לדבר אותך אצעק מרה ואספר לפניך כל עצמותינו, כי כל תקותינו מפח נפש וכל מה שאנו מתחזקים לילך בדרכיך נופלים אנחנו יותר ויותר במזיד ובשוגג באונם וברצון ואין תקוה כ"א עד שתושיענו שנוכה שתחזיר לנו תורתינו תפלתינו אורותינו שמחתינו תורתינו תפלתינו תקותינו התחזקתינו התחדשותינו מעמדנו בתפלה לפניך ותתן לנו בים דרך ובמים עזים נתיבה ותביאנו מהרה אל

מקום השראת השכינה, מקום המיוחד בעולם אשר הפצת לשכון עליו. אף בעת שאנחנו נזופים מלפניך הואלת לשבת על הצדיק האמת וגם על מקום גניזת גויתו הק' ואף אם זנח ה' מזבח, נאר מקדשו, הותיר לנו שבילא דקיק של התבודדות וקרוב ה' אלינו מאד ע"י שבילא דא ובדרך הזה נבטח ונקוה כי יאיר עלינו חסדו ואור משיחו ויביאנו ברחמים על ציונו הק' מהרה על ר"ה הק' הבע"ל, אמן ואמן.

תפלה

לזכות לבא להשתטח על הציון הקדוש של רבינו זכרונו לברכה
באומן

רבון כל עולמים, אדון כל הנשמות. החושב מחשבות לבל ידח
ממנו נדח. אתה זכיתנו ברחמיך הרבים. להיות בכלל זרע ישראל
עבדיך. וקרבת אותנו ברחמיך הרבים לצדיקי אמת. ונטעת בנו
אמונתך הקדושה. להאמין בך ובתורתך הקדושה. ובצדיקיך
האמתיים. להאמין בכל דבריהם הקדושים. ובכל ענינם. אשר הוא
אמת ויציב ונכון וקיים. על כן חוס וחמול עלינו. אבינו אב הרחמן.
שומע תפלה. כי אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים.
ועזרנו בחסדיך הגדולים. שנזכה מהרה לשמור ולעשות ולקיים. את
כל דברי הצדיקים האמתיים. את כל אשר הורו ולמדו אותנו. למען
נזכה כולנו לשוב אליך במהרה. על כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו.
ונזכה כל אחד לקבל תקונו הצריך לו. על ידי בחירי צדיקיך
האמתיים.

רבנו של עולם, מלא רחמים רבים וחסדים גדולים תמיד על כל
החפצים להתקרב אליך. אתה תמלט עלינו בדורות האחרונים
האלה. בעיקבתא דמשיחא. ושלחת לנו ראש בני ישראל אמת.

ההולך לפנינו ומורה אותנו את הדרך גלף בָּה, ואת המעשה אשר נעשה. למען לא נישן ונאבד את ימינו ושנותינו, הלא הוא נִחַל נִוֹבַע מִקֹּר חִכְמָה, רבינו נחמן בן פיגא זכותו יגן עלינו אמן, אשר הוא מעורר אותנו משנתנו ומלהב את לכבינו האטום, ומחזק אותנו להתחזק ולעמוד תמיד על עמדנו, כי הוא הולך לפנינו ומתפלל וממליץ טוב בעדנו. והוא יחד עדים נאמנים אשר גם אחר הסתלקותו כל מי שיבוא על קברו הקדוש, ויאמר שם העשרה קפיטל תהלים, הירועים והמסוגלים לתקן פגם הברית אשר הצדיק הזה הוציא הסוד הזה מתעלומות בשביל תקון נפשות הנדחות, ויתן פרוטה לצדקה עבורו אזי אפילו אם גדלו ועצמו עונותיו נחטאו של האיש ההוא מאד מאד חס ושלום, יתאמץ וישתדל הצדיק הזה בכל כחו להושיעו ולתקנו ולהוציאו מן השאול תחתיות ומתחתיו. ובזה הלשון אמר: "איך וועל מיך לייגען אין דער לענג און אין דער ברייט, איך זאל עם אטובה טוהען, ביי די פיאות וועל איך עם ארויס ציהען פון שאול תחתיות, ומתחתיו". ואתה ידעת רבוננו דעלמא כולא, את כל מה שעובר עלינו, על כל אחד ואחד בעתים הללו, ובפרט בענין פגם הברית, אשר הוא פגם כל התורה כולה, חס ושלום, אוי לי לי מה אומר לפניך יושב מרום ומה אספר לפניך שוכן שחקים הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע.

רבוננו של עולם, מלא רחמים, יודע תעלומות, אתה יודע רזי

עולם ותעלומות סתרי כל חי, אתה חופש כל חדרי בטן, ובוחר
 כליות ולב, לפניך נגלו כל תעלומות, איך שמתגברים המניעות
 והנסיונות והירידות בעת הזאת, אשר הפכירות והפריצות והתאוות
 מתגברים בכל פעם יותר ויותר, והפליטה האחת הנשארת לנו, אחר
 הסתלקות רבינו הקדוש, הוא ציונו הקדוש בקדושת ארץ ישראל,
 אשר בכחו להעלות ולתקן הכל אליך, ובעונותינו הרבים גם זה
 נטרף מאתנו, וטרף טרף יוסף, כי התגברה מלכות הרשעה אשר
 התפשטה שם, וליוצא ולבא אין שלום דרכי ציון אבלות מבלי באי
 מועד, ועתה מאין יבוא עזרנו, אנה נשפוך שיחנו, איה המקום אשר
 נוכל שם להתנדות על כל מה שעובר עלינו, למען יתהפכו כל
 ירדותינו לעליות והעונות לזכיות, ונזכה לצאת מכל זוהמתנו
 וכעור מעשינו וכסילות דעתנו, על כן יהמו ויכמרו מעיך ורחמיך
 עלינו, ועשה למען שמך הגדול המשתף בשם הצדיק האמתי,
 ועזרנו בזכותו וכחו שיופתחו מהרה שערי ציון הנעולים, ופתח לנו
 שער בעת נעילת שער, פתחו לי שערי צדק אבא כם אודה יה, פתחו
 שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים, זה השער לה צדיקים יבואו
 בו, שאו שערים ראשיכם והנשארו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד,
 ונזכה כלנו לבוא שמה ברננה ולהשתטח על הציון הקדוש
 בתפלתנו, ונזכה מהרה להתעורר משנתנו העמוקה, ולקום
 מנפילתנו ולשוב אליך בתשובה שלימה ובלב שלם, ולהתנהג

תפילה להשתטחות

קסט

אוצר החכמה

מַעֲתָה כְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב, אֲנַחֲנוּ וְכָל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְלֹא נָשׁוּב עוֹד
לְכַסְלָה מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ, וְהַגִּיוֹן לְבַנּוּ לְפָנֶיךָ
ה' צוֹרְנוּ וּגּוֹאֲלֵנוּ אָמֵן וְאָמֵן.

התעוררות להתבודדות

מהרה"ח ר' יצחק ברייטער הי"ד זיעוכי"א

דיך (פלוגי בן פלוגי) (זאג בפירוש ארויס מיט'ן מויל דיין נאמען, וועט עס דיר א טובה זיין). מיין טייערער מקורב און תלמיד רוף איך.

אין בעט דיך שטעל זיך אפ עטליכע מינוט, און הער זיך גוט איין צו מיינע רייד, וועלכע איך רעד לטובתך הנצחית:

זאלסט וויסען אז פיעל עבודה האב איך געהאט איידער איך האב דיך מקרב געווען, אביסעל קאנסטו פארשטיין און פיהלען וויפיעל ניסים עס איז געטוהען געווארען פאר דיינעט וועגען זאלסט מקורב ווערען — אלזא, איינס פון די תנאים אויף וועלכע איך בין מקרב מיינע תלמידים איז, זיי זאלען זיך נישט לאזען נארען, ווער שמועסט זיי זאלען זיך זעלבסט נישט נארען פראג איך דיך וואס?... די האסט שוין פיעל מאל גיהערט און פערשטאנטן, אז מיין עיקר עצה אונד דרך, דורך וועלכען מען קאן מקבל זיין אלע מיינע תיקונים, און אז דער מענטש זאל פערעכטען אלעס ער דארף פערעכטען, און צו קומען צו וואס ער דארף צו קומען איז נר התבודדות דאס הייסט מען זאל זיך אין אבעזונדער ארט אויסשמועסען פאר'ן רבונג של עולם, און בעטען אלעס וואס מען דארף בגשמיות וברוחניות, און מתודה זיין אעס וואס מען איז עובר בשוגג ובמזיד, באונס וברצון, און דאנקען השי"ת אויף אלע טובות הרוחניות והגשמיות.

דאס האב איך גיפועלט ביי השי"ת, אז דער מענטש וואס וועט מקיים זיין בפשיטות גמור, אלע טאג א שעה שטיין פאר השי"ת, אפילו ער וועט קיין התעוררות נישט האבען בעת התבודדות, אפילו ער וועט גאר נישט קענען רעדען, נאר ער וועט זיך נייטען צו בענקען

און צו רעדן, וועט ער זוכה זיין צו כל טוב, און וועט נישט האבען קיין שום דין למעלה, ווארום מיט דער עבודה וועט פערעכט ווערען אלעס, זיין נפש רוח ונשמה, אין אלע עולמות וואס הענגען אין איהם, פון אדה"ר ביז משיח צדקנו דאס איז אמת ויציב נכון וקים און איך בין דער פאר.

דאס בין איך דיר אויך מודיע, אז אויף דעם גרינגען תקון מיט וועלכען מען קען מיט איין שעה זוכה זיין צו כל טוב, וועט זיך דעת בעל דבר פערלייגען פארשטעלען איהם בכל האופנים: מיט קשיות, ניט צו גלייבען ניט קיין צייט צו האבען, טוען אנדערע עבודות אבי דין אוועק צו נעמען דערפון.

אבר החסות

נו! ברודער הארציגער, האב רחמנות אויף דיר, עפען אויף דינע אויגען פערשטעה ווי אומגליקליך דער בעל דבר וויל דין מאכען, זאלסט חלילה בלייבען ארעם או נאקעט, און נישט קאנען מקבל זיין מיינע גרויסע תקונים, וועלכע נוגע עד אין סוף, דורך איין איינציגע שעה אין טאג.

איך ווייס, אז דו ביזט גרייט מקריב צו זיין פאר השי"ת פיל, און אין דעם עיקר וואס איז אזוי גרינג מקיים צו זיין לאזטו דין אפנארען! ווארף אוועק אלע געלטער, אלע געשעפטען, אלע מחשבות, און לויף שוין רעטעווען זיך!

וועסטו זעלבסט דארנאך דאנקען השי"ת אשר יעצך לטובה אמן.

ברשות רבך נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה

תפלה נוראה מיום ט"ו אלול — יום כפורים תרפ"ג
 טאטיא בשעפער איך קים ציא דער יעצט, מיר דאכט
 אז דאס איז מיינע לעצטע עצה, דיר צי דער ציילין אז איך
 האב קיין שום עצה קייגין עזות הגוף והיצר איך האב שוין
 קיין כח אין מח אויסציהאלטיין איך וויס ניט וואס מען טוט?
 ער וויל מיך דער המן צר ואויב אין גאנצין חלילה אויס
 רייסין אוועק נעמין פין דיינע אמונה והתורה פין אמונת
 חכמים ראשונים ואחרונים פין קבלת — האבות פין דרכי
 פשיטות ותמימות ער וויל מיך פשוט אב שמאדען אב
 הארגענין פין ביידע וועלטען ממש אזוי וויא עס שטייט
 להשמיד ולהרוג ולאבד, קיין שום עצה האב איך ניט, קיין
 כח אקייגין צי שטעלען זיך אזוי וויא אינוערע עלטערין האבין
 גיטיהן בכל דור ודור להקהל ולעמוד על נפשם ללחום מלחמת
 היצר, אוועק צי נעמין דיע אויגען פין צי קיקען אין דיע
 תאות המדומות דיע פערשימעלטע און פארשטינקענע
 פארשטעללונגין פין בעל דבר אז ער מאכט מיר גליקליך
 מיט זיינע תאות אין צי קאכט מיך אין גאנצין נאך לויפען
 איהם טאטיא בעשעפער דוא וויסט אז עס איז אנרויס
 ווינדער אז איך קען דיע ווערטער ארויס ברענגען פין סויל
 וואראן דער בע"ד איז אזוי מיט מיר איינס, איך בין אזוי
 צי גאשטאנין צי איהם אין מיט איהם כורת ברית גיוועזין
 אז ער גייט אריס מיט אנדולה אין בויד אז איך בין שוין
 זייניעגער אויבי יאמרו רע לי ואשר שכב לא יוסיף לקום,
 ווייל ער זעהט אז עס גייט דורך ימים ושנים אין ער פועלט
 ביא מיר אללעס וואס ער וויל אין ער גיווינט ביא מיר
 פֿי־שנים אין אפשר טווענט מאהל סעהר וויא ער האט
 גיקלעהרט צי טרעפין רבש"ע איינציגע מינוטיין איז נאהר
 אויך גאהר ווייניק גיצילטע לעתים רחוקות וואס איך בין

זוכה אזעלכע ווערטער צי רעדון אין אויך זענען זייא ניט מעומק הלב כלל וכלל, נאר עפּים דורך התקרבות להצדיק רעדט עפּים פּין מיר ארויס אזעלכע וואס איך אליין הארך עם ניט איך בין עם מבטל אין שלאג עם מיר ארויס פּין זינען בעת התגברות צרכי החומר להיתר או לאיסור ר"ל.

טאטי איך פ'רעג דיך זאג מיר וואס טיטמען צי וועמין זאל איך רעדן מיט וועמין זאל איך מיך מתייעץ זיין אז ניט מיט דיר ביזט דאך דער בורא ומנהיג כל העולמות והרצונות איך וויס איך האב שוין גיזען אז דענסטמאהל ווען דוא ווילסט מיר העלפען שטארקסט דיא מיר דעם רצון אין דעם מח אין עם ווערט מיר ליכטיג בדרך אמת והאמונה אין איך בין זוכה אב צי טיהן דעם דבר שבקדושה וואס איך בין זוכה טאטי. איך קאן מיך אליין ניט ליידען אזוה גרויסער שקרן וכזבן אזוי ווי עם שטייט דובר שקרים לא יכון נגד עיני נאהר וואס זאל איך טיהן זאל איך דיע ווערטער אויך ניט רעדען האטשייא זייא זענען ניט אמת בין איך דאך אין גאנצין חלילה זעכער פ'ארפאלין אזוי וויא עם שטייט על דבר אשר לא צעקה! אויך שיינט מיר יעצט אין מח אז אויף דעם איז מרומו אמת אמר על יברא, אין צום סוף ותשלך אמת ארצה, אז דער אמת לאזט ניט עומק זיין אין בריאת העולם והתשובה זאגט דער רבש"ע אזא אמת דארף איך נישט אין דווקא דענסטמאהל האט דער רבש"ע ליב דעם ליגענער אין ואני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב דענסטמאהל ווען דער בע"ד איז מכלבל האלט קיינער ביים אמת, אין דאס דייקא איז אינזער תיקון מען זאלל אללעס דער ציילען.

רבש"ע איך לויב דיר וואס האסט מיר גיגעבין פערשטאנד צו פערשטיין אזעלכע טיפע עצות וועלכע ביזעוון ארויס פּין העכסטען מי באר החכמה והתבונה פּין דיע מעיני הישועה אזוי ווי עם שטייט מים עמוקים דברי פי, איש נחל נובע

מקור חכמה. רבש"ע איך בעהט דיך איך חלש פ'אר דיר קיק צי מינע לאגע זעה אז איך בין אזוי פארדארבין אז אט אין דיינע אויגען אין דער מיט התבודדות קאן איך דיר דערצערנן און טוהן היפך רצונך הן במחשבה הן כדיבור וכו' וואס נאך קאן איך דיר מעהר דער ציילין, איך האב שוין מורא מעהר ארום צי טייטשען אין די דיבורים וויא ווייט איך בין קאליא וויא פ'יעל איך האב ניט קיין יר"ש וויא ווייט איך האב קיין מורא ניט פאר גיוואלד וואס טייט מען ביזט דאך דאר אמתר רחמן וויא איז דיין רחמנות אויף וועמען וועסטי דיין רחמנות אז ניט אויף מיר אז דיע זאלסט מיך מקרב זיין צי דיין אמת ואמונה וועט ריכטיג נתקשר ווערען נקודה עליונה בנקודה התחתונה קיין גרערסערס פין דיר איז ניט דא אויך קיין קלענערס פאר מיר זעה איך ניט אין גלייב אז איך בין ערגער פון יעדען אויס משלנדיג זיך אז נאך אזוי פיעל ידיעות איין פין אזוי פיל דיבורים ועובדות פין צהען מאהל פאהרין קיין אומאן אויף ר"ה וכו' אין נאך דער אלעס אזוי פיל מורד צו זיין לנגדך ועל פניך וויס איך שוין ניט וואס צי זאגין, זאג דוא! רעד דיא פאר מיר טענה דיא פאר מיר דיא קאנסט מיך דן זיין לכף זכות דיא האלסט מיך נאך און דער וועלט גיסט מיר כל טוב בגשמיות אין אויך ווייזט דיא מיר פין דער ווייטענעס אז עס איז גיט צי זיין איוד מתגבר זיין זיך על כל התאות פערשטייא איך פין דעהם על פי דעת והתכונה וואס מען האט מיך גילרנט דער אמתדיגער צדיק כל דבריו כהתחזקותו אותנו זענין אמת אין אז דיא ווארטס נאך אויף מיר איך זאל תשובה טיען גיוואלד, גיוואלד.

רבש"ע, גאט הער באשעפער אט דא האב איך מיך אב גיריהט איך בין גישטאנן 3 מעת לעת ניט גישריבין דיע תפלה אין וואס זאל איך דיר זאגין פון דענסטמאהל אן ביז היינט האטשא איך האב דערווייל אביסעל גירעט אייניגע

דיבורים פ'אר דיר אכער אזוי וויא דיע צדיקים גייען אללע
 טאג אב כמה מיילין ברום המעלות ומדריגות אזוי איך להיפוך
 ממש קריך אללע מאהל נידריקער אין שאל תחתיות מעגסטי
 מיר גלייבען אז איך וואלט שוין אין גאנצין אויף גיהערט
 צי רעדיין אין צי טעהנין אז איך זעה אז בשום אופן קיין
 איך זיך ניט אב רייסין פין מיין גראזקייט פין מיינע
 פערשטינקענע תאות אויף קיין איין האר וואלט איך שוין
 אויף גיהערט צי פאסקיזשען מיט מיין מויל נאך אמאהל
 צי רעדין דיא זעלבע דיבורים אין איך בין ממש ככלב שב
 אל קיאו וטובל ושרץ בידו ויודע ריבונו ומתכווין להמרידו
 ולהכעיסו ועל פניו ובמיד ולא בשוגג וברצון ולא באונם
 וגרוע אני מן טיטום ונבוכדנצר והמן ועמלק ובלעם ובלק
 יותר ויותר מזה עד אין שיעור, כי אני מחריב ומקלקל ומהרס
 וסותר וקורע ומשחית ומכחיש ומכזה ומחשיך ומשפיל ועוקר
 ופוגם את כל דברי תורתך ואמונתך ודיבוריך ורצונך אשר
 הודעתנו לטובתי ומה אוהיל לה' עוד! נאר וואס טוט מען
 אור הצדיק הנשרש בי קומט מיט אנייעם שפיל איין שום
 יאוש בעולם כלל אין עפינט מיר דאס מויל בעת ווען איך
 דרייא מיך אוועק פין דיר ווען איך האלט גאהר ניט בייא
 קיין תשובה בייא קיין שום התעוררות לדבר שבקדושה, אין
 נייט מיך איך זאל רעדיין אפאהר דיבורים צי דיר אין
 אקרעכץ טיהן כגוי אשר צדקה עשה וקרבת אלקים יחפץ,
 אזוי קרעכץ איך אב גלייך איך וואלט גיוועזען אשיינער יוד
 אין וואלט נאהר אין זינען גיהאט נאהר כבוד שמים אין
 מיינע אויגען זעהן מיין גרויסע בראך איך פערשטייא אללעם
 אין רעד פין אללעם אין טרינק אין דער אללע מאהל מעהר
 אין מעהר זאג מיר רבש"ע צי האסטי שוין גיהאט אזא
 מאדנע בעשעפעניש? ברוך משנה הבריות! ברוך דיין
 האמת! ברוך הגומל טוב למי ששומר מצותיו ומרחיק

ומשפיל למי שמורד נגדו כמו"ש שומר ה' את כל אוהביו
 ואת כל הרשעים ישמיד! רבש"ע מינסט ביזט מיך שוין
 פטור ח"ו איך וועל דיר אן רעדין אין אן וויינין אפילען...
 אזוי וויא עס שטייט כי בכיתם באזני ה', איך בין אזיער פגע,
 איך וויל דיך ניט אב לאזין כל זמן דער כח הצדיק וועט
 אין מיר קלאפן וועל איך דיר כביכול דיע פאלעס אב רייסען.
 איך וועל שטימלען וואס עס וועט מיר נאהר קימן אין סויל.
 איך האב גיהאט מסירת נפש בשביל להתקרב אל רצון
 השי"ת באמת איך האב גילערט פארן עולם איין אויך אסאך
 מענשין האבין גיהאט הרהורי תשובה לית רעותא טבא
 דאיתעביד דיא מיינסט (ד.ה. דער מדת הדין) אז איך וועל
 מיך לאזין אב נארין אזוי וי עס שטייט משגיא לגוים ויאבדם
 ווייל עס איז פערמכט גיווארין אומן אין האסט ביא אינו
 צי גינימען דעם חשק אין כח פין צי פאהרין צים צדיק
 וועט מען אויף הערין צי שרייען כל זמן דיע רשימה וועט
 בלייבען וועט מען האללטיין אין איין שרייען אין מאהנען
 יראת שמים כל זמן וועסט האלטיין דיע נשמה אין אונז וועסט
 אינו ניט פטור ווערין מיר האבין איין גרוייסען בעל כח דער
 צדיק אמת, נחל נובע מקור חכמה וויא דער בעל דבר גיט
 אינו אקלאפ וועלען מיר אללעס פער שטעלען מיט דעם
 גרוסין כח פון צדיק אמת עור בעד עור איין וועג האסטי
 נאהר אינו מקרב זיין אויך מיט לעכטיגקייט מיט אמת אז
 ניתן דמי לך ואז נהללך סלה, כי רהמת על רשעים ומלאת
 רצון והבטחת הצדיק האמת, כל הנשמה תהלל יה — הללו יה
 ברוך ה' לעולם אמן ואמן, יבא"ב.

תיקון הכללי

עם פירוש מר' יצחק ברייטער הי"ד

18/08/2018

יהי רצון קודם אמירת תהלים בחול

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר
 בְּדוֹד עֲבָדוֹ וּבְזַרְעוֹ אַחֲרָיו וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת,
 שְׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שְׁאֶקְרָא כְּאֵלוֹ
 אֲמָרם דְּוֵד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעֲצֻמוֹ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ.
 וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם וְאוֹתִיּוֹתֵיהֶם
 וּנְקֻדוֹתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם מְרַאשֵׁי תְבוּת
 וּמְסוּפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ, וּלְזַמֵּר
 עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחֹזְחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִים אֶת
 הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה, וּלְחַבֵּר אֶשֶׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ בְּאַהֲבָה
 וְאַחֲנָה וְרַעוּת, וּמִשֵּׁם יִמְשֵׁךְ לָנוּ שִׁפְעַת לְנַפְשׁ רֹיחַ וּנְשָׁמָה
 לְטַהֲרֵנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וּלְסַלַּח חַטָּאתֵינוּ וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ, כְּמוֹ
 שֶׁסַּלַּחַת לְדוֹד שְׁאֵמַר מְזֻמְרִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם
 יְהוָה הֶעֱבִיר חַטָּאתְךָ לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה
 קִדְּם זְמַנְנוּ עַד מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה בְּאֶפֶן
 שְׁנוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שָׁחַתְנוּ. וּזְכוּת דְּוֵד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
 הַשְּׁלוֹם יָגֵן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ שֶׁתֹּארוּךְ אִפְּךָ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. וּמֵאוֹצַר מִתְּנַת חֲנָם חֲנִנּוּ, בְּדַכְתִּיב
 וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אַחַן וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֵׁם שֶׁאֲנוּ
 אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי נִזְכָּה לוֹמַר לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׁבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת
 תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבֻצַּלַת הַשְּׁרוּן וְלִשִׁיר בְּקוֹל גְּעִים בְּגִילַת
 וְרִנָּן, כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתֵן לָהּ, הוֹד וְהָדָר בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה
 בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

אח"כ יאמר פסוקים אלו

לְכוּ גִּרְנָנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה
בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל
אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל באמירת תהלים יאמר זה

הַרְנִי מִזְמַן אֶת פִּי לַיהוּדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי לֵשׁ יְחִוּד קְדוֹשׁ
בְּרִיךְ הוּא וְשָׁכִינָתָה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ עָלַי יְדֵי הַהוּא טְמִיר וְנִעְלַם בְּשֵׁם כָּל
יִשְׂרָאֵל:

טז א מְכַתֵּם לְדוֹד שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בָךְ: ב אֲמַרְתָּ
לַיהוָה אֲדַנִּי אַתָּה טוֹבַתִּי בַל עָלִיךְ: ג לְקַדוּשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה וְאֲדִירֵי כָּל חֲפְצֵי בָם: ד יִרְבוּ
עֲצוּבוֹתֶם אַחַר מָהְרוּ בַל אֲסִיךְ נִסְפִיָּהֶם מְדָם וּבַל אֲשָׂא
אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי: ה יְהוָה מִנֵּת חֶלְקִי וְכוּסֵי אַתָּה
תּוֹמִיךְ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בַנְּעָמִים אַף נִחַלְתָּ
שְׁפָרָה עָלַי: ז אֲבַרְךָ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אַף לַיְלֹוֹת
יִסְרוּנֵי כְלִיּוֹתַי: ח שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְמִיד כִּי מִימֵינִי

מכתם. שם המזמור: לדוד. של דוד: חסיתי. בטחתי: אמרת וכו'.
תאמרי לה' כי הוא אדוניך: טובתי. בקשתי שייטב לי: בל עליך.
החיוב לעשות בזכותי: לקדושים. בזכות הקדושים: ואדירי.
הצדיקים: חפצני. בקשתי: בם. בזכותם: אחר מהרו. העובדים
עבודות זרות והממהרים אחר סיבות אחרות: בל אסיך וכו'. לא
אזבח ולא אנסך ולא אכנע להם: מנת. מתנת: וכוסי. שמחתי:
תומיך גורלי. תמכתני שאבוא בגורלך: חבלים וכו'. חלקי ונחלתי
נעימים ויפים לי: יעצני. לבחור בו: יסרוני. יוכיחוני שאשיב אליו.
שויתי. שמתי במחשבתי: לנגדי. לפני: מימיני. נכון להושיעני: בל

בַּל אַמוּט: ט לָכֵן שְׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדֵי אַף בְּשָׂרִי
 יִשְׁכַּן לְבֶטֶח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשִׂאוֹל לֹא תִתֵּן
 חֲסִידְךָ לְרְאוֹת שְׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבַּע
 שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנֵיךָ נְעִמּוֹת בִּימִינְךָ נֹצֵחַ:

כב א לָדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֹׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאֵין בְּרוּחוֹ
 רְמִיָּה: ג כִּי הִחְרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמֵי בְּשִׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם:
 ד כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבַּד עָלַי יָדְךָ נְהַפֵּךְ לְשִׂדֵי בְּחַרְבֹנֵי
 קִיץ סְלָה: ה חֲטָאתִי אוֹדִיעֶךָ נְעוֹנֵי לֹא כְּסִיתִי אֲמַרְתִּי
 אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי
 סְלָה: ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֲסִיד אֲלִיךָ לְעֵת מְצֹא רַק

אמוט. לא אכשל: שמח לבני. בה: ויגל. לבני בו: כבודי. וזה כבודי:
 אף בשרי וכו'. אף בכל עניני גופי אבטח בו: לשאול. לגיהנם:
 תתן. תניח: חסידך. הבוטח על חסדך: לראות שחת. להתפתות
 להיצה"ר: תודיעני. תלמדני: אורח חיים. דרך האמת: שבע
 שמחות. אשבע בשמחה: פניך. אור פניך: נעימות בימינך נצח.
 מתיקת ישועתך עולם ועד.

משכיל. שם המזמור: אשרי. מה טוב להאדם: נשוי פשע וכו'.
 שנמחלו עונותיו: ברוחו רמיה. ואין בו שקר ופניות: כי החרשתני.
 ובכן אם אשתוק: בלו עצמי. ירקבו עצמותי מרוב עונותי: בשאגתי
 כל היום. לכן אשאג עליהם תמיד: כי יומם וכו'. תמיד מתגברים
 עלי הנסיונות: לשדוי. שמני: בחרבוני קיץ. יובש החום, חמימות
 היצה"ר מתגברים על שמנינת מוחי ודעתי: חטאתי אודיעך. אתודה
 עליהם: לא כסיתי. מלהתודות: אמרתי. בלבי: נשאת. תמחול:
 לעת מצוא. תמיד כשימצא פנאי:

לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֲלֵיו לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה סֹתֵר לִי מִצָּר
 תִּצְרַנֵּנִי רְנִי פִלֵּט תִּסּוּבְּבֵנִי סֶלֶה: ח אֲשַׁכִּילְךָ וְאוֹרְךָ
 בְּדֶרֶךְ זֹאת תִּלְךָ אִיעֶצֶה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס
 כְּפֶרֶד אֵין הֶבִין בְּמַתַּג וְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל קָרֹב
 אֲלֶיךָ: י רַבִּים מְכַאוּבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּיהֲנוּה חֶסֶד
 יִסּוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִּיהֲנוּה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל
 יִשְׂרָאֵל:

מא א לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל
 בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחַיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֵל תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֹיְבָיו: ד יְהוָה
 יִסְעֲדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי כָּל מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכַת בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי
 אִמַּרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאֵה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי

לשטף מים רבים. למרוצת המים, שלא יתגבר עליו רוח היצה"ר:
 אתה סתר לי. תסתירני: מצר. מן השונא: תצרנני. תשמרני: רני
 פלט. ארנן לך אשר פלטתני: אשכילך. אלמדך שכל: אורך. אראך:
 איעצה. אלמדך עצות: עיני. חכמתי: פרד. שם בהמה: במתג
 ורסן. שמות הכלים לאסור בם הבהמות: עדיו. כוחו: לבלום.
 לסגור: בל קרוב אליך. שלא יצטרכו לייסרך כדי שתשוב לה':
 רבים וכו'. שאינו רוצה לשוב מעצמו: והבוטח בה'. השב אליו בכל
 לבו: חסד יסובבנו. ימשיך עליו חסדו: וגילו. ושמחו:

למנצח מזמור. שם המזמור: משכיל. נותן לבו: ביום רעה. בעת
 צרה: ימלטהו. יצילהו: ואושר. יצליח: תתנהו. תמסרהו: בנפש
 אויביו. ביד שונאיו: יסעדנו. יקל חליו: ערש. מטה: דוי. חולי:
 משכבו. חליו: הפכת. הסירות: אני אמרתי כו'. כן אבקש מה'
 שירפאני מחולי הגוף והנפש כי אני משכיל אל דל וגם אני משכיל על

לאמרו רע לי מתי ימות ואבד שמו: ז ואם בא לראות
 שוא ידבר לבו יקבץ און לו יצא לחוץ ידבר: ח יחד
 עלי יתלחשו כל שנאי עלי יחשבו רעה לי: ט דבר
 בליעל יצוק בו ואשר שכב לא יוסיף לקום: י גם איש
 שלומי אשר בטחתי בו אוכל לחמי הגדיל עלי עקב:
 יא ואתה יהנה חנני והקימני ואשלמה להם: יב בזאת
 ידעתי כי חפצת בי כי לא יריע איבי עלי: יג ואני
 בתמי תמכת בי ותציבני לפניך לעולם: יד ברוך יהנה
 אלהי ישראל מהעולם ועד העולם אמן ואמן:

אמר חנניה

**מב א למנצח משפיל לבני קרח: ב פאיל תערג על
 אפיקי מים פן נפשי תערג אליך אלהים:**

דרכי לתקנם: רע לי. שלא תועיל לו התשובה: ואבד שמו. ישכח
 זכרו: ואם בא לראות. לבקרני: לבו יקבץ וכו'. כל מחשבות
 שונאי עלי לרעה: יצא לחוץ ידבר. אף אני בפני ידמה לי לאוהב
 לשיץ עלי שלא בפני: יתלחשו. ידברו בלחש: דבר בליעל וכו'.
 שהרע דבוק בי: ואשר שכב וכו'. כי לא אקום מנפילתי: שלומי.
 ידידי: אוכל לחמי. שקיבל ממני טובות: הגדיל וכו'. רומם על נפשי
 ומקטרג עלי: חנני. עשה עמי חסד חנם: אשלמה להם. אם יראו
 חסדך אשר גמלתני יכלה כל מלשינותם: בזאת ידעתי. על ידי כן
 יתודע לכל: כי חפצת בי. כי תחפוץ בתשובת המדוכה: כי לא
 יריע. אם לא ישמח השונא: בתומי. בדרך תם: תמכת בי. חזקתני
 לילך בו: ותציבני. תלמדני לעמוד: לעולם. תמיד: מהעולם ועד
 העולם. מן המדריגה התחתונה עד המדריגה העליונה: אמן ואמן.
 אאמין ואקודה ואתפלל אליך תמיד:

איל. שם חיה: תערוג. תשאג: אפיקי. מוצא: תערוג. תצעק

ג צמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני
 אלהים: ד היתה לי דמעתתי לחם יומם ולילה באמר
 אלי כל היום איה אלהיה: ה אלה אזכרה ואשפכה
 עלי נפשי כי אעבר בסף אדרם עד בית אלהים בקול
 רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי נפשי ותהמי
 עלי הוחלי לאלהים כי עוד אודנו ישועות פניו:
 ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרה מארץ ירדן
 וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא לקול
 צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה
 יהנה חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חי:
 י אומרה לאל סלעי למה שכחתני למה קדר אלך
 בלחץ אויב: יא ברצח בעצמותי חרפוני צוררי

צנוריה וחסדו

ותתגעגע: צמאה. תשתוקק: ואראה. בבית המקדש: דמעתתי לחם.
 אשבע בדמעתתי: אי' אלקיך. שיוציאך מהגלות: אלה אזכרה.
 שמחת עליותי לרגל: ואשפכה. אבכה הרבה: כי אעבור בסך.
 כשאני עובר היום בהסתר מאתך: אדרם. כשהיינו ממהרים לילך
 בשמחה: המון חוגג. חגיגת עם רב: תשתוחחי. תתעלפי: ותהמי.
 תתרגש: הוחילי. קוה והתפלל: עוד אודנו. עוד אודה לו על
 ישועתו בשלימות: פניו. יראני השגחתו: מארץ ירדן וכו'. מקומות
 של ארץ ישראל אשר ראינו שם נפלאות ד': תהום וכו'. היום בגלות
 כאילו צרה אחת קוראה לחברתה: צנוריה. הסיבות שעל ידיהן
 באות הצרות: משבריה וגליה. הצרות התגברו כמשברי וגליהם:
 יומם. בכל יום אצפה אל חסדו: ובלילה שירה. ובכל לילה אשיר
 ואתפלל על הגאולה: תפלה וכו'. כי אתה מחיה את כולם: סלעי.
 חזקי: קודר. מושחר: בלחץ. בדוחק: ברצח וכו'. חרפת אויב נחשב
 לי כמכת רצח:

בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֵלֶיךָ: יב מֵהַ תִּשְׁתַּחֲוֶה נִפְשֵׁי וּמֵהַ תִּהְיֶה עָלַי הוֹחֵלִי לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדְנוּ יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

נט א לְמִנְצַח אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח שְׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לְהִמִּיתוֹ: ב הֲצִילָנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהֵי מִמְתְּקוֹמִי תִשְׁגָּבֵנִי: ג הֲצִילָנִי מִפְּעַלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנִפְשֵׁי יְגוּרוֹ עָלַי עֲזִים לֹא פִשְׁעֵי וְלֹא חֲטָאתֵי יְהוָה: ה בְּלִי עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנוּ עוֹרָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפָקֵד כָּל הַגּוֹיִם אֵל תַּחֲן כָּל בְּגָדֵי אֹן סֵלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעֶרְב יְהוֹמוֹ כְּכֹלֵב וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי מִי שׁוֹמֵעַ: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק לְמוֹ תִלְעַג לְכָל גּוֹיִם: י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשֶׁמְרָה כִּי אֱלֹהִים

למנצח אל תשחת לדוד מכתם. שם המזמור: ממתקוממי. הקמים עלי: תשגבני. תחזקני: פועלי און ואנשי דמים. שונאי בסתר ובגלוי: ארבו. מטמינים לתפשני: יגורו. יתאספו: עזים. רשעים: לא פשעי וכו'. לא חטאתי ולא פשעתי ולא העויתי נגדם: ירצון. ימהרו: ויכוונו. יבקשו עצות נכונות: לקראתני. להושיעני: וראה. בצרתי: הקיצה. התעורר: לפקוד. לענוש: אל תחון. אל תרחם: בגדי און סלה. הרשעים שאינם נותנים לב לשוב לעולם: ישובו לערב. בכל ערב יוסיפו רשע: יהמו ככלב. ילשינו על הצדיקים: ויסובבו עיר. יפוצו מלשינותם לכל אנשי העיר: יביעון. ידברו: חרבות. קללות: כי מי שומע. לא יאמינו כי ה' שומע: תשחק תלעג. תבטל כל רשעותם: עזו. על כל עזותו של השונא: אשמרה.

מִשְׁגָּבִי: יֵא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי:
 יב אֵל תִּהְרָגֶם פֶּן יִשְׁכַּחוּ עִמִּי הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילָךְ
 וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּנְנוֹ אֲדָנָי: יג חֲטָאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתַימוֹ
 וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלְה בְּחֻמָּה
 כִּלְה וְאִינְמוֹ וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשָּׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי
 הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיֵּשְׁבוּ לְעָרֵב יֵהֱמוּ כַפְּלָב וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:
 טז הִמָּה יִנִּיעוֹן לְאָכֹל אִם לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאִנִּי
 אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאֲרַגֵּן לְבַקֵּר חֲסָדֶךָ כִּי הֵייתָ מִשְׁגָּב לִי
 וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזֵי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי אֱלֹהִים
 מִשְׁגָּבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַחַ עַל יְדוּתוֹן לְאֶסֶף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי אֵל
 אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי:
 ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדָנָי דְּרַשְׁתִּי יָדַי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג
 מֵאֲנָה הַנִּחַם נִפְשֵׁי: ד אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמֶיָה אֲשִׁיחָה

אצפה: משגבי. חזקי: יקדמני. בישועתו: בשוררי. המסתכל בי
 לרעה: פן ישכחו עמי. נסיך אשר עשית להצילני: הניעמו. טלטלם
 נע ונד: בחילך. בכחך: מגננו. מצילנו: חטאת וכו'. יעמוד להם
 שיענשו: וילכדו. יכשלו: בגאונם. בעון גאונם וכו': כלה. גאונם
 ועזותם: ואינמו. בגדלותם: וידעו. הכל: לאפסי. לקצוי: סלה.
 לעולם: וישבו וכו'. מדה כנגד מדה יבקשו אוכל בצער: אם לא
 ישבעו וילינו. אף ילינו בלי אוכל: עזיך. נפלאותיך: לבוקר. לכל
 בוקר: עזי. ה':

אל אלהים. לבד: והאזין. לכן יאזין: ידי לילה נגרה. כחי נחשך
 ונחלש: ולא תפוג. אינני יכול להתחזק על צערי: מאנה וכו'. אינה
 יכולה להתנחם: ואהמיה. אתאנח ואבכה: אשיחה. אתפלל:

וְתַעֲטֶף רוּחִי סֵלָה: ה אַחֲזַתְּ שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי
וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים:
ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ
רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי וְלֹא יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד:
ט הָאֶפֶס לְנִצַּח חֲסֵדוֹ גָּמַר אָמַר לְדָר וְדָר: י הִשְׁכַּח
חַנוּת אֵל אִם קִפְץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאָמַר חֲלוּתִי
הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיּוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכְּרָה
מִקֶּדֶם פְּלֹאֵף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ מִי אֵל גָּדוֹל
כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
עֲזָרָה: טז גָּאֲלֵת בְּזִרְוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה:
יז רָאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ
תְהוֹמוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת קוֹל נְתָנוּ שְׁחָקִים אֵף
חֲצִצְיֶיךָ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמֶךָ בַּגִּלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים

ותתעטף. תתעלף: אחזת שמורות עיני. מרוב צער לא אוכל לישן
כאלו אחזת עפעפי עיני. נפעמתי. נבהלתי והכיתי: ולא אדבר.
מרוב צער: מקדם. בזמן הצלחתי: אזכרה. ה': נגינתי. בנגינתי:
אשיחה. לה': ויחפש רוחי. את ה': יזנח. יעזוב: לרצות. אותנו:
האפס. האם כלה: לניצח. לעולם: גמר אומר. האם ישלים גזירותיו:
חנות. לחונן: קפץ. סגר: חלותי היא. חלאת עונותי גרמו: שנות.
מה שנשתנה: ימין. חסד: מעללי. מעשה: מקדם. לפנים: פלאך.
נפלאותיך: והגיתי. אחשוב: אשיחה. אדבר: בקודש. לקדש את
שמך: עזר. חוקך: בזרוע. בחוזק יד: ויוסף. ובזכות יוסף: יחילו.
יתפחדו: תהומות. המים: זורמו. נטפו: עבות. עננים: שחקים.
השמים: חצצריך. הברקים: בגלגל. כגלגל:

תִּבֵּל רָגְזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּמִים דְּרִכְךָ וּשְׂבִילְךָ בַּיָּמִים
 רַבִּים וְעִקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עִמָּךְ בְּיַד
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מְעוֹן אֶתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: ב בְּטָרִם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲוִלִּל
 אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמְעוֹלָם עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל: ג תִּשָּׁב אֲנוּשׁ
 עַד דָּבָא וְתֹאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: ד פִּי אָלֶךְ שָׁנִים
 בְּעֵינַיִךְ פְּיוֹם אֶתְמוּל פִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמֹרֶה בְּלִילָה:
 ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בְּבִקְרָא כַּחֲצִיר יַחֲלֶף: ו בְּבִקְרָא יִצְיֵן
 וְחָלֶף לְעֶרֶב יְמוּלִל וַיִּבֶשׁ: ז פִּי כָלִינוּ בְּאִפְךָ וּבַחֲמַתְךָ
 נִבְהַלְנוּ: ח שֵׁת עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עֲלִמְנוּ לְמֵאֹר פְּנִיָּה:
 ט פִּי כָל יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ פְּלִינוּ שְׁנֵינוּ כְּמוֹ הַגָּה:
 י יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׂבָעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹת שְׁמוֹנִים

בַּיָּמִים. עֲשִׂיתָ: וּשְׂבִילְךָ. מִסִּילָה: וְעִקְבוֹתֶיךָ. פַּעֲמִיךָ: לֹא נִדְעוּ. אֵין
 לְהַשִּׁיג דֶּרֶךְ יְשׁוּעָתְךָ: נְחִיתָ. נְהַגְתָּ: כְּצֹאן. כְּרוּעָה צֹאן נֶאֱמַן: מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן. מְנַהֲיָגִים נֶאֱמָנִים כֵּן נִצְפָה גַם עֵתָה לְךָ שְׁתוּשִׁיעֵנוּ:

מְעוֹן. מַחֲסֵה: יִלְדוּ. נִבְרָאוּ: וְתַחֲוִלִּל. נִוצְרָה: דְּבָא. לִיסוּרִים וְלַעֲפָר:
 וְתֹאמֶר וְכוּ'. לְלַמְדָם שִׁישׁוּבוּ לָהּ: וְאַשְׁמֹרֶה. חֶלֶק הַלֵּילָה: זְרַמְתָּם.
 מִרוּצַת הַזְּמַן: שָׁנָה. כַּחֲלוּם: בְּבוֹקֶר. בִּימֵי הַנְּעוּרִים: כַּחֲצִיר. כַּעֲשָׂב:
 יַחֲלוּף. יִשִּׁיג כַּח: יִצְיֵן. יִפְרַח: וְחָלֶף. יִתְחַזֵּק: לְעֶרֶב. לִימֵי זְקֵנָה:
 יְמוּלִל. יִתְכוּוֹץ: כָּלִינוּ. לְשׁוֹן כְּלִיָּה: בְּאִפְךָ. עִ"י אִפְךָ: וּבַחֲמַתְךָ. עִ"י
 חֲמַתְךָ: שְׁתָּה. שְׁמַת: עֲלוּמְנוּ. חֲטָאת נְעוּרֵינוּ: לְמֵאֹר. מוֹל אֹר:
 פָּנוּ. עֲבָרוּ: בְּעִבְרַתְךָ. שֶׁהַכְּעִסְנוּךָ: כָּלִינוּ. עֲבָרוּ: כְּמוֹ הַגָּה. תוֹךְ כַּדִּי
 דִּיבּוֹר: בָּהֶם. בְּרוּב בְּנֵי אָדָם: בְּגִבּוֹרֹת. עִ"י גִבּוֹרֹת ה':

שָׁנָה וְרֵהַבְּס עֲמַל וְאֶוֶן כִּי גִז חִיש וְנִעְפָּה: יא מִי יוֹדֵעַ
 עַל אַפֶּךָ וְכִירְאָתְךָ עֲבֹרְתְךָ: יב לְמִנּוֹת יְמִינוּ כֵּן הוֹדֵעַ
 וְנָבֵא לְבָב חֲכָמָה: יג שׁוֹבָה יְהוָה עַד מָתִי וְהִנָּחֵם עַל
 עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בִּבְקָר חֲסֵדְךָ וְנִרְנָנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל
 יְמֵינוּ: טו שִׁמְחָנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה:
 טז יִרְאֵה אֵל עֲבֹדְךָ פְּעֻלָּךְ וְהַדְרֵךְ עַל בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי
 נֹעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה א הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְּשִׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתֵינוּ: כ שִׁירוּ לוֹ זַמְרוּ לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל
 נְפְלְאוֹתֵינוּ: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׁמַח לֵב מְבַקְשֵׁי
 יְהוָה: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד: ה זְכְרוּ
 נְפְלְאוֹתֵינוּ אֲשֶׁר עָשָׂה מִפְתֵּינוּ וּמִשְׁפָּטֵי פִינוּ: ו זָרַע
 אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירְיֵנוּ: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

ורֵהַבְּס. רוב שנותינו: עמל. יגיעה: ואון. שקר ועון: גז. יסורו:
 חיש. מהר: ונעופה. נעופף: מי יודע. להפיס: וכיראתך.
 וכנוראותיך: למנות. למספר: הודע. למדנו לדעת: ונביא. נשיג:
 שובה. מחרון אפך: עד מתי. תקצוף: והנחם. על הרעה: בבוקר.
 כאור בוקר: שמחנו. בישועתך: כימות עניתנו. כפי ימי עניינו:
 שנות וכו'. כפי השנים שעוברים ברעה: פעלך. פועל ישועתך:
 והדרך. הדר כבודך: נועם. מתיקת: מעשה ידינו כוננה. שיהיו
 כרצונך: כוננהו. יכוננו מלכותו:

קראו. פרסמו: עלילותינו. מעשיו: התהללו. התפארו: מבקשי.
 דורשי: ועזו. יכלתו: פניו. השגחתו: ומשפטי פיו. אשר עשה

בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: ה זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבַר צְוָה
לְאַלְפֵי דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ
לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לַיַּעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
יב בְּהִיּוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר כְּמַעַט וְגֵרִים בָּהּ: יג וַיִּתְּהַלְכוּ
מִגּוֹי אֶל גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל עַם אֲחֵר: יד לֹא הִנִּיחַ אָדָם
לְעַשְׂקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: טו אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי
וְלִנְבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל הָאָרֶץ כָּל מִטָּה
לְחֵם שָׁבַר: יז שָׁלַח לְפָנֶיהֶם אִישׁ לְעֹבֵד נִמְכָּר יוֹסֵף:
יח עָנּוּ בְּכָבֵל רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוּ: יט עַד עֵת בָּא
דְּבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ
מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוּ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל
בְּכָל קִנְיָנוֹ: כב לְאַסֹּר שָׁרְיוֹ בְּנִפְשׁוֹ וּזְקִנְיוֹ יַחֲכֶם:
כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ חָם: כד וַיִּפֹּר
אֶת עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ מִצְרַיִם: כה הִפְךָ לָבָם לְשֹׂנְאֵי

באמרי פיו: בריתו. את אבותינו: דבר צוה. הבטחתו: לאלף דור.
לעולם: ליִשְׁחָק. ליצחק גם רמוז למי שישמח בה': לחוק. לקיום:
חבל. חלק: בהיותם. אז: מתי. אנשי: כמעט וגרים. זה זמן מעט
שנעשו גרים: אדם. שום אדם: ויוכח. ייסר: עליהם. בשבילם:
במשיחי. שלוחי; לגלות אחרותי בעולם: תרעו. לעשות רע: מטה.
משען: איש. חשוב: ענו. אסרו: בכבל. בשלשלאות: באה. אסרו:
דברו. להושיעו: צרפתהו. רוממתהו: ויתירהו. ממאסרו: ויפתחו.
מהכבל: לאסור. להכניע: בנפשו. כרצונו: יחכם. ינהיג כחכמתו:
ויפר. הרבה: ויעצמהו. חזקו:

עֲמוּ לְהַתְנַכֵּל בְּעַבְדֵי י: כו שְׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אֶהְרֹן אֲשֶׁר
 בָּחַר בּוֹ: כז שָׁמוּ בָּם דְּבָרֵי אֲתוּתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם:
 כח שְׁלַח חֲשֵׁף וַיִּחֲשֵׁף וְלֹא מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ: כט הִפֵּךְ אֶת
 מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת דְּגָתָם: לו שָׁרַץ אֶרְצָם
 צִפְרֻדָּעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עֲרֹב כְּנִים
 בְּכָל גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרָד אֵשׁ לְהַבּוֹת
 בְּאֶרְצָם: לד וַיֵּךְ גִּפְנָם וּתְאֲנַתָּם וַיִּשְׁפֹּר עַץ גְּבוּלָם:
 לה אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלַּק וְאִין מִסְפָּר: לה וַיֹּאכַל כָּל
 עֵשֶׂב בְּאֶרְצָם וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם: לו וַיֵּךְ כָּל בְּכוֹר
 בְּאֶרְצָם רֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם: לו וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וַזָּהָב
 וְאִין בְּשִׁבְטֵי כּוֹשֵׁל: לה שָׁמַח מְצָרִים בְּצִאתָם כִּי נָפַל
 פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם: מט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְפָּךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לְיִלְהָה:
 מ שָׁאֵל וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֵם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
 וַיִּזְוְבוּ מַיִם הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נְהָר: מב כִּי זָכַר אֶת דְּבַר
 קִדְשׁוֹ אֶת אֲבֹרָהֶם עַבְדּוֹ: מג וַיּוֹצֵא עֲמוֹ בְּשִׁשּׁוֹן בְּרִנָּה
 אֶת בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת גּוֹיִם וְעֵמֶל לְאֹמִים
 יִירָשׁוּ: מה בְּעַבּוֹר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ
 הַלְלוּיָהּ:

להתנכל. לחשוב רע: ולא מרו. משה ואהרן וישראל וסיכנו א"ע
 למלאות דבר ה'. אש להבות. עם הברד: ילק. מין ארבה: אונם.
 כוחם: בשבטיו. בישראל: כושל. עני ובעל מום: למסך. לסכך:
 שליו. מין עוף שמן: לחם שמים. מן: צור. אבן: בציות. במדבר:
 נהר. עם הבאר: דבר. הבטחתו: בחיריו. עם הנבחר: ועמל. גיעת:
 ינצורו. ישמרו:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו
 את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו פנרותינו:
 ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה
 שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר את שיר יהנה על
 אדמת נכר: ה אם אשפחה ירושלים תשפח ימיני:
 ו תדבק לשוני לחפי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את
 ירושלים על ראש שמחתי: ז זכר יהנה לבני אדום את
 יום ירושלים האמרים ערו ערו עד היסוד בה: ח בת
 בכל השדודה אשרי שישלם לך את גמולך שגמלת
 לנו: ט אשרי שיאחז ונפץ את עלליך אל הסלע:

קג א הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו:
 ב הללוהו בגבורותיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בגבל וכנור:
 ד הללוהו בתף ומחול הללוהו במנים ועגב:

שם ישבנו. שם התבוננו מה שאבדנו: ערבים. אילני הנחל:
 שאלונו. שאלו אותנו: שובנו. שונאינו ששבו אותנו: ותוללנו.
 ומלעיגנו: משיר ציון. לשמחם בשירנו: אדמת נכר. לתענוגי אדם:
 תשכח ימיני. תאבד ישועתי: תדבק לשוני. ינטל הדיבור: אזכרכי.
 כמו פי: ראש. מיטב: יום. אשר חרבו: האומרים. אז: ערו. עקרו
 ושרשו חומותיה: בת בבל. אנשי בבל: השדודה. עיי מחריביה:
 שגמלת לנו. מדה כנגד מדה: שיאחז. שיתחזק: ונפץ. ושבר:
 עולליך. טף: סלע. אבן כאשר עשית את לבני ישראל:

בקדשו. כקדשו: ברקיע עזו. כעוזו ברקיע: בגבורותיו. כגבורותיו:
 נבל כנור תוף. שמות כלי זמר: מחול. רקוד: מינים. כלי זמר

ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
ו כָּל הַנְּשָׁמָה תְהַלֵּל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּיָהּ

מִי יִתֵּן מְצִיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בָּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עָמוּ, יִגַּל יַעֲקֹב
יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה, מְעוֹזָם בְּעַת צָרָה:
נִיעֲזָרִם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם, יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ:

ומשוררים רבים לניגון אחד גם מה שקורין "גראהם": עוגב. שירי
חשק: כל הנשמה. כל עוד נשמתנו בנו וכל מי שהנשמה באפו:
הללויה. הרבו להללו תמיד:

איזהו עצות טובות מספרי אדמו"ר מוהר"ן זצלה"ה מברסלב זיע"א
איך להנצל ולהשמר מכל רע לנצח

נלקטו ע"י הרה"ח ר' יצחק ברייטער הי"ד

א. צריכין לשמור א"ע מאד מהרהור, כי הרהור מזיק ופוגם מאד מאד, מה שאי אפשר לצייר בדעת האדם כלל עוצם פגם הרהור, השי"ת יצילנו.

ב. המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה. כי הכלל שאי אפשר בשום אופן שיהיו שני מחשבות ביחד בפעם א', על כן בקל יכולין לגרש המחשבות רעות רק בשב ואל תעשה, דהיינו שלא לחשוב אותה המחשבה רק לחשוב איזה מחשבה אחרת, בתורה ועבודה, או אפילו מו"מ וכיוצא בזה שימשוך מחשבתו לאיזה מחשבה אחרת ועי"ז יפטר ממילא מההרהורים והמחשבה רעה שבאין אליו. ואפילו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים רעים וזרים ר"ל ג"כ ביד האדם לחזור ולהטותה בעל כרחו אל הדרך הישר לחשוב מה שראוי: והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחרת שתופסין אותו ברסנו ומחזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישר, כמו כן ממש במחשבה שתיכף כשרואה שהוא תועה מן הדרך צריך לתופסה בעל כרחו ולהשיבה אל הדרך הראוי. וכבר מבואר שאין צריכין לנענע ראשו הנה והנה כדי לגרש המחשבות רעות כי אין זה מועיל כלל, רק יחשוב מחשבה אחרת כנ"ל. ואל יביט לאחוריו אם נסתלקו ממנו. רק יעשה את שלו במה שהוא עוסק וממילא יסתלקו ממנו.

ג. עיקר הנסיון והצירוף שמנסין את האדם בעוה"ז הוא בתאוה זאת של ניאוף. ולכן כשבאים על מחשבתו הרהורי זנות והוא משבר תאוותו ומסיח דעתו מהם, זהו עיקר תשובתו ותיקונו על פגם הברית שפגם מקודם כל א' כפי ענינו. כי זהו בחי' תשובת המשקל ממש, ובזה הוא מוציא ניצוצי הקרושה שנפלו ע"י פגם הברית, ועי"ז זוכה לתיקון הברית.

ד. בעוה"ר נתפשטה מאד קליפת פגם הברית להסית ולהדיח רבים מבני עמנו, שלא להוליד בנים, מחמת חסרון פרנסה וכיוצא. ואיזהו מהם עוד מתגברים ברשעותם להמית הילדים בבטן אמם שלא יצאו חיים לאויר העולם ומובא בזוהר הק' פרשת שמות שזה גורם אסתלקותא דשכינתא מעלמא ובני נשא צועקין מרוב צרות ואינם נענים. וגם הבחורים נמנעים מלישא נשים בזמן הנרצה עפ"י התורה הק', וממתינים עד שישלמו להם נדוניא גדולה כזו שיהיו בטוחים בה על פרנסה וכיוצא. וכל זה עצת נחש הקדמוני להכשילם בפגמי הברית שונים ולהביאם לידי טומאה ר"ל. וידוע מכל ספרי אמת כי פגם הברית הוא פגם כל התורה כולה ר"ל, ואין לשער גודל הרעות והצרות שמביאים בזה עליהם ועל העולם כולו ר"ל, ומאריכים בזה את הגלות מאד כמובא בספרים. ובגלות מצרים נאמר ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אותם, וכל זה כדי לקרב הגאולה. והקליפה הנ"ל נתגברה גם אז נגדם כמו"ש פן ירבה וכו' ועלה מן הארץ. וכמעט שנפלו לטעות שבזמן גזירות קשות ורעות אין צריכין לפרות ולרבות. אבל רוח הקודש של אבותינו הק' זרזום "כן ירבה", היינו שגם בצר ובמצוק מלכות הרשעה אשר עמדה עליהם להמעיטם אין להם עצה אחרת כי אם לקיים מצות ה' באמונה שלימה ובבטחון גדול, ולכן זכו להגאל אז מהר באותות ובמופתים וביד חזקה. ובכן העצה למי שמתגברים עליו הנסיונות הנ"ל הן מצד יצרו הרע והן מצד מי שמסית מכריח אותו לזה, שיצעק הרבה להשי"ת שיצילהו מרשת הבע"ד ומשאל תחתיות. גם יתייעץ עם אנשי אמת איך לעמוד על נפשו ולנצח היצה"ר הזה למען יזכה לילך בדרך החיים להטיב לו ולכל העולם כולו אמן.

ה. עצה כללית לכל דבר ובפרט לתיקון הברית לפרש שיחתו ותפלתו לפני השי"ת בלשון אשכנז שמדברים בו, שיעזרהו להתקרב אליו באמת, לכן מה שעובר עליו בכל עניני המחשבה והראיה שאינם כרצונו ית' בשוגג ובמזיד באונס וברצון יספר הכל לפני השי"ת ויצעק עליהם ויבקש מלפניו ית' שיעזרהו על דבר כבוד שמו שיתקדש באמת.

פירוש ע"ט

ה'תשס"ט

אייניגע עצות פון די הייליגע ספרים פון הייליגען צדיק
מוהר"ן מברסלב זיע"א ווי אזוי מען אל ניצול ווערען פול
אלעם שלעכטען

א. יעדער מענש מוז וויסען דאס ער זאל ניט האלטען גרינג די
מחשבה, ער זאל זיך ניט איינרעדען דאס מיט דעם טראכטען אין
תאוות ניאוף טהוט ער ניט קיין שלעכטס — אבער דער אמת איז,
דאס א שלעכטע מחשבה איז אגרויסע עבירה וואס אונבעשרייבלעך
— אויסער דעם וואס עס ברענגט געוויס צו שלעכטס. אזוי ווי די
הייליגע גמרא זאגט — א מענש זאל ניט טראכטן שלעכטעס בייטאג
ווארום עס וועט איהם פאר אומרייניגען ביינאכט — דארום זאל זיך
יעדער מענש שטארק היטען זיין געדאנק ער זאל נאר טראכטען אין
גוטעס.

ב. דער געדאנק איז ביי דעם מענש אין דער האנד, ווי ער וויל קען
ער אים בייגען, בעוויל צוויי געדאנקען מיט א מאל קען אין מוח ניט
זיין, איבער דעם אויב דער מענש טראכט אין גוטס אדער אפילו אין
געשעפטלעך קען אין דער זעלבער צייט קיין שלעכטער געדאנק ניט
אריין קומען. אפילו אוב ניט בעמערקענדיג האט זיך דער געדאנק
פערטראכט אין עפעס שלעכטעס, קען מען אויך מיט די זעלבע עצה
באלד צוריק ציהען דעם געדאנק צו אצווייטען טראכט. פונקט ווי
מען ציהט צוריק א פערד ביי די לייצעס ווען עס האט אוועק
געבלאנדזשעט פון וועג.

ג. דער עיקר פרובע וואס מען פרובט יעדען יוד איז אין דער זאך,
אויב ער וועט זיך קענען איברשטארקען אויף דעם געדאנק און צו
פערטראכטען זיך פון שלעכטען געדאנק אוועק.

ד. אויך ווערן פיעל מענשען נכשל אין פגם הברית ר"ל דורך דעם
וואס זיי וילען ניט האבען קיין קינדער איבער חסרון פרנסה וכיוצא,

א טייל פון זיי טוהען נאך מער שלעכטס און טייטען די קינדער אין די מיטערס בוך, עס ווערט גיברענגט אין זוהר הק' פרשת שמות אז די עבירה איז גורם אוועק צו טרייבען די שכינה פון דער וועלט און צו ברענגען פערשידענע צרות ר"ל; אויך ווילען די בחורים ניט חתונה האבען אין דער ריכטיגע צייט עפ"י התורה הק' נאהר זיי ווארטען ביז מען וועט זיי געבען אזוי פיעל נדן זיי זאלען שוין זיין פערזארגט מיט פרנסה וכיוצא: אבער דאס איז אלעס די עצה פון יצה"ר מכשול זיין זיי מיט פערשידענע פגמי הברית און ברענגען אויף זיי גרויסע טומאה ר"ל און עס ווערט גיברענגט אין ספרי אמת אז פגם הברית איז פגם כל התורה כולה און עס ברענגט אויף זיי און אויף דער גאנצער וועלט כל מיני צרות ר"ל און עס ווערט זעהר דערלענגערט דאס גלות אזוי ווי עס שטייט אין דער תורה ביי גלות מצרים אז די יודען האבען זיך אין מצרים זעהר גימעהרט און געבוירען פיעל קינדער אז דאס לאנד איז פיל גיווארען מיט זיי אלעס כדי מקרב זיין די גאולה און די קליפת פגם הברית האט זיך זיי אקויגען גישטעלט מיט שלעכטע גזירות זיי זאלען זיך ניט מעהרין כדי זיי זאלען פערפאלען ווערען אין מצרים און זיי וואלטין ווירקליך טועה גיוועזען זיך אז אין אזעלכע שלעכטע צייטען ברויך מען קיין קינדער ניט האבען נאהר דער רוח הקודש פון אונזערע עלטערן האט זיי גיווארענט "כן ירבה" דאס הייסט אז אפילו אין אזעלכע ציטען איז קיין אנדערע עצה ניט דא נאהר מקיים זיין מצות השי"ת מיט גרויס אמונה און בטחון, און בזכות זה זענען זיי אויסגילייזט געווארען מיט גרויסע וואונדער.

אלזא איז די עצה פאר דעם מענשען אויף וועלכען עס קימען אזעלכע נסיונות פון זיין יצה"ר אדער פון אנדערע מענשין וועלכע רעדען איהם אן אדער צווינגען עס צי גיין אין די שלעכטע וועגען ער זאל פיעל שרייען צו השי"ת ער זאל איהם מציל זיין פון שאול תחתיות ר"ל אויך זאל ער זיך מתייעץ זיין מיט אנשי אמת ווי אזוי זיך שטארקען ניט אריין צו פאלען אין די שלעכטע דרכים און השי"ת וועט עס בודאי העלפען ער זאל ברענגען אויף זיך און אויף דער גאנצער וועלט פיעל גוטס אמן.

ה. די אמת'ע עצה צו אלעס איז נאהר צו בעטען פון השי"ת און אויסשמועסען זיך פאר השי"ת אויף פראסט יודיש. אזוי אויך אלע זיינע מחשבות און הסתכלות וועלכע זענען ניט כרצונו ית' בשוגג ובמזיד באונס וברצון זאל ער אלעס אויסדערציילען פאר השי"ת און שרייען און בעטען ער זאל איהם העלפען היטען די מחשבה און ראי' על פי התורה הקדושה.

אין הייליגען ספר "ליקוטי מוהר"ן" ווערט געבראכט א תיקון צו מקרה לילה ח"ו, מען זאל זאגען אין דעם זעלבען טאג די אויסגרעכענטע צעהן קאפיטל תהלים: אויב עס איז מעגליך תיכף זיך טובל זיין אין מקוה און נאכער צו זאגען די צעהן קאפיטל תהלים איז בוודאי גאר גוט, דען דאס ערשטע איז מקוה, נאר אויב מען איז א אונס, למשל א שלאפער אדער ווי עס איז נישט דא קיין מקוה א.ד.ג. איז דאס זאגען פון די צעהן קאפיטל אליין אויך א גרויסער תיקון:

אויך האט ר' נתן ז"ל תלמיד מובהק של רז"ל מבטיח געוועזען יעדען וועלכער וועט זיך טובלן אלע טאג וועגען התקרבות להשי"ת וועט ער זוכה זיין צו פערעכטען אלעס וואס ער ברuiך פערעכטען אין דער וועלט און ער וועט זוכה זיין צו תשובה שלימה און צו כל טוב אמן.

די צעהן קאפיטעל האט דער צדיק מוהר"נ ז"ל געהייסען מען זאל זיי מודיע זיין און מפרסם זיין פאר אלעמען.

אויבוואהל עס איז א גאנץ לייכטע זאך צו זאגען צעהן קאפיטעל תהלים, פונדסטוועגען (מחמת זייער טייערקייט) איז דאס אויך שווער מקיים צו זיין.

דארום טהון מיר וואס עס איז מוטל אויף אונז, מודיע זיין און מפרסם זיין דעם גרויסען תיקון דורך זאגען די דערמאנטע צעהן קאפיטל תהלים, און יעדער מענש וואס זוכט א תיקון לנפשו ברuiך תיכף אבצייכעגען די אויסגרעכענטע צעהן קאפיטלעך תהלים און זיי זאגען.

זער גיט וואלט גיוועזען ווען מען פיערט איין צו זאגען בציבור, עכ"פ שבת אין דער פריה אזוי ווי עס גיבט שוין פיעל ערטער וואס זענען זיך אזוי נוהג — נאך דעם דאווענען זאגט מען בציבור "תיקון הכללי".

18/08/2018nrx

און דער זכות פון דהמע"ה און דער זכות פון דעם צדיק וואס האט מגלה געוועזען דעם ^{אורי תשובה} תיקון, און דער זכות פון אלע צדיקים הקדושים זאל אויף אונז מגין זיין פון אלעם שלעכטעס און מען זאל זוכה זיין צו זעהן בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

שיר ידידות מורנו הרב יצחק ברייטער זכר צדיק לברכה
אשר הוציא משיחותיו וספריו הקדושים

ברוך השם אלקי ישראל, אשר לא השפית לנו גואל א, והבדילנו מן
תועי בדרכי אל ב, וקרננו לכלליות שבעת רועי ישראל:

הוא רבנו מקור חכמה. נאמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:
הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

אשירה נא לידידנו ג, מה שעשה לנפשנו, לתקן פריטנו, להיטיב
אחריטנו:

הוא רבנו מקור חכמה. נאמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:
הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

א דוננו מורנו, מאור עינינו, האיר לנו התורה, והוציאנו מאפלה
לאורה:

הוא רבנו מקור חכמה. נאמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:
הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

ב טוחות עצותיו האמתיות, להוציא נפשות משאול תחתיות, להפך
ירדתן לעליות, והעוונות לזכיות ד:

הוא רבנו מקור חכמה. נאמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:
הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

ג דלה רחמנותו עלינו, להוציאנו מעוונינו, אף אם אנו כמו שאנו,
הודיענו פי השם עמנו ה:

הוא רבנו מקור חכמה. נאמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:
הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

(א) מלשה"כ רות ד, יד. (ב) עיי' חיי"מ סי' נ. (ג) ישעיה ה, א. (ד) עיי' שיחות הר"ן סי' ג.
(ה) עיי' ליקו"מ ח"ב סי' ז-ז וסי' סח.

ך בּוֹרֵי אֲמוֹנָה שֶׁהַכְּנִיס בָּנוּ, הֵם יַחֲיוּ אוֹתָנוּ, הֵם יִגְבְּרוּ נַפְשׁוֹתֵינוּ,
לְסַבֵּל מֵה שְׁעוֹכֵר עָלֵינוּ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ה תּבוֹדְדוֹת וּתְפִלוֹת שֶׁלְמַד אוֹתָנוּ, לְדַבֵּר בֵּינֵינוּ לְבִין קוֹנְנֵנוּ, הֵם יִגְמְרוּ
תְקוּנָנוּ, וַיִּנְצְחוּ אוֹיְבֵנוּ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ן דּוֹי דְבָרִים שֶׁל כָּל אֶחָד לְפָנָיו, הֵם יִכְפְּרוּ עֲוֹנוֹתָיו, יֵאִירוּ לוֹ אוֹר
אֵין סוֹף, לְדַעַת שֶׁלְטוּכָה כָּל מְאֲרְעוֹתָיו:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ז כּוֹחוֹ הַשְּׂאִיר אַחֲרָיו, לְכָל הַהוֹלְכִים בְּדַרְכָּיו, לְכָל אֶחָד פְּסֵי מַעֲשָׂיו,
כַּאֲשֶׁר יִמְשִׁיךְ עָלָיו תְּקוּנָיו:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ח דּוֹשׁ פְּמוֹתוֹ מְעוֹלָם, לֹא הִיָּה מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם, מִהֶרְבֵּה עוֹלְמוֹת
שָׁמוֹ נְעֵלָם, וְהוּא יִתְקַן אֶת הָעוֹלָם, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ט עֲמָנוּ כִּי טוֹב סַחְרוֹ, לֹא יִכְפֶּה בְּלִילָה גְרוֹט, עוֹלָם גִּלְף לְאוֹרוֹ, עַל
יְדֵי רַבֵּי נֶתָן תְּלַמִּידוֹ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

י אוֹשׁ אֵינוּ בְּעוֹלָם כָּלֵל, הַמְתַּקְרָכִים אֵלָיו מִשַּׁחַת יַעַל, אִם יִשְׁלִיכוּ
חֲכָמוֹתֵם הַמְדַמּוֹת, וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר יִצּוּם בְּתַמִּימוֹת:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

כ לְתֵה נַפְשָׁנוּ לְשִׁרְשָׁנוּ, אֲכַל מְאֹד גָּבַר מִתְנַגְדָּנוּ, כַּמַּעֲט כְּלֵינוּ
כַּהֲבֵלֵינוּ, לוֹלֵא עֲזַרְת רַבְּנוּ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

(ו) עֵינָן שָׁם סִי' ד'. (ז) חִיִּיִּם סִי' רַמּוֹ. רַמּוֹ. (ח) עֵיִישׁ סִי' רַכְט. שְׁטוֹ. שִׁי. רַנ. רַנָּא. רַנּוּ.
(ט) עֵי לִיקוּיִם חִיָּא סִי' רַפְּהָ. וּבְחִיִּיִּם סִי' לַה. (י) לִיקוּיִם חִיָּב סִי' עַח. (כ) עֵי שָׁם חִיָּא סִי'
כַּג. וְחִיִּיִּם סִי' שַׁכ.

ל קוטי מוהר"ן שהגחילנו רבנו, פותח גידי קשיות לבנו, כל נתפס
ברשת שונאנו, וכל נישן ימינו ושנותינו:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

מ פרסמים רצו להשתרר עלינו, להעבירנו מדעת קדשנו, הודיענו
זאת רבנו, פי ממנו לא יהיה חדשות עד משיח צדקנו:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

נ צח יזכה להפיץ אורו, ועד משיח צדקנו יאיר גרו, והמשיח
בדעתו ילחם, הולך נאור עד נכון היום:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

ס פר מעשיות של שנים קדמוניות, נפולים משבעים פנים
להחיות, להשיב בתמלה מדחיות, אשר נפלה בין חילות לא
טובות:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

ע שרה מיני נגינה, האמורות עם התחנה, יתקנו תקון הפללי, ויעלו
שעשועים אשר מימות עולם לא עלו:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

פ לאות אלה הן קצות דרכו, מי יבין גדלו מי ישיג ערכו, בכל רגע
ורגע אשר נחשבו, אשרינו שזכינו עד כה:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

צ יונו הקדוש קדש קדשים, בכל עת ורגע מחדש חדשים, ו
הבטיח אשר על ציונו בתפלה נגשים, יוצאים משאול אף אם
עברו עוונות קשים:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חי. נחל נובע מקור חכמה:

(ל) שם בחיי"מ סי' שמט. (מ) עי' כוכבי אור מערכת חכמה ובינה אות מג. (נ) עי' חיי"מ סי'
רטו, שלט. (ס) משלי ד, יח. (ע) עי' ליקור"מ ח"א סי' ס-ג. (פ) עיין שם. (צ) עי' בסיפורי
מעשיות מעשה א. (ק) הוא ספר תקון הכללי. ועי' ליקור"מ ח"א סי' כט-ד. (ר) עי' ליקור"מ
הלכות עית הלכה ו-לא. (ש) חיי"מ סי' רכה, ובהקדמת תקון הכללי.

ק דָּשְׁתוּ אֲשֶׁר זָכָה מְרַב פְּרִישוּתוֹ, עַל-יְדֵי גְדֹל הַתְּחַזְקוֹתוֹ וְרַבּוּי תַּפְּלוֹתוֹ, אֵין לְכוּא עַד תְּכוּנָתוֹ, וְדוּמְיָה תְּהַלְתּוּ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ר אִשׁ כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה, צִוָּה לְהַתְקַבֵּץ עַל צִיוּנוֹ אוּמְנָה א, לְהַתְפַּלֵּל עִמּוֹ יַחַד בְּרַנְנָה, וְלַצַּעֵק עַל נְפִילַת הַמַּלְכוּת בְּכוּנָה:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ש וּמְרִים זֹאת תְּלַמִּידָיו, מְדֵי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַתְרַאוֹת לְפָנָיו, שׁוֹכְרִים עַל זֶה מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת, כִּי הוּא תְּקוּנָם הַמֵּיחָד לְפָנָי יוֹדַע תַּעְלוּמוֹת:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ת וְרַת הַשֵּׁם אֲשֶׁר הִשִּׁיג מְרַב גְּדֹלָתוֹ ב, מְרַב עֲנוּתָנוֹתוֹ וּמְגֹדֵל קְדֻשָּׁתוֹ, הוֹדִיעַ לְדָרֵי מַעְלָה אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ, וְלְדָרֵי מַטָּה מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

י עֲצָנוּ עַל כָּל זֶה רַבְּנוּ, לְשִׂמְחַ כָּל יְמֵינוּ, וּבְכַפְרֵט בְּשֶׁבֶת קְדֻשָּׁנוּ, וְלַעֲשׂוֹת רְקוּדִים עַל שִׂמְחַת יְהוּדוֹתָנוּ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ץ דָּקָה לַחַן עַל בְּנֵינָם אֲמוּנָתָנוּ, לַעֲשׂוֹת אֲוִיר הַנֶּחַ וְהַזָּךְ בְּכָל גְּדֹלוֹתֵינוּ, לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה עִם כָּל יוֹדְעֵינוּ, וְלְהֶאֱמִין בְּהַשְׁגַּחַת פְּרֻטִית בּוֹרְאָנוּ:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

ח חֲדָשׁ בְּכָל עֵת רְצוּנָנוּ, בְּלֵי לְהַתְפַּלֵּל מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ, לְשִׁמְעַ בְּקוֹל הַשֵּׁם הַיּוֹם, וְלְהַתְּבוּדֵד לְפָנָיו יוֹם יוֹם:

הוא רבנו מקור חכמה. ואמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

(ת) עיי שבחי הרין בתחילתו. (א) חיי"מ סי' קכו, ריט, רכ, תג-תו. (ב) עיי' ליקור"מ ח"א סי' כב-ג. (ג) עיי' ליקור"מ ח"ב סי' ז-ז וסי' סח. (ד) עיי' ליקור"מ ח"ב סי' יז, קד; ובחיי"מ סי' לב. (ה) עיי' שם ח"א סי' יז-ה. (ו) עיי' חיי"מ סי' שכה, וליקור"מ ח"א סי' קפד. (ז) עיי' לקמן סי' תלו, תלח, תמא. ועיי' בספר השתפכות הנפש באריכות.

קְדֹשֵׁי אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ, בְּהַדְרִיכֵנוּ עַל אֲדַמְתֵנוּ, וּבְזֶה

נִזְכָּה לְאַרְיֵכַת אִפְיֵנוּ, וּלְנִצְחַת כָּל מַלְחָמוֹתֵינוּ ה:

הוא רבנו מקור חכמה. נאמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

חֵזֶק וְנִתְחַזַּק בְּנִקְדוֹת טוֹבוֹתֵינוּ, וְנִדְיִן אוֹתָנוּ לְכַף זְכוּת וְאֵת חֲבֵרֵינוּ ט,

חֲכָמוֹת וּלְשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִים נִרְחַק מִדַּעְתֵנוּ י, וְנַחֲיָה חַיֵי עוֹלָם בְּקִדְשֵׁי

רַבְנוּ:

הוא רבנו מקור חכמה. נאמרתם כה לחי אדוננו מקור חכמה:

הוא ראש בני ישראל הוא איש חיי. נחל נובע מקור חכמה:

תָּם וְנִשְׁלָם. שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם:

טו"ב תשס"ח

סיפורים מתולדותיו

כאן מסופר מהאי גברא המיוחד באנשי שלומינו איך
 שהתקרב לדעת רבינו הקדוש ואיזה סיפורים ואמרות
 ותורות שנשאר ממנו.

18/08/2018

אגודת התורה

[נכתב ע"י תלמידו הרה"ח ר' מרדכי יגלניק שליט"א]

רבינו הקדוש מסר את חכמתו ודעתו למוהרנ"ת ומנוהרנ"ת
 קבלו מוה"ר נחמן מטולטשין בעיקר וגם שאר תלמידיו ובפרט ר'
 משה ברסלבר אשר בשנותיו האחרונות גר בטשערין ור' אברהם
 בנו של ר' נחמן קיבל בעיקר מאביו וגם מר' משה ברסלבר, ור'
 שמשון נכד רבינו זצ"ל קיבל מר' משה ברסלבר (וגם מר' נחמן
 מטולטשין) ור' יצחק ברייטער קיבל מהם ובפרט מר' שמשון והוא
 החזיק את עצמו כתלמיד של ר' שמשון וממנו נמשך דעת רבינו
 לרוב אנשי שלומינו בפולניה.

והנה מי שעניי שכל לו רואה איך שהשי"ת ניהל את עולמו
 שבני ישראל ישארו ושחס ושלוס לא יכלו.

כי היו שני חורבנות חורבן בית ראשון ושני, חורבן בית ראשון
 היה על עוון עבודה זרה כמו שכתוב בספרי נביאים ובגמרא ודווקא
 בחורבן בית ראשון היו אנשים גדולים ביותר. קודם היו אנשי
 כנסת הגדולה עם כמה נביאים יחזקאל וחגי זכריה מלאכי ומרדכי
 הצדיק ועזרא הסופר שהגמרא אומרת עליו שראוי שתנתן תורה על
 ידו והם תקנו את השלש תפילות והברכות כי הקב"ה ראה שלולא
 הם היתה חס ושלוס השמדת בית ישראל הלכך שתל האנשים
 ההם בימי החורבן אנשים גדולים בתורה ביותר כמו ר' יוחנן בן
 זכאי ותלמידיו ר' אליעזר ור' יהושע ור' עקיבא שכשמה רבינו
 ראה אותנו אמר לקב"ה למה לא תתן את התורה על ידו, מפני
 שאלמלא הם היו כל ישראל מתייאשים והיו מתבוללים בין
 האומות והתנאים האלו לא נתנו להם להתייאש והחזיקו את כל
 ישראל.

כמו כן בחורבן של היטלר ימ"ש שהשמיד חצי האומה שתל הקב"ה והתקרבו לפני המלחמה הראשונה כמה אנשים שעל ידם נשאר האור של רבינו כי הם היו מגדולי הדור אז, הלא הם ר' יצחק ברייטער ור' יצחק קראקובסקי ור' מרדכי הרב מסוקולוב ור' אהרון לייב ציגלמאן. שהם היו הגרעין והם השאירו תלמידים ומהם הגיעו לארץ ישראל והכותב זוכר כשבא לארץ ישראל על ראש השנה תרצ"ז היו כמו ששים אנשים וב"ה היום באים על ראש השנה לאלפים וזה ע"י שזרעו ושתלו ונשאר האור של רבינו על ידם ואחד מהמיוחדים שבהם היה ר' יצחק ברייטער שמפעליו נזכיר קצת כאן ונקרא בשם "שארית יצחק" שזה רק שארית ממנו שהיה חידוש גדול.

בעזרת השם אספר כאן מעט דמעט אשר אפשר לספר מהאי גברא הגדול, בענינים שנתקרב לחסידות ברסלב וקצת מקורותיו וצרינו ומעשיו מה שאני זוכר עוד.

תולדותיו

נולד בעיר לובלין למשפחה של חסידים לפי השערה בשנת תרמ"ו. מאד נבון וחכם (למד גם כמה לשונות רוסית ופולנית וגרמנית והיה מתימטיקאי טוב מאד). נשא אשה צעיר לימים, לפני גיל עשרים, ויושב ולומד בבית מדרשו של ר' צדוק הכהן ושם היה (ביבלאטיק) ספריה עם הרבה ספרים והוא היה בקי הרבה בספרים וכך סיפור התקרבותו כפי שסיפר בעצמו. בשנת תרס"ה באמצע החורף בעת שישב בבית המדרש הנ"ל אינה ה' לידו ספר ליקוטי מוהר"ן והוא אז לא ידע ולא שמע דבר מכל הדרך של חסידי ברסלב ולא שמע אפילו את השם של המחבר ליקוטי מוהר"ן. כשפתח את הספר והנה התורה בא אל פרעה (סי' סד) לפניו ועיין בתורה והתפעל מאד כמו שהמחבר מדבר אליו ממש ותיכף ומיד נתקשרה נפשו להספר והחביאו במקום מיוחד בכדי לעיין בו בכל פעם ולמחרת כשרצה לעיין בספר לא מצא אותו במקום והתחיל לחפש אחריו ולא מצאו בכל הבית המדרש ומאז לא ידע כבר מנוח

והיה לו חבר אחד ושמו ר' שמואל אלי' מנדליאל וסיפר לפניו את מר נפשו היות שמצא ספר אחד שמו לא זוכר אבל זה ספר יוצא מהכלל והחביא אותו במקום אחד ופלא אצלו שממקום ההוא יבוא מישהו ויקח אותו ולא יודע מרגוע לנפשו ולא הועיל לו שום עצה כי שם הספר נשכח ממנו.

אחר כמה שבועות כשלמד שוב בבית המדרש והוא יושב על יד השולחן בא איש אחד עם ספר ושאל אותו יצחק איזה ספר זה? והשיב לו כלאחר יד – ספר. והאיש הזה הסתפק לו בתשובה הזאת והניח את הספר אצלו והלך לו והוא לקח את הספר ועיין בו והיו בו שני ספרים מכורכים יחד. והאחרון היה פרפראות לחכמה וכשהביט בו אורו עיניו ואמר לחברו הנ"ל הלא זה מה שאני מבקש אבל הכיר מיד שזה פירוש על הספר העיקרי שחיפש ואח"כ התחיל עוד פעם לחפש ולבקש אודות ספר ליקוטי מוהר"ן כי כבר נודע לו מהפרפראות לחכמה השם עד שהשיג את שיחות הר"ן ואז תיכף התחיל לשיח עם חבריו מהדרך של הספרים האלו והעיקר הוא אצלו להשיג את ספר העיקרי הליקוטי מוהר"ן ומהשני ספרים האלו נודע לו כי בעל המחבר מנוחתו בעיר אומאן אבל לא ידע לקרוא את השם של העיר כהוגן ובמקום לבטאות אומאן (במלאפוס) ביטא אומאן (הואו בחולם) מפני זה חשב שזאת העיר היא בארץ ישראל וככה דיבר בין חבריו ופעם אחת הלך בבית המדרש אנה ואנה עם חבריו ואחריו הלך איש אחד ושמע איך שמדברים ביניהם בהביטוי שלהם אומאן ושחק עליהם ואמר להם איך אתם מדברים הלא אנכי הייתי בעיר הזאת ושמה אומאן ויש שם חסידים שכאלו שנוסעים על קבר רבם אז נפקחו עיניו ונתחדש אצלו שהעיר הזאת היא ברוסיה אבל שוב פעם היה קושי בדבר אם לכתוב להחסידים שבעיר הזאת הרחוקה הלא צריכים לדעת איזושהי כתובת למי לשלוח. ולו אין מושג מזה וחשב בדעתו שהיות ובעיר לובלין יש דפוס שמדפיסים ספרים ושולחים לכל מדינת רוסיה ובוודאי יודעים איזושהי כתובת של מוכר ספרים באומאן ולשם יכתוב והלך לבית הדפוס ונתנו לו כתובת של בית מסחר ספרים באומאן וכתב מכתב מלא געגועים כי ה' הטובה

עליו כי היה בעל לשון ומליצה ושפה ברורה שישלחו לו כל ספרי מוהר"ן והעיקר את הליקוטי מוהר"ן והוא ישלם במיטב כספו וכו' ושלחו אל הכתובת של הבימ"ס הנ"ל וזה היה לפני חג הפסח.

כשבא המכתב הזה אל הסוחר והוא היה גר רחוק מחסידי ברסלב והוא היה בימים ההם לא כל כך משומרי תורה ומצוות ולא ידע אל מי נשלח המכתב הזה ולא רצה להתרוצץ ולחפש איזה חסיד ברסלב לתת לו את המכתב ובבהמ"ס היה על פי רוב ספרי חול רק מכר גם סידורים וחומשים וציציות ובהשגחת ה' עבר ר' געציל נכד רבינו ז"ל דרך ביהמ"ס הנוכחי ונכנס שם לקנות ציצית וסיפר לו הסוחר היות ויש לו מכתב מפלוני מעיר לובלין בשבילכם ולא יודע מה מבלבלים את הראש שלו ונתן לו את המכתב והביאו לאנ"ש ואנ"ש הבינו מיד כי כותב המכתב הוא לא סתם אדם פשוט כי אם גבר בגוברין והיות שבקש מהם שכל אחד ואחד יכתוב לו משהו ואעפ"י שהיה בחול המועד פסח פסקו שבשביל האיש הזה מותר לכתוב תיכף כי זה מצוה עוברת וכולם כתבו לו איזה דברי תורה וסיפר שבתוך כל הדברים שכל אחד כתב לו ושמהם קיבל התחזקות גדול התנוססו וקסמו לו כמה מילים שכתב לו ר' שמשון נכד רבינו ז"ל בזה הלשון: אם יזכה לבוא למחנינו יבחין בין האמת לשקר. והמלים הללו חדרו לתוך חדרי בטנו, ושלחו לו את המכתב לעיירה נליינצ'וב אצל לובלין ועל חג הפסח נסע עם אשתו לבית אביו ללובלין וכשחזר אחר החג שאל אם בא איזה מכתב אליו ואף אחד לא ידע. וישב לו על המרפסת וחמותו הוריקה את הארגז כביסה כדי לכבס בתוך כך נפל מכתב אחד מתוך הארגז והוא ראה את זה ומתוך סקרנות הגביהו לראות מהו וראה שזה המכתב שנשלח אליו מאומאן ונתגלגל להנה. ואף אחד לא ידע. ואחר קראו את המכתב נתפעל מאד וגם תיכף שלחו לו את כל ספרי רבינו ז"ל ועל ראש השנה הזו, תרס"ו, כבר נסע לאומאן. על נסיעה זו היתה התנגדות מאביו ומחמיו ולקחו לו את השטר"ימל אבל התגבר על הכל ונסע. כשבא לאומאן אחרי נסיעה של שני מעת לעת ובא בלילה לבית המדרש של רבינו ז"ל שמחו אתו שהוא כבר שם והציעו לו על השולחן ללון שהיה עיף מאד ותיכף הלך לישון.

באמצע הלילה שמע רעש גדול מאני"ש שבאו לסליחות ונתעורר והלך למקוה והתפלל סליחות והיה אצלו חידוש שעוד לא שמע סליחות כאלו ואחר התפילה הלך אל ציון רבינו ז"ל והלך אתו ר' דוד צבי נכד מוהרנ"ת וסיפר לו איך שמע תורה ממוהרנ"ת וסיפר לו כמה דברים ממוהרנ"ת וכשבא אל הציון הקדוש ואמר את התיקון הכללי והוא אף פעם לא היה בוכה, התחיל לבכות מאין הפוגות ואחר שחזר מהציון הרגיש כמו שמוחו התרוקן מרוב בכי ואמר שראה דבר אחד נגד הטבע ולא רצה לספר מה הדבר ועבר עליו ראש השנה שאף פעם לא ראה כזה ולא שמע כאלה וכשבא הביתה נעשה אדם אחר משהיה.

והתחיל להתפלל בכוונה עם ידים למעלה כמו שהתפלל תמיד אח"כ, והתחיל לקרב אנשים לדעת רבינו ז"ל עד שבראש השנה תרס"ז נסעו אתו שבעה אנשים ואלו הם: ר' שמואל אלי' מנדליאל ור' אהרון לייב ציגלמאן ור' יצחק מאיר קורמן ור' יודל זילברמן ואחיו ר' שלמה זלמן ור' יחזקאל מנדליאל ור' לייבוש ואנשים אלו לא היה להם על הוצאות עד אומאן והוא משך אותם עד ברדיטשוב ע"י שעשה כיס אחד לכולם וכשבאו לברדיטשוב הלך אל ר' שמואל מלמד כי ידע ממנו משנה שעברה וכשבא אליו וראה חוץ ממנו שבעה איש רקד ועשה שהחיינו בשם ומלכות ונתן להם את ההוצאות עד אומאן כי הוא היה גבאי צדקה וכשחזר והתחילו להתפלל בבית המדרש שעל יד בית הקברות ושמה נתקרבו הרבה אנשים וגם ר' בן ציון אפטר. ואחר כמה שנים שמע אותו בעל בית אחד איך שהתפלל פעם אחת, נדב דירה לבית הכנסת עבור אנשי שלומינו וכך התקרבו הרבה לדעת רבינו ז"ל, והנה הוא היה לו שותפות עם אחד והשותף עשה בביתו יי"ש שהיה איסור חמור מהממשלה לעשות את זה ותפשו אותו והיות שר' יצחק היה שותפו אף על פי שלא היה לו שום שייכות לענין יי"ש אבל הממשלה חשדו אותו גם כן שיש לו שייכות לזה ולקחו אותו לבית סוהר וסיפר שהשותף שלו היה מאד בעצבות והוא נחמו, והעבירו אותו ואת השותף באזיקים דרך הרחוב אז אמר להשותף אפשר האזיקים של זהב לא צריכים להתעצב ובבית סוהר גילחו את כל האסירים

ובקש מאת הקב"ה שירחם עליו ולא יגלחו לו את הזקן וכשבאו אליו לגלח נשבר התער ולא גילחו לו את הזקן וכששפטו אותו פסק השופט כמה שנים בית סוהר וכשהשופט פסק לו את זה בירך בשם ומלכות ברוך דיין האמת, וזה היה בעת מלחמת פולניה עם הרוסים והרוסים נכנסו אז לעיר לובלין ופתחו את בית הסוהר וכל האסירים יצאו וגם הוא, ותיכף אח"כ עבר לגור בוורשא וכשבא לשם החיה את בית המדרש והתחילו להתקרב על ידו הרבה אנשים וכשבא לוורשא היו אנשי שלומינו כמו שלושים איש ועד המלחמה היה מספר אנשי שלומינו כמה מאות איש.

פעם אחת ביו"כ נדברו יחד לבוא להתפלל כותיקין שחרית כמנהגינו כמה פעמים ביו"כ להתפלל רק שחרית כותיקין עד אחר תפילת חשאי בלי חזרת הש"ץ והיינו ממתנינים לחזרת הש"ץ ביחד עם העולם כמדומני שזה היה בשנת תרצ"ג, בשעת התפילה ור' יצחק איננו והיתה לנו תמיהה כי אף פעם לא איחר וכאן הוא איננו, באמצע התפילה של מנין השגור שהתפללו כל העולם בא והכרתי עליו איזה שינוי ושאלתי לו למה לא התפלל אתנו כותיקין ענה לי שהתפלל ותיקין ביחידות ושאלתי לו למה ואמר לי שהיות שראה בלילה דבר נורא. וסיפר לי שקם בחצות ואמר חצות ואחר זה נרדם וראה בחלום את רבינו כשהוא יושב בראש השולחן וניגש אליו והתחיל לדבר עם רבינו ממחילת עוונות ובכה לפניו ואמר לו רבינו שמחלו לו כל עוונותיו ואח"כ טען לפני רבינו למה הציון שלכם סגור ואי אפשר לנסוע על ציונו הקדוש מפולניה מה שהרבה אנשים משתוקקים לבוא לשם וענה לו אם כן אני אפתח מן הצד ואחר כך טען לפניו שהוא צריך לשדך בת ואין שום מבוא לזה ואמר תשדך אותה, ואח"כ אמר רבינו הלא זה הנכד שלי מה רוצים ממנו ונעלם. והתעורר מהשינה וראה שאי אפשר כבר ללכת לבית הכנסת להתפלל כותיקין כי יאחר אם ילך והתפלל בבית ביחידות ואמר לי שמאד שמח כי כל פעם שראה את רבינו בחלום היה חלום של אמת והיום ביו"כ שרבינו בישר לו על מחילת עוונות הוא שמח והיותר אני מאמין כי בוודאי שאמר לו שהבת תתחתן יהיה כך אלא הפרוש מה שאמר לו רבינו שיפתח את הציון מהצד

לא יודע וגם מה שאמר לו רבינו הלא זה הנכד שלי מה רוצים ממנו לא יודע על מי זה הולך על איזה נכד אפשר על ר' נתן ברסקי הלא אין מתנגדים ח"ו וזה תמיהה אצלו כך אמר לי בבוקר בעת שהעולם התפללו שחרית. לפנות ערב התחיל להתקיים חזונו כי היה נכד רבינו נע ונד בוורשא שבא מלמבערג וגירש את עצמו מאשתו והוא היה מנכדי שרקיע בת רבינו ונפל מאד כי לכתחילה היה עובד ה' גדול והתפלל בהתלהבות אבל אח"כ כשהיה נע ונד בלי אשה ובלי מחיה והתחיל לשתות ולעשן הרבה וכמעט שיצא מדעתו והסתובב בחוצות וורשא וכל פעם בא לבית הכנסת שלנו וגם בראש השנה הזה בא ללובלין ושאלתי אותו בערב ראש השנה מה אתך וענה לי אפשר יהיה לי תיקון ע"כ באתי הנה וביו"כ הזה היה בבית הכנסת שלנו ולפנות ערב נחלה מאד וקראו אמבולנס ולקחו אותו לבית החולים ואחר יו"כ נפטר והיות שלא היה מוורשא ולא היה לו שום קרוב ע"כ הפולנים רצו למסור אותו לאוניברסיטה שילמדו עליו כי כך היה החוק שלהם שמי שאין לו קרוב מוסרים אותו לאוניברסיטה והתחילו אנשי שלומינו להתרוצץ לכל מיני גורמים שלא ימסרו אותו עד שבעזרת ה' פעלו שיבוא לקבר ישראל ועל ידי שרצו למסור אותו לאוניברסיטה ניצל גם מניתוח כי מי שמוסרים אותו לא מנתחים אותו בבית חולים אז אמר לי ר' יצחק שעכשיו אני מבין למפרע מה שאמר לו רבינו הלא זה הנכד שלי מה רוצים ממנו, שזה הלך עליו ובשנה זו חיתן את בתו ובראש השנה הבא נסעו שבעה אנשים מאנשי שלומינו מפולניה לאומאן אבל לא ישר מפולניה לרוסיה אלא דרך עקומה לליטא שהיתה אז מדינה עצמאית ומשם לרוסיה ונתקיים כל החלום הזה.

סיפר לי שפעם ראה את רבינו בחלום ואמר לו שהיות ואשתך מעוברת ויהיה לך זכר תקרא את שמו מאיר וכך היה ואני הכרת את הילד.

פעם אחת נעשה שריפה בביתו ונשרף אצלו הכל רח"ל והתחיל לרקוד ואמר שעכשיו הוא צריך להיות בשמחה.

כשהעלילו עליו שעושה יי"ש כי היה לו שותפות עם אחד והוא עשה יי"ש שהיה אסור לפי החוק ועל זה היו מקבלים כמה שנים בית סוהר והוא לא ידע מזה וכשנתפס השותף שלו העלילו גם עליו ונלקח לתפיסה ובדרך נתנו על ידיו עזקאות של ברזל וטען עם השותף שלו שצריך להיות בשמחה ואמר לו אל תחשוב שזה של ברזל תחשוב שזה אזיקים של זהב ובשעת המשפט פסקו לו כמה שנים בית סוהר וכששמע את הפסק לבש את הכובע וברך ברכת דיין האמת כדין שמועות רעות ואחר כמה ימים שיחררו אותו בניסים כי אז היה מלחמת הרוסים עם הפולנים והרוסים נכנסו ללובלין ושיחררו את כל האסירים ואז נסע לוורשא ונשאר שם.

סיפר שכל פעם שנסע לר"ה לאומאן לציונו של רבינו להתפלל עם הקיבוץ של אנשי שלומינו הקשורים לרבינו הקדוש היו לו נסיונות שונים ובאומאן כל אחד ואחד סיפר איך עבר עליו המניעות והנסיונות עד שבא לקיבוץ לראש השנה וכששמעו את המניעות שלו אמרו שמניעות כאלו קשה לשבר וכמה מניעות סיפר.

א. פרנסה של חותנו היה מבית מזיגה שזה כמו מסעדה שבאו שם הגויים לשתות בירה בעיירה קטנה ושמה נליינצ'וב וממנה התפרנס ובבית הזה גרו חותנו ור' יצחק עם בני ביתו והחנות ששם המסעדה, ולהעיירה בא מתחרה אחד ופתח גם כן מסעדה והיות שעיקר המסחר היה בירה שסיפק הבעל בית חרושת לבירה בפולניה ודיבר המתחרה עם הנהלת בית החרושת שיספקו לו לחוד את הבירה והוא ישלם את כל החוב שחותנו של ר' יצחק היה חייב להם והבית חרושת יתן לו את השטרות של החוב ועשו כך. והמתחרה נתן את השטרות לבית משפט הגויים ותבע מחותנו את הכסף והיות שהיה סכום גדול שלא היה לו, רצה המתחרה לקחת את הבית שגרו שם עם כל המשפחה עם החנות ואז בימים ההם היה רשות לזרוק את הדייר מדירתו החוצה לרחוב ולקחת את כל הרכוש בלי שום טענה ומענה אז החותן לא היה לו עצה וכתב את הדירה על שם ר' יצחק בכדי להציל שלא יזרקו אותו לרחוב. אז המתחרה לא נח והלך ודבר עם גוי אחד שהיה עובד אצל חותנו

שיעיד בבית המשפט שהוא מכיר את האיש יצחק ושהוא חתנו של בעל הבית ואין לו שום כסף ושהעברה של הבית היא רק פיקטיבית ושבאמת זה שייך לבעל הבית הקודם היינו החותן וכששמעו דבר הזה נסע ר' יצחק וחותרו ללובלין אל עו"ד לשאת איזה עצה לזה וזה היה כמה ימים לפני ראש השנה והמשפט היה צריך להתקיים ערב ראש השנה וכשבאו להעו"ד אמר להם שאין עצה אחרת אלא שר' יצחק יעמוד בבית המשפט ויטען מאיפה יודע הגוי שאין לו כסף וכי הסתכל בכיס שלו ויעמוד בתקיפות שיש לו כסף ולקח אצל חותרו את הבית, זולת זה יזכה המתחרה ויקח את הבית וכמו ששמע ר' יצחק את העצה של העו"ד הבין שזאת אחת המניעות שרוצים למנוע אותו שלא יסע לראש השנה ושהוא צריך להתגבר על הנסיון ותיכף אמר לחותרו תהא בשלום אני נוסע תיכף לאומאן והעו"ד שמע אז שאל מה זה אמר לו חותרו שזה חתני שהוא צריך לעמוד בבית המשפט ולטעון אמר העו"ד כפי שהוא רואה הוא משוגע ממש כי בטח לא יזכה בבית משפט ויזרקו אותו לרחוב אבל ר' יצחק הלך תיכף בזריזות ולא רצה לשמוע אפילו ולא רצה להתווכח אתם אלא הלך לאנשי שלומינו תיכף וביחד נסעו לאומאן שהנסיעה ארכה שני ימים והם רצו עוד לבוא לפני זכור ברית כנהוג אצל אנשי שלומינו ואחר כל אלה המתחרה רצה עוד לנקום בהם ומסרו לפני הצבא ואמר שפטרו אותו שלא כדין מהצבא ולילה לפני זכור ברית באו וסבבו את הבית וחפשו את ר' יצחק לקחת אותו לבית סוהר בתור עריק אז תיכף ומיד ראה חותרו שטוב שהוא לא נמצא כי אם היה נמצא היה נתפס ולא היה יכול לטעון בבית המשפט. ותיכף נתנו מברק שלא יבוא הביתה כל כך מהר כי עלול להתפס וכשבא המברק הלך תיכף לציון רבינו ז"ל והתפלל שם וסיפר הכל לפני רבינו ז"ל ולמחרת ערב ראש השנה בבית המשפט כשהעיד הגוי ושאלו אותו אם מכיר את ר' יצחק אמר אמנם אני מכיר אותו אבל איני יודע אם יש לו כסף או לא וממילא בטל כל המשפט ואז למפרע ראה שהכל היה מניעות אם יחזק לבבו לעמוד לפני נסיון וברוך השם הכל נמתק אחר כך. עוד סיפר שפעם אחת לא היה לו כסף לנסוע על ראש השנה

והכין את עצמו לנסוע בבטחון שהשם יתברך יתן לו על הנסיעה ולקח את מלבוש יום טוב ושאר דברים הנצרכים לנסיעה במזוודה והלך לרכבת שנוסעת לאומאן ובידו לא היה כסף לשלם והאמין באמונה שלימה שהקדוש ברוך הוא יעזור וכשבא לתחנה מצא תחת ספסל אחד כסף כמה שעולה כרטיס לאומאן.

פעם אחת כשעוד היה גר אצל חותנו ואשתו היתה מוכרת בחנות אצל אביה ובא גוי אחד חצוף לחנות והתחיל להשתולל אז הלכה מפניו מהחנות והתחיל הגוי לרוץ אחריה והיא ברחה מפניו והיא היתה מעוברת ומתוך שרצה הפילה את הולד ונפלה והתאספו אנשים ולקחו אותה בידיים הביתה ור' יצחק היה אז שם וזה היה כמה ימים לפני ראש השנה כשהיה צריך להתכונן לנסיעה לאומאן וחשב בדעתו איך אפשר במצב כזה לנסוע וכשהכניסו אותה הביתה שמע איך שאומרת הוא יכול עוד עכשיו לעזוב אותי ולנסוע לאומאן וכמו ששמע א"ז התחזק ואמר אם היא יכולה להעלות על דעתה שאני אסע לאומאן אם כן אני שומע כרוז מהשמים שצריך להתגבר על המניעה ולנסוע. ונסע לאומאן.

סיפר עוד נסיון איך שהיה בשותפות עם אחד בכלים מזכוכית וכל הכלים היו מפוזרים בחצר אחת והיו צריכים לשומרם לבל ישברו והשמירה היתה צריכה להיות יומם ולילה הוא והשותף ולפני ראש השנה הפקיר הכל ונסע לאומאן.

בראש השנה השני לנסיעתו הביא אתו שבעה איש ולא היה לכולם כסף לנסוע ויעץ להם שיעשו כולם כיס אחד ואחר כך יעץ להם שיסעו כך עד ברדיטשוב ובאמצע הנסיעה היו ביניהם כמה אנשים שרצו לחזור והוא חיזק אותם עד שהגיעו לברדיטשוב ושם כבר ידע למי לפנות לר' שמריל מברדיטשוב מאנשי שלומינו העובדים שהכירו משנה שעברה מראש השנה וכשהגיע אליו עם שבעה אנשים שנוסעים לאומאן נתמלא שמחה וקפץ וברך שהחיינו בשם ומלכות והשתדל עבורם ונתן להם על הנסיעה.

פעם אחת היה שליח צבור ביום טוב לפני העמוד ובאמצע חזרת הש"ץ התלהב מאד והתחיל לרקוד על יד העמוד.

כל ערב ראש השנה בלובלין בהתאספות אנשי שלומינו להתפלל ביחד בראש השנה התפלל מנחה האחרונה של השנה לפני העמוד כש"ץ ומי שלא שמע זאת לא ראה תפילה מימיו כי אנשי שלומינו האריכו מאד בתפילה זאת והתחילו מבעוד יום שעתיים לפני השקיעה כמעט עד השקיעה וכל הזמן הזה היה מתפלל עם ידים למעלה וכל תיבה ותיבה שהוציא מפיו היה מלא געגועים ושמחה ובכיה מתוך שמחה ודביקות לאין ערוך ואי אפשר לתאר בכתב איך אפשר לבן אדם מהעולם הזה להתפלל כך ומי ששמע זאת בוודאי נתעורר לתשובה.

שאלתי אותו למה לא נסע לארץ ישראל כשהיה בוינה וישב שם זמן רב כדי לנסוע לארץ ישראל וחזר לפולניה אף על פי שאם היה שוהה עוד איזה זמן היה סוף כל סוף מגיע לארץ ישראל ולא רצה להגיד לי הטעם עוד פעם אחת דיברתי אתו הרבה ואלצתי אותו לענות לי על שאלתי ואמר לי שהיות ולא היה אפשרות אז לנסוע עם אשתו אלא לבד והיה מפחד מפני פג"ה חס ושלום הלכך חזר. ואחר כך אחרי שנים כבר לא פחד והיה בטוח בעצמו אז לא יכל כבר לבוא כי לא נתנו לו רשיון ואז כתב לי בזה הלשון: אני מקנא באיש שיעזור לי לבוא לארץ ישראל אבל לא נסתייע מילתא.

פעם אחת למד ברבים בסעודה שלישית התורה בראשית לעיני כל ישראל ואמר שני חידושים ואחד מצא חן בעיני והשני היה נראה לי חלש ודיברתי עם חבר אחד מזה ואחר מעריב נגשתי אליו פתח ואמר לי איך מוצא חן בעיניך החידוש הזה שהיה בעיני חלש והתחיל מטעים לי אותו וראיתי שהרגיש מה שאמרתי לחברי.

אמר 'עמלק' ר"ת: מיבטל ק'ביעות עייתים ליתורה מובא בגנזי אבא בשמו שאמר בראש השנה 'המלק' ר"ת: כ"ל מ'אורעותיו ה'ם ליטובתו ודו"ק (עיי תורה ד').

פעם אחת היה בבית אבי בעת שהכנתי עצמי לנסוע לארץ ישראל ואבי עליו השלום לא היה דעתו מרוצה מזה ושוחח עמו אבי ואמר לו שאצלכם היינו אצל חסידי ברסלב אין לכם עם מי

להתייעץ כמו אם לנסוע לארץ ישראל אם לא אמר לו ומה נעשה לפי דעתך אמר לו שצריכים לבחור אחד שהוא יהיה רבי ולשאול אותו הספקות ענה לו שאינו יודע את מי לבחור אמר לו שיבחרו אותו ומה יש אם יהודים בוחרים באחד שהוא יהיה רבי ענה לו בזה הלשון: רבי צריך לעשות יהודים, לא יהודים רבי.

ראיתי בסידור תפילה שלו כתוב בשנת תרפ"ז אהיה בן חמשים שנה ויראנו ה' נפלאות בזה ושאלתי אותו הפרוש ולא רצה להגיד לי אבל ראיתי שהיה לו כוונה בזה.

בראש השנה כשאמר תורה על הבימה בישיבת חכמי לובלין כנהוג אצל אנ"ש אמר רבי הוא לא כמו זוג נעלים שהסנדלר עושה אלא רבי צריך לעמול ולעבוד הרבה בעצמו עד שמזכים אותו מן השמים ונעשה מנהיג ישראל אבל אחרים לא יכולים שום דבר להשפיע על איש שיהיה מנהיג והמנהיג שעושים בעצמם הוא מפורסם של שקר. [פעם אחת לפני ראש השנה בשלש סעודות התחיל להתגעגע איך נוסעים לאומן על ראש השנה והתחיל לדבר דיבורים בהתעוררות עד שבכה וכל העולם בכו אתו בהתעוררות והתגעגעות לנסוע על ראש השנה לאומן.

אמר למה התחיל בשיר שחבר על רבינו ז"ל "ברוך ה' אלוקי ישראל אשר לא השבית לנו גואל" שהוא מעין שכתוב במגילת רות בשעה שהולידה בן. שהיות שרצה לברך את ה' על שהמציא לנו רבי וגואל שכזה על כן התחיל בברכה את השיר וכשחברו קיבץ את בני הנעורים ושר לפניהם את השיר והנגינה לקח מר' ישראל קרדונר מארץ ישראל ששר לפניו את השיר בר יוחאי ואמרתם כה לחי אז אמר אם כן צריך גם כן לעשות שיר על רבינו והנגון דומה לזה וכשזמר השיר לבני הנעורים היה חסר לו בחרוז טעמנו כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרו היה חסר ההמשך כבכל החרוזים שממשיך עוד שני קטעים ושאלו אותו אז למה בכל השיר לא הזכיר את מוהרנ"ת ז"ל אז תיכף חיבר את ההמשך עולם נלך לאורו ובוה נשלם ואמר אז שזה סייעתא דשמיא כי מעולם לא היה בעל מנגן.

כשנסעתי לארץ ישראל היה זה בתשעה באב בבוקר מורשא מתחנת רכבת אחרי תפילת ותיקין כנהוג והקינות באו ללוותי לארץ ישראל וחכו עד שבא הרכבת ולפני הנסיעה בא אלי ואמר לי שהיות והיום תשעה באב ואי אפשר לרקוד בפועל אבל במחשבה אפשר לרקוד.

פעם אחת דברו מענין התנהגות לגבי ילדים אמר אם התורה היתה מצווה באם הילדים מתנהגים שלא כשורה להרגם לא היה מהסס לעשות את זה ואמר באם הוא צריך לייסרם אינו עושה זאת בכעס אלא אומר "לשם יחוד" מפני שהתורה אמרה ולא מפני שאינו יכול לסבול את מה שעושים.

פעם שאלו אותו מפני מה אינו מהמחמירים אמר אם הייתי יודע שאיני מחמיר מפני שרבינו אמר כך הייתי שמח רק איני יודע אם זה משום כך או בגלל שאני חס ושלום מקל בתורה.

כל השנה שאמר קדיש היה מנהגו לאסוף מנין אנשים בחצות לילה כי בחצר שגר שם היה הרבה מאנשי שלומינו גרים שם ואמר שכל מי שרוצה לישון בחצרו יכול לבוא והיה מעיר את כולם חצות ואחר כך התפללו ותיקין כך התנהג כל השנה והיה בחצר בחור אחד שרצה לקום ודפק אצלו ואמו כעסה שלא נותן לבנה לישון אז אמר לה שכל זמן שבנה רוצה הוא מוכרח לדפוק.

פעם אחת כשנסע ברכבת בחזרה מראש השנה בלובלין אמר שברוך השם ניקה את השעון היטב בר"ה. פרושו כמו שאחד נותן את השעון לשען שינקה אותו ואז מתחיל ללכת כסדר (המו"ל).

פעם אחת בשבת ראיתיו יוצא מבית ר' יצחק גרשטנקורן שגר עוד אז בפולין ור' יצחק רצה לייסד לאנשי שלומינו סניף בבית ונחלה ע"י ר' יצחק גרשטנקורן אבל לא אסתיע מילתא והיה הולך אליו אז וראיתי אותו והלכתי אתו לבית המדרש שלנו וזה היה דרך כשלוש רבעי שעה ובאותו עת עוד הייתי בחור צעיר ולא היה לי עזות לדבר אתו וכשהלכתי איזה זמן אמר לי למה אין אתה שואל כלום והססתי, אז שאל אותי ע"י מה התקרבתי לרבינו

ואמרתי לו שהעיקר מפני שרבינו מחזק בענין תפלה והעיקר אצל רבינו זה תפילה ואמר לי בזה הלשון אם כן הנשמה שלך בבחינת אמונה על כן מוצא חן בעיניך תפילה ואחר איזה שנים הזכרתי לו את זה ואמר שאינו זוכר זאת והיה אצלי פלא.

כשנסעו אנשי שלומינו ללובלין לראש השנה אחר כמה שנים הגיעה ידיעה שאפשר לקבל אצל ממשלת פולין הנחה %75 מדמי נסיעה ברכבת והתחילו לעסוק בענין זה כי על פי רוב היו אנשי עניים ור יצחק שלח בקשות לממשלה לשר הרכבת שהוא יאשר על הענין ובא תשובה שר' יצחק ועוד אחד מאנשי שלומינו ר' גדליה שיבואו למשרד הרכבת והוא ידבר אתם והיום המיועד חל בשבת אז הלכו למשרד כי מפקחים על צרכי רבים בשבת והם הלכו בבגדי שבת היינו בבגדי משי כנהוג אצל חסידים אלא שעל זה הלכו מעילים כנהוג בפולין שהלכו מעיל אפילו בקיץ שהיה קרירות וכשבאו לשר אמרו להם להוריד את המעיל העליון אז אמר ר' יצחק לשני שלא יתבייש בבגדי שבת ואל יפול בעיניו ונכנסו אליו ואמר להם לשבת ושמע את מבוקשם ושאל אותם למה אתם דווקא נוסעים ללובלין ור' יצחק התחיל להסביר לשר למה חסידי ברסלב נוסעים ללובלין עד שהשר התפעל כל כך וחטף את ידו ואמר לו שהוא תיכף מאשר את הבקשה ומאחל להם נסיעה טובה וכשסיפר ר' גדליה זאת בבית המדרש היה מלא התפעלות איך אפשר להסביר לגוי דבר כזה וכשיצאו אמר לו ר' יצחק שצריך לעשות ריקוד תיכף וזה היה תקדים לכמה שנים שניקו %75 מהרכבת בחתימת חסידי ברסלב.

ראיתי אצלו בסליחות הראשון שכל הסליחות היה רטוב מדמעות.

בעת שהייתי כבר בארץ ישראל שלח לי מכתב שהיות שיש לו מכיר בתל אביב שאלך אליו ואולי הוא יכול לפעול למענו שיבוא לארץ ישראל והלכתי לחנות שלו ואמרתי שאני בא בשביל ר' יצחק ברייטער והיה שם עוד אדם אחד אז אמר לאותו אדם אתה יודע ממי אנחנו מדברים מבן אדם שיכול להיות שר על כל השרים ולא

ראיתי בן אדם חכם כמוהו אחר כך אמר לי שלצערו אין בכוחו לפעול בזה.

היה בוורשא איש ושמו שכנא ובכיניו שכנהילה נמוך קומה עם עינים יוקדות ופנים כמו גזלן והיה חבר ועד פועלי ציון שמאל ביחד עם זרובבל הידוע ראש אנשי השמאל והיות ששמעו שיש חסידים שרוקדים ונוסעים לאומן לרבי שנפטר נדברו ביניהם שצריך לעשות ביקור אצלם בליל שבת, והלך שכנא עם חבריו וסיפר אחר כך שבעת שהלך לבקר הלך עם מקל כמו שהיה נהוג בפולין ובשבת השומרי ת"מ הלכו בלי מקל (משום איסור מוקצה) והוא שהיה רחוק מהדת הלך עם מקל וכשבא לבית הכנסת החביאו מתחת למעיל ובאו לראות איך רוקדים אבל שכנא בעת שהיה בבית הכנסת הרגיש כבר שהוא צריך לדעת מה הם החסידים הללו אז התישב שהוא יבוא בלי החברים בשבת במנחה בשלש סעודות ששמע שאז לומדים הספר שלהם ובא בשבת הבאה בסעודה שלישית בעת שר' יצחק למד ושמע את הלימוד ואחר הלימוד בא לר' יצחק ואמר לו האם בשבילו מועיל גם כן איזה דבר ואם הוא יכול לחזור בתשובה, ואחר כך נעשה בעל תשובה גמור.

פעם אחת הלך ברחוב נלבקי שהיה רחוק סואן שעברו בו רבבות אנשים ביום ופגע באחד מאנשי שלומינו וקרא לו בצד וסיפר לו שהיום נפטר איש אחד זקן ליטאי שנתקרב לאנשי שלומינו ודרכו היה להתפלל מאד מאד במתינות והפטיר ואמר כעת אפשר לראות האם הפסיד האיש הזה שהתפלל כל כך במתינות!?

בראש השנה שהיה בעל קורא פעם אחת הרגישו שהדגיש המלים "מה הנה שבע הכבשות אשר הצבת לבדנה" אחר כך שאלוהו למה הדגיש בכונה אלו המלים אמר שהיות ובראש השנה הזה נתנו רשיון לשבע אנשים לעבור מפולניה לרוסיה והגיעו לאומן על ראש השנה אז בעת הקריאה התרגש פשר הדבר "מה הנה שבע הכבשות" למה דוקא נתנו לשבעה איש.

בכל אסרו חג של שבועות היה המנהג אצל אנשי שלומינו להתאסף מכל עיירות פולניה היינו שבאו שליחים מכל העיירות שהיה קיבוץ מאנ"ש ודברו בעניני רבינו ז"ל ובפרט בענין ראש השנה וסדריו כגון מי יהיה ש"ץ ובעל תוקע וכדומה ולבחור ועד לסדר כל עניני ראש השנה כוח ופעם אחת אחר שסיכמו כל הדברים החל ר' אהרון לייב ציגלמאן להעלות את ענין ההדפסה ונשמטו אחד אחד והתפזרו ולא דברו על זה (כי בענין ההדפסה היו בין אנ"ש שרצו שיתנהל על דעת רביס ור' אהרון לייב טען שבה צריך מומחיות ורצה שיתנהל רק על דעתו שהיה מומחה בזה וסבר שאנ"ש צריכים לעזור לו אבל לא לנהל עניניו) ומתוך מרירות אמר לר' יצחק שרואה שדבר רבינו יורד מטה מטה וכשסיפר ר' יצחק אחר כך מזה אמר שעשה עליו רושם גדול הביטוי הזה ולא יכל לישון כל הלילה מרוב צער וכי היתכן שעניני רבינו ז"ל ילכו מטה הלא רבינו הבטיח שענין שלו לא יפסק לעולם והיתה לו הרבה התבודדות ואחר כך בא לידי מסקנה לעשות חברה בשם "בי כנישתא חדא" (כמבואר בזוהר שאם יהיה בי כנישתא חדא שיחזרו בתשובה תבוא הגאולה) ותלה מודעה שמי שרוצה להצטרף להבי כנישתא חדא אז שבוע קודם לא יחסיר יום מהשעה התבודדות ומלטבול במקוה אחר שבעה ימים התאספו כעשרה איש והוא בראשם ועשה תקנות:

א. שבכל שבוע ביום ראשון צריך להתאסף לדבר ביראת שמים.
ב. שבאסיפה צריך כל אחד להביא תרומה לכל הפחות שני אחוזים ממה שהרויח השבוע ולתת לידי גזבר שבחרו והכסף יתחלק לחמישה צדקות: **א.** להדפסה. **ב.** לשיבת רבינו בורשא. **ג.** להחזיק נכדי רבינו ז"ל. **ד.** לשלוח לאומן להחזיק אנ"ש דשם. **ה.** לעניי ארץ ישראל ולכל צדקה קבעו אחוז מסוים, ואם אחד החסיר יום מהתבודדות נתן קנס ואעפ"כ אמר שאין הוא מרוצה מהקנס שמשלמים אלא שצריך לא להחסיר מהתבודדות וכך התנהג כמה זמן והיו מצפים על האסיפה שהיה מעין גן עדן עלי אדמות וכל שבוע היו מצטרפים עוד אנשים והתחדשו הרבה חידושים.

ופעם אחד כאב לו הבהן אז אמר שזה חסרון בהתבודדות כי

יד מרמז על תפילה כמו שכתוב ויהיה ידיו אמונה ותרגומו פרישן בצלו וביד יש חמש אצבעות מרמז על חמש תפילות שלש אצבעות כנגד שחרית מנחה ערבית שתקנו האבות והרביעי כנגד תפילת חצות שתיקן דוד המלך עליו השלום והחמישי שזה הבהן נגד התבודדות שתיקן רבינו ז"ל שבזה בעיקר נשלם פעולת היד כנראה בחוש שעיקר שלימות היד היא בבכהן וכמו כן ההתבודדות משלים כל התפילות, ובמשך הזמן הצטבר סכום שהיה אפשר להדפיס והדפיסו את הספר "לקוטי עצות ע"ט" מר' שמשון ברסקי שהיה שולח במכתבים את הכתב יד ומכרו במחיר מוזל עד שבמשך כמה שבועות לא נשאר משני אלפים הספרים ואחר כך הדפיסו את ה"תיקון הכללי" עם הפרוש וסדר היום והתחילו הרבה קיבוצים מאנ"ש לשלוח כסף שישלחו להם הספרים ובתוך כך התלבש הבעל דבר בכמה אנשים שאמרו שמתחרה עם ר' אהרון לייב ז"ל אבל לא ענה אותם דבר. ופעם אחת ביזהו מישהו ובא אליו ואמר לו ישר כחך ואחר כך הדפיסו הקיצור ליקוטי מוהר"ן השלם וכשראו שמצליח בכל דרכיו עשו שלום והדפיסו קונטרס דובר שלום ובאסיפה על זה שאלוהו על הסדר היום שהדפיס שלא מצא חן בעיניהם שמשנה מלשון מוהר"ן קצת אז עמד ר' יצחק קרקובסקי מאטווצק ואמר וכי מכחישים אתם תורה שבעל פה שאמרו כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש? היינו שמותר לחדש בתנאי שהולך על קוטב של הצדיק האמת ולא משנה מדרכיו ונשתקו כולם.

פעם בערב ראש השנה השתטחו על ציונו של ה"חוזה" ושם ליד קברו של החוזה מתחת לעץ גדול שעמד בסמוך, ישבו הרבה מאנשי שלומינו ובתוכם ר' יצחק קרקובסקי מלודז שהיה גר באטווצק ואמר תורה ובתוך דבריו אמר למה נקרא ההר שנקבר בו משה הר העברים כי עברים לשון עבר שבכל צד שמסתכלים רואים את קברו של משה והקבר לא מסוים בצד אחד ענה ר' יצחק ברייטער אני מפרש עברים לשון עבירות שכל מי שבא לקברו של משה משליך שם כל עבירותיו שעבר ונעשה שם הר מעבירות ומשה מתקנם.

בהיותו פעם אחת ער"ה על ציון רבינו ונרגש איך שאנשי שלומינו אומרים יהיה רצון לפני התהילים ובהרגשת התפילה ומאוצר מתנת חנם חננו כדכתיב וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם ונצנץ במוחו ממ"נ אם הקב"ה נותן מתנת חנם למה רק למי שרוצה הלא זה מתנת חנם ותירץ לפי משל שאם הבנק מכריז יום אחד שמחלקים כסף בחנם לכולם לא רק לעובדי הבנק בשכרם אבל לא שולחים הביתה אלא למי שבא לקחת מקבל כך הקב"ה נותן בחנם אבל צריך ע"י תפילה לעשות כלים לקחת את המתנת חנם.

אחרי/2018/8/8

פעם אחת עמד בחצות לילה וערך חצות על יד המזוזה בהתעוררות ואחר חצות נרדם וראה בחלום את יוסף הצדיק בלי לבוש ובתוך החלום התפלא מה פרושו ונפל לו בדעתו שמה שכתוב וינס ויצא החוצה למה כתוב ויצא החוצה מספיק לכתוב וינס אלא היות ומצרים היא ארץ חמה ושמה לא לובשים אלא בגד אחד מפני החמימות ומשום כך כשאשת פוטיפר תפשתו בבגדו על ידי זה נשאר בלי בגד והיה לו בזה שני נסיונות: א. שלא חטא ב. שברח החוצה בלי לבוש והיה צריך להתבייש לעמוד בחוץ וזה הפרוש וינס זה נסיון אחד ויצא החוצה נסיון שני.

היה פעם בעיר אחת שהיתה שם ישיבת ברסלב והוא היה הבעל משפיע על הישיבה ומקום לינה היה לו ע"י ביהמ"ד דהעיר ובאמצע הלילה בחצות בא שמש של רב העיר אליו היות והוא מחפש אחד בכדי לעשות הטבת חלום לרב שדרכו כמעט בכל לילה שמטיב לו חלום ועכשיו לא מצא אדם ובקשו שיבוא לרב ובתחלה לא רצה ללכת אח"כ אמר לשמש שהולך בתנאי שיוכל לדבר שם מה שרוצה ולא יפריעו לו והשמש הסכים כי לא היה לו ברירה והלך אתו לרב והשמש הלך לחפש עוד אחד וראה שהרב מעיין בספר בראשית פרשת ויחי בפסוק ויאמר יעקב האספו ואגידה לכם וכו' אמר לרב יש לי קושיא בפסוק "אשר יקרא" הרי הוא לשון מקרה אז למה כתוב בא' במקום בה' ולא ענה אותו דבר אז אמר לו יש לי תרוץ שיעקב אבינו אמר לבניו שמה שקורה עם אדם ידע

סיפורים מתולדותיו

רכא

שזה קריאה מן השמים שיחזור בתשובה ולכן כתוב בא' שאעפ"י שקורה לבן אדם מקרה יקבל את זה שזה קריאה מן השמים והרב שמע הכל ולא ענה לו דבר (ובתוך כך בא השמש עם עוד אחד והתחילו להטיב לו את החלומות והמנהג שהמטיבים אומרים שלש פעמים חלמא טבא חזיתי אבל הם הכריחו לחזור על המילים בלי סוף הרבה פעמים אז אמר ר' יצחק להרב אני אומר לכם מהיכן באו לכם החלומות ואמר לו המובא בתורה נד שכת המדמה שורה על פי שונה הלכות כמבואר שם וכשאמר לו זאת אמר הרב "אה הוא מתגרה" ותיכף הלך לו ר' יצחק משם אבל אעפ"כ החזיק בשלום והמשיך בישיבה).

למחבר

אוצר החכמה

מדברי תורתו

בעזרת השם יתברך יום ה' יד טבת תשכג אני מתחיל לכתוב מה שאני זוכר עוד מהני מילי מעליתא ששמעתי מהאי גברא יקירא שהיה דבוק לרבנו הננמ"ח בלב ונפש וכל מרצו ומוחו היה רק נתון כדי לקרב נפשות לצדיק האמת, שבחו מי יוכל למצות ולנגוע בקצהו קדוש ונורא שמו עלה בלהבות בימי דור של שמד ה"ה הר"ר יצחק ברייטער הי"ד

מרדכי יגלניק

פרשת בראשית א' על פסוק יהי רקיע פירש"י יתחזק הרקיע וכו' וז"ש איוב כו' עמודי שמים ירופפו כל יום ראשון ובשני יתמהו מגערתו כאדם שמשותמם ועומד מגזרת המאיים עליו. קשה מה פרוש שהקב"ה גער ברקיע שביום ראשון עוד היו מרופפים עד שהוצרך הקב"ה כביכול לגעור בו ולאיים עליו וכי ח"ו לא צייתו לו וכי לא עשאו חזק עד שביום שני הוצרך לחזקו כאדם שמחזק במסמרים מה שעשה, אלא כידוע כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא אלא בשביל הבחירה ובדרך השתלשלות שבתחילה נשתלשל בחי' דין ולכן בכל מעשה בראשית מוזכר שם אלקים שזה מידת הדין ובכל יום ממעשה בראשית נתוסף מסך המבדיל שלא יהיה ניכר הרוח אלקים המרחפת על פני המים וכל יום הורד יותר גשם ועב וענן המכסה את פני הקודש וז"פ שביום ראשון נבראו שמים שזה מסך המבדיל שלא יראה פני הקודש אבל היה בבחינת רצוא ושוב שכל פעם היו שבים לשרשם העליון ומכח הדיבור הראשון נבראו שוב, ושוב כסו את האלקות עד שכביכול הוצרך לגעור בהם שרצון העליון הוא שהרקיע שזה מסך המבדיל יעמוד על עמדו ולא יהיו עולים לשרשם וזה מה שכתוב יתמהו מגערתו היו מתמיהים למה אי אפשר שוב פעם להיכלל בשרשם העליון וצריכים לעמוד על עמדם מגזרת המאיים עליו שלא להיכלל שוב בשורשם רק מפני הפחד שזה בחינת דין ובזה אפשר להם להתחזק שאעפ"י שמכסים את האלקות אבל זה רצונו וזה יתחזק הרקיע שע"י זה קבלו התחזקות ובדרך זה אפשר לתרץ גם כן מה דאיתא בפרקי אבות פרק ה' שמביא שם הדברים שנבראו בין השמשות ויש אומרים אף המזיקים ומפרש הרע"ב שם

אלו השדים שלאחר שברא הקב"ה אדם וחיה היה מתעסק בבריאתן וכשברא רוחותיהן לא הספיק לברוא גופותיהן עד שקדש היום ונשארו רוחות בלא גוף וכמובא במדרש רבה בראשית פרשה ז' וקשה מה פרוש לא הספיק לברוא גופותיהן האם זמן הוא צריך לברוא דבר כאדם שבונה דבר צריך לזה זמן מסוים שאם אין לו הזמן לא מספיק לברוא והלא במאמר אחד יכול לברוא אלא בדרך זה מובן שהקב"ה ברא ששת ימי בראשית וכל יום היה מסך המבדיל יותר עב ויותר מגושם עד שביום הששי בין השמשות נשלם כוונת הבריאה שהיה כל כך גשם והסתרה עד שנבראו מזיקים וכביכול לא הספיק לבראותן בשלימות והבחירה בשלמות שמי שרוצה לטעות יכול לטעות ואח"כ בא שבת שזה תיקון על כל מה שברא הקב"ה קודם שבשבת אפשר להעלות הכל לשרשן העליון ושוב יהיה נכלל באין סוף ומכל פעולות משתנות יהיה נעשה אחד ע"י שבת קודש כמו שאומרים הזהר בקבלת שבת רזא דאחד איהי שבת דאתאחדת ברזא דאחד היינו שע"י שבת שוב יודעים שכל מעשה ששת ימי בראשית ברא הקב"ה וזה עיקר תכלית הבריאה — שאפילו אחר כל ההסתרות — לקשר הכל לשבת קודש ואז נתהפך הכל לטובה והכל בא לתיקון בכח שבת קודש שזה בחינת תשובה שקדמה לעולם.

בפרשת לך ויהי רעב בארץ וירד אברהם מצרימה ואמרו חז"ל בפרקי אבות פרק ה' שזה אחד מהנסיונות שנתנסה אברהם אבינו ועמד בהם ולכאורה מה כאן הנסיון הלא אם היה להיפך שאחרי שהקב"ה אמר לו ללכת ארצה כנען וכשבא לארץ והיה רעב והיה נשאר אע"פ שיש רעב זה נקרא שעמד בנסיון אבל אם אברהם ירד למצרים איך זה נקרא נסיון ועוד היכן מצינו שהקב"ה אמר לו לצאת מהארץ שהוא היה יכול להכריע את הצו של ללכת לארץ ששמע מפי הקב"ה אלא נמצא במדרש שזו היתה אחת מהפעמים שהיה רעב שלא על פי דרך הטבע שאם היתה קופה עם תבואה עומדת בבית אחר כמה שעות נחסר ממנה ולא עוד אלא אפילו מה שאשה לשה בבית נחסר תחת ידיה והלכו כולם אצל הכומרים שלהם ושאלו מפני מה בא אליהם רעב שלא כדרך הטבע והשיבו להם שזה עונש על שבא כאן מין אחד שכופר בכל העכו"ם שלהם ואומר שיש רק אלוך אחד

בארץ בגללו זה בא ורצו להרגו וברח אברהם מצרימה בעל כרחו ואעפ"כ לא הרהר אחר הקב"ה והאמין במה שאמר לו הקב"ה והיה ברכה ואגדלה שמך ואעשך לגוי גדול שהכל יקוים אע"פ שעכשיו הוא לא מבין עוד אדרבה עכשיו הוא רואה להיפך שעוד רוצים להרגו וזה שאמר הכתוב אח"כ לשרה וחיתה נפשי בגללך ופרש"י יתנו לי מתנות מה ענין מתנות עכשיו שהוא חושש שיהרגו אותו כמו שאמר הכתוב והרגו אותי אלא היות שהוא האמין ובטח בה' וברח מסכנת נפשות ושם במצרים יש לו ג"כ סכנת נפשות בכל זאת אמר לה אפשר ע"י זה הקב"ה רוצה להוציא כונתו במה שאמר ואגדלה שמך מי יודע הסיבות מהשי"ת איך שהוא מסובב אולי עי"ז יתנו לי מתנות ואין אנו יודעים דרכיו וזה שאמר הכתוב אח"כ כשבא חזרה ממצרים וילך למסעיו ופרש"י בחזרתו פרע הקפותיו היינו שהוא פרסם מה שאמר לו הקב"ה שכאן יזכה לעושר ולבנים ולשם טוב ואח"כ כשברח מפני סכנת נפשות אז כל אלו שהאמינו לו היה קשה להם הלא אנחנו רואים ההיפך, ואח"כ כשחזר ממצרים עם רכוש רב והיה קדוש ה' גדול ע"י הנסים שהיו לו אצל פרעה התיישב להם קושייתם וזה פרע הקפותיו היינו שפרע להם את כל השאלות שמקודם היה כל ההבטחות בגדר הקפה שמשתלם לבסוף.

בפרשת וירא בענין תפילתו של אברהם אבינו בעד סדום לכאורה הלא הזוהר הק' אומר לית רעותא טבא דאיתאביד מכל שכן תפילה כי אתה שומע תפלת כל פה מכל שכן תפלתו של אברהם אבינו ראש המאמינים והאיך הלכו התפילות לריק והרי סדום לא נצלו בתפילתו אלא באמת התפילות לא הלכו ריקם ופעלו שהשם יתברך הבטיח לו שבאם יהיה עשרה איש שיתפללו ביחד שתפילתם לא תשוב ריקם כמו שנאמר הן קל כביר לא ימאס ודרשו חז"ל שהקב"ה לא מואס תפילות רבים וזה פעל אברהם אבינו שאם ימצא עשרה צדיקים לא ירע לכל העיר בעבורם ומה שלא פעל על סדום משום ששם לא היו עשרה אבל בכל מקום שימצא עשרה יהיו ניצולים כולם.

בנסיון של העקידה צריך להבין הלא אם הקב"ה בכבודו ובעצמו אומר לבן אדם להעלות את בנו יחידו כלום לנסיון צריך להחשב

הלא אם בן אדם שומע מהקב"ה בעצמו מה עליו לעשות אי אפשר לו לעשות אחרת כמבואר בליקו"מ אלא הנסיון היה ששמע מהקב"ה בעצמו לפני כן כי ביצחק יקרא לך זרע היינו כי מיצחק צריך לצאת האומה שירשו את ארץ ישראל ויקבלו את התורה ועל ידם יתקן כל העולם מקלקול עץ הדעת ועכשיו צווהו להעלותו לעולה ואם כן היאך יתכן שני הדברים שאחד סותר את השני אבל אברהם אבינו בגודל אמונתו האמין שאפשר להיות שני דברים הפכיים בדבר אחד כי אצל השי"ת הכל אפשרי וזה היה הנסיון העיקרי וזה שכתוב בסוף הפרשה עקב אשר שמע אברהם בקולי שהאמין בהשי"ת בלי שום התחכמות במה שאמר כי ביצחק יקרא לך זרע וגם להעלותו לעולה ואפשר לקיים שניהם. על כן כשהלך אברהם לעקידה אמר לשרה שהולך לבית המדרש של שם ועבר, וקשה מדוע לא אמר לה האמת שהולך לקיים ציווי ה' להעלותו לעולה אלא אברהם לימד לדורות שאסור לספר לאף אחד אפילו לאדם גדול שהולך לעשות עבודה גדולה לה' אם הוא יודע שהעבודה הזאת לא לפי מוחו של המקבל כי אם זה אינו לפי מוחו יוכל להיות לו מניעה גדולה להעבודה הזאת הלכך היות שאברהם היה בספק שמא העלאת יצחק לעקידה תהיה זרה למוחה של שרה אעפ"י שהיא היתה יותר גדולה מאברהם בנביאות כמו שפרש"י משום כך לא סיפר לה שלא יהיה לו למונע לקיים ציווי ה' שאמר לו ולא לה והסיע לדבר אחר.

ההבדל בין יעקב לעשיו למה עשיו ירד כל כך שנקרא עשיו הרשע ויעקב אבינו עלה כל כך הלא אב ואם אחד היו להם אלא אפשר לדייק זאת משמותם עשיו הפרוש לשון עשיה הינו שעשיו היה מרוצה גם כן ללכת בדרך שיצחק אביו חנכו אלא רצה שכל מה שעושה יהיה בסדר ובז לקטנות ואסנפל לא היה ביכולתו לחזק עצמו בנקודה טובה שיש לו עדין הלכך נפל לכפירות, וכמו שכתוב הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה כי בכור ר"ת ב'שפתיו כ'בדוני ו'לבו ר'חק אבל טעה כי אעפ"י שזה לא מדה טובה מה ששפתיו רחוקים מלבו אעפ"כ אם משבח להקב"ה רק בשפתיו ג"כ טוב יותר מלשתוק לגמרי מפני שסוף כל סוף אם ירבה לשבח את הקב"ה בשפתיו יחדיר גם ללבו ויעקב פרושו שבא בעקבה דהיינו שיעקב

אבינו לא בז לבוא לפני הקב"ה אפילו בקטנות וכמו שכתוב יעקב הוא הקטן ושמח עצמו אפילו באופן זה בכל נקודה טובה הלכך זכה לבכורה.

אלה תולדות יעקב יוסף ופרשו חז"ל שיוסף היה עוקר תולדותיו פירוש מכל הולדות השבטים שהיה ליעקב העיקר היו צריכים להיכנע ליוסף שהוא היה הצדיק האמת ביניהם וכמו שאמרו חז"ל כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה יוסף בן שבע עשרה שנה בגימטריה טוב כי טוב לכל היה, כמו שכתוב אצל משה רבנו כי טוב הוא, והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה. בלהה לשון בלהות וזלפה לשון זלעפות כי היה יכול לקרב אפילו את אלו הרחוקים שקראו להם בני השפחות ויבא יוסף את דבתם רעה היינו שיוסף היה יכול גם לתקן מה שהם דברו דברים רעים לצרפן בצרופים טובים ולתקן אותם אל אביהם שבשמים, ויחלום יוסף חלום ויגד לאחיו וקשה למה סיפר להם החלום ואח"כ עוד הפעם ולמה שנאו אותו עד שדנו אותו למיתה אלא היות ויוסף היה הצדיק האמת שבדור שכל העולם היה צריך להזדקק לו ברוחניות (וגם בגשמיות הוא המשביר) וראש השבטים הקדושים שמהם היה צריך לבוא כלל ישראל ולתקן עולם במלכות שדי וזה רק בתנאי שיכנעו לצדיק האמת שבימיהם ולכל אשר יאמר כי הוא זה ישמעו לו והיות ורק הוא ידע מזה היה מוכרח להגיד להם שהוא הוא הצדיק האמת שהם נזקקים לו ולזה סיפר להם החלום אבל מפני הבחירה ראו עליו שלא מתנהג כשורה לפי דעתם וחויץ ממה שהיה הצעיר ביניהם היה קשה להם שמדבר לשון הרע ולא מקפיד ללכת בחלוקא דרבנן רק מסלסל בשערו ומדבר עם פחותי ערך בני השפחות ומקרבן ורוצה למלוך ומשום כך לא רק שלא רצו להכנע אליו אלא גם שנאו אותו אעפ"כ יוסף רצה לקרבם ואמר להם שמעו נא לשון בקשה רטו היטב אזניכם אלי מה שאני מספר לכם חלום אמת והנה אנחנו מאלמים אלומים לשון קשרים כי אנחנו מקשרים קשרים להקב"ה אבל קמה אלומתי וגם נצבה כי רק הקשר שלי יש לו קיום כי בלי הקשר שלי אפשר ליפול ורק ע"י הקשר שלי להתחזק ולעמוד על עמדו אז כולם צריכים לאלומתי להתקשר אלי ועל ידי גם אלומותיכם יתיצבו אבל אחיו

חשדו אותו בגיאות שרוצה למלוך עליהם והוסיפו עוד שנאה על
 שנאה אבל יוסף לא התיאש ורצה לקרבם וסיפר להם עוד חלום
 בהוכחה שלא רק הם צריכים להכנע אליו אלא אפילו יעקב אביהם
 גם כן צריך להכנע אליו וזה השמש והירח ואחד עשר כוכבים
 שהשמש מרמז על יעקב אבינו וזה היה נגד אמונתם שיעזבו את יעקב
 אביהם שממנו קבלו את אמונתם וללכת אחרי יוסף ועל זה לא ענו לו
 כלום אלא מתוך מה שכתוב הלאה ויספר אל אביו ואל אחיו זאת
 אומרת שעוד הפעם סיפר זאת אל אביו ואל אחיו היינו שאחיו דנו
 אותו כמי שירד מאמונתו כי גם רוצה למלוך על יעקב ראש אמונתם
 אבל בכל זאת הלא יעקב אוהב אותו ואיך אפשר לדונו כמי שפנה
 עצמו מאמיתיות האמונה ע"כ החליטו שישאלו את יעקב אביהם
 בעצמו אם הוא גם כן מסכים לזה וזה הפרוש ויספר אל אביו ואל
 אחיו היינו שסיפר אל אביו בנוכחות אחיו ויגער בו אביו כי דבר
 שכזה אי אפשר שיעקב אבינו יגיד להם משני טעמים: א. כי אם
 יאמר להם בפרוש יקח מהם את הבחירה ובדבר ההכנעה לצדיק
 האמת שבדור תלוי תיקון כל העולמות ומוכרח שיהיה בזה בחירה ב.
 באם ח"ו לא היו מצייתים ליעקב אבינו (כי אי אפשר לקחת הבחירה
 ומצד הבחירה היה יכול להיות שלא ירצו להכנע לו אע"פ שיעקב
 יגיד להם בפרוש) היה ח"ו נהיה חורבן עולם כזה שאי אפשר לתקן
 שח"ו השבטים יפרשו מיעקב הלכך לא אמר להם אלא אדרבא עוד
 נדמה להם שעוד גוער בו אבל אביו שמר את הדבר שיעקב אבינו ידע
 שזה חלום אמת אח"כ וילכו אחיו לרעות את, ניקוד על את ופרש"י
 שהלכו לרעות את עצמן היינו עכשיו שנדמה להם שיוסף לא דבר
 האמת עם חלומותיו שהרי יעקב לא הסכים עמו לפי דעתם הלכו
 להיות מנהיגים בעצמם כי הלכו לרעות את הצאן מרמז שהלכו
 להנהיג את צאן קדשים בדרכי ה' אבל הואיל שפרשו עצמם מהצדיק
 האמת שבדורם מרמזת לנו התורה שהם לא היו יכולים לרעות
 ולהנהיג את צאן קדשים מפני שהיה להם נגיעה רק הלכו לרעות את
 עצמם, לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן כי אע"פ שיעקב
 גער בו בנוכחותם אך אמר לו אח"כ שהוא צריך להתחזק ולנסות עוד
 פעם לקרבם ולתקן אותם ואת צאן קדשים שתחת ידם וזה שלום

אחיך ושלוש הצאן ויתנכלו אותו להמיתו כי אצל האחים היה כמי שסטה מאמונתו וכשבא אליהם דנו אותו והיו חילוקי דעות ביניהם יש שאמרו שצריכים לעשות בו דין מיתה בידים אבל גבר ביניהם החסד שיד לא שלחו בו והשליכו אותו אל הבור עם נחשים ועקרבים וישבו לאכול לחם והטעמים מונח זרקא מונח סגול שזה ניגון ל תימה היינו שהפסוק מתמיה שזרקו את הצדיק האמת לבור של נחשים ועקרבים ועוד יושבים לעשות סעודה ושמחים על זה, בענין המובא למעלה שא"א לגלות בפרוש את התיקון הכולל שבזה תלוי הגאולה אפשר להבין מפני מה בפרשת ויחי כתוב ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים ומפרש רש"י בשם חז"ל ביקש לגלות את הקץ ונסתלקה ממנו שכינה ותימה גדולה יש כאן מפני מה נסתלקה הימנו שכינה וכי מאי נ"מ אם כן יגלה את הקץ שיהיה בעוד כמה אלפי שנים ומה הם צריכים לדעת זאת הלא בימיהם בודאי לא יהיה וב' היה יכול לומר להם שלא יגלו הלא היו צדיקים והיו נאמנים לבל יגלו סוד אמת אלא שיעקב רצה לגלות להם שהגאולה תלויה בביטול לצדיק האמת ועל ידי זה האחרית הימים יהיה תיכף בימיהם כי אם יקבלו את יוסף לצדיק ויכנעו אליו יתוקן תיכף העולם אבל זה אי אפשר לגלות ולכן נסתלקה הימנו שכינה.

בפרשת שמות: "ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם ויאמר ה' אל משה אהיה אשר אהיה וכו'", פירש משה רבנו טען אל ה' הלא בני ישראל יגידו לי אם אני בא לגאלם באיזה זכות אנחנו נגאלים הלא פגמנו בכל השמות של הקב"ה וזה הפרוש ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם היינו אם יש עוד שם שעוד לא פגמנו בו ואמר לו הקב"ה שיענה להם ששם אחד יש שאי אפשר לפגום בו בשום אופן וזה השם אהיה לפי מה שמבאר רבינו ז"ל בתורה ו' קרא את יהושע, כי אהיה דא אנא זמין למהוי וכשבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה אז הוא בחינת אהיה.

"ומאז באתי לדבר בשמך הרע לעם הזה". זה נדמה לכל אחד

ואחד אם הוא נכנס בעבודת ה' עובר עליו מה שלא עבר עליו מקודם עד שלא התחיל בעבודת ה'.

"אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה", היינו משה רבנו התפלא הלא אם עובדים את ה' בלבת אש כמו מלאך ובכל זאת הסנה איננו אוכל כל התאוות עוד במקומן.

"לך רד כי שחת עמך", היינו הקב"ה אמר למשה עד עכשיו למדת עם בני ישראל הלכות עליה איך לעבוד השי"ת בעליות גדולות עם תו"מ ועכשיו אתה צריך לרדת אל בני ישראל וללמדם הלכות ירידה אם נופלים לשאול תחתיות איך להתחזק אז ולא לפול וזה לך רד למדם הלכות ירידה.

"הרף ממנו ואשמידם", היינו הקב"ה אמר למשה השמר והזהר לבל תרף ממני כי אם ח"ו תניח אותי ולא תתפלל עליהם הם ח"ו בגזירת ואשמידם והנה אצל אדם הראשון כתיב ויאמר ה' א' וכו' ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם ומה היה אכפת להקב"ה שיחיה לעולם אם יאכל מעץ החיים אלא הקב"ה רמז כאן לאדם הראשון שיחטוף תיכף מעץ החיים ויאכל ועי"ז יחיה לעולם ויבטל הגזרה ביום אכלך ממנו מות תמות אבל אדם הראשון לא הבין הרמז ולא נדבק בעץ החיים ונתגרש מגן עדן אבל משה רבנו הבין הרמז והתפלל עליהם.

"וראך ושמח בלבו", זה היה נס שאהרן הכהן היה קשיש ממשה והיה נביא במצרים ואעפ"כ נכנע למשה רבנו ועי"ז היו יכולים לצאת ממצרים ולקבל התורה כי אם לא, ח"ו היה העולם חוזר לתוהו ובוהו.

במדרש: פתחו באף: הנחש; אף כי אמר אלקים. שר האופים; אף אני בחלומי. דתן ואבירם; אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאותנו. והמן; אף לא הביאה אסתר המלכה כי אם אותי. רמז למתנגדי הצדיק האמת אחד טוען כמו הנחש אף כי אמר אלקים לא תאכלו מכל עץ הגן כלומר למה דוקא מהעץ החיים מותר לאכול יש עוד עצים בגן שמותר לאכול היינו למה אתם הקשורים בצדיק האמת אומרים כי רק אליו אנחנו קשורים יש עוד צדיקים ואפשר לשמוע

אליהם ג"כ אעפ"י שהם לא גדולים כמוהו ושר האופים טען אף אני בחלומי כלומר למה אתם אומרים כי רק לצדיק האמת צריכים לציית אף אני יש לי צדיק שהוא גם כן כמו הצדיק שלכם שהוא גם כן גדול כמוהו ודתן ואבירם טענו מה אתם כ"כ אדוקים בצדיק האמת הלא הוא לא נותן לכם כלום כמו שאמרו אף לא ארץ זבת חלב ודבש הביאותנו והמין טען עוד יותר שאדרבה לכם אין כלום ולי יש הכל וזה שאמר אף לא הביאה אסתר אל המשתה כי אם אותי כי רק אני זוכה בגשמיות וברוחניות וזה שאמר המדרש כולם פתחו באף כי כולם אין להם רק אף ודינים וחימה אבל מי שאדוק בצדיק האמת ממתיק כל הדינים בזכותו.

הנסיון של דוד המלך כי דוד המלך רצה להראות את הדרך לתשובה כמו שכתוב נאום הגבר הוקם על ודרשו חז"ל שהקים עולה של תשובה שטען לפני הקב"ה שינסה אותו אפילו אם יפול וישקע בתהום אם גם משם יצעק אל ה' ונסה אותו הקב"ה ונפל לפי גדלו של דוד המלך ואעפ"כ לא התייאש בשום אופן נמצא שעמד בנסיון של תשובה וזה הנסיון הגדול מכל הנסיונות לעמוד על עמדו אפילו יעבור עליו מה אפילו ברוחניות וזכה עי"ז להיות משיח שמשיח יחזק ויקרב כולם אפילו הנמצאים בשאל תחתיות ומתחתיו יש בכוחו לתקן.

בתהלים: "ביום אקרא זה ידעתי כי אלקים לי", היינו ביום שיש לי התבודדות וזה ביום אקרא ידעתי כי אלקים לי ביום זה ידעתי כי אלקים לי היינו שאני יודע בידעתי הבורא.

"לדוד ה' אורי וישעיי", מדוע אומרים המזמור הזה בחודש אלול. היות שמגיע ראש השנה ויו"כ וצריך לעשות תשובה ולא יודעים איך לעשות תשובה הלכך מתחילים במזמור הזה ונותנים כרוז לאמור הנה מגיע ראש השנה ע"כ כ"א צריך ללכת להצדיק ויקבל ממנו דרך לתשובה וזה לדוד היינו שצריכים ללכת לדוד הינו לצדיק האמת והצדיק יודיעך שה' אורי וישעי, שה' הוא אורי וישעי דיקא שע"י שתפנה אל ה' משם יהיה אורך וישעך.

"ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב", וקשה הלא אנחנו רואים צדיקים עניים מרודים אלא הפירוש לא יחסרו כל טוב היינו תורה ותפילה ומעשים טובים זה באמת כל טוב וזה לא חסר להם ובגשמיות מה שנקרא אצל אנשים כל טוב זה לא חסר להם כי איך שלא יהיה אצלם תמיד שמחים בה' בין בטובו בין בעקו והעיקר שלא חסר להם תורה ותפילה.

"משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו", דרשו חז"ל שקול שמואל כמשה ואהרן הסביר את זה לפי משל רבנו בחיי"מ שמלך צוה לשני אנשים לבנות לו פלטין האחד בנה יפה וצבעו בכל מיני צבעים והשני צבע בצבע שקוף שנהיה כמו ראי וכל מה שעשה הראשון נראה אצלו וגם הרהיטים שהביאו לארמון נתראה שם וזה הפרוש שמשה ואהרן עשו עבודות גדולות מאד ושמואל התפלל אל ה' שיזכה לאותם עבודות שלהם וע"י התפלה נראה העבודות של משה ואהרן בשמואל וזה ושמואל בקוראי שמו שכ"ז זכה ע"י תפלתו וזעקתו.

"פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון ידיהם ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו", היינו שאדם שרואה שכל איבריו לא עובדים את ה' ואינם הולכים בדרך הנכונה ע"ז מסיים הפסוק לא יהגו בגרונם פרוש למה האברים לא מצייתים לה' מפני שלא מהגים בגרונם דהיינו שלא מדברים להשי"ת ומבקשים ממנו שהאברים כן יצייתו לה' אבל ישראל בטח בה' שהם כן בוטחים בה' ומתפללים אליו הלכך עזרם ומגינם הוא נותן להם מבוקשם ועובדים את ה' בכל אבריהם.

ביהושע: "ויקרבו אותי מצפון להר גע"ש", ר"ת שלא ע'שני ג'וי היינו שיהושע שייך לדרי מטה (כמבואר בתורה ז' תנינא) שצריכים להחיות עצמן בנקודה טובה הלכך קברו אותו על יד הר געש שגע"ש ר"ת שלא עשני גוי.

יהושע לחם עם ל"א מלכים למה דוקא עם ל"א שהם טענו לא, אנחנו לא נעזוב אתכם לכבוש את א"י.

כנעני דרשו חז"ל על א"י שאמרו כאן עני וכמו כן מדברים על מקורבים לצדיק כאן עני כלומר מי שמתקרב לצדיק נעשה עני.

"תבואי תשורי מראש אמנה", ואמר רבנו תשרי-תשרי רמז שצריך לנסוע לאומן על ראש השנה תבואו מראש תשרי אומנה.

בתפילה: "אתה חונן לאדם דעת חננו מאתך חכמה בינה ודעת", וקשה הלא כבר אומרים אתה חונן למה צריך עוד פעם לומר מאתך אלא אנו מבקשים חננו מאתך היינו חכמתך לבד ולא חכמות חצוניות (מפי ר' יהודה הערמאן נ"י).

היחודות

וידבר ה' אל משה לאמר דבר וכו' פירש שמשה דבר עם ה' השגות וענינים גבוהים ומה למעשה לאמור לישראל דבר וכו'.

מִדְרָכֵי הַצַּדִּיק

אוצר החכמה:

018/08/2018

ר' מרדכי יגלניק שליט"א

לזכרון עולם ולעילוי נשמת

תאריך הולדת

אדוני אבי הרה"ח ר' יהושע הי"ד
בהרה"ח ר' מנחם מנדל יגלניק הי"ד

אמי מורת מרת חיה ע"ה
בת הרה"ח ר' יעקב יצחק ז"ל
נלב"ע י"א אייר תרצ"ג

ת.נ.צ.ב.ה.

18/08/2018

זוגתי מרת פריידא ע"ה
בת הרה"ח ר' שמואל חיים ז"ל
נלב"ע י"ב ניסן תשמ"ה

ת.נ.צ.ב.ה.

ספר

מִדְרָכֵי הַצַּדִּיק

והוא באור רחב בענין

חיוב ההתקרבות וההתבטלות לצדיק

בכל דור והענינים המסתעפים ממנו

הוצאת

אוצר החכמה

חובר ונכתב

בידי הרה"ח מוקני וחשובי אנ"ש

ה"ה ר' מרדכי יגלניק ז"ל

מתלמידיו המובהקים של רבי יצחק ברייטער זצ"ל הי"ד

הובא לדפוס על ידי

אגודת משך הנחל

הדפסת והפצת ספרי מוהר"ן מכרמלכ ותרלמידיו זצ"ל

ת.ד 5719 91056 ירושלים

תמוז התשס"ה לפ"ק פעיה"ק ירושלים תובב"א

לזכרון נצח ולעילוי נשמת

הרב החסיד

ר' אלעזר ב"ר שלמה יהודה וייצהנדלר ז"ל

נלב"ע ל' כסליו תשמ"ה

ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת

ר' שלמה יהודה ב"ר ישראל יצחק וייצהנדלר ז"ל

נלב"ע כ"ז אדר"ב תשכ"ה

וזוגתו מרת חיה ב"ר אשר יעקב ז"ל

נלב"ע כ"ד אדר"ב תשל"ה

ר' דוב בעריש ב"ר צבי אלימלך הלברטל ז"ל

נלב"ע ז' חשוון ת"ש

מרת ברכה ב"ר אריה לייב ז"ל

נלב"ע ז' כסליו תשכ"ח

הילדה רחל יהודית ב"ר אלעזר ז"ל

נלב"ע י"א כסליו תשכ"ט

ת.נ.צ.ב.ה.

אגודת משך הנחל

טל: 02-6273120 פקס: 02-6262579

ת.ד 5719 י-ם

ספר מדרכי הצדיק

א. מבאר שאדם הראשון היה הראשון שלמד עם צאצאיו מה שמסר לו הקב"ה ואיך שאח"כ טעו והקימו להם מנהיגים של שקר והשתלשלות הדורות עד משה רבינו.

ב. מבאר שנשמת משה היתה שורש נשמות ישראל.

ג. מבאר איך שזה לעומת זה שהשטן מעמיד בכל דור מנהיגים של שקר שיש להם נגיעות עצמיות ומטעין את ישראל לילך אחריהם.

ד. מבאר את הגדלות של הצדיק האמתי והמדרגות והתנאים שנצרך לו שבזה יהיה נקרא צדיק אמת ובאם יחסר לו המדרגות הללו הוא טועה ומטעה את עצמו ואת ישראל.

ה. מבאר את השתלשלות הדורות ממשה רבינו דרך רשב"י והאר"י והבעש"ט עד מוהר"ן זצ"ל.

ו. מבאר שיטתו של הר"ן זצ"ל.

הקדמה

ישתבח הנאצל ויתפאר הבורא שיצר ועשה את כל העולמות כולם ובפרט עולם התחתון השפל הגשמי שבו הסתיר את כבודו ולא נראה בגלוי כבוד ה' עד שאפשר לטעות בו הרבה ובתוכו יצר את האדם ונתן בו את הנשמה והוא מעורב מכל העולמות מהתחתון הגשמי עד העולמות הנאצלים מאתו יתברך וברא בו בריה היינו האדם שנתן בו כח שיכול להמרות את רצונו ולעשות נגד רצונו יתברך וזה הפלא הגדול שבכל הבריאה שישנו בריה שיכול להפוך את כל העולם כולו לרע ולאבד כל העולם במעשיו הרעים וכן נתן בו כח להפוך כל העולם כולו לטוב כפי רצונו יתברך וישלים את רצונו שבשביל זה ברא ה' את כל העולמות, ושני כוחות האלו נלחמים בכל העולם בכלל ובכל אדם ואדם בפרט והנה הקב"ה ממית ומחיה מוחץ ומרפא כמו שאחז"ל בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין (קידושין ל ע"ב) והנה לאו כל אדם משיג את התורה, ע"כ ברא הקב"ה מנהיג שהוא ינהיג את האדם והוא ישיג

את התורה וילמד את בני האדם איך אפשר לעשות את רצון הקב"ה ולקיים את התורה שזאת היא רפואת האדם בעולם הזה והואיל שזה הוא העיקר לשמוע למנהיג האמיתי כי בלא זה א"א בשום אופן לדעת מה רצונו של הקב"ה משום כך מסית הבעל דבר את בני העולם עד שעשה בזה מבוכה גדולה שכל אחד מוצא לעצמו מנהיג כרצונו וכל האומות המציאו לעצמם מנהיגים שהם נוטים אחריהם כפי תאוותיהם ומאוייהם והאומה הישראלית זכו למנהיג אמיתי למשה רבינו ע"ה שהנהיג אותם כפי מה שקבל מהקב"ה אבל הואיל וא"א לקחת הבחירה מהאדם כי בשביל זה נברא העולם ומלואו, היתה גם בזמן משה רבינו מחלוקת עליו מכ"ש אחר פטירתו כמ"ש (דברים לא כט) כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחיתון ועיקר השחתה הוא שמוצאים לעצמם מנהיגים לא אמיתיים שלא יכולים להדריך את העם בדרך הנכון ע"כ באנו לבאר בספר הזה מי הם המנהיגים אמיתיים בישראל שהם הראש לכל שאר המנהיגים אעפ"י שישנם מנהיגים צדיקים בכל דור ודור כמו שאמר אביי (סוכה מה:) לא פחות עלמא מתלתין ושיתא צדיקי וכו' אעפ"כ כל הצדיקים והמנהיגים הם בבחי' שרי אלפים ושרי מאות, שרי חמישים ושרי עשרות אבל כולם כאחד צריכים לכוף ראשם תחת המנהיג היחיד האמיתי כמו שבזמן משה רבינו הוא היה המנהיג היחיד האמיתי וכולם היו תחתיו וקבלו רק ממנו, ואחר משה רבינו ישנם ג"כ יחידי הדורות היינו שיש צדיק יחיד בכמה דורות שהוא בבחי' משה היינו שהנשמה שבמשה נתגלגל בהם והם היו שורש נשמת ישראל וכל הצדיקים ומנהיגים צריכים לכוף את ראשם תחת הנהגה של הצדיק אמיתי הזה ובזה תלוי הגאולה העתידה כמו בזמן משה כפפו גדולי הדור ראשם תחת משה ולולא זאת לא היה אפשר להגאל כמ"ש בתורה בתחילת בשורת הגאולה ביד משה ויאמן העם (שמות ד לא) ואהרון גדול הדור כפף א"ע תחת משה כמ"כ בדורות אחרונים תלויה גאולת הכלל והפרט בהכנעת הצדיק שהוא בחי' משה ועיין בספר המדות (צדיק קנא) ביאת המשיח תלויה בקרבת הצדיק ובמס' חגיגה (דף יב) איתא העולם עומד על עמוד אי' וצדיק שמו

שנאמר וצדיק יסוד עולם ובברכות (דף ו) מאי כי זה כל האדם ר"ש ב"ע אומר ואמרי לה ר"ש ב"ז כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה והאמת א"א להכחיש תראו בכל הספרים הקדושים מימות משה רבינו ועד עתה מי אמר שהוא יכול לתקן את כל העולם כולו חוץ מאלו הצדיקים האמיתיים המבוארים בספר הזה שהיו יחידים בכמה דורות רק הם אמרו זאת ואעפ"כ הם היו ענוים יותר מכל הצדיקים ומי הם המנהיגים האלו ע"ז עשיתי הספר הזה וח"ו שאני פוגם בכל הצדיקים והמנהיגים שהיו מימות משה ועד הנה אבל מי שהוא שר עשרה ואומרים עליו שהוא לא שר המאה או שר המאה ואומרים עליו שהוא עוד לא שר האלף פוגמים בו ח"ו כל אחד ואחד כפי דרגה שלו הוא עובד את ה' וכולם יחד צריכים להיות כפופים להמנהיג שהוא שורש נשמת ישראל שהוא יחיד בדורו ובזה תלוי ביאת משיח צדקנו שהוא יהיה המנהיג האחרון שיזכה שכל ישראל יכנעו תחתיו.

א. מבאר שאדם הראשון היה הראשון בעולם שלמד עם צאצאיו מה שמסר לו הקב"ה ואיך שאח"כ טעו והקימו להם מנהיגים של שקר והשתלשלות הדורות עד משה רבינו.

אחד מיסודי האמונה ועמודי התורה הוא להאמין שהשי"ת שולח איש מורם מעם ללמד את העם דעת ולהדריך אותם באיזה דרך ללכת ואיך לעבור בזה העולם העובר לדעת את המעשה אשר יעשה בו האדם את רצונו של בורא עולם בכדי שיבוא אל התכלית הנרצה שבשביל זה נברא עולם ומלואו וברא בו את האדם שיבוא לשלמותו ויש צורך ללמדו דרך החיים וזה מחייב את האדם ממושכל ראשון שמצד עצמו אי אפשר לבוא ולדעת את התכלית הנרצה שבשבילו נברא כי עיר פרא אדם יולד (איוב יא יב) ובחטא יחמתני אמי (תהלים נא) ובלי מסורת אבות אי אפשר לבא לדעת את המעשה הטוב מעצמו ומוכרח להיות לו מלמד ומחנך ללמדו דעת וע"כ אמרו חז"ל (סנהדרין יט:) המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו

כי בלעדו לא ידעו הבנים התלמידים מה לעשות וכשמלמד ומדריכם בדרך האמת הרי הוא מוליד אותם מחדש כי על ידו יבוא אל התכלית הנרצה שבשבילו נבראו וכשיצר הקב"ה את אדם הראשון נצטוו מאתו ברוך הוא על שש מצוות חוץ ממצוה הראשונה שלא לאכול מעץ הדעת ועבר עליו ונתגרש מגן עדן ונקנסה¹ מיתה עליו ועל כל הדורות, אך השש מצוות עליו ועל צאצאיו לקיימן עד סוף כל הדורות וז"ל הרמב"ם (הלכות מלכים פט הא) על ששה דברים נצטוו אדם הראשון על ע"ז ועל ברכת השם ועל שפיכות דמים ועל גלוי עריות ועל הגזל ועל הדינים אעפ"י שכולן קבלה בידנו ממשה רבינו והדעת נוטה להן מכלל דברי תורה נראה שעל אלו נצטוו, הוסיף לנח אבר מן החי שנאמר אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו (בראשית ט ד) נמצא שבע מצוות וכן היה הדבר בכל העולם עד אברהם. בא אברהם ונצטוו יתר על אלו במילה והוא התפלל שחרית ויצחק הפריש מעשר והוסיף תפלה אחרת לפנות היום ויעקב הוסיף גיד הנשה והתפלל ערבית ובמצרים נצטוו עמרים במצוות יתרות עד שבא משה רבינו ונשלמה התורה על ידו עכ"ל.

ועל כל אומות העולם ללמוד את המצוות שנצטוו אדה"ר ונח ממלמד טוב והגון שלא יסרסם ויהפכם כפי דעתו אלא כפי שקבל אותם ובפרט אחר קבלת התורה יש להם ללמוד מבני ישראל שקבלו התורה מהר סיני ויודעים את המצוות האלו באר היטב ואדם הראשון מסר את המצוות האלו לבניו ולדורות הבאים אלא תיכף שבא אנוש בן שת הפכו וקלקלו דברי אלקים חיים וז"ל הרמב"ם (הלכות ע"ז א א) בימי אנוש טעו בני האדם טעות גדול ונבערה עת חכמי אותו הדור ואנוש עצמו מן הטועים היה וזו היתה טעותם אמרו הואיל והאלקים ברא כוכבים אלו וגלגלים אלו להנהיג העולם ונתנם במרום וחלק להם כבוד והם שמשים המשמשים לפניו ראויים הם לשבחם ולפארם ולחלוק להם כבוד וזה רצון האלקים ברוך הוא לגדל ולכבד מי שגדלו וכבדו כמו שהמלך רוצה לכבד העומדים לפניו וזה כבודו של מלך כיון שעלה דבר זה על לבם התחילו לבנות לכוכבים היכלות ולהקריב להם קרבנות ולשבחם ולפארם בדברים

ולהשתחוות למולם כדי להשיג רצון הבורא בדעתם הרעה וזה עיקר עבודת כוכבים וכו' ואחר שארכו הימים עמדו בבני האדם נביאי שקר ואמרו שהוא צוה ואמר להם עבדו כוכב פלוני או כל הכוכבים והקריבו לו ונסכו לו כך וכך ובנו לו היכל ועשו צורתו כדי להשתחוות לו כל העם הנשים והקטנים ושאר עמי הארץ ומודיע להם צורה שבדה מלבו ואומר זו היא צורת הכוכב פלוני שהודיעוהו בנביאותו והתחילו על דרך זה לעשות צורות בהיכלות ותחת האילנות ובראשי ההרים ועל הגבעות ומתקבצים ומשתחווים להם ואומרים לכל העם שזו הצורה מטיבה ומריעה ראוי לעובדה וליראה ממנה וכהניהם אומרים להם שבעבודה זו תרבו ותצליחו ועשו כך וכך וכו' ואל תעשו כך וכך והתחילו כזבים אחרים לעמוד ולומר שהכוכב עצמו או גלגל או המלאך דבר עמהם ואמר להם עבדונו בכך וכך והודיעו להם דרך עבודתו ועשו כך ואל תעשו כך ופשט דבר זה בכל העולם לעבוד את הצורות בעבודות משונות זו מזו ולהקריב להם ולהשתחוות וכיון שארכו הימים נשתכח השם הנכבד והנורא מפי כל היקום ומדעתם ולא הכירוהו וכו' אבל צור העולמים לא היה שום אדם שהיה מכירו ולא יודעו אלא יחידים בעולם כגון חנוך ומתושלח נח שם ועבר ועל דרך זה היה העולם הולך ומתגלגל עד שנולד עמודו של עולם והוא אברהם אבינו עכ"ל.

נמצא אתה אומר שכל הדורות מאדם עד נח הפכו את כל מה שקבלו מאדם הראשון כפי דעתם הרעה ואעפ"י שהיו מעט צדיקים כגון חנוך ומתושלח, לא רצו ללמוד מהם אלא למדו מנביאי השקר שהנהיגו אותם כפי רצון התאוות שלהם שהסיתם יצרם הרע עד שכולם נעשו רשעים שהכעיסו את הקב"ה במעשה ידיהם ומכ"ש בין אדם לחברו עד שבא עליהם המבול ושטפם וישאר אך נח לבדו עם בניו ונשותיהם ביחד שמונה איש ולמה התורה מספרת לנו את כל המעשים שנעשו קודם המבול אעפ"י שיש בזה הרבה סודות למעלה מבינתינו אבל גם עיקר גדול זה התורה מרמזת לנו בענין הדרכת בני אדם כי במלה הראשונה שבתורה ישנו רמז כי מתחלקת לשתי מילים: "ראש בית" כמובא בתיקוני זוהר היינו כי כל אדם שנשלח ממרום לעולם הזה עליו לקבל ראש בית היינו צדיק שידריך את

האדם ונקרא ראש בית, ובליקומ"ת סז "כי הצדיק נקרא ראש בית שמשגיח על העולם" וכו' ובין הצדיק ובין בני האדם צריך להיות יחס גומלין ביניהם כי הצדיק צריך להיות כולו רק אמת להדריך את דורו ולהתפלל עליהם ולהמליץ לפני הקב"ה עליהם ובני אדם צריכים לקבל ממנו עצות והדרכה בלי לשנות מאומה מדבריו ועל זה מרמזת לנו התורה במילים הראשונות בראשית ברא אלקים ס"ת אמת כי הכל צריך להיות אמת גם המשפיע וגם המקבל ואז יש קיום לעולם ובשביל זה נברא העולם.

והנה כל המחלוקת ומריבות בין אדם לחברו ובין משפחה למשפחה ובין מדינה למדינה הכל בענין המנהיגות שכל אחד רוצה להנהיג את הזולת וכל כנופיה וכנופיה רוצה לקבל עליה מנהיג אחד שידריך אותה בדרך שנדמה לה שהיא טובה וכן בכל העולם כולו באותה מדינה ובין מדינה לחברתה כל אחת רוצה מנהיג שנדמה לה שדרכו של המנהיג מוצא חן בעיניה והמנהיג בעצמו רוצה למצוא חן בעיני הנוהים אחריו ורק טובת עצמו דורש והנה מאדם עד נח ג"כ היו צדיקים כפי שמסרו לנו חז"ל שחנוך ומתושלח היו צדיקים והוכיחו את דורם אבל על נח כתבה התורה שהיה צדיק והקב"ה אמר לו אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה (בראשית ו א) אבל חסרון היה לו כפי שמובא במדרש הנעלם שלא התפלל על דורו וכשיצא מהתיבה וראה העולם שמם התחיל לבכות אמר לו הקב"ה רעיא שטיא עכשיו אתה בוכה היה לך לבכות ולהתפלל קודם שהבאתי המבול ואח"כ נשבע הקב"ה שלא יביא עוד מבול, אבל השם צדיק לקחו ממנו שנאמר וישאר אך נח היינו בלי צדיק, וחם בנו לא עזב את דרך אנשי המבול ודעותיהם ויצא ממנו נמרוד שהמריד את כל העולם כולו עליו במלכותו (ערובין נג). והכחיש הנס של המבול ואמר שזה היה בדרך הטבע והתחילו דורו לעבוד עבודה זרה ועשו מגדל ללחום עם הקב"ה נגד השבע מצוות שלו ובלבל ה' אותם עד שפזרם על פני כל הארץ וכל אחד ואחד בחר לו מנהיג משלו כי מקודם היתה להם הנהגה אחת ודעה כוזבת אחת ואח"כ התחילו ללחום ביניהם על ההנהגה כי כל מנהיג היתה לו דעה אחרת ולא היו יכולים להשתוות ונעשה מלחמות ביניהם כמו שמספרת לנו

התורה מהמלחמה הראשונה בעולם כדרלעומר עם המלכים שרצו לשרור על הזולת ונח פרש עצמו מצאצאיו ושם בנו הלך בדרכיו ויסד ישיבה אבל לא השפיע על הדורות עד שבא האיתן הזה אברהם אבינו עליו השלום והכיר את בוראו בהיותו בן שלוש שנים והתחיל לחקור ולשאול מי היה האדם הראשון שממנו יצאו כל בני העולם עד שאמו ספרה לו שישנו איש אחד נח שטוען שהוא עוד הכיר את הדורות לפני המבול.

אז הלך אל נח ונח סיפר לו שהוא דיבר עם מתושלח ומתושלח הכיר עוד את אדם הראשון ולו צוה ה' את כל השש מצוות ולו בעצמו צוה ה' עוד מצוה אחת בצאתו מן התיבה שלא לאכול אבר מן החי אחר שהתיר לאכול בשר ואז למד אצל נח שם ועבר אבל הוא לא החביא את עצמו אלא אזר מתניו והכריז שם ה' בכל העולם וז"ל שבחי הר"ן "כי אברהם אבינו היה גם כן מקרב בני הנעורים להשי"ת כי היה מגייר גרים כידוע ודרכו היה שהיה בא בתוך העיר והיה רץ בתוכה והיה צועק הוי הוי גיוואלד גיוואלד והיו רצים אחריו כמו שרודפים אחר המשוגע והוא היה טוען עמהם שהם כולם בטעותים גדולים כי היה בקי בכל השכליות והסברות של דרכי העבודה זרה שלהם כי העבודה זרה של הקדמונים היו להם בזה כמה סברות ושכליות של טעות ואברהם אבינו עליו השלום היה בקי מאד בכל סברותיהם ודרכי טעותם והיה מוכיחם ומראה להם האמונה הקדושה האמיתית ונמשכו אחריו קצת בני הנעורים כי זקנים לא היה מקרב כי הזקנים כבר נשרשו בטעותם הרבה וקשה להשיבם עוד רק בני הנעורים נמשכו ורצו אחריו והיה הולך מעיר לעיר והם רצו אחריו והיו אבותיהם ונשותיהם חולקים עליהם על אלו בני הנעורים כי אמרו עליהם שיצאו לתרבות רעה ונשתמדו עד שהיו מרחקים אותם מאד עד שקצת בני הנעורים חזרו לסורם מחמת היסורים שהיה להם מביתם מחותנם ומאביהם ומנשווניהם וכיוצא וקצתם נשארו אצלו ונדבקו בו והיה אברהם אבינו עוסק בזה הרבה לגלות האמונה הקדושה בעולם והיה מחבר ספרים הרבה מאד על זה אלפים ספרים והיו לו בנים הרבה ומסתמא מאחר שהיו בניו היו כולם הולכים בדרך הישר כי אפילו ישמעאל עשה תשובה אך אח"כ

כשרצה אברהם אבינו להשאיר ספריו וחכמתו בעולם היה חוקר ומתבונן בעצמו למי מבניו יניח ספריו וחכמתו עד שנסכם אצלו להניח הכל ליצחק אבינו ומסר לו הכל ואח"כ היה יצחק ג"כ הולך בדרך זו והיה מגייר ג"כ גרים הרבה וחיבר ג"כ ספרים הרבה מאד בענין חזוק האמונה הקדושה והיה מתבונן ג"כ למי מבניו יניח ספריו וחכמתו כי גם עשיו הוטב בעיניו והטעה אותו עד שהיה אוהבו כמבואר במקרא כמ"ש ויאהב יצחק את עשיו כי ציד בפיו כפרש"י שם שהיה מרמה את אביו בדבריו והיה שואלו אבא איך מעשרין את המלח וכו' (בראשית כה כח) אבל אעפ"כ התבונן יצחק בדעתו עד שנתברר לו שהעיקר הוא יעקב ומסר לו הכל.

וכן יעקב היה ג"כ עוסק בזה לקרב בני הנעורים להשי"ת וחיבר כמה אלפי ספרים בענין האמונה כי הוא חיבר ספרים הרבה מאד בענין האמונה הקדושה גוזמאות ספרים והוא למד עם כל בניו דרכי האמונה הק' כי היו כולם צדיקים אך אעפ"כ חקר בדעתו למי למסור כל חכמתו עד שמסר כל חכמתו ללוי ולכולם ראשי פרקים וע"כ שבט לוי לא טעה בעגל וגם לא היה עליהם שום עבודת מצרים כי שבט לוי היו חזקים בהאמונה הקדושה יותר מכולם" עכ"ל.

וז"ל סדר הדורות בימים ההם יצא אברם ואמו ומניקתו מהמערה כאשר שכחו המלך וילך אל נח ושם בנו ללמוד מוסר ה' ואיש לא ידע את אברם וישרתם אברם ימים רבים ויהי בביתם ל"ט שנים וידע אברם את ה' מבן ג' שנים וילך בדרכי ה' כאשר הורוהו נח ושם עכ"ל.

וז"ל הרמב"ם (הלכות עכ"ום א ג) ובן ארבעים הכיר אברהם את בוראו והראב"ד משיגו וז"ל יש אגדה בן שלש שנים שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקולי מנין עקב והכסף משנה מביא בשם הרמ"ק שאפשר לקיים שניהם בן שלש שנים היה כשהתחיל לחשוב ולשוטט במחשבותיו להכיר את בוראו אבל כשהיה בן ארבעים השלים להכירו עכ"ל.

ואפשר לומר שבן ארבעים שנה התחיל לפרסם את שם ה'

בעולם ולקרב בני אדם לעבודת ה' וכן כותב הרמב"ם הלאה באותה הלכה כיון שהכיר וידע התחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערוך דין עמהם ולומר שאין זו דרך האמת שאתם הולכים בה ושיבר הצלמים והתחיל להודיע לעם שאין ראוי לעבוד אלא לאלוקי העולם ולו ראוי להשתחוות ולהקריב ולנסך כדי שיכירוהו כל הברואים הבאים וראוי לאבד ולשבר כל הצורות כדי שלא יטעו בהן כל העם שהם מדמין שאין שם אלוקים אלא אלו כיון שגבר עליהם בראיותיו בקש המלך להורגו ונעשה לו נס ויצא לחרן והתחיל לעמוד ולקרא בקול גדול לכל העולם ולו ראוי לעבוד והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר וממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען והוא קורא שנאמר (בראשית כא לג) ויקרא שם בשם ה' אל עולם וכיון שהיו העם מתקבצים אליו ושואלין לו על דבריו היה מודיע לכל אחד ואחד כפי דעתו עד שיחזירוהו לדרך האמת עד שנתקבצו אליו אלפים ורבבות והם אנשי בית אברהם ושתל בלבם העיקר הגדול הזה וחבר בו ספרים והודיעו ליצחק בנו וישב יצחק מלמד ומזהיר ויצחק הודיע ליעקב ומינהו ללמד וישב מלמד ומחזיק כל הנלוים אליו ויעקב אבינו למד בניו כולם והבדיל לוי ומינהו ראש והושיבו ביישובה^{למדה תיבנה} ללמד דרך ה' ולשמור מצוות אברהם וצוה את בניו שלא יפסיקו מבני לוי ממונה כדי שלא תשכח הלמוד והיה הדבר הולך ומתגבר בבני יעקב ובנלוים עליהם ונעשית בעולם אומה שהיא יודעת את ה' עד שארכו הימים לישראל במצרים וחזרו ללמוד מעשיהן ולעבוד כוכבים כמותן חוץ משבט לוי שעמד במצות אבות ומעולם לא עבד עבודת כוכבים וכמעט קט היה העיקר ששתל אברהם אבינו נעקר וחזרין בני יעקב לטעות העולם וטעותיהן ומאהבת ה' אותנו ומשמרו את השבועה לאברהם אבינו עשה משה רבנו רבן של כל הנביאים ושלחו כיון שנתנבא משה רבינו ובחר ה' ישראל לנחלה הכתירן במצוות והודיעם דרך עבודתו ומה יהיה משפט עבודת כוכבים וכל הטועים אחריה עכ"ל.

ואל יקשה בעיניך מה שכותב הרמב"ם וגם בחיי מוהר"ן שיעקב מסר ללוי את תורתו והלא ברש"י פ' וישב על פסוק בן זקונים פרש"י כל מה שלמד משם ועבר מסר לו אלא באמת יוסף הצדיק היה

המובחר שבשבטים כי אף אחד מהשבטים אינו נמנה בין השבעה רועים אלא יוסף ויוסף סלל דרך במצרים שאלמלא קדושתו לא היו יכולים להחזיק מעמד במצרים ערות הארץ וזה שאמר להם יוסף כי למחיה שלחני אלקים לפניכם (בראשית מה ה) ואם היו השבטים נכנעים ליוסף לא היו צריכים לעבור בכור הגלות כי אעפ"י שאמר הקב"ה לאברהם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה (שם טו יג) היה מתקיים באופן אחר כמו שאנו רואים שהקב"ה אמר לאברהם ארבע מאות שנה ונתקצר למאתים ועשר ונחשב מלידת יצחק כמו כן היה באפשרות שיתקיימו דברי ה' באופן אחר כי יש במשמעות דבוריו של הקב"ה כל מיני אופנים, באם זוכין, והואיל ולא נכנעו ליוסף היה מוכרח להתקיים באופן זה שבני ישראל יעברו בכור המצרי וגם זה בכוחו של יוסף שעבר לפניהם והוציאו עצמותיו אתם ועל ידי זה יצאו ממצרים ובזכותו היה קריעת ים סוף כמו שדרו"ל (ילקוט שמעוני תהלים קיד) ראה ארונו של יוסף יורד לים אמר הקב"ה ינוס מפני הנס שנאמר (בראשית לט יב) ויעזוב בגדו אצלה וינס ויצא החוצה, אבל בעת פטירתו של יעקב אבינו ראה שאי אפשר למסור לבני יוסף את מה שקבל מאבותיו ולעשותם ממונים על בניו וכתוב שם (שם מח ח) וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה ומפרש המלבי"ם מלבושי העברים היו משונים ממלבושי המצרים ויוסף שהיה קרוב למלכות וכן בניו היו לובשים כמלבושי שרי המצרים וכמ"ש של בית ר"ג היו משנים מהליכתן מפני כבוד מלכות הלכך לא רצה למסור להם את ההנהגה אעפ"י שהיו צדיקים ונמנים עם שבטי ה' הלכך מסר ההנהגה ללוי שראה שממנו בא משה רבינו הגואל הראשון ויקבל התורה מאת הקב"ה ואל תחשוב שבחר ה' את משה במקרה ח"ו אלא רק מפני מעשיו הטהורים ועמלו שעמל להשיג את ה' ותמיד התפלל בלי הפסק רגע וזה היה כל מאויו שיקרב כל העולם לעבודתו ית' (כמובא במדרש הנעלם ובתנא דבי אליהו).

ואחרי נסיונות רבים שנסהו הקב"ה ונמצא שלם בכל מדותיו מסר לו הקב"ה את התפקיד שילך ויגאל את ישראל והשיג את ה' יותר מהאבות כמו שכתוב בתורה שאל האבות נתגלה בשם א' שדי והוא השיג את ה' בשם הויה וזכה להשיג את כל התרי"ג מצוות

במאמר ה' פה אל פה וכל התורה כולה נקראת על שמו ולא היה מי שישתווה לו כי אפילו אהרון היה רק תלמיד ראשון אליו כמשארז"ל (ערובין נד:) כיצד סדר המשנה הקב"ה אמר למשה מצוה ממצוות התורה נכנס אהרון ראשון ושנה לו משה פרקו ואח"כ בניו של אהרון ושבעים זקנים ויתר העם נמצא שאהרון היה תלמיד ראשון וגם במדת ענוה שהיא מדה גדולה יותר מחכמה כמשארז"ל (ירושלמי שבת א ג) מה שעשתה חכמה עטרה לראשה עשתה ענוה עקב לסוליתה דכתיב ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיב י) וכתיב עקב ענוה יראת ה' (משלי כב ד) ונאמר במשה והאיש משה עניו מאד מכל האדם (במדבר יב ג) משמע אפילו מאהרון ואעפ"י שאהרון היה נביא במצרים (יחזקאל כ ז ואומר אליהם וכו' פרש"י אהרון ניבא להם נבואה זו קודם שנגלה הקב"ה למשה בסנה), ומה שמסר יעקב ללוי עבר לקהת ואח"כ לעמרם ואח"כ לבני אהרון ואהרון היה גדול ממשה בכל זאת הכניע עצמו לפני משה ועי"ז הכניעו את עצמם כל ישראל לפני משה ואעפ"י שלא ראה אותו הרבה שנים הכיר האמת וקיבל כל מה שאמר משה ועי"ז נגאלו ישראל ועד אחרי כל הניסים במצרים ובים באו כל ישראל לידי הכרה להאמין בה' ובמשה עבדו (שמות יד לא) ועי"ז זכו לקבל את התורה על ידי משה.

סיכום מכל הנאמר למעלה שהקב"ה גלגל כל מיני סיבות עד כ"ו דורות מאדם הראשון ועד משה ועל ידי זכות שלשה אבות שעבדו את ה' ומסרו נפשם להקב"ה עד שבאה לעולם הנשמה הקדושה הזאת ועל ידי עבודות הרבה זכה לקבל התורה ולמסרה לידי ישראל עד עולם כדי שידע האדם את המעשה איך לעבוד את ה' בעולם הזה לתכלית הנרצה.

ב. מבאר שנשמת משה היתה שורש נשמות ישראל.

בשבחי הר"ן גדולת נוראות השגתו אות ל"ט ז"ל: ש'מעתי בשמו שאמר מן רשב"י שהיה חידוש כמפורסם היה העולם שקט עד האר"י הקדוש ז"ל היינו שמרשב"י ועד האר"י ז"ל לא נתגלה חדשות כמו שנתגלו ע"י רשב"י עד שבא האר"י ז"ל שהיה חידוש כמפורסם והוא

גילה חדשות לגמרי שלא נמצא מי שיגלה חדשות כאלה עד הרשב"י ז"ל ומן האר"י ז"ל עד הבעש"ט ז"ל היה ג"כ העולם שקט בלי שום חידוש עד שבא הבעש"ט ז"ל שהיה חידוש נפלא וגילה חדשות ומן הבעש"ט ז"ל עד עתה היה ג"כ העולם שקט בלי שום חידוש כזה והיה העולם מתנהג רק עפ"י התגלות שגילה הבעש"ט ז"ל עד הנה עד שבאתי אנכי ועתה אני מתחיל לגלות חדשות נפלאות לגמרי וכו' עכ"ל.^{18/08/2018}

כדי להבין את השיחה הזאת צריכים להקדים הרבה הקדמות. כתיב (דברים כ יט) כי האדם עץ השדה כמו עץ יש לו שורש וגזע וענפים עבים ומהענפים העבים יוצאים ענפים בינונים ומהענפים האלו יוצאים ענפים יותר דקים ומהדקים יותר דקים ועלים ופירות כמו כן כלל ישראל הם עץ אחד שיש לו שורש וגזע וענפים עבים ודקים ועלים ופירות וכולם יש להם יניקה מהשורש כי כל ישראל הם נשמה אחת וכל אחד ואחד יונק דרך הענף שלו שהוא תלוי בו מהשורש ושורש נשמות ישראל הוא משה רבינו ע"ה כמו שמביא רש"י בפרשת יתרו א שקול משה כנגד כל ישראל והוא ממכילתא יתרו ובמכילתא פ' בשלח פרשה ט וז"ל: אחת היא יונתי תמתי זה משה שנשקל כנגד הכל וכבר היה רבי יושב ודורש שילדה אשה ס' רבוא נענה תלמיד מלפניו ואמר לו רבי מי היתה א"ל יוכבד אם משה (א"ל יוכבד אם משה זה ע"פ הגהות מדרש שיר השירים ובפנים המכילתא כתוב א"ל מי גדול העולם או הצדיק א"ל הצדיק למה כשילדה וכו') כשילדה יוכבד את משה היה שקול כנגד כל העולם כולו וכי היכן מצינו שהיה משה שקול כנגד הכל שנאמר (במדבר כו ד) כאשר צוה ה' את משה ובני ישראל ואומר (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל ואומר (דברים לד ו) ולא קם עוד נביא בישראל כמשה רואים מכאן ברור שמשה שקול כנגד כל ישראל פי' שמשה יש לו זכויות כנגד כל ישראל שאם נקח את כל המצוות והתורה שישראל לומדים ועושים ביחד אז משה שקול כנגדם ומכריעם וז"פ (ברכות ו, שבת ל) כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה מפני שהוא השורש שלהם והוא יכול להנהיג אותם ויתר הצדיקים הם רק ענפים ממנו וכל הצדיקים שבאותו הדור ובכל הדורות קבלו רק מה שמסר

משה התורה כפי שגילה וקבל מאת הקב"ה ועליו אין להוסיף ואין לגרוע וגם כל הסייגים וגדרים כגון בשבת ועריות וטומאה וטהרה השיגו הכל ברוח קדשם הכל קיבל משה מסיני כמארז"ל אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה מסיני (ירושלמי פאה ב ד) וכך הלכה המסורת מדור לדור עד רשב"י כמו שנבאר לקמן ^{אוצר החכמה}.

ג. מבאר שזה לעומת זה עשה שהבעל דבר מעמיד בכל דור מנהיגים של שקר שיש להם נגיעות עצמיות ומטעין את ישראל לילך אחריהם.

והנה זה לעומת זה עשה אל' (קהלת ז יד) למען הבחירה כי היצר מסית ומקטרג על כל אדם לבל יתקרב אל האמת ומעמיד כנגד משה אנשים שקרנים שחולקים על משה ותורתו. לפעמים הם רשעים גמורים ולפעמים הם גם צדיקים גדולים כגון בלעם היה רשע גמור ולמען הבחירה היה לו גם התגלות ה' כמו שכתוב (איוב יב כג) משגיא לגויים ויאבדם והוא כנגד משה בקליפה עד שהתורה מקדישה לזה פרשה שלמה איך שרצה לקלל את ישראל והקב"ה הפך את הקללה לברכה וגם מיכה המורשתי מזכיר עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור וכו' למען דעת צדקות ה' (מיכה ו ה) מזה רואים שהיתה סכנה גדולה לעם מצד הקליפות הטמאות שרצו להתגבר נגד קדושתו של משה וגם עמדו נגד משה אנשים שהיו גדולי הדור הלא הם קרח וכל עדתו נשיאי עדה קרואי מועד אנשי שם (במדבר טז א) שכולם שמעו בסיני את דבר ה' אלא התגרו במשה משום שהיו להם נגיעות עצמיות של כבוד שסנוור עיניהם ולא היתה ברירה למשה אלא להשמידם בשריפה ושתבלעם האדמה כי היתה סכנה שיעקרו את התורה תיכף לנתינתה ע"י אנשים שהם ג"כ שמעו מפי ה' והנה פלא גדול ישנו כי עוד בימי משה היה גרעין של טומאה שא"א היה לעקרה וזה פסל מיכה ואמרו ועבר בים צרה (מיכה י יא) א"ר יוחנן זה פסלו של מיכה ופרש"י מיכה עשה פסל והביאו עמו כשעברו ישראל את הים (סנהדרין קג:) והוא ג"כ השתמש בשם הויה וגם נכד משה נתפס

ברשתו כמו שמסרו לנו חז"ל (ב"ב קט:): ועמד הפסל עד יום גלות הארץ (שופטים יח ל) וכל זמן משכן שילה היה פסל מיכה משמש בדרך כמו שאמרו תניא מגרב לשילה ג' מילין גרב פרש"י מקומו של מיכה בגרב היה פסלו של מיכה קבוע ובשילה היה המשכן והיה עשן המערכה ועשן פסל מיכה מתערבין זה בזה (סנהדרין קג:): ואפשר שבימי דוד ושלמה ירד למחתרת עד שירבעם בן נבט חדשו ובשבעות (לה:): פליגי ת"ק ור' אליעזר ובמסכת סופרים (ד ז) הגירסא במקום ר"א ר' יוסי ת"ק סובר שכל השמות שנוצר בפרשת מיכה חול אפילו במקום שנוצר שם הויה ור' אליעזר סובר שבמקום שנוצר שם הויה הוא קודש והרמב"ם פוסק שהכל חול (הלכות יסודי התורה ו ט) עד כדי כך שהשתמש בשם הויה ואי אפשר היה להכיר בו כי עשה את עצמו צדיק גמור.

ואיתא (בספר חומת אנך מהחיד"א) שבתחילה היה איש כשר וע"כ נקרא בראשונה מיכיהו ששם הויה נשתלב בשמו ואח"כ נכשל וגם מובא (סנהדרין קג) פיתו מצויה לעוברי דרכים כי היה בעל צדקה והכל היה בשקר וחול כדי לעשות לו שם ופרנסה. גם אפשר ללמוד מעלי הכהן שהיה אחד שהתורה המסורה עברה על ידו והוא מסר התורה לשמואל כמו שכותב הרמב"ם (בהקדמה למשנה תורה) ובגלל עבירה שהיתה לו שלא הוכיח את בניו כמ"ש ולא כהה בהם (שמואל א ג יג) גרם שנחרב משכן שילה ונהרגו הרבה מישראל גם שאל המלך הראשון בישראל שבתחילה היה עניו מאד ולא רצה לקבל המלוכה ואח"כ מחמת נגיעה שמא יפץ העם מעליו לא המתין על שמואל שהוא יקריב את הקרבן כמו שנצטוו ע"י שמואל ועי"ז ירד ולא קיים מה שנצטוו להחרים את עמלק ורדף את דוד חתנו ובסוף עשה תשובה ומיתתו כיפרה לו להיות במחיצתו של שמואל הנביא וגם דואג האדומי שהיה אביר הרועים (שמואל א כא ח) ופרש"י שהיה אב בית דין שהיה סופר שלוש מאות הלכות פסוקות במגדל הפורח באויר אמר ר' אמי ארבע מאות בעיי בעי דואג ואחיתופל במגדל הפורח באויר ולא איתפשט להו חד (סנהדרין קו:): כ"כ היה גדול בתורה ומשום קנאה שהתקנא בדוד יצא לתרבות רעה והמרה פי שמואל הנביא כאילו שהוא מחמיר בעריות יותר משמואל

ששמואל התיר את בנות עמון ומואב והוא אסר ולא רצה לקבל את ההלכה שהיתה לשמואל הלכה למשה מסיני (רמב"ם הלכות איסורי ביאה יב יח) שבנות עמון ומואב מותרות לבוא בקהל ודואג אסרן מקנאה שהיה לו על דוד ועי"ז רצה לאסרו לבוא בקהל ועי"ז ירד מדחי אל דחי וסיפר לשון הרע לפני שאול על אחימלך הכהן הגדול והתיר ג"ע ושפיכות דמים אמר לשאול וכי יש אישית לדוד הלא מורד במלכות^א הוא וחשוב כמת וכו' ודמו מותר ואשתו מותרת (ב"ר פרשה לב א) והרג בעצמו את נוב עיר הכהנים שמונים וחמישה איש נושאי אפוד בד (שמואל א כב יח) ומאיש ועד אשה מעולל ועד יונק ושור וחמור ושה לפי חרב (שם פסוק יט) והפסיד את חלקו לעולם הבא (סנהדרין ד.) וכמו כן אחיתופל שעצתו היתה כאשר ישאל איש בדבר האלקים (שמואל ב טז כג) ואיש שכתוב אצלו הוא קרי ולא כתיב והכונה שהיתה עצתו כאילו הוא שואל מה' ולכן איש קרי ולא כתיב (אלשיך) וגדול בתורה היה עד שדוד שאל לו שני דברים (אבות ו) ובשביל גסות הרוח שהיתה בו שחשב שימלוך תחת דוד נתדרדר עד שאבד עצמו לדעת (שמואל ב יז כג) ואין לו חלק לעוה"ב (סנהדרין ד.) אבל דוד המלך אעפ"י שנמשח היה שפל בעיניו שנאמר והייתי שפל בעיני (שמואל ב ו כב) ואמר על עצמו ואנכי תולעת ולא איש (תהלים כב ז) וזכה עי"ז להיות נקרא משיח א' יעקב (שמואל א כג א) וממנו יצא המשיח המקווה וירבעם בן נבט שדרשו חז"ל עליו שכתוב והוא מתכסה בשלמה חדשה (מלכים א יא כט) אמר ר' נחמן מה שלמה חדשה אין בה שום דופי אף תורתו של ירבעם לא היה בה שום דופי ד"א שלמה חדשה שחידשו דברים שלא שמעה אוזן מעולם ושכל ת"ח דומין לפניהם כעשבי השדה (סנהדרין קב.) וכשנתבשר מאחיה השילוני שייעשה מלך על עשרת השבטים נכנס בו גסות הרוח וטרדתו מן העולם ואל יעלה על הדעת שפתאום נעשה עובד עבודה זרה אלא על ידי גאותו נעשתה לו תורתו סם המות ודרש בתורה שלא כהלכה עד שחטא והחטיא את הרבים.

וז"ל ליקומ"ת ל"ב כי ירבעם בן נבט שעשה שני עגלי זהב ואמר הנה אלקיך ישראל (מלכים א יב כח) והטעה כל ישראל אחריהם

היעלה על הדעת שהטעה עם רב בשטות כזה לעבוד עגלים אך בודאי היה בזה חכמות גדולות מאד מאד של אפיקורסות ואם היה ח"ו ח"ו ר"ל נמצא עתה דף אחד מהספרים הללו ח"ו היו מתרחקים מאד מהשי"ת ולא היה אפשר להתקרב אליו יתברך כלל. עכ"ל.

והכל מחמת נגיעת עצמו עוד מצינו הרבה שעל ידי נגיעת עצמו יצאו מכלל התורה אעפ"י שהיו לפני זה צדיקים כגון יואש המלך שהיה צדיק ואח"כ עשה עצמו לאלוק וצדוק וביתוס שהיו תלמידי אנטיגנוס איש סוכו יצאו לתרבות רעה ויוחנן כהן גדול שנתפס בסוף ימיו לצדוקות ואלישע בן אבויה שהיה מארבעה שנכנסו לפרדס ופרש"י עלו לרקיע עי' שם ויצא לתרבות רעה (חגיגה יד:) ואח"כ בימי הגאונים יצא ענן שהוא אבי כל הקראים שלא מאמינים בתורה שבעל פה מפני שלא רצו לעשות אותו ראש הגולה בעט לגמרי ונעשה כופר בתורה שבעל פה ועל ידי כל הנזכר לעיל אפשר להבין מה דאיתא בליקומ"ת יח וז"ל: "סכנה גדולה להיות מפורסם ולהנהיג העולם לא מבעיא כשאינו ראוי כלל ולובש טלית שאינו שלו רק אפילו עובדי ה' באמת גדולי הדור יש עליהם סכנות נוראות בהנהגת העולם כי איש פשוט רחוק מאד שיעבור על רציחה אפילו אם אינו איש כשר כי אין לו תאוה לזה ואפילו כשמגיע ח"ו לתאוה כזו ר"ל אינה באה לידו ויש לו כמה מניעות לזה ואפילו אם יעבור, לא יעבור, כי אם לעתים רחוקות וקרוב שלא יעבור רק פ"א כל ימיו אבל בהנהגת העולם ובחידושין דאורייתא שמחדשין יכולים לעבור ממש גנב ונאף ורצח בכל פעם בכל רגע ר"ל" עכ"ל.

ואם יש לו אפילו לצדיק גדול איזה נגיעת עצמו אפשר להפוך דברי אלוקים חיים ועי"ז להחטיא את כל אלו התלויים בו ולפי זה אפשר להבין את התורה הנ"ל אם זה שאמר תורה לא נקי לגמרי מכל נגיעות עצמו יכול להכשיל את עצמו וגם אחרים שמנהיגם בעבירות חמורות כנזכר. א"כ נשאלת השאלה איך אפשר ללמד תורה לבני ישראל כי מי יאמר זככתי ליבי טהרתי מחטאתי? (משלי כ ט) – על זה בפרק הבא.

ד. מבאר את הגדלות של הצדיק האמיתי והמדרגות והתנאים שנצרך לו שבזה יהיה נקרא צדיק אמת ובאם יחסר לו המדרגות הללו הוא טועה ומטעה את עצמו ואת ישראל.

איתא בליקו"מ סח, סה וז"ל: כי יש ד' יסודות אשר רוח מים עפר ולמעלה בשרשם הם ד' אותיות הויה ולמטה הם מעורבים טוב ורע והצדיק גמור שהשפיל והפריש הרע מן הטוב לגמרי עד שלא נשאר לו שום רע מאחד מד' יסודות הנ"ל שהם כל המדות כידוע וכשהוא בבחי' זו מותר להתגרות ברשעים והענין כי כל רשע ההכרח שיהיה לו צנור שיקבל דרך שם הרוח שלו להשלים החסרון והצנור הוא דרך המדה רעה מד' יסודות שהמשיך והגביר הוא הדרך והצנור שמקבל דרך שם הרוח חיים שלו להשלים חסרונו וכשהצדיק רוצה להשפילו הוא מוכרח לירד להמדה רעה ההיא שהגביר עליו הרשע להכניעה ולקלקל הצנור ההוא של הרשע שמקבל משם החיות שלו וע"כ מוכרח שיהיה זה הצדיק צדיק גמור שאין בו שום רע למען לא יהיה כח להרוח! סערה שהיא הרוח חיים של הרשע לשלוט ולהזיק ח"ו להצדיק בעת שיורד להמדה רעה של הרשע לקלקלה כי אין להרע שום תפיסה ואחיזה בהצדיק גמור ואין לו מקום לאחוז בו וכו' וזה מ'שפיל ר'שעים עידי ארץ (תהלים קמז ו) ר"ת אשר רוח מים עפר שהם כל הארבע יסודות שהם כלל המדות שצריכים לבררם בברור גמור עד שלא יהיה בו שום אחיזה משום רע שבשום מדה מהד' יסודות הנ"ל ואזי הוא צדיק גמור כנ"ל ואז דייקא כשמבדיל הרע מד' יסודות ארמ"ע אזי הוא משפיל רשעים עדי ארץ כנ"ל מה שאין כך צדיק שאינו גמור אף שאין לו שום עבירה אעפ"כ עדיין לא הבדיל הרע לגמרי והרע עדיין בכח וע"כ אסור לו להתגרות ברשעים כי יש מקור להרע לאחוז בו ויוכל להזיק לו ח"ו האריכות רוח של הרשע שהוא גדול בשעתו בבחי' רוח סערה כנ"ל וזה משארז"ל (ברכות ז): והכתיב אל תתחר במרעים (תהלים לז א) מי שלבו נוקפו אומר כן ופרש"י הירא מעבירות שבידו שבידו דייקא זהו שאמרנו כי באמת אין לו שום עבירה רק שהוא ירא עדיין מעבירות שבידו וכוחו לעשות כי הרע עדיין בכח כי לא זכה עדיין לבחי' לא יאונה לצדיק כל און (משלי יב כא) ואינו בטוח עדיין שלא יארע לו מכשול עבירה ח"ו

וע"כ אסור לו להתגרות ברשעים כנ"ל וזהו תחריש כבלע רשע צדיק ממנו בולע (חבקוק א יג) וארז"ל (ב"מ ע.א.) צדיק ממנו בולע בולע דייקא כי הוא בולע אותו ממש באריכת הרוח שלו שהוא גדול בשעתו אבל צדיק גמור אינו בולע כי אין לבו נוקפו מחשש מכשול עבירה כנ"ל כי כבר ביטל הרע לגמרי מכל המדות והתאוות של כל הד' יסודות וע"כ זה הצדיק גמור וכל הנלויים אליו מותרים להתגרות ברשעים כי זה הצדיק יוכל לירד לתוך כל הצנורות של כל המדות רעות שלהם שהגבירו על עצמם ולשברם ולבטלם ועי"ז הוא משפיל רשעים עדי ארץ עכ"ל. משמע מזה כי צדיק גמור נקרא זה שאין לו שום רע מאחד מד' יסודות והוא נקי לגמרי מנגיעת עצמו ורק הוא יכול להתגרות ברשעים היינו לקרב אפילו רשעים להשי"ת ולעקור הרע שלהם אם לא שהוא רשע כ"כ שאי אפשר כבר לקרבו בשום אופן להשי"ת הוא יכול לעקור אותו בגשמיות כמו שמצינו שמשה רבינו רצה שקרח ועדתו ישובו בתשובה והם בעזותם היו נגדו ועקר אותם מן העולם וגם אלו שנקראים תלמידיו של הצדיק אע"פ שהם עוד לא מטוהרים מרע מ"מ הואיל שהם מקושרים להצדיק הזה יש להם ג"כ כח לקרב רשעים בלי לפחד שמא יתגבר הרע של הרשעים עליהם כי בהסתמכם על הצדיק הגמור אין להם לפחד כלל ומי הוא הצדיק הגמור ואיך אפשר לזהותו?

הנה בגמרא (חולין פט.) אמר רבא ואיתימא ר' יוחנן גדול שנאמר במשה ואהרון יותר ממה שנאמר באברהם דאילו באברהם כתיב ואנוכי עפר ואפר (בראשית יח כז) ואילו במשה ואהרון כתיב ונחנו מה (שמות טז ז) ואמר רבא ואיתימא ר' יוחנן אין העולם מתקיים אלא בשביל משה ואהרון כתיב הכא ונחנו מה וכתוב התם תולה ארץ על בלימה (איוב כו ז) פירוש שאברהם אבינו היה אצל עצמו עפר ואעפ"י שהשי"ת נותן כל ההשפעות דרך העפר כי כל בעלי חיים ניוזנין מהעפר שהיא מצמחת כל מיני מזון הנצרכים לכל בעל חי ולאדם היא נותנת את המלבושים וכל הכלים ומתכות הכל מוציאים מן העפר והיא שפלה מן הכל כי כולם דורכים עליה כן אברהם אבינו עשה חסד עם כל העולם ונחשב בעיני עצמו כעפר אבל מדרגת משה ואהרון היתה גדולה יותר כי עפר יש לו איזה

ממשות ו"מה" אין לו שום ממשות וה"מה" של משה היה גדול מה"מה" של אהרון כמו שכתוב והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה (במדבר יב ג) משמע אפילו מאהרון וזה פרוש הפסוק פנים בפנים דבר ה' עמכם בהר מתוך האש אנוכי עומד בין ה' וביניכם (דברים ה ד"ה) וזה סתירה אם אנוכי עומד בין ה' וביניכם א"א שתהיו פנים בפנים אלא משה לא היה שום חיץ בין ה' ובין ישראל כי היה למעלה מן המקום ולא תפס שום מקום כי משה הוא בבחי' מה ומה לא תופס שום מקום (של"ה ואתחנן) וא"כ לא שייך במשה שום נגיעה עצמית כי נגיעה עצמית שייך אצל מי שהוא עצם בפני עצמו אבל מי שהוא רק נכלל באין סוף לא שייך אצלו נגיעה לעצמו.

וז"ל הליקו"מ ד סז וז"פ חמת מלך מלאכי מות (משלי טז יד) כי חמתו של הקב"ה בשביל המלכות שהשפיל על ידי עוונותיו ואיש חכם יכפרנה היינו בחי' תלמיד חכם בחי' משה הוא יכפר לו כמו שכתוב ועובר על פשע לשארית (מיכה ז יח) למי שמשים עצמו כשיריים (ראש השנה יז): נמצא כשבא לפני ת"ח ומוציא כל צירופיו לפני התלמיד חכם והתלמיד חכם הוא בחי' משה שמשים עצמו כשיריים כ"ש והאיש משה עניו מאד (במדבר יב ג) ועי"ז נקרא איש חכם כ"ש והחכמה מאין תמצא (איוב כח יב) אמר ר' יוחנן אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו (סוטה כא): ובזה יש כח לתלמיד חכם לכפר כמו שנאמר ואיש חכם יכפרנה ובשביל זה כשהתפלל משה על חטא העגל אמר אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא (שמות לב לב) כי זה מן הנמנע שלא יבוא לאדם איזה גדלות כששומע שמספרין שבחו כ"ש שמלך גדול משבח ומפאר את האדם אזי בודאי מן הנמנע שלא יבוא לו איזה גדלות אבל צריך לזה ביטול כל הרגשותיו וחומריותיו אזי יכול האדם לשמוע שבחו ולא יבוא לו שום גדלות כמו משה רבינו שראה כתוב בתורה וידבר ה' אל משה ויאמר ה' אל משה וישראל קורין בכל יום בתורה שבחו של משה והוא בעצמו מספר להם שבחו ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה כמ"ש והאיש משה עניו מאד ובודאי ע"י ענותנותו היה כח ביד משה לכפר עוון העגל כמ"ש ואיש חכם יכפרנה וזה שטען

משה ואם אין היינו אם לא תשא חטאתם בזה אתה מראה שאין לי כ"כ עניוות שאוכל לכפר להם עוון העגל בכך בקשתי מחני נא כדי שלא אכשל בגדלות שאני רואה ושומע בכל עת סיפור שמי ושבחי בתורה כי מי יוכל לעמוד בזה שישמע סיפור שבחו ולא יתגאה אם לא עניו גדול ואם אני עניו צריך לך שתשא חטאתם כמ"ש ועובר על פשע לשארית עכ"ל.

ועוד בליקו"מ ל ס' ב ז"ל: וצריך כל אחד לבקש מאד מלמד הגון כזה שיוכל להסביר ולהבין אותו שכל עליון גדול כזה דהיינו השגות אלוקות כי צריך לזה רבי גדול מאד מאד שיוכל להסביר שכל גדול כזה ע"י השכל התחתון כנ"ל כדי שיוכלו הקטנים להבינו וכל מה שהוא קטן ביותר ומרוחק ביותר מהשי"ת הוא צריך רבי גדול ביותר כמו שמצינו בעת שהיו ישראל במדרגה קטנה מאד דהיינו במצרים שהיו משוקעים במ"ט שערי טומאה היו צריכים רבי גדול ומלמד גדול ונורא מאד דהיינו משה רבינו עליו השלום כי כל מה שהוא קטן ומרוחק ביותר צריך מלמד גדול ביותר שיהיה אומן כזה שיוכל להלביש שכל עליון גדול כזה דהיינו השגתו יתברך שמו לקטן ומרוחק כמותו כי כל מה שהחולה נחלה ביותר צריך רופא גדול ביותר על כן אין להאדם לומר די לי אם אהיה מקורב אצל איש נכבד וירא ה' אף שאינו מופלג במעלה כי הלואי שאהיה מקודם כמוהו אל יאמר כן כי אדרבה כפי מה שידע איניש בנפשיה גודל פחיתותו וגודל ריחוקו שנתרחק מאד מהשי"ת כל אחד ואחד כפי מה שידע בנפשו וכמו כן כל מה שידע בעצמו שהוא מרוחק ביותר צריך לבקש לנפשו רופא גדול מאד מאד הגדול במעלה ביותר דהיינו שיחזור ויבקש תמיד לזכות להתקרב להרבי הגדול מאד מאד כנ"ל כי כל מה שהוא קטן ביותר צריך מלמד גדול ביותר עכ"ל ועוד שם (ל ס' ד) ולבוא להשכל התחתון הזה אי אפשר כי אם על ידי שונא בצע שישנא הממון בתכלית השנאה כי שער אוכמא שהוא בחי' השכל התחתון הוא מסטרא דמלכות וכן שונא בצע הוא מסטרא דמלכות כי השכל התחתון הוא בחי' מלכות שהוא בחי' חכמה תתאה שבכל עולם ועולם שהוא מנהיג אותו העולם שזה השכל של ההנהגה והמלכות הוא בחי' חכמה ושכל התחתון כנגד השכל של השגות אלוקות פי'

שכל התחתון הוא התורה הנגלית אי אפשר להשיג בשלמות עד שישנא הממון בתכלית השנאה ואח"כ משיג השכל העליון וכן יש בכל עולם ועולם שמשיג בתחילה שכל התחתון שיש בכל עולם ועולם ואח"כ משיג את השכל העליון שבכל עולם עד שמשיג השגות אלוקות ע"ש.

ועוד שם (ח"א סד' ס' ג) ז"ל אך דע אם יש צדיק גדול שהוא בחי' משה הוא צריך דווקא לעיין בדברי האפיקורסות אלו ואף שאי אפשר לישבם כנ"ל על כל זה ע"י עיונו שמעיין שם הוא מעלה משם כמה נשמות שנפלו ונשקעו בתוך האפיקורסות הזאת כי אלו המבוכות והקשיות של האפיקורסות הזאת הבא מחלל הפנוי הם בחי' שתיקה מאחר שאין עליהם שכל ואותיות ליישבם כנ"ל כי הבריאה היתה ע"י הדיבור כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם (תהלים לג ו) ובהדיבור יש חכמה כי כלל הדיבור הוא רק ה' מוצאות הפה ועל ידם נתהוו כל הדברים של כל הבריאה וכמ"ש כולם בחכמה עשית (שם קד כד) והדיבור הוא הגבול של כל הדברים כי הגביל חכמתו בהאותיות שאותיות אלו הם גבול לזה ואותיות אלו הם גבול לזה אבל בהחלל הפנוי שהוא מקיף כל העולמות כנ"ל והוא פנוי מכל כביכול כנ"ל אין שם שום דיבור ואפילו שכל בלא אותיות כנ"ל וע"כ המבוכות הבאים משם הם בחי' שתיקה וכמו שמצינו במשה כששאל על מיתת רבי עקיבא זו תורה וזה שכרה השיבו לו שתוק כך עלה במחשבה (מנחות כט:): היינו שאתה צריך לשתוק ולבלי לשאול תשובה ותירוץ על קשיא זו כי כך עלה במחשבה שהיא למעלה מן הדיבור ע"כ אתה צריך לשתוק על שאלה זו כי היא בבחי' עלה במחשבה שאין שם דיבור ליישב אותה וכמו כן אלו הקושיות והמבוכות שבאים מהחלל הפנוי שאין שם דיבור ולא שכל כנ"ל ע"כ הם בבחי' שתיקה וצריך רק להאמין ולשתוק שם וע"כ אסור ליכנוס ולעיין בדברי האפיקורסות והמבוכות האלו כ"א צדיק שהוא בחי' משה כי משה הוא בחי' שתיקה בבחינות שנקרא כבוד פה (שמות ד י) בחי' שתיקה שהוא למעלה מן הדבור וע"כ הצדיק שהוא בחי' משה בחי' שתיקה יכול לעיין בדברי המבוכות אלו שהם בחי' שתיקה כנ"ל וצריך דוקא לעיין כדי להעלות הנשמות שנפלו לשם כנ"ל עכ"ל.

ועוד (ליקו"מ קצב) ז"ל: דע שדיבור אמת שיצא מהצדיק האמת אפילו במילי דעלמא הוא יקר מדברי תורה של צדיק אחר כי בהדברי תורה של האחר יכול להיות שם תערובות הרבה אבל זה הדיבור היוצא מפי הצדיק האמת הוא רק אמת לבד וכיון שהוא רק אמת ואין בו שום תערובות אין יקר ממנו ועוד (שם רעח) בקנאו את קנאתי (במדבר כו ב) בחי' הצדיק האמת שאינו מקנא שום צדיק לא בעוה"ז ולא בעוה"ב רק אותו לבד יתברך עכ"ל ודע אשר לפניך עד היכן אפשר להגיע בעוה"ז עד שלא מקנאים שום בן אדם בעשית מצוותיו של השי"ת אלא את הקב"ה שהוא מקיים את המצוות ועוד (ליקו"מ רפב) וז"ל: ודע שמי שיכול לעשות אלו הנגונים דהיינו ללקט הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל אפילו בהפושעי ישראל כנ"ל הוא יכול להתפלל לפני העמוד כי המתפלל לפני העמוד הוא נקרא שליח צבור וצריך שיהא נשלח מכל הצבור דהיינו שצריך שיקבץ כל נקודה טובה שנמצאת בכ"א מהמתפללין וכל הנקודות טובות יהיו נכללין בו והוא יעמוד ויתפלל עם כל הטוב הזה וזה שליח צבור וצריך שיהא בו בחי' גבוהה כזו שע"ז יהיו כל הנקודות תאבים אליו ויהיו נכללין בו ומי שיכול לעשות נגונים הנ"ל דהיינו שיכול לדון את כל אדם לכף זכות אפילו את הקלים והרשעים כי משתדל לחפש ולבקש למצוא בכלם נקודות טובות כנ"ל שע"ז נעשים נגונים כנ"ל זה הצדיק שאוחז במדרגה זאת הוא יכול להיות חזן ושליח צבור דהיינו להתפלל לפני העמוד כי הוא יש בו בחי' זו הצריכה להש"ץ ההגון באמת שצריך שיהא בו בחי' שיהיו כל הנקודות טובות תאבים אליו ויהיו נכללין בו כו' כי הוא יכול לקבץ כל הנקודות טובות שנמצא בכל אחד מישראל אפילו בהפושעי ישראל כנ"ל עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת א) כי איש הישראלי נברא שיהיה לו ממשלה על המלאכים וזה התכלית והסוף של ישראל כשארז"ל עתידין צדיקים שיהיה מחיצתן לפנים ממלאכי השרת (ירושלמי שבת א ט) שנאמר כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל (במדבר כג כג) שהמלאכים יצטרכו לשאול מישראל כשירצו לידע מה פעל אל וצריך כל אחד לראות שיבוא לזה התכלית שיהיה לו ממשלה על מלאכים אך צריך

לשמור עצמו מאד ולראות שיהיה לו כח לעמוד בממשלה זו שלא יתקנאו בו מלאכי השרת ויפילו אותו ח"ו כי המלאכים מקנאים מאד באדם כזה שיש לו ממשלה עליהם כמו שמצינו שארז"ל על כמה גדולים שבקשו מלאכי השרת לרחפו (חגיגה טו:): והעצה ע"ז לקשר עצמו עם נשמות ישראל ועל ידי ההתקשרות ניצל מהם וזה בחי' מאחז פני כסא (איוב כו ט) שצריך לאחוז עצמו בשרשי הנשמות החצובות מתחת כסא הכבוד שהוא בחי' אם כל חי וזה בחי' מה שארז"ל בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת מה לילוד אשה בינינו אמר להם לקבל תורה בא אמרו אשר תנה הודך על השמים (תהלים ח ב) אמר הקב"ה למשה החזר להם תשובה אמר אני מתירא שלא ישרפוני בהבל פיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי (שבת פח:): היינו שנתן לו השי"ת עצה לאחוז ולהתקשר בשרשי הנשמות שהם בחי' כסא הכבוד אם כל חי כנ"ל שעי"ז יהיה ניצול מן קנאת המלאכים עכ"ל.

עוד שם (סעיף ג): ולקשר עצמו לשרשי הנשמות של ישראל צריך לידע מקור כל הנשמות ומקור חיותם מהיכן כל נשמה ונשמה מקבלת חיות והעיקר לידע כל מפורסמי הדור כי אם אינו יכול לידע ולקשר עצמו בפרטיות עם כל נשמה ונשמה צריך לקשר עצמו עם כל מפורסמי ומנהיגי הדור כי הנשמות נחלקים תחתם כי כל מפורסם ומנהיג הדור יש לו כמה נשמות פרטיות השייכות לחלקו וכשמקשר עצמו עם כל המפורסמים הוא מקושר עם כל פרטי נשמות ישראל אך צריך לידע ולהכיר את המפורסמים כי יש כמה מפורסמים שהם בשקר והם רק ע"י עזות כשארז"ל עזות מלכותא בלא תגא (סנהדרין קה.) עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת ז ב) כי מרחמם ינהגם (ישעיהו מט י) היינו מי שהוא רחמן הוא יכול להיות מנהיג וכו' ורחמן כזה הוא רק משה רבינו כי הוא היה מנהיג ישראל והוא יהיה המנהיג לעתיד כי מה שהיה הוא שיהיה (קהלת א ט) כי משה רבינו היה לו רחמנות באמת על ישראל ומסר נפשו בשביל ישראל והשליך נפשו מנגד ולא היה חושש על עצמו כלל כי השי"ת אמר לו ואעשך לגוי גדול (שמות לב

י) והוא לא השגיח על זה כלל רק אמר אם תשא חטאתם וכו' כי הוא היה רחמן ומנהיג אמיתי והיה עוסק בישובו של עולם שיהיה העולם מיושב מבני אדם כי עיקר האדם הוא הדעת ומי שאין בו דעת אינו מן הישוב ואינו מכונה בשם אדם כלל רק הוא בחי' חיה בדמות אדם ומשה רבינו היה לו רחמנות והיה עוסק בישוב העולם שיהיה העולם מיושב וממולא מבני אדם היינו בני דעה כנ"ל כי הוא פתח לנו אור הדעת וגילה לנו כי יש אלוקים שליט בארץ עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת נח) וז"ל: יש בני אדם שאומרים כשהצדיק גדול במעלה מחמת גדולתו אינו יכול להשגיח ולהסתכל על בני העולם כי הוא רחוק מהעולם ובאמת אינו כן כי אדרבה כשהצדיק גדול מאד הוא יכול להשגיח ולהסתכל יותר על העולם וכמו שמצינו ברבי יוחנן בן זכאי שבוודאי היה גדול במעלה מאד יותר ויותר הרבה מהצדיקים שבזמן הזה ואעפ"כ אמר אוי לי אם אומר אוי לי אם לא אומר (כלים יז) נמצא שריב"ז היה בקי כל כך בתוך העולם עד שהיה מתירא לומר דבר תורה שלא ילמדו ממנו הרמאים הרי שהיה בקי מאד בהעולם עד שאדרבה היה מתיירא פן ילמדו ממנו רמאות כי באמת כל מה שהצדיק גדול ביותר יכול להשגיח ולהסתכל בעולם יותר כי הלא השי"ת הוא מרום ומנושא מאד מאד מן העולם ואעפ"כ הוא משגיח בהשגחה פרטית על כל העולם כי באמת מי שהוא "יש" אזי אינו יכול להיות בכל מקום בבת אחת כי מה שהוא ישות כשהוא עומד כאן אינו כאן כגון כשהוא באיזה עבודת ה' אינו יכול להסתכל בעולם אבל מי שהוא "אין" אין מקום שלא יהיה שם כי אין לו מקום כלל וע"כ כל מה שהצדיק נכלל יותר באין הוא יכול להשגיח ולהסתכל בעולם ביותר כי אין שייך לומר עליו שהוא במקום גבוה ורחוק מהעולם כי אין לו מקום כלל עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת סז) וז"ל: וזה בחי' העלמה שנתעלם היופי והפאר של כל העולם כי יש צדיק שהוא היופי והפאר והחן של כל העולם כולו בבחי' ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה (בראשית לט ו) בחי' יפה נוף משוש כל הארץ (תהלים מח ג) כי זה הצדיק האמיתי שהוא בחי' יוסף הוא ההידור והיופי של כל העולם וכשזה היופי והפאר נתגלה

בעולם דהיינו כשזה הצדיק שהוא היופי והפאר של כל העולם נתפרסם ונתגדל בעולם אזי נפתחין העינים של העולם שכל מי שנכלל בזה החן והיופי של העולם דהיינו שנתקרב אליו ונכלל בו נפתחין עיניו ויכול לראות והעיקר להסתכל על עצמו וכמבואר לעיל (סי' סו) שע"י שמתקרב להצדיק אמיתי שהוא בחי' צדיק יסוד עולם בחי' יסוד הפשוט שממנו נמשכין כל הד' יסודות בבחי' ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים (בראשית ב' י) נהר יוצא מעדן זה בחי' צדיק יסוד עולם (משלי י כה) שהוא בחי' יסוד הפשוט אשר משם יפרד והיה לארבעה ראשים היינו בחי' הד' יסודות שנמשכין מן הצדיק כנ"ל וכשמתקרב אליו עי"ז ראוי לו להסתכל בעצמו על כל המדות איך הוא אוחו בהם כי כל המדות נמשכין מן הד' יסודות כידוע והד' יסודות נמשכין מן הצדיק כנ"ל וע"כ כשנתגלה זה הצדיק שהוא החן והיופי של העולם כל מי שמתקרב ונכלל בזה החן האמת נפתחין עיניו ורואה ומסתכל על עצמו איך הוא אוחו בכל המדות שנמשכין מד' יסודות שהם נמשכין מהצדיק כנ"ל וגם יכול לראות ולהסתכל בגדולת ה' ולהסתכל בעולם ע"י שנפתחו עיניו ע"י התגלות הפאר של הצדיק האמת כנ"ל כי כשזה הצדיק נתגלה ונתפרסם בעולם זה בחי' שם דהיינו שנתפרסם ויש לו שם בעולם ובתוך זה השם של הצדיק האמת מלובש ומשותף שמו ית' כי שמו משותף בשמנו נמצא כשנתגדל שם הצדיק נתגדל שמו ית' וכל מה שנתגדל יותר שם הצדיק נתגדל יותר שמו יתברך כביכול כי שמו משותף בשמנו כנ"ל עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת סח) וז"ל: עיקר שלמות הצדיק שיוכל להיות למעלה ולמטה שיהיה יכול להראות למי שהוא למעלה ונדמה בדעתו שהוא במדרגה עליונה יהיה מראה לו שהוא ההיפך וכן להיפך למי שהוא למטה מאד במדרגה התחתונה בתוך הארץ ממש יהיה מראה לו שאדרבה הוא סמוך להשי"ת וזה השלמות מוכרח שיהיה להצדיק ובלא זה אינו צדיק כלל כי צריך להראות למי שהוא למטה מאד בדיוטא התחתונה לגמרי שעדיין הוא סמוך לה' ממש כביכול ולעוררו ולגלות לו ה' עמך ואל תירא ואל תפחד ואל תחת כי

הוא יתברך עמך ואצלך וקרוב לך ממש כי מלא כל הארץ כבודו עב"ל.

ועוד (שם עב) וז"ל: דע שלראות את עצמו עם הצדיק האמת הוא גם כן דבר גדול מאד בודאי כשזוכין לשמוע מפיו תורה הוא מעלה יתרה אבל גם כשאין שומעין תורה הראיה לבד שזוכין לראות את עצמו עם הצדיק הוא גם כן טוב מאד כי ע"י שרואין את עצמו עם הצדיק עי"ז מקבלין גדולה ועיקר הגדולה הוא שפלות כמו שמצינו אצל השי"ת כל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו (מגילה לא.) כי עיקר הגדולה היא שפלות ועיקר התחיה לעתיד שיעמדו בתחיה ויחיו חיים נצחיים עיקר מה שיהיה נחיה ויקום בתחיה הוא השפלות של כ"א כי השפלות של כל אחד ואחד יהיה נחיה לעתיד ויקום בתחיה בבחי' הקיצו ורגנו שוכני עפר ודרז"ל מי שנעשה שכן לעפר בחייו (סוטה ה.) כי עיקר התקומה בתחיה יהיה רק להשפלות שהשפלות של כל אחד ואחד יהיה נחיה ויקום בתחיה לעתיד וכו' ודע שכל אחד ואחד לפי התנוצצות המוחין שלו כן זוכה לקבל גדולה בבחי' מלך אסור ברהטים ברהיטי מוחין (סוף התיקונים תיקון וד"ה) היינו שבחי' המלכות דהיינו גדולה הוא אסור וקשור ברהיטי מוחין שלפי התנוצצות המוחין כן מקבל גדולה וכו' ויש מוח כללי ויש מוחין פרטיים וכל המוחין הפרטיים הם מקבלים ממוח הכולל שהוא חכם הדור וזה מעלת הזוכה לראות א"ע עם הצדיק האמת שהוא חכם הדור בחי' חכם הכולל כנ"ל כי עי"ז שזה החכם הכולל רואה אותו ומסתכל בו עי"ז מתנוצץ מוחו ועי"י שמתנוצץ מוחו עי"ז מקבל גדולה וכו'.

וע"כ משה רבינו ע"ה שהוא היה הדעת הכולל של כל ישראל ע"כ ע"י ראייתו לבד שהיה מסתכל בתוך כל אחד ואחד עי"ז היה יכול לחלק הגדולה והשררה לכ"א ואחד כראוי לו לפי מדרגת מוחו וזה בחי' ואתה תחזה מכל העם ושמת עליהם שרי אלפים שרי מאות וכו' (שמות יח כא) ואתה תחזה דייקא כי ע"י הראיה לבד של משה רבינו שהיה רואה ומסתכל בכל אחד ואחד היה מתנוצץ מוחו של כל אחד ועי"ז קיבל כל אחד ואחד גדולה ושררה כפי ערכו כפי הראוי לו

לפי מדרגת מוחו דהיינו שרי אלפים ושרי מאות וכו' ואזי כשמקבל כל אחד גדולה כפי הראוי לו באמת לפי מדרגת מוחו לא פחות ולא יותר כי מאחר שכל אחד עומד על מקומו הראוי לו באמת דהיינו שיש לו שררה וגדולה כפי הראוי לו באמת כנ"ל ע"כ כל אחד יודע לפי גדולתו והתמנותו איך וכמה הוא צריך לחדש בתורה ובפני כמה אנשים הוא צריך לומר תורה כי זה שממונה על אלף מישראל דהיינו שר האלף הוא צריך לומר תורה בפני אלף אנשים וכן כולם כי יש רוח בכל אחד ואחד והמנהיג האמיתי של כל ישראל דהיינו בחי' משה הוא בחי' רוח הכולל בחי' רוח אשר רוח בו (במדבר כז יח) ופרש"י שיודע להלוך נגד רוחו של כל אחד ואחד כי המנהיג אמיתי הוא בחי' רוח הכולל שיודע להלוך נגד כל רוח ורוח כי כולם מקבלים ממנו וכו' אבל זה המנהיג צריך שיהיה פרוש גדול בקדושה גדולה ואז דווקא הוא יכול להיות מנהיג ישראל כי ע"י פרישותו וקדושתו הגדולה הוא יכול לחזות ולהסתכל בכל אחד מישראל ולחלק הגדולה לכל אחד ע"י ההסתכלות לבד בבחי' ואתה תחזה כנ"ל כי ההסתכלות הזאת היא תלויה בקדושה ופרישות גדול וע"כ משה רבינו שהיה קדוש ופרוש גדול מאד על פי הדבור כמ"ש ואתה פה עמוד עמדי (דברים ה לא) ע"כ היה יכול לחזות ולהסתכל בישראל ולחלק להם הגדולה עי"ז וזה ואתה תחזה אתה דייקא כי רק משה שהיה פרוש גדול מאד בקדושה גדולה זוכה להסתכלות הזאת כי הסתכלות הזאת בחי' ואתה תחזה היא תלויה רק בקדושה ופרישות מתאווה הזאת וכו' עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת עח) ז"ל: וע"כ מוכרח הצדיק הגדול לירד וליפול לתוך פשיטות ולהיות איש פשוט ממש איזה עת כי עי"ז הוא מחיה את כל הפשוטים הנ"ל יהיה מי שיהיה ואפילו אומות העולם כי הוא מחיה עצמו בבחי' התורה הנעלמת בעשרה מאמרות המלובשין בתוך העולם וממנו מקבלים חיות כל הפשוטים הנ"ל וכל אחד כפי קרובו יותר אל הקדושה ואל הצדיק הנ"ל כן הוא מקבל ממנו חיות גבוה יותר וע"כ משה רבינו ע"ה כשביקש לבוא לארץ ישראל ביקש מתנת חינוס כמ"ש ואתחנן אל ה' (דברים ג כג) בבחי' מתנת חינוס וזה

בעת ההיא לאמור היינו שתפילתו היתה עם כח בחי' בעת ההיא לאמור היינו בכח אותו העת שהיה העולם מתקיים, ע"י העשרה מאמרות שהוא קודם מתן תורה שאז היה העולם מתקיים ע"י העשרה מאמרות שבהם היתה התורה נעלמת ואז היה קיום העולם ע"י מתנת חינוך כנ"ל וכו' וצריכין לבקש מאד מהשי"ת לזכות להתקרב להצדיק האמת כי אשרי למי שזוכה להתקרב בעודו בחיים חיותו לצדיק האמת אשרי לו אשרי חלקו כי אח"כ (היינו לאחר מיתה) קשה אז מאד להתקרב וצריכין מאד להרבות בתפילה ותחנונים מאד שיזכה בחיים חיותו להתקרב לצדיק אמת כי הבעל דבר שם לבו על זה מאד עכשיו לבלבל את העולם כי ישראל הם עכשיו קרובים אל הקץ מאד ויש עכשיו לישראל געגועים גדולים וכיסופין גדולים להשי"ת אשר לא היתה כזאת בימי קדם וכל אחד נכסף מאד להשי"ת ע"כ הערים הבעל דבר והכניס מחלוקת בין הצדיקים והקים בעולם מפורסמים הרבה של שקר וגם בין הצדיקים האמיתיים הכניס מחלוקת גדול עד שאין אחד יודע היכן האמת ע"כ צריכין לבקש מאד מהשי"ת לזכות להתקרב להצדיק האמת עכ"ל.

מכל הנ"ל נשמע שיש צדיק אמיתי שזה משה או בחי' משה שבדור שרק הוא אפשר לו לתת עצות בעבודת ה' כפי שכל אחד ואחד צריך להיות (בבחי') ובגמ' איתא (מועד קטן יז.) אמר ר' יוחנן מאי דכתיב כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא (מלאכי ב ז) אם הרב דומה למלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפיו ואם לאו אל יבקשו תורה מפיו וא"כ איך אפשר לבקש תורה ועצות לקיים את התורה אם אינם יודעים ממי לבקש ועוד יותר שאם הוא לא ראוי לזה עוד יכול לגרוע ולקלקל את האדם שרוצה לקבל ממי שאינו ראוי לכך ואיתא בליקו"מ סא ב וז"ל: יש מנהיגים שנקראים בשם רבי שלימודם מאלו המותרות ולא די שאינם יכולים אפילו להנהיג את עצמו כנ"ל ומכ"ש שאינם יכולים להנהיג את אחרים והם נוטלין גדולה לעצמן להנהיג העולם צריך לראות שלא להסמך אותם שלא ליתן להם תוקף ועוז שלא יהיו מכוונים בשם רבי כי הם אינם חייבים כ"כ כי יש להם יצה"ר גדול להנהיג העולם אך צריך לשמור מאד שלא ליתן להם תוקף ועוז כי אלו הנותנים להם תוקף

ועוז ונסמכים על ידם שיהיו נקראים בשם רבי הם עתידין ליתן דין וחשבון עכ"ל.

ועוד (שם יח ג) וז"ל: ולפעמים חושב אדם בעצמו שיש לו רחמנות על העולם ורוצה בהנהגתו ובאמת זהו הרודף אחר הכבוד ותולה רדיפתו ברחמנות ובאמת הוא רחוק מרחמנות הזה כי כל זמן שאין לאדם אמונה בשלימות שאין שלימות אחריו בודאי אין לקבל המלוכה וההנהגה עכ"ל.

ועוד (שם קיא) וז"ל ר'אש בני ישראל ר"ת רבי ולהיפך ר'שעים ב'חושך י'דמו (שמואל א ב ט) ר"ת רבי עכ"ל.

ועוד (ליקו"מ קלד) וז"ל: עבודה גדולה לומר תורה אפילו ליחיד כ"ש לרבים כי צריך ליזהר מאד שלא יאמר דבר שאינו ראוי לשכל המקבל כי הוא בחי' ניאוף שמשליך טיפי השכל באתר דלא איצטריך ונקרא לבטלה כי אינו מוליד אצלו כלום ולפעמים נקרא ניאוף ממש שמוליד ומוציא פסול ופגם היינו שהמקבל עושה עי"ז דבר שאינו צריך לו לפי מדרגתו וע"כ ע"י שאומר תורה יוכל ח"ו להתגבר עליו היצר בתאות ניאוף וע"כ צריך ליזהר מאד כשאומר תורה ברבים שדיבוריו יתחלקו שלא ישמע כל אחד כ"א מה שצריך לו לא יותר ואף שאומר בפני רבים לכולם בשוה עכ"ז לא יכנוס בלב כל אחד ואחד כ"א הנוגע לו. עכ"ל.

ועוד (ליקו"מ א ס' ג) וז"ל: ולקשר עצמו לשרשי הנשמות של ישראל צריך לידע מקור כל הנשמות ומקור חיותם מהיכן כל נשמה ונשמה מקבלת חיות והעיקר לידע כל מפורסמי הדור כי אם אינו יכול לידע ולקשר עצמו בפרטיות עם כל נשמה ונשמה צריך לקשר עצמו עם כל מפורסמי ומנהיגי הדור כי הנשמות נחלקים תחתם כי כל מפורסם ומנהיג הדור יש לו כמה נשמות פרטיות השייכים לחלקו וכשמקשר עצמו עם המפורסמים הוא מקושר עם כל פרטי נשמות ישראל אך צריך לידע ולהכיר את המפורסמים כי יש כמה מפורסמים שהם בשקר והם רק ע"י עזות כשארז"ל עזות מלכותא בלא תגא (סנהדרין קה.). ועוד שם (ליקו"מ ה ס' ה): והנה הכלל

שע"י שמעלין אמונה הנפולה עי"ז נעשים גרים וכו' ואלו הגרים הם מכניסים גאווה בישראל וכו' ועי"ז נוטלין חרב הגאווה מנהיגי הדור שמתגאין על הדור בחינם כי לא ניתן להם גדולה מן השמים כלל רק הם מתגאים מעצמם על הדור בחינם בבחי' ואשר חרב גאותך (דברים לג כט) ע"י הגרים הנ"ל שהם מכניסים גאווה בישראל כנ"ל ומושלים על עם דל בחינם ויש להם כח אפילו להעניש את מי שאינו רוצה להכניע עצמו תחת ממשלתם וכל זה ע"י חרב הגאווה הנ"ל ובאמת אין זה נקרא מעניש אלא מזיק כי הם מזיקי עלמא וכו' וע"י הגאווה של אלו המנהיגי הדור עי"ז הם מגבירים תאות ניאוף בעולם בבחי' ואשת איש נפש יקרה תצוד (משלי ו כו). עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת ח ס' ח) וז"ל וע"כ צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג אמיתי להתקרב אליו כי כל מנהיג ומנהיג יש לו בחי' רוח נבואה וגם עכשיו שבטלה הנבואה אעפי"כ בהכרח שיהיה להמנהיג בחי' רוח אחרת מה שאין נמצא בשאר ההמון שע"ז זכה להיות מנהיג וכו' אבל באמת צריכין לחפש ולבקש מאד מאד אחר מנהיג אמיתי כזה וצריך לבקש מאד מהשי"ת שיזכה להתקרב למנהיג אמיתי כדי שיזכה לאמונה אמיתית בשלמות כי כשמתקרבין ח"ו למנהיג של שקר עי"ז באין ח"ו לאמונות כוזביות כי מנהיג של שקר הוא בחי' נביא שקר בחי' רוח שקר ועי"ז אדרבה נתקלקל המדמה ובאים לאמונות כוזביות עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת טו) וז"ל: אלו המתפארין עצמן בשקר בגדולות ונפלאות וכאלו אין שום דבר נמנע מהם וכל בידם ויש מהם שהן מנהיגי הדור הנה עיקר כחם ויניקתם הוא רק מהצדיקים הגדולים כי יש צדיקים אמיתיים גדולים במעלה ויש להם פה קדוש ודרכם לדבר גדולות ונפלאות והם באמת יכולים לעבוד את ה' בכל דבר שבעולם באכילה ושתייה ושאר דברים וכמובא בכוונות שלפעמים ממתיקים דברים ע"י אכילה ושתייה ויש צדיקים אמיתיים שיכולים לעשות פדיון ע"י אכילתם וכיוצא ומחמת ההתפארות של אלו הצדיקים הגדולים שיוצא מפייהם הקדוש מזה בא שנמצאים צבועים שקרנים שמתדמין עצמן כקוף ומתפארין עצמן ג"כ ממש באלו הלשונות של

צ"ר תלמידי

התפארות שיוצא מפה קדוש של הצדיק האמת וכעין שמצינו
בנביאים שירמיהו היה מתנבא בשוק העליון הנני שובר את קשת
עילם (ירמיהו מט לח) וכו' וחנניא בן עזור נביא שקר היה מתנבא
בלשון זה ממש להיפך כמו כן מתנהג עכשיו כנ"ל אבל עיקר יניקתם
רק מצדיקים כאלו שהולכים בגדולות ונפלאות כנ"ל כי מצדיקים
פשוטים עובדי ה' בפשיטות בתורה ותפילה ומעשים טובים אין להם
שום כח מאחר שהצדיקים בעצמן אינם מדברים גדולות ומתנהגים
בפשיטות בעבודה תמה ע"כ אין להשקר והגדלות שלהם אחיזה בהם
כ"כ ואע"פ שגם בזה אפשר קצת שימצאו שקרנים וצבועים בדרך זה
כמו שנמצא שיש אנשים שיושבים מעוטפים בטלית ותפילין כל היום
והם צבועים עכ"ז אין להם כח להטעות העולם כ"כ כמו אלו
המתפארים בגדולות כנ"ל עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת מז) זו"ל סכנה גדולה לומר תורה וצריך לזה יגיעה
גדולה ואומנות יתירה שיוכל לשקול בפלס דבריו באופן שלא ישמע
כ"א ואחד מהשומעין כי אם מה שצריך לו לא יותר ואעפ"י שהכל
שומעין כל התורה שאומר עם כל זה לא ישמע כל אחד רק מה
שצריך לבד. עכ"ל.

ועוד (ליקומ"ת סז) זו"ל: אבל יש ח"ו ההיפך ממש כשנתפרסם
ח"ו מי שאין בו שם ה' כלל וכשנתפרסם ונתגדל שמו של זה כביכול
נתמעט ונתעלם שם ה' ואזי נתגדלים בעולם בעלי שמות וקדריים
שקורין (טאטארין) ובאים לעולם ח"ו דברים שאין מועיל להם כ"א
שמות הטומאה ח"ו שכל זה היפך שם ה' כי נתעלם שם ה' ואזי
נסתלקין ונכנעים מאורי אור ח"ו שהם בחי' מאור העיניים בחי' תלת
גוונין דעינא ובת עין שנמשכים משם ה' כנ"ל וכשנכנעים מאורי אור
ח"ו אזי מתגברין מאורי אש ומזה בא שרפות בעולם ח"ו ע"י
שמתגברין ונתגדלין בשם אלו המפורסמים של שקר שע"ז נתעלם
שם ה' ח"ו ונכנעים מאורי אור ומתגברים מאורי אש בבחי' ממרום
שלח אש שזה בחי' שריפת ביהמ"ק שנעשין ג"כ ע"י הסתלקות מאורי
אור שע"ז נתגברו מאורי אש כנ"ל עכ"ל.

מכל הנ"ל רואים שמאד צריכים להיזהר להתקרב אל צדיק

האמת ולא להתפס ח"ו לאלו שהם לא אמת ואל תתמה על זה כי מציינו גם בנביאים שצועקים על נביאי שקר ועל הרועים שהם שלא כהוגן בישעיהו (נו יי"א) צופיו עורים כולם לא ידעו כלום כלבים אלמים לא יוכלו לנבא הזים שכורים אוהבי לנום והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה והמה רועים לא ידעו הבין כולם לדרכם פנו איש לבצעו מקצהו ע"ש ובירמיה (יב י) רועים רבים שחתו כרמי בוססו את חלקי נתנו את חלקת חמדתי למדבר שממה (ירמיהו כג) שמעתי את אשר אמרו הנביאים הנבאים בשמי לשקר לאמור חלום חלמתי עד מתי היש בלב הנביאים נביאי השקר ונביאי תרמית לבם החושבים להשכיח את עמי שמי בחלומותם אשר יספרו איש לרעהו כאשר שכחו אבותם את שמי בבעל לכן הנני על הנביאים נאום ה' מגנבי דברי איש מאת רעהו הנני על הנביאים נאום ה' הלוקחים לשונם וינאמו נאום הנני על נביאי חלומות שקר נאום ה' ויספרו ויתעו את עמי בשקריהם ובפחזותם ואנוכי לא שלחתים ולא צויתים והועיל לא יועילו לעם הזה נאום ה' (זכריה י ג) כי כה אמר ה' צבאות אלוקי ישראל אל ישא לכם נביאכם אשר בקרבכם וקוסמיכם ואל תשמעו אל חלמתים אשר אתם מחלימים כי בשקר הם נבאים לכם בשמי לא שלחתים נאום ה' (יחזקאל יג) בן אדם הנבא על נביאי ישראל הנבאים ואמרת לנביאי מלבם שמעו דבר ה' כי כה אמר ה' אלקים הוי על הנביאים הנבאים אשר הולכים אחר רוחם ולבלתי ראו כשעלים בחרבות נביאיך ישראל היו לא עליתם בפרצות ותגדרו גדר על בית ישראל לעמוד במלחמה ביום ה' חזו שוא וקסם וכזב האומרים נאום ה' וה' לא שלחם ויחלו לקיים דבר הלא מחזה שוא חזיתם ומקסם כזב אמרתם ואומרים נאום ה' ואני לא דברתי לכן כה אמר ה' אלקים יען דברתם שוא וחזיתם כזב לכן הנני עליכם נאום ה' אלקים והיתה ידי אל הנביאים החוזים שוא והקוסמים כזב בסוד עמי לא יהיו ובכתב בית ישראל לא יכתבו ואל אדמת ישראל לא יבואו וידעתם כי אני ה' אלקים (יחזקאל לד) בן אדם הנבא על רועי ישראל הנבא ואמרת עליהם לרועים כה אמר ה' אלקים הוי רועי ישראל אשר היו רועים אותם הלא הצאן ירעו הרועים את החלב תאכלו ואת הצמר תלבשו הבריאה תזבח הצאן לא תרעו את הנחלות לא

חזקתם ואת החולה לא רפאתם ולנשברת לא חבשתם ואת הנדחת לא השבתם ואת האובדת לא בקשתם ובחזקה רדייתם אותם ובפרך ותפוצנה מבלי רועה ותהיינה לאכלה לכל חית השדה ותפוצינה ישגו צאני בכל ההרים ועל כל גבעה רמה ועל כל פני הארץ נפצו צאני ואין דורש ואין מבקש לכן רועים שמעו דבר ה' חי אני נאום ה' אלקים אם לא יען היות צאני לבז והיתה צאני לאכלה לכל חית השדה מאין רועה ולא דרשו רועי את צאני וירעו הרועים אותם ואת צאני לא רעו לכן הרועים ודרשתי את צאנם מידם והשבתים מרעות צאן ולא ירעו עוד הרועים אותם והצלתי צאני מפייהם ולא תהיינה להם לאכלה (מיכה ג ה'ו) כי כה אמר ה' על הנביאים המתעים את עמי הנשכים בשיניהם וקראו שלום ואשר לא יתן על פיהם וקדשו עליו מלחמה לכן לילה לכם מחזון חשכה לכם מקסם ובאה השמש על הנביאים וקצר עליהם היום (זכריה י ג) על הרועים חרה אפי ועל העתודים אפקוד כי פקד ה' צבאות את עדרו את בית יהודה ושם אותם כסוס הודו במלחמה (זכריה יג ד) והיה ביום ההוא יבושו הנביאים איש מחזיונו בהנבאתו ולא ילבשו אדרת שער למען כחש, מכל זה שמענו איך זה לעומת זה עשה אלקים תחת שיש צדיק אמת שהוא מדריך את האדם בדרך האמת יש צבועים טועים ומתעים, לפעמים הם עצמם לא יודעים, יען שהוא עוד לא ניקה את עצמו מכל רע והוא בעצמו צריך עוד לרופא נפשות ועל ידי נגיעת עצמו אם לכסף אם לכבוד שזה מאד נעלם למי שנגוע בזה והם יוצאים להנהיג את העם אבל איך אפשר לדעת את האמת מי ראוי ומי אינו ראוי את זה הלאה.

ה. מבאר את השתלשלות הדורות ממשה רבינו דרך רשב"י והאר"י ז"ל והבעש"ט עד מוהר"ן זצ"ל.

דע ממשה רבינו עד רשב"י (שאח"כ נדבר ממנו) בל הדורות שקבלו איש מפי איש עד משה רבינו לא הוסיפו ולא גרעו ממה שקבלו דבר ומה שעשו סייגים וגדרים ומצוות עשו ברוח קדשם שגם כן קבלו את זה מסיני כמו שאמר ר' יהושע בן לוי אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה מסיני (ירושלמי פאה

התורה והמצוות

ב ד) ואחר חתימת התלמוד כבר א"א לגדור מעצמנו דבר כמבואר בפוסקים וממשה עד יוסי בן יעזר איש צרדה לא היתה מחלוקת ולמדו תורה כפי שמסר משה מסיני ומתוך ריבוי הצרות בימי היוונים שכחו דין של סמיכת קרבן ביו"ט וכדאיתא בירושלמי (חגיגה ב ה) וז"ל: בראשונה לא היתה מחלוקת בישראל אלא על הסמיכה בלבד ועמדו שמאי והלל ועשו אותן ד' משרבו תלמידי ב"ש ותלמידי ב"ה ולא שמשו את רביהון כל צרכן ורבו המחלוקת בישראל ונחלקו לשתי כתות אלו מטמאין ואלו מטהרין ועוד אינה עתידה לחזור למקומה עד שיבוא בן דוד. עכ"ל. כי כל מקבל ומקבל למד ומסר את ההלכה כפי שנמסר לו ולא נטלו גדולה לעצמם ומה שנמצא ששכחו אלף ושבע מאות קלין וחמורין וגזרות שוות ודקדוקי סופרים בימי אבלו של משה והחזירן עתניאל בן קנו מתוך פלפולו (תמורה טז.) זאת אומרת שבעזר השמים החזירו את ההלכות האלו בזכות פלפולו בתורה לזכור שוב את ההלכות שמסר משה מסיני וגם מצינו מחלוקת אצל שאול ודוד במקדש במלוא ופרוטה (סנהדרין יט:) אפשר לומר כיון ששאל סטה מדברי שמואל הנביא ע"כ השתבש גם בהלכה זו דאיתא (סנהדרין צג:) שבשאל כתיב ובכל אשר יפנה ירשיע (שמואל א יד מד) שאמר שלא כהלכה וזה הפסוק כתוב אחרי שלא שמע לשמואל הנביא בפעם הראשונה אבל בדוד כתיב וה' עמו (שמואל א טז יח) שהלכה כמותו בכל מקום אבל לא מצינו מחלוקת בכל מקום בהלכות שבתורה אלא בין תלמידי שמאי והלל והלאה ואעפ"י שאלו ואלו דברי אלקים חיים אבל פגם כבר היה כמו שאמרו ז"ל שלא שמשו כל צרכן וכולם קראו לעצמם תלמידי משה ומסרו מדור לדור מה שקבלו ממשה אבל היות ששכחת התורה הלך ורב עד שחז"ל חששו שתשתכח התורה לגמרי ח"ו מתוך שראו שהלבבות מתמעטים והשכחה גוברת ובא אז רשב"י והבטיח ואמר ח"ו שתשתכח תורה מישראל (שבת קלח:) שנאמר כי לא תשכח מפי זרעו (דברים לא כא) וכדאיתא בהתחלת ליקו"מ שדוקא רשב"י הבטיח אז כי סמך עצמו על הפסוק הזה שמרומז בו בס"ת "כי ל'א תשכח מפי זרעו", יוחאי, היינו מפי זרעו של יוחאי שהוא רשב"י לא תשכח התורה כי בזוהר דא יפקון מן גלותא.

והנה מצינו שדוקא בזמן החורבן הראשון היו אנשים גדולים החרש והמסגר שהוגלו ע"י נבוכדנצר בגלות יכניה וירמיהו הנביא וברוך בן נריה וחגי זכריה ומלאכי ועזרא הסופר ואנשי כנסת הגדולה, וגם בזמן חורבן בית שני היו אנשים גדולים רבן יוחנן בן זכאי ותלמידיו. נשאלת השאלה למה החריב ה' בית מקדשינו אחרי שהיה בדור אנשים גדולים כאלה אלא הדור היה מושחת כמו שמסרו לנו הנביאים שהיו בזמן החורבן בבית ראשון היו בהן ג' עבירות עבודה זרה ועריות ורציחה ועבדו את הארץ בשנת השמיטה ובבית שני היתה שנאת חנם שזה יותר חמור מכל עבירות שהיו בבית ראשון אבל בזכות שהיו אז אנשים הגדולים המשיכו ישראל לחיות גם אחר החורבנות הגדולים הללו כי לולא האנשים הגדולים ההם כבר היה ח"ו חורבן שלם מהאומה אלא בזכותם שפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים וכלל האומה המשיכה לחיות אבל כשראה הקב"ה ששנאת חנם ושכחת התורה מתגברת שלח שוב פעם הנשמה הגדולה של משה בתוך רשב"י שנתעורר ר' עקיבא בערך עשר שנים קודם החורבן ללמוד וללמד עד שהיה ראוי שתנתן התורה על ידו כשארז"ל (מנחות כט:): עד שנתייחד בו אח"כ תלמידו רשב"י שנמצא בו פי שנים ברוחו שניתן לו רשות להוציא על פני תבל תורה שבנסתר (לשונו של הרה"ג ר' אברהם בר"נ בכוכבי אור).

ובאדרא רבא דף קלב ע"ב אמר ר"ש כוליהו בוצינין חברין דאתיין בהאי עזקא קדישא אסהדנא עלי שמייא עלאין דעלאין וארעא קדישא עלאה דאנא חמי השתא מה דלא חמא בר נש מיומא דסליק משה זמנא תנינא לטורא דסיני דאנא חמינא אנפאי נהירין כנהורא דשמשא תקיפה דזמין למהפך באסוותא לעלמא דכתיב וזרחא לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה (מלאכי ג כ) ועוד דאנא ידענא דאנפאי נהירין ומשה לא ידע ולא אסתכל הה"ד ומשה לא ידע כי קרן עור פניו (שמות לד כט) ועוד שאנא חמי בעיני תליסר מכילין גליפין קמאי ונהירין כבוצינין וכד איתפריש כל חד מיניהו מיפומיכון אסתלק ואתתקן ואתעטר ואתטמר בטמירותא דתיקוני דדיקנא וכל אחרנין אשתארין ובעוד דכל חד מתפרש במומיכו נהיר ואתעטר ויתיב כמלכא בגו חיליה וכד אסתיים לאתפרשא סליק ואתעטר

בעטרא קדישא ואתתקן ואתטמר וייתיב בתקוני דדיקנא קדישא וכן לכל חד וחד אודרוזו חברין קדישין דהא דקיומא דא לא יהא עד דייתי מלכא משיחא והנה בזוהר הק' כמה גדולות ונוראות יש על רשב"י וגם בגמ' הנגלית יש על רשב"י מה שאין כמעט על כל התנאים וזה זכה ע"י שהיה במערה יג' שנים (שבת לג:) ושם אמר רשב"י לר"א בנו די לעולם אני ואתה ועוד אמר ר' ירמיה משום רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה ואלמלא אלעזר בני עמי מיום שנברא העולם ועד עכשיו ואלמלא יותם בן עוזיהו עמנו מיום שנברא העולם ועד סופו ואמר חזקיהו אמר ר' ירמיה משום רשב"י ראיתי בני עליה והם מועטין אם אלף הן אני ובני מהן אם מאה הם אני ובני מהן אם שנים הם אני ובני הן (סוכה מה:). ובירושלמי אמר לו ר' עקיבא דייך שאני ובוראך מכירין כוחך (סנהדרין א ב) ובזוהר משמע בכמה מקומות שרשב"י הוא בחי' משה ובגמ' משמע ג"כ כך כדאיתא כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה (יבמות מט.) ובסוכה (מה:) נאמר על רשב"י שהסתכל באספקלריא המאירה ועייל בלא בר ובמשה נמי כתיב עמדו ואשמעה (במדבר ט ח).

ואמר רש"י "אשרי ילוד אשה שכך מובטח שכל זמן שהיה רוצה היה מדבר עם השכינה" ועל רשב"י היה גם כן מחלוקת גדולה בחייו עד שהיה מוכרח להתחבא במערה שמלכות רומי רדפה אותו מפני שלא היה מחניף לה וכנראה שהיה מתחבא גם כן מיהודים שחשש שמא ימסרו אותו למלכות וגם אחרי הסתלקותו היה הזהר נעלם כמה מאות שנים מהרבה חכמים ואעפ"י שהאמוראים למדו אותו וגם הוסיפו בו כנראה מהזוהר אבל הטמינו אותו עד דורו של הרמב"ן שהפילוסופיה הרימה ראש ורצתה לעקור את התורה אז התירו מהשמים ונתגלה ספר הזהר וגם אז היו עליו חולקים, מצד אחד אמרו חכמים שאין כל מוח סביל דא ולא ראוי זה להיות בנגלה כל כך והעיקר התנגדות היתה מצד אלו שלא האמינו בו ובדו עליו כל מיני שקרים עד שהאשימו את ר' משה די לאון שהיה צדיק גדול תלמיד הרמב"ן ז"ל שהוא כתבו שזה ממש ליצנות שזדים ולצים בדו על איש צדיק וישר והאשימוהו מתוך פטפוטי נשים ומתוך לעג כזה

רצו הזדים והכופרים להכעיס, לכפור את קדושת הזהר שמאיר לכל ישראל וכמו שאירע למשה רבינו שקרח וכל עדתו דברו על משה בליצנות כמו שפרש"י על פסוק ויקהל עליהם קרח (במדבר טז יט) אומר רש"י בדברי ליצנות כל הלילה שע"י ליצנות אפשר להכזיש כל הנסים והנפלאות שעשה משה וגם כאן לחמו על הזהר בליצנות.

אבל מי שיש לו מוח בקדקדו רואה את קדושת הזהר והאמת היא כמו שכתוב, בזהר דא יפקון מן גלותא אבל אחרי שכבר נתגלה הזהר הס"א לחמה בדרכה והתגברה הפילוסופיה הארורה למעלה ראש עד שגרמה הרבה שמד ביהודים כמו שכתוב בספר אור החיים מהחסיד ר' יוסף יעבץ ממגורשי ספרד זצ"ל דף ד וז"ל: על מה אבדה ספרד אשר היה בה קרוב לג' אלף בעלי בתים עם הגולה אשר הגלתה באי הנקרא שיזלייא והיינו לבז ולמשיסה הא מננא קטלא חרבא הא מננא בלעת ימא הא מננא דמיתו במותנא ברעב ובצמא בערום ובחוסר כל אנשי היחס והמעלה ירדו מכסאותיהם לשערים עשירים ונכבדים שאלו לחם פורש אין להם ומי ימלל את כל תלאותינו אשר עברו עלינו משנת רנ"ב עד עתה מי ישמיע הצרות החדשות אשר נתחדשו אלינו במלכות נאפולי שם כרענו ונפלנו סחוב והשלך גדולה חמת ה' ונצתה בנו קוה לשלום ואין טוב לעת מרפא והנה בעתה ויאמר ה' על עזבם את תורת צדיק אתה ה' וישר משפטך הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא כי הדור הרע הזה, ואם הרבינו פשע ועבירות אין ספורות העוון העצום אשר היה בידינו עזיבת התורה ממש כי מימי קדם לא היתה מלאה ספרד משיבות ותלמידים כמו שהיתה בעת הגירוש אך נחלקו התלמידים לכמה כתות יש מהם שהיו לומדים שש או שבע שנים אצל הרבנים הגדולים מחדדים את שכלם כחרב חדה והיו לומדים אח"כ חכמות חיצוניות לא יאמר עוד ארון ברית ה' ולא יזכרו בו ולא יפקדו ולא יעלו על לב ותוהים על הראשונים ויש מהם שפרשו לגמרי והתעסקו בהבלי העולם ויש מהם אשר תפשו אומנות התורה אבל לא שתו לבם רק לפלפל לבד להודיע את גבורתם שיכולים בפלפולם לטהר את השרץ ובזה הוציאו כל ימיהם ולא באו לתכלית התורה אין צ"ל לתכלית הכל שהוא המעשה

והחסידות אלא אפילו לידיעת הדינים הצריכים בכל יום כגון ציצית ותפילין איסור והיתר ומעט מועיר אשר התעסקו לדעת מה יעשה ישראל ואף גם הם לא לשמה רק להתגדל ולהתפאר בפני עם הארץ גאווה וגאון ודרך רע ובטלו במעוטים העושים לשמה על כן לא יכלו להגן על דורם כי אלף יבשי וחד רטיבי אכלי יבשי לרטיבא והלאה בדף יג: ז"ל: אליכם אישים אקרא מגלות ספרד אני אשר גורשנו בעוונותינו הרבים והעצומים ורוב המתפארים בחכמה ומעשים טובים כולם המירו כבודם ביום מר והאנשים ועמי הארץ מסרו גופם וממננם על קדושת בוראם עכ"ל.

אתה רואה קורא היקר עד היכן ירד הדור שעסקו רק בפילוסופיה כמו שכותב הר' יוסף יעבץ החסיד בספרו הנ"ל ונתדרדרו עד שזה הביאם לשמד ר"ל וריחם הקב"ה על עמו ושלח שוב פעם את נשמת משה רבינו בתוך האר"י החי וגילה דברים שלא שזפתו עין חיה וגילה סתרי תורה לתלמידיו וביותר ובעיקר ע"י תלמידו המובהק הרב המקובל ר' חיים ויטאל זצ"ל וז"ל הקדמת ספר עץ חיים: והנה היום אביע חידות ונפלאות תמים דעים כי בכל דור ודור הפליא חסדו אתנו א' ד' ויאר לנו ע"י השרידים אשר ה' קורא בכל דור ודור כנזכר וגם בדורנו זה אלוקי הראשונים והאחרונים לא השבית גואל מישראל ויקנא לארצו ויחמול על עמו וישלח לנו עיר וקדיש מן שמיא נחית הרב הגדול האלקי החסיד מורי ורבי כמוהר"ר יצחק לוריא אשכנזי זלה"ה מלא תורה כרמון במקרא במשנה בתלמוד בפלפול במדרשים ואגדות במעשה בראשית במעשה מרכבה בקי בשיחת אילנות בשיחת עופות בשיחת מלאכים מכיר בחכמת הפרצוף הנזכר ברשב"י בפ' ואתה תחזה יודע בכל מעשי בני אדם שעשו ושעתידים לעשות יודע במחשבות בני אדם טרם יוצאים מכח אל הפועל יודע עתידות וכל הדברים ההווים בכל הארץ ולמה שנגזר תמיד בשמים יודע בחכמת הגלגל מי חדש ומי ישן ואיפת האיש ההוא באיזה מקום תלויה באדם העליון ובאדם הראשון התחתון יודע בשלהבת הנר ובלהבת אש דברים נפלאים מסתכל וצופה בעיניו נשמת הצדיקים הראשונים והאחרונים ומתעסק עמהם בחכמת האמת מכיר ברוח האדם כל מעשיו ע"ד ההוא ינוקא בפ'

בלק וכל החכמות הנזכרים היו אצלו כמונחים בחיקו בכל עת שירצה בלתי יצטרך להתבודד ולחקור עליהם ועיני ראו ולא זר דברים מבהילים לא נראו ולא נשמעו בכל הארץ מימי רשב"י עליו השלום ועד הנה. עכ"ל.

ועוד שם מהקדמה מועתקת מספר פע"ח שבדמשק ז"ל: והיום אביע חידות וניסים ונפלאות תמים דעים כי כמו שבכל דור ודור אלקי הראשונים והאחרונים הפליא חסדו עמנו כן היום הזה חשף את זרוע קדשו ושלח לנו עיר וקדיש מן השמים נחית הרב החסיד המקובל האלקי כרשב"י בדורו כמהר"י לוריא זלה"ה וממזר מצרים קראני ה' וענני במרחב יח בארץ קדושה ורחבת ידים עיר גדולה לאלקים של חכמים ושל סופרים צפת תובב"א גליל העליון כי שני שנים קודם פטירת הרב זלה"ה בא אנוס ממצרים עפ"י הדבור כי כן הוגד לו ברוה"ק כי הגיע עת פקודת רוחו להשיבה אל מקומה לאלקים אשר נתנה לו וגם זה במצרים נצטוה עפ"י הדבור והפקיד מזעיר מקצת חכמתו הגדולה והנפלאה כי כן ציווהו במתיבתא דרקיע לחיות שארית בארץ והדברים עתיקים כבשים ללבושך ואז בעלותו מארץ מצרים סמך ידו עלי והאיר עיני בקצת הקדמות אמיתיות שורשיות שמסרו לו ממתיבתא דרקיע וקוב"ה להחיות שארית בארץ ומפי אליהו ז"ל שנתגלה אליו תמיד ורשותא יהבו ליה גלות תמיד רזין סתימין על התיקונים והזוהר שלא נתגלו מימות רשב"י ואילך ולולי כי יגורתי מפני האף וחימה קנאה המתגבר עלי ומצאו באנשי דורנו חכמים בדעתם הקשו ערפם לבלי האמן כי יש אלקי ארץ ויראתי פן מקנאתם בשומעם גדולתו ונפלאותיו ח"ו יטילו פגם בקדשים ויאמרו מאן גבר בגוברין הלא גם בנו דבר ה' ולולא זאת הייתי מספר מקצת דרכיו ונפלאותיו אשר עיני ראו ולא זר דברים מבהילים לא נראו בכל הארץ מימות תנאים כרשב"י וחבריו, ומרשב"י עד הראב"ד ז"ל היתה החכמה הזאת הולכת מפה אל פה ואליהו ז"ל נגלה אליהן לקצת מהחכמים עד הרמב"ן ומהרמב"ן ז"ל עד מורי זלה"ה לא היה מי ששיג חכמה זו על אמיתתה כמוהו כי היה יודע במשנה ותלמוד ואגדות ומדרשות על כל דבר ודבר כמה פנים בפרד"ס ומעשה בראשית ומעשה מרכבה בשיחות עופות

ובשיחות דקלים ואילנות ועשבים בסוד כי אבן מקיר תזעק ושלחובי פחמים ובשיחת מלאכים והיה מדבר ברוחות מהגלגולים רוח טוב ורוח רע והיה מכיר בריח הבגדים כמו אותו ינוקא דפרשת דברים ובעופות אלמים ומביא נשמת אדם בעודו חי ומדבר עמו כל צרכו וחפצו ואח"כ מסירהו (נ"א מחזירם להם) והיה רואה נשמות בעת צאתם מהגוף ובבתי הקברות ועליתן בכל ערב שבת לגן עדן והיה מדבר עם נשמות הצדיקים שהם בעולם הבא והיו מגלין לו רזי תורה וגם היה יודע חכמת הפרצוף ושרטוטי הידים ופתרון חלומות על אמיתתם ובגלגולים חדשים גם ישנים והיה מכיר במצח האדם מה מחשב ומה שחלם ומה פסוק קרא בעלית נשמתו בגן עדן בלילה והיה מלמד פירוש שורש נשמתו והיה קורא במצחו זכיות ועבירות שחושב והיה נותן לכל אחד ואחד תיקון (עונם ולחברים נתן להם יחודים לכל אחד) כפי הבחינה המיוחדת או לשורש נשמתו האחוזה בשורש של אדם הראשון והיה יודע כמה טעויות נפלו בספרים והיה יודע להכות בסנורים והיה יודע כל מה ששנו החברים והיה מלא חסידות ודרך ארץ וענוה ויראת ה' ואהבת ה' ויראת חטאו וכל מדות טובות ומעשים טובים היו בו וכל זה היה יודע בכל עת ועת ובכל שעה ורגע וכל החכמות הללו תמיד היו מונחים בחיקו ועיני ראו ולא זר וכל זה השיג מרוב חסידותו ופרישותו אחר התעסקו ימים רבים בספרים ישנים גם חדשים בחכמה זו ועליהן הוסיף חסידות ופרישות וטהרה וקדושה וזה הביאו לידי רוח הקודש והיה אליהו ז"ל נגלה אליו תמיד עכ"ל.

ובהקדמה של ספר נגיד ומצוה של הרב המקובל יעקב צמח תלמידו של האר"י ז"ל והנה עיני אדם כזה הוא מורי ז"ל שהיה יודע במשנה ותלמוד ובהגרות ובמדרשות של כל דבר ודבר כמה פנים בפרד"ס והדברים מוכיחים וההלכה היה מפרשה כולה על דרך הפשוט ו' דרכים כנגד ו' ימי המעשה ואח"כ מפרשה כולה ע"ד הסוד כנגד יום השבת והיה יודע את החכמה על אמיתתה ובמעשה בראשית ובמעשה מרכבה והיה יודע כמה מדרגות יש בנבואה או בקול או בדבור או בהבל ומאיזה בחי' אתנביאו אם מפנים של תרין פרגין עילאין נצח והוד דז"א כמו שהיה משה רבינו ע"ה או מפנים

של פ' א' דנצח והוד דז"א כמו אחיה השילוני אם מאחורי דפרק קמא דהוד דז"א כמו אליהו ז"ל וכו' וכן משאר נביאים וכו' וכן על דרך זה היה יודע כמה מדרגות יש ברוח הקודש וכל דבר ודבר היה יודע על אמיתות גם היה יודע כל מיני חכמות בצפוף האילנות והדקלים והעשבים והדומם בסוד כי אבן מקיר תזעק ושלחבת האש ובצפופי העופות ובשיחת המלאכים והיה יודע ומכיר בריח הבגדים כמו אותו התינוק דפ' בלק וכל זה היה יודע בכל עת בכל רגע והיו כל החכמות ידועות אצלו תמיד כאלו היו מונחים בחיקו ועיני ראו ולא זר גם היה יודע בחכמת הפרצוף ובפתרון חלומות של אמת כאשר הם ובשרטוטי הידים כאשר נזכר בזוהר פ' יתרו ובאבי"ש מוצא"ש ובגלגולים ישנים מאדה"ר עד ביאת משיח צדקנו ובגלגולים חדשים המגולגלים באדם או בבהמה או בחיות ודגים והיה מכיר במצח האדם מה שחשב בלילה ומה שחלם ומה פסוק קרא בעליתו בגן עדן והיה מלמדו הפסוק של שורש נשמתו והיה קורא במצח האדם הזכיות והעבירות שעשה והיה נותן להם תיקון לכל אחד כפי עבירתם והיו באים ממקומות רחוקים ליקח ממנו תיקון לנשמתם והיה נותן לכל א' תיקון על מה שחטא קודם שנגלה לו לחברים היה נותן להם יחודים לכל אחד ואחד בכונה המיוחדת לו ושרשי נשמתו האחויות בשרשי נפש או רוח או נשמה של הצדיקים שבעולם הבא והיה יודע בעיבור ומדבר ברוחות המגולגלים או רוח טוב או רוח רעה והיה מוציא אותם מן הגוף כל אחד בכונה המיוחדת לאותו רוח והיה מוציא נשמת האדם בחיים חיותו ומביאה אצלו ומדבר עמה ואח"כ מחזירה לו גם היה מביא אליו נשמה של הנפטרים בעת צאתם מן הגוף והעלותם מע"ש לגן עדן והיה יודע קפיצת הדרך על כמה אופנים ודרכים ולהכות בסנורים וכל מה שעיינו החברים בהלכה או בזוהר או באיזה מקרא קודם שיפרשו אותם בפיהם והיה יודע כל מחשבות האדם מה שעשו ומה שעתידיים לעשות והיה יודע כל מה שנגזר בשמים ובארץ והיה מלא חסידות ודרך ארץ וענוה וכל המידות טובות ע"כ מה שאני צמח וזוכר.

וז"ל שבחי האר"י והנה קול קורא באזני שמעתי קול מבשר ואומר הוא ספר פלח הרימון שמו שחיבר הרב הותיק כמוהר"ר

עמנואל היושב בארץ שבאיטליא שהגיעני וכתב שם בהקדמתו כי הפליא ד' יתברך חסדו ואמתו עם עמו ישראל ושלח ליושבי ארץ הצבי מלאך עיר וקדיש מן שמיא נחית הוא הרב הגדול כמהרר"י לוריא אשכנזי ז"ל אשר הופיע עליו הקב"ה את רוח קדשו ואליהו ז"ל נתגלה אליו כל זמן ועידן וגילה לו רזים שלא נתגלו מימות רשב"י ואילך. עכ"ל.

ודבר ברור הוא שהקב"ה שלח עוד פעם את נשמת משה שהיתה מעוברת ונתגלגלה בנשמת רשב"י שוב פעם נתגלתה בתוך נשמת האר"י ז"ל.

ועוד בספר שבחי האר"י ז"ל וז"ל: והאר"י ז"ל בעמדו על ציון שמעיה ואבטליון והתלמידים עמו פתח ואמר אל התלמידים בני תדעו ששמעיה ואבטליון צוו לי לומר לכם שתתפללו על משיח בן יוסף שלא ימות. עכ"ל.

וכתב מהרח"ו בספרו ומרוב טפשותינו לא היה בנו דעת לשאול אותו מי הוא משיח בן יוסף ולא עמד אלא ימים מועטים ונתבקש רבינו מאור ^{השם} עינינו בישיבה של מעלה ונודע לנו למפרע שהוא היה משיח בן יוסף ומרוב ענוותנותו לא רצה לגלות עצמו ע"כ.

וכן ממעשה נראה שהוא כן שפעם אחת בערב שבת סמוך להכנסת כלה יצא עם תלמידיו חוץ לעיר צפת לבוש ארבעה בגדי לבן וכתונת ומכנסים כדי לקבל השבת מתחיל מזמור הבו לה' בני אלים ופזמון מיוסד לקבלת שבת ומזמור שיר ליום השבת וה' מלך בניגון נאה ובתוך שהיו משוררים אמר הרב לתלמידיו חברי רצונכם שנלך לירושלים קודם השבת ונעשה שבת בירושלים וירושלים היא רחוקה מצפת יותר מכ"ה פרסאות השיבו קצת מן התלמידים אנו מרוצים בכך וקצת מן התלמידים השיבו ואמרו נלך מקודם ונודיע אותו לנשינו כיון שאמרו נלך מקודם לבתינו נתחרד הרב חרדה גדולה והכה כף אל כף ואמר אוי לנו שלא היתה זכות להיגאל שאלמלא הייתם משיבים לי פה אחד שאתם רוצים לילך בשמחה גדולה תיכף היו נגאלים עכ"ל.

והנה מזה אנו רואים שהגאולה נדחתה מפני חוסר אמונה שלמה שאפילו תלמידיו היו קצת מסופקים בו ולא נתורצו כולם תיכף בפשיטות בלי חכמות כמו שישראל יצאו ממצרים ולא שאלו איפה ניקח לאכול ולשתות במדבר ועל ידי האמונה הפשוטה הזאת נגאלו, וגרמו החטאים ונסתלק האר"י ואח"כ גרם החטא והשתמשו בקבלה שלא כהוגן עד שנתהווה אח"כ מעשה של השבתאי צבי שר"י שהדיח הרבה מישראל ויצאו מן הדת רח"ל והרבה נתיאשו מן הגאולה והנה הופיע שוב פעם נשמת משה בבעש"ט שלפני הופעתו היו הרבה שחיתות בישראל בשנת ת"ח וגם התגברה הס"א ע"י ממשיכי תנועת שבתאי צבי ה"ה יעקב פראנק שר"י שהדיח את ישראל והרבה השתמדו ועברו לנצרות והיתה צרה גדולה לעם וגם מצד מחזיקי תורה הלמדנים פרשו את עצמם מהעם הפשוטים עד שפשוטי העם לא ידעו את התורה ושקעו בזוהמתם ונתקרבו אל עמי הגויים שישבו בתוך כפריהם עד שבא הבעש"ט והגביה את העם הקדוש והוציא אותם מזוהמתם כמשה בשעתו שהוציא את עם ישראל מזוהמת מצרים ואל תחשוב שהאר"י והבעש"ט ז"ל זכו מהשמים סתם לנשמה הזאת אלא הרבה הרבה יגע האר"י הקדוש במצרים ישב לבדו על הנילוס ולא דיבר עם שום אדם אף דיבור אחד וכך היה בהתבודדותו שש שנים ואח"כ עוד שתי שנים בבית אחד ועבד את ה' במסירות נפש ממש ושם זכה לנשמה הזאת וז"ל שבחי האר"י כשנפטר אביו והוא היה נער קטן ומתוך העניות ירד למצרים לבית דודו שהיה עשיר מאד והוא היה הולך ואור בחריפות ובפלפול ובסברא וכשנעשה בן חמש עשרה שנה גבר בחכמתו ובפלפולו בגמרא על כל חכמי מצרים ודודו נתן לו את בתו לאשה ואחרי הנישואין נתבודד עם רבו כמוהר"ר בצלאל אשכנזי (בעל שיטה מקובצת) שבע שנים ואח"כ היה בודד הוא לבדו שש שנים עוד הוסיף להתבודד ולהתקדש בקדושה יתירה ב' שנים רצופות בבית אחד בנוי על נהר נילוס הוא לבדו ואין איש אתו ולא היה משיח עם שום אדם ובערב שבת סמוך לחשיכה בא לביתו ולא היה שח עם שום אדם אפילו עם אשתו אלא להכרח גדול ובלשון הקודש מקצר ועולה ושם זכה לרוח הקודש וזכה שבכל לילה עלתה נשמתו ובאו גודים של

מלאכי השרת לשומרו בדרך עד שהכניסוהו במתיבתא דרקיע והיו שואלין אותו באיזה ישיבה הוא בוחר לישב והוא בחר לו פעם בישיבת רשב"י פעם בישיבת רבי עקיבא פעם בישיבת ר"א הגדול פעם בישיבת הנביאים. עכ"ל.

וגם הבעש"ט עבד ה' בעניות ודחקות בהתבודדות בין הרים בין שתי עיירות קיטוב וקוסוב ואכילתו היתה שלקח קמח וערבב אותו במים ואפה אותו בשמש ועבד את ה' במסירות נפש ממש עד שזכה להנשמה הזאת ונתגלה כדי להוציא את ישראל מירידתם ועשה מהפיכה ממש ובוזה הכח היה באפשרות לעמוד נגד האפיקורסות ר"ל שמנסה הקב"ה את ישראל כמו שניבאו ע"ז דניאל יתבררו ויתלבנו והצרפו רבים והרשיעו רשעים ולא יבינו כל רשעים והמשכילים יבינו (דניאל יב י) ולולא שהתנגדו עליו גדולי ישראל היה גאולה השלימה בימיו וז"ל ספר תולדות יעקב יוסף בפ' בלק אחיה השילוני שקיבל ממשו רבינו והיה מיוצאי מצרים ואח"כ מבית דינו של דוד המלך ע"ה והיה רבו של אליהו הנביא ורבו של מורי זלה"ה עכ"ל.

וז"ל ספר פרי הארץ מהה"ק ר' מנחם מענדל מויטפסק במכתב וז"ל: פני כסתני כי התחת אלקים אני היה היה דבר ה' ביד הבעש"ט ויגזור אומר ויקם אחד היה מהקדמונים לא קם כמוהו ואחריו לעפר מי יקום עכ"ל.

ובספר יכין ובוועז פ"ב מהרב הגדול מהור"ר מאיר אב"ד אוסטרה בעל מחבר תשובת מאיר נתיבים וז"ל: וכאשר הזהירו אותי לזה מורי הגדולים בתורה ובחסידות ובתוכם ידידי הרב החסיד מופת הדור מוהר"ר ישראל בעש"ט זצ"ל וכו' ואח"כ ז"ל מילדותי מיום שהכרתי כדבקות האהבה עם מורי ידידי מוהר"ר ישראל תנצב"ה הנ"ל ידעתי נאמנה שזה היה הנהגותיו בקדושה ובטהרה ברוב חסידות ופרישות וחכמתו צדיק באמונתו יחיה דמטמרון גליין ליה כבוד ה' הסתר דבר עכ"ל.

וז"ל ליקוטי הלכות פסח ז ג ממורינו ר' נתן תלמיד רבינו

הליקו"מ ז"ל: אבל אעפ"כ יבין מרחוק שראוי להאמין בהשי"ת כי יבין שהאמת הוא כך שגם בימינו היה הבעש"ט זצוק"ל בעל מופת גדול ונורא מאד אעפ"י שיש הרבה כופרים שמתלוצצים משבחי הבעש"ט זצ"ל עד שכמה אנשים כשרים וצדיקים נתפסו ברשת שלהם וחולקים על מה שהדפיסו ס' שבחי הבעש"ט ז"ל וקצת אומרים שהמופתים אמת אבל לא היה ראוי להדפיסם ובמחילה מכבודם הגדול גם הם שגו בזה כי עיקר פחדם של הכשרים שאומרים שלא היו צריכים להדפיסם הוא מחמת ליצנות הכופרים והמתנגדים אבל בשביל זה אין ראוי למנוע האמת מהחפץ באמת ויאבדו הם ואלף כיוצא בהם ודבר אחד מד"ת אל יתבטל כי באמת רוב הדברים הנדפסים בשבחי הבעש"ט זצוק"ל רובם ככולם מספרים כל העולם מכבר והמופתים הנוראים של הבעש"ט זצוק"ל מפורסמים בכל העולם ובפרט בין יראי ה' וחושבי שמו וכבר סיפר צדיק גדול אחד מגדולי תלמידיו ואמר בפרוש בבית הכנסת ברבים בשעת הדרשה שבאם לא נמצא שבחי האר"י ז"ל יותר ממה שנדפסו ראינו אנחנו מרבינו יותר מזה כמפורסם זה הסיפור. עכ"ל.

וז"ל שיחות הר"ן עבו"ה אות קה וז"ל: ואין צריך לומר איך שהפליג בקדושת מדרגת הבעש"ט ז"ל בלי שיעור וערך כלל וכשאמר מענין המנהיג שצריך שיהיה איש קדוש ופרוש גדול בבחי' קדושת ופרישות מרע"ה אמר אז וסמוך לימינו היה הבעש"ט ז"ל וכו' ואמר אז שהבעש"ט ז"ל היה רבי על אלפים ורבבות עולמות עכ"ל.

והנה אנחנו רואים בעינינו ממש שהבעש"ט הפיח בעם רוח אלקים שאלמלא הבעש"ט היתה ההשכלה עושה שמות ח"ו בישראל ולא היה מי שיעכב הפרצות נגד התורה והאמונה שהמשכילים הכניסו בערמימותם ובליצנותם ורצו לעקור את כל האמונה שנשרש בישראל וכמעט שהצליחו בתעתועיהם לולי הבעש"ט בקדושתו הרבה שהוא הצליח לעמוד נגדם בזה שעשה בזמנו מהפיכה גדולה בעם והפיח רוח חיים בתורה ובמצוות עד שזכותו עומדת ליהודים החרדים על דבר ה' להתחזק לעמוד על עמדם באמונה הק' אבל בכל זאת מה אנו רואים שרח"ל רוב ישראל

ספגו דעות זרות של הגויים והמשכילים וא"א כבר להכיר את הרבה בני ישראל כי ממעי ישראל יצאו והלא אנחנו מאמינים כי כל מי שיצא מישראל יבואו על תיקונם וכך ניבא ישעיהו (סו כ"א) והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה לה' בסוסים וברכב ובפרידים ובפרדים ובכרכרות על הר קדשי ירושלים אמר ה' כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית ה' וגם מהם אקח לכהנים ללוים אמר ה' ^{אזכור ה' תמיד} ופרש"י וגם מהם ז"ל מן העמים המביאים אותם ומן המובאים אקח לכהנים לויים שמוטמעים עתה בעכו"ם מחמת אונסין ולפני גלוים הכהנים והלוים שבהם ואברור אותן מתוכן ויהיו משמשים לפני אמר ה' והיכן אמר הנסתרות לה' אלקינו כך מפורש באגדת תהלים עכ"ל.

והקב"ה חושב לבל ידח ממנו נדח ז"ל הרמב"ם (הלכות תשובה ז ה) כל הנביאים כולם צוו על התשובה ואין ישראל נגאלין אלא בתשובה וכבר הבטיחה התורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם ומיד הן נגאלין שנאמר והיה כי יבוא אליך כל הדברים וכו' ושבת עד ה' ושב ה' וכו' עכ"ל.

והואיל וכך איך אפשר שכל ישראל ישובו בתשובה וע"כ בהכרח ששלח הקב"ה בדור האחרון נשמה גדולה היא אותה הנשמה שנתגלתה בכל הצדיקים הכתובים למעלה והאחרון הוא המכין את הכלים לפני משיח צדקינו.

רבינו ז"ל אמר כל מה שמשיח יעשה טובות לישראל אני יכול לעשות רק חילוק הוא שמשיח יגזור אומר ויקום אבל אני איני יכול לגמור עדיין ואותם הלימודים ואותם הדרכים שילמד וידריך משיח צדקנו לעם ישראל הוא מלמד את הרוצים לציית אותו והנה נשאלת השאלה הגדולה שהרבה שואלים מי יודע שזאת היא הנשמה גדולה שבאה ללמד אותם לימודים של משיח צדקנו ושאחריו כבר לא היה חדשות על זה נעיין בתורתנו הק' ונמצא תשובה נכונה שהתורה נתנה לנו סימן מי הוא הנביא האמיתי שעליו יש לסמוך בודאי.

בפרשת שופטים: נביא מקרבך מאחריך כמוני יקים לך ה' אליו

תשמעון וכו' וכי תאמר בלבבך איכה נדע את הדבר אשר לא דברו ה' אשר ידבר הנביא בשם ה' ולא יהיה הדבר ולא יבוא הוא הדבר אשר לא דברו ה' בזדון דברו הנביא לא תגור ממנו ומתוך לאו אתה שומע הן אם יאמר נביא דבר וכן יקום סימן שהוא האמת והנה רבינו מוהר"ן זצ"ל אמר לפני יותר ממאה וחמשים שנה בזה"ל דיבר שהיו כמה גדולים שכל אחד עשה ותיקן מה שתיקן ואח"כ נפסק וכוונתו לענין הארה שהאירו דעתם בתלמידיהם וקרבו כמה אנשים להשי"ת אבל אח"כ נפסק הארתם אבל אנו צריכים לעשות דבר שלא יפסק לעולם שאלו האנשים יעשו עוד אנשים וכן לעולם וכבר נרשם מה שאמר האש שלי תוקד עד ביאת המשיח ואמר אני לא גמרת? כבר גמרת? ואגמור ועד עכשיו לא נפל מדבריו דבר ומי שמעיין בספריו רואה ומבין שהמשיכה שישנו בספריו לכל דבר שבקדושה כמעט שאין בכל הספרים ומי שלא נגוע במחלוקת ומעיין בספריו בפשיטות בלי שום קנטור הם מחיים אותו כאילו עייף וצמא בא למעיין קר ומקרה את נפשו השוקקה והעייפה והרבה דברים ואמרות ששגורים בפי כל ישראל שהם האמרות שלו אלא שלא אומרים אותם בשם אומרם שבוזה היו מביאים גאולה לעולם והעיקר שהשטן רוצה להעלים שם הצדיק האמיתי מן העולם וזה מרמז הפסוק גם את העלם נתן בלבם שמביא העלמה גדולה אעפ"י שכל אחד יודע שמוכרח ללכת מזה העולם כלא היה אעפ"כ הוא בונה ועושה כמוחזק בתוך שלו ולא חושב שלא על מנת כן נברא ובתוך כך הוא מעלים את הצדיק אמיתי שהוא היה מעורר אותו ומרמז לו על מה באמת הוא כאן בעולם שאינו שלו.

והנה בענין העלמת הצדיק האמת אפשר ללמוד ממה שמביא הרמב"ם בהלכות טומאת צרעת טז י"ז: ועל ענין זה מזהיר בתורה ואומר השמר בנגע הצרעת זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים בדרך הרי הוא אומר התבוננו מה אירע למרים הנביאה שדברה באחיה שהיתה גדולה ממנו בשנים וגידלתו על ברכיה וסיכנה עצמה להצילו מן הים והיא לא דברה בגנותו אלא טעתה שהשותהו לשאר הנביאים והוא לא קפד על כל הדברים האלה שנאמר והאיש משה עניו מאד ואעפ"כ מיד נענשה בצרעת, משמע מזה שאסור להשוות

הצדיק הגדול במעלה שהוא בחי' משה לשאר צדיקים כי כולם צריכים אליו והנה גדולתו של רבינו מוהר"ן זצ"ל אי אפשר למצות אלא מתוך ספריו אפשר להתנוצץ מעט קט זעיר פה זעיר שם וז"ל (תורה לח' ס' ז) וזה שסיפר התנא ארו נפל במקומו וכו' כי ידוע שהצדיק שעובר את ה' בדביקות גדול ובשכל גדול כשנופל לאיזה מדריגה פחותה ממנה אעפ"י שזאת המדרגה שהוא עכשיו בה גם היא מדרגה גדולה לערך שאר הצדיקים אבל מחמת שלפי ערכו הוא ליה נפילה הוא מתבייש בזה המדרגה כאילו חטא איזה חטא ועושה תשובה על זה וכו' ע"י זה לבושה גדולה וכו' וזה שסיפר התנא בשבחו של הצדיק שהיה צדיק בדורו ונפל במקומו כי בודאי מדרגת התנא היתה גם כן גדולה אבל לפי ערך הצדיק היתה נפילה עכ"ל.

עמוד והשתומם שיש צדיק שנופל ממדרגתו למדרגת תנא וזה נקרא אצלו נפילה, ובשבחי הר"ן (גדולת השגתו יא) כשנסע לנאוריטש בהיותו יושב על העגלה אמר יש לאל ידי להחזיר כל העולם כולו למוטב ולא בלבד אנשים פשוטים אלא אפילו צדיקים ואנשים גדולים אני יכול להחזירם למוטב כי גם הצדיקים צריכים להחזירם למוטב ולא מבעיא ישראל קדושים אלא כל העולם כולו אני יכול להחזירם להשי"ת והייתי יכול להוליכם סמוך לדת ישראל אך דיו לעבד להיות כרבו ובעלים לתרופה (מכתב רנה) ועתה הט אונך ושמע אמרי מחדש ותדע שהיה זה סמוך צדיק גדול קדוש ונורא מאד מאד אשר מסר נפשו בכל עת בשביל טובות העיקריות לרחם עליהם להחזירם למוטב בעצות נפלאות ונוראות וכו' שזה עיקר הרחמנות על ישראל עם קדוש ועוד (שם שנ) אך ביותר ויותר הזהיר אדמו"ר ז"ל על זה כי כל ענינו הוא בחי' התחדשות נפלא ונורא מאד מאד שיכול לחדש ולהרים הנפשות שירדו ונפלו מאלפים שנה וכמה לגולים עברו עליהם וכו' ואני יודע ומאמין באמת שאדמו"ר יודע היטב בכלליות ובפרטיות כל מה שנעשה עם כל הנפשות בכל דור ודור מיום ברא אלקים אדם על הארץ עד הנה ועד הסוף האחרון ויודע כל התיקונים של כל אחד ואחד וכל הידיעות האלו הם אצלו דבר קטן.

ועוד שם (בסוף המכתבים) היום למדתי המאמר: העיקר והיסוד שהכל תלוי בו לקשר עצמו לצדיק שבדור ולקבל דבריו על כל אשר יאמר כהוא זה דבר קטן ודבר גדול וכו' וכבר מונח כלל בידינו אשר כעת הוא הצדיק שבדור אדמו"ר זצוק"ל ויש בזה דיבורים הרבה לבאר, ולבסוף אבוא לתרץ קושית העולם שמקשים למה חסידי ברסלב לא קבלנו עלינו איש אחד מנכדי רבינו שיהיה רבי כנהוג אצל חסידים אחרים ובאמת אין זו שום קושיא כלל וכי היכן מצינו בתורה לקחת אחד מנכדי ויוצאי חלציו של הצדיק והמנהיג ושהוא דוקא ינהיג את העולם ובכלל לא מצינו שבני ישראל ירכיבו מנהיג עליהם כי זה תלוי בידי שמים והלא גם בזמן משה רבינו ביקש מה' יפקוד ה' אלוקי הרוחות איש על העדה משמע העיקר ^{שינהיג} בעל רוח נכון את העדה ורק השי"ת בחר ביהושע שהוא יודע מי הוא האיש אשר רוח בו ורק בכתר מלכות שניתנה לדוד המלך היוצא חלציו הם העיקר וגם בכהונה, אבל כתר תורה נמסר לכל ישראל. והצדיקים הנ"ל שהם משורש גשמת משה תלמידיהם הממשיכים אחריהם הם רק תלמידים ולא מנהיגים היינו הם רק מבססים ומחזקים דבריהם על סמך רבותם שקבלו מהם כמובא בגמרא (יבמות צב:) כאשר צוה ה' את משה וכו' כן צוה משה את יהושע וכן עשה יהושע לא הסיר דבר מכל אשר צוה ה' את משה וכי על כל דבר שאמר יהושע היה אומר להם כך א"ל משה אלא יהושע יושב ודורש סתם והכל יודעים שתורתו של משה היא. נמצא שהתלמיד מסר הכל מה שמסר לו משה, ומה שכתוב עשה לך רב הוא שהרב ימסור לו מה ששמע מרבו עד משה רבינו אבל לא בשביל עצות גשמיות.

וז"ל אגרת הקודש (מבעל התניא סימן כב) אהובי אחי ורעי מאהבה מוסתרת תוכחת מגולה לכו נא ונוכחה זכרו ימות עולם בינו שנות דור ודור ההיתה כזאת מימות עולם ואיה איפה מצאתם מנהג זה באחד מכל ספרי חכמי ישראל הראשונים והאחרונים להיות מנהג ותיקון לשאול בעצה גשמית כדת מה לעשות בעניני העולם הגשמי אף לגדולי חכמי ישראל הראשונים כתנאים ואמוראים אשר כל רו לא אניס להו ונהירין להון שבילין דרקייע, כ"א לנביאים ממש אשר היו לפנים בישראל כשמואל הרואה אשר הלך אליו שאול

לדרוש ה' על דבר האתונות שנאבדו לאביו כי באמת כל עניני אדם לבד מדברי תורה ויראת שמים אינם מושגים רק בנבואה ולא לחכמים לחם כמארו"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים ושבעה דברים מכוסים אין אדם יודע במה משתכר וכו' הנה השוו זה לזה ומ"ש בישעיה יועץ וחכם חרשים וכו' ומה שארו"ל ונהנין ממנו עצה ותושיה היינו בדברי תורה הנקרא תושיה כמארו"ל יועץ זה שיודע לעבר שנים ולקבוע חדשים שסוד העיבור קרוי עצה וסוד בלשון תורה עכ"ל. מזה נשמע שעצה בגשמיות שייך רק לנביאים והיום ניטל מישראל ורבי צריך בשביל רוחניות וזה גם יש בחסידי ברסלב כי נשאר אחר הרבי ספריו ותלמידיו ותלמידי תלמידיו שקבלו דעתו ואיך ללמוד ספריו והם רק ממשיכים את דברי רבינו כמו שכתוב אצל יהושע ולא צריך דוקא להכתיר מישהו שינהיג בפרסום אלא אדרבה צריך להנהיג העם רק בצניעות למסור מה שקבלו וכמו שאמר רבינו זצ"ל שרוצה שאלו תלמידים יעשו עוד תלמידי וכן הלאה עד משיח צדקנו.

1. מבאר שיטתו של הר"ן זצ"ל

והנה שיטתו של רבינו צריך כל אחד ללמוד הרבה בספריו ואז אפשר להבין מעט לכל נפש כפי שמתגיע ומקבל בינה מה שייך לו ביחוד אבל בכל זאת אפשר להתוות ולקבוע את עיקרי תורתו כפי שקבלנו מתלמידיו:

א. העיקר שבעיקרים שאסור לשום בר ישראל אפילו הגרוע שבגרועים ואפילו שעבר על כל התורה כולה ח"ו ליאש עצמו בשום אופן שבעולם וזה גרוע מכל עבירות שבתורה ליאש עצמו שהוא לא מסוגל לחזור כבר בתשובה ולהתקרב להשי"ת אדרבה אם הוא אדם כזה שעבר כ"כ הרבה ומישב את עצמו ואומר מהיום והלאה אני רוצה להתנהג כיהודי לכל דבר ולהתחיל לקיים את מצוות ה' זה עולה על הכל והשי"ת יש לו נחת רוח מזה ואפילו היצה"ר מצירו ומכשיל אותו שוב פעם יתגבר נגדו ואפילו יהיה כך אלף פעמים לא יעזוב את מקומו ומה שיש בידו לעשות טוב יעשה ולא יפול ברוחו אף פעם.

ב. להאמין בצדיק והפרוש אמונה בצדיק הוא כמו שנאמר בתורה ויאמינו בה' ובמשה עבדו שהושה המקום אמונתו לאמונת הצדיק היינו שאמונה בצדיק קשור באמונת השי"ת וכל זמן שאין לו אמונה שלמה בצדיק כמו כן אין אמונתו בהשי"ת בשלימות וצריך להאמין שהצדיק הוא שליח מאת ה' ללמד את הבן אדם מה לעשות ובלעדי הצדיק לא יודעים מה הקב"ה שואל מעמם ולהשתדל לקיים עצותיו ובפרט הג' נקודות המבוארים בספריו: א. אמונת הצדיק כמו שאמרנו להאמין שהצדיק הוא יסוד העולם וככל היוצא מפיו כן יעשה. ב. לדבר עם חברו ביראת שמים ולקבל נקודתו הטובה שיש בחברו ואין בו זה נקרא מקבלין דין מן דין. ג. לקבל מניה וביה היינו שבכל יום ויום חוק ולא יעבור יתבודד וידבר עם השי"ת ויספר לו כל מה שעובר עליו בין בגשמיות ובין ברוחניות ומקודם יודה לה' על כל מה שנתן לו למשל בגשמיות שרואה ושומע והולך וכו' וכו' ואם חסר לו איזה משהו שזה לא כשורה יבקש מלפניו שיתקנו וירפאו וכמו כן ברוחניות שלא עשהו גוי וזוכה לציצית ותפילין וכן כל המצוות בפרטיות שזכה לעשות ישבח את הקב"ה ויתחרט על כל מה שעשה שלא כהוגן ויתוודה לפניו על כל מעשיו שיודע שלא התנהג כסדר ובפרט על פגם הברית שזה עיקר מה שמנסים את האדם בזה העולם והעיקר להתפלל על זה הרבה מאד אעפ"י שיודע שלא עמד בנסיון כך לא פעם ולא מאה פעמים אלא עד שסוף כל סוף יעזרהו השי"ת להתקרב אליו כראוי.

ג. להיות כל היום בשמחה עצומה על היותו יהודי ועל אמונתו בהשי"ת ובצדיקיו והשמחה הזאת יכול להוציא את האדם מכל צרותיו בין בגשמיות ובין ברוחניות ולהשתדל לעשות ריקודין בכל יום ובזה ממתיק כל הדינים מעליו.

ד. להפריש צדקה ובעיקר לתת לעניני רבינו דהיינו להדפיס ספריו ולמכרם בזול אבל לא בחנם כי עי"ז יורד ערכם בעיני הלוקחם כמאמר הגמרא אסיא דמגן מגן שויא ולהחזיק בתי מדרשו של הצדיק וכן על שאר עניניו.

ה. להשתדל לקום בכל לילה בחצות לערוך תיקון חצות ולעסוק

בעבו"ה בזה הזמן שמסוגל יותר מכל היום וזה עיקר עבודת איש ישראלי ובזה מקיים פדיון בעצמו וזה עת רצון שאז הקב"ה משתעשע עם הצדיקים בגן עדן ואז האדם חדש יותר ומקים כל חלב לה'.

אמר החטא

ו. מקוה להשתדל בכל יום לטבול את עצמו במקוה ובפרט בזמן שהתורה קוראת לב"א טמא לא יאחר אלא תיכף ומיד ילך למקוה ויטהר וזה מוציא את האדם מכל הטומאות ונעשה בריה חדשה לעבוד את ה' בשמחה ובטהרה.

ז. שולחן ערוך לא לחסר יום אחד מללמוד שו"ע אפילו רק דין אחד לכה"פ אם אין לו זמן והעיקר שיהיה לו שיעור כסדר וכשיגמור יחזור עוד פעם וכן לעולם ובזה עושה שלום בעצמיו וזה עיקר הלמוד שמביא לידי מעשה.

ח. ללמוד בכל יום שיעורים כהלכתן ש"ס ותנ"ך ושאר ספרי חז"ל מדרשים וזוהר הקדוש כמה שיוכל להבין ובמשך הלמוד יבין בכל פעם יותר ויותר מה שלא הבין לפני זה.

ט. ללמוד בכל יום ספרי רבינו ליקו"מ וליקוה"ל ושאר ספריו ולהגיד בכל יום ליקוטי תפילות שזה פוקח עיניו ויראה איך שהולך בחושך ויתחרט על כל מעשיו ועי"ז ישתדל להיטיב מעשיו ויוציאהו הקב"ה לאור גדול.

י. ראש השנה לנסוע בכל שנה ושנה לקבוץ הקדוש של אנשי הצויק ובזה ממשיך על עצמו קדושת הצדיק ותיקוניו בראש השנה על כל השנה כולו שאמר שהעיקר הוא להיות אצלו על ראש השנה ושהקב"ה נתן לו מתנה לדעת מה זה ראש השנה ועי"ז ממשיך תיקונים על עצמו לטובתו ולטובת כל העולם כולו.

יא. להשתדל ולהתפלל שיזכה לכל הפחות פעם אחת בחייו להגיע לציון רבינו הקדוש ולתת פרוטה לצדקה עבורו ולומר שם התיקון הכללי ובשביל זה הבטיח להוציא את האיש הזה משאול תחתיות ויתקנו.

יב. ארץ ישראל כל יהודי ויהודי אי אפשר לו ללכת מדרגה לדרגה אם איננו בארץ ישראל כי שם מקום התפילה והשגחה ונסים ואמונה. וזה הוא רק קצת עיקרים והנהגות שהשפיע הצדיק לבני ישראל ללמדם חוקי חיים והשאר צריכים ללמוד בספריו בתמימות ופשיטות כל אחד לפי דרגתו ונסיים בחרוזו של ר' יצחק ברייטער חזק ונתחזק בנקודת טובתנו ונדין אותנו לכף זכות ואת חברינו חכמות ולשונות הגוים נרחק מדעתנו ונחיה חיי עולם בקדושת רבינו.

והנה רבנו הקדוש והנורא כתב בליקו"מ א שצריכין להסתכל בהשכל שבכל דבר. ואנחנו צריכין להביט ולעיין איך הקב"ה מנהיג את ישראל מתחילת היותנו לעם כשיצאנו ממצרים והלכנו את הדרך לא"י שאז ניהל הקב"ה את עמו ישראל בארבעים ושניים מסעות ככתוב בפרשת אלה מסעי. והנה המקובלים אמרו שזה נגד שם מ"ב ובכל חניה וחניה הוקם המשכן, ולפני זה היה המקום מדבר וכשהוקם המשכן נעשה המקום קדוש והמשיכו השכינה בתוך המשכן, ובמקום שהוקם קודש הקדשים אמר ה' לאהרן להיכנס רק ביום הכיפורים, וכשהורד המשכן חזר להיות חול, וכשבאו לא"י ג"כ נסע כביכול ממקום למקום מגלגל לשילה ומשילה לנוב ומנוב לגבעון, עד שבאו לירושלים ששם בחר הקב"ה את מקדשו לעולם עד היום הזה, וכמו כן אומרת הגמרא שהסנהדרין נסעו עשר מסעות מלשכת הגזית ליבנה וכו' והתורה נסעה ג"כ ממקום למקום כל ימי גלותינו מא"י לבבל ומבבל למרוקו בזמן הרי"ף, וממרוקו לספרד, ומספרד לצרפת, ומצרפת לאשכנז, ומאשכנז לפולין ולרוסיה, וגם לאמריקה ועכשיו באה התורה בחזרה לא"י שזה כבר סוף הגלות, שהתורה חזרה וסבבה כמעט לכל העולם ואותו דבר בדבר רבינו ז"ל מברסלב לאומן, ובאומן היה אור רבינו מאה ושלושים שנה וכשהתחיל קצת לדעוך אור רבינו התחיל להאיר האור בפולניה ולפני שהחשיך האור בפולניה ובאומן, התחיל האור להאיר קמעה קמעה ואנכי כותב שורות האלו הייתי בירושלים בשנת תרצ"ז ומנו אז אנ"ש הבאים להקיבוץ בראש השנה כחמשים איש וכך התחיל אור רבינו להאיר עד שברוך ה' רואים כיום איך שהשי"ת מחזיר את

הקדושה לשרשה. וכמו שאומרים בשמונה עשרה וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין.

אציג כאן מה שעלה בעזרת ה' במחשבתי ונראה לי שזה אמת. בפטום הקטורת ועוד תני בר קפרא אלו היה נותן בה קורטוב של דבש אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה ולמה אין מערבים בה דבש מפני שהתורה אמרה וכו' קשה מה התרוץ מפני שהתורה אמרה הלא כל המצוות אנו מקיימים מפני שהתורה אמרה ובכלל מה הקושיא הלא כל שיעורי המצוות הם כך למה אנו עושים תפילין מעור ולא מכסף וזהב מפני שכך שיער הקב"ה שיהיה כך ולא אחרת אלא אפשר להגיד שבר קפרא רצה להניע ולהדיח את דעות המסלפים שאומרים טעמים של הבל על הקטורת, שהיות ובבית המקדש שרפו קרבנות ונוצות שהיה ריחם רע הלכך הקטירו קטורת שריחו נעים וטוב ועל זה אומר בר קפרא אם בשביל ריח טוב היה צריך לתת דבש בתוך הקטורת ואין אדם יכול לעמוד בו מפני ריחה אלא מפני שהתורה אמרה ואין אנו יודעים שום טעם.

גודל ענין התקבצות הנפשות על ר"ה במקום אחד בהתקשרות להצדיק האמת

רבינו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה זי"ע הפליא בשיחותיו ובספריו הקדושים גודל הענין להיות אצלו על ר"ה הק' וכי אין דבר גדול מזה, כי כל ענין שלו הוא רק ר"ה. כי אף שבכל השנה הוא עוסק בתיקוני נפשות ישראל ובפרט בתיקוני נפשות המתקרבים אליו, אבל בר"ה הוא עושה ענינים ותיקונים כאלו מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות. כמובא בהספר חיי מוהר"ן. ואמר בזה הלשון בקול זיע סגיא "וויא אזוי זאל איך אייך זאגען. קיין גרעסערס דער פון איז ניט פאר האנין". ושהראש השנה שלו הוא חידוש גדול. ושהשי"ת נתן לו במתנה ענין זה של ראש השנה, וכי כל העולם תלוי בראש השנה שלו. והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר על משמעתו ומקורב אליו יהיה על ראש השנה אצלו. איש לא יעדר מלקבל המתנה הטובה הגדולה הזאת, ושצריכין לשבר כל מיני מניעות המונעין מהתיקון היסודי הזה אשר בו תלוי כל יהדותו והתקרבותו אל הצדיק האמת, וכל התחזקותו ללחום מלחמת ה' לאחוז במדת התשובה כל השנה הכל תלוי בקיום תיקון הזה להיות אצלו על ראש השנה הק' :

וכן קיימו וקבלו תלמידיו הק' עליהם לבוא אצלו תמיד על ראש השנה בשבירת מניעות שונות. ועי"ז זכו למה שזכו אשרי להם. אח"כ בהלקח ארון אלקים השמימה בשנת תקע"א הבינו כל תלמידיו הק' כי תיקוני הצדיק האמת הק' לא פסקו. כי הצדיק הבטיחם שהוא יעשה דבר שלא יופסק לעולם, ואש שלו תוקד עד ביאת המשיח ושאלו התלמידים יעשו עוד תלמידים עד דורות עולם, ושהוא נצח וינצח עד נצח. וגם ממה שהזהירם באזהרות גדולות כל כך קודם ראש השנה האחרון מימי חייו הק' להתאסף אצלו על כל ראש השנה, אחרי שהודיעם כבר כמה פעמים שהוא מוכרח להסתלק, הבינו באר היטב שרצונו הק' הוא שגם לאחר הסתלקותו ז"ל

שיתאספו יחד כל תלמידיו כדי לקבל תיקוני ראש השנה שלו (הכולל בתוכו כל תיקוניו והשפעת אורו להמקורבים אליו ז"ל) אף אחר הסתלקותו, ובהתאספם יחד יאיר עליהם אור רבם ויקבלו כל תיקוניו כמקדם, ובפירוש אמר שרצונו להיות נשאר בינינו. ואמר בזה"ל "איך וייל בלייבין צווישען אייך" והוא ז"ל עוסק עתה גם עתה בעולמות עליונים בתיקוני כל נפשות ישראל כמקדם, וביתר שאת, כי גדולים צדיקים ^{אוצר החכמה} במיתתן יותר מבחיהם. וכמו שהודיעם בשנה האחרונה בהתורה "כי מרחמם ינהגם" ליקו"ת סימן ז שהוא כמו צוואה מאתו ז"ל, שתכלית נשמת הצדיק הוא אף אם תעלה לעולמות עליונים עיקר תכליתה שתהיה גם למטה ג"כ להאיר בבני עולם השפל הזה ידיעות אלקותו יתברך ולתקנם בכל מיני תקונים ולהביאם אל עבודת הבורא יתברך באמת. וכפי האתערותא דלתתא ע"י תלמידיו בכיסופין טובים ובאמונה שלימה לקבל תיקוני הצדיק, וכפי ריבוי מספר הנפשות המתקבצין יחד כן יאיר עליהם שפעת אור הצדיק ותיקוניו הק' כי כל מה שיש יותר אנשים שם בהתקשרות להצדיק האמת נמשך עליהם קדושה והארה ביותר, הכל לפי רוב האנשים, כמו שמובא בהתורה "ט' תיקונים" סימן כ, כח וסגולת הקיבוץ של הנפשות יחד כדי לקבל אור ותיקון של הצדיק האמת. וכמובא בהתורה "חדי ר' שמעון" סימן סא, שע"י שבאים כמה נפשות ישראל להצדיק האמת על ראש השנה ונכללים יחד באהבה רבה, נכללות כל נפשותם בתוך הצדיק הדור שהוא בחי' אבן שתיה. ועי"ז מאיר עליהם שמחה ואור בחי' אור צדיקים ישמח, כמו הקבץ כל ישראל אצל אבן שתיה בבית המקדש שאז קבלו אורות ושכליות להמתיק כל מיני דינים וצמצומים הנאחזין בכל נפש בכל פרט ופרט, וכן בהתורה "תקעו אמונה" סימן ה ליקו"ת. גודל תיקון האמונה אשר זוכין ע"י קיבוץ נפשות יחד המקורבין אל הצדיק האמת בראש השנה הק', ובהתורה "מי שיודע מארץ ישראל" סימן מ בליקו"ת, מבואר שם שכל מה שנתוספין יותר רבים מישראל שרוצים לעבדו ית' וביותר בראש השנה שאז הוא הקיבוץ הגדול שמתקבצים הרבה בני אדם החפצים להתקרב אליו ית' נעשה מזה התפארות גדול מה שהשם יתברך מתפאר עם עמו ישראל בחי' ישראל אשר בך אתפאר,

ואזי נתגדל ונתוסף פאר ויופי הצדיק, כי הוא בעצמו עיקר ההתפארות הנ"ל, אזי כל אחד מקבל מן ההתפארות הזאת ונעשין אצלו ג"כ בחי' תפילין מוחין, ואזי נעשין עיניו בבחי' עיני ה' ובכל מקום שהוא מסתכל נמשך בחי' קדושת ארץ ישראל בחי' אוירא דארץ ישראל מחכים, ע"ש, וכן במקומות הרבה מבואר זה הענין. וגם בלקוטי הלכות מובא הרבה מזה:

ובהלכות ברכת הודאה הלכה ו' אות מ"ב מובא שם בזה הלשון, כל מי שבא אל הצדיק בתוך כלל הקיבוץ הוא ג"כ בכלל צדיק, כי באמת ועמך כולם צדיקים, כי יש בכל אחד מישראל נקודת האמת שהוא בחי' צדיק. ששם מקור השמחה, בחי' שמחו צדיקים בה', אך מחמת מרירות הגלות בכלל ובפרט נעלם בחי' צדיק שיש אצל כ"א, אבל תיכף שמתקבצים אל הצדיק שהוא איש אשר רוח בו, מאיר בחי' נקודת צדיק שיש אצל כ"א, ועי"ז נתרבה השמחה בחי' אור צדיקים ישמח וכו':

ובהלכות ברכת הראיה הלכה א' מובא שכל נפשות המקורבין להצדיק האמת אשר הם משורש אחד וצריכין להאיר זה בזה, צריכין לראות א"ע עכ"פ פעם אחת בשנה, וכך הם מקבלים החיות האמתי של הצדיק האמת:

ובהלכות נט"י הלכה ו' אות צ"ט גודל ענין של קיבוץ נפשות בר"ה ושאח"כ זוכין מאלו התקונים לקדושת חג האסיף שאוסף כל מיני קדושות ע"י התאסף הנפשות יחד בר"ה, ע"ש, וכן במקומות הרבה מבואר שאחר הסתלקות הצדיק נמשך התפשטות הצדיק בכל מקום בתוך תלמידיו הק', שיש בכל א' מתלמידיו הק' חלק מהצדיק בחי' אבני המשכן, ובהתאספם יחד נכלל בתוכם כלליות הצדיק והארת דעתו בתוכם, ובהסתכלות על כלליות הקיבוץ הק' הזה נעשה התיקון של הסתכלות בפני הצדיק שמבואר בהתורה "אנכי" סי' ד, וכמובא בהספר פרפראות לחכמה:

והנה האמת הוא שבכל מקום שמתאספין ומתקבצין יחד בכלליות תלמידי הצדיק האמת בהתקשרות אליו ז"ל נעשין ונמשכין

לשם כל התיקונים הנ"ל כמבואר לעיל, בבחי' בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך. אך כאשר מלבד התיקון הק' של קיבוץ מקורביו על רה"ש הק' הודיע רבינו ז"ל עוד תיקון גדול ונורא מאד שעל ידו יכולין להתקרב להשי"ת מכל מיני ירידות שבעולם, והוא לומר העשרה קפיטיל תהלים (הידועים) בשביל תיקון הברית שהוא כלל כל התורה כולה, ורבינו ז"ל הפליא מאד בהתיקון הזה שמי שיאמר העשרה קפיטיל תהלים האלו ביום שצריך לו אזי בוודאי יתקן חטאו, ושוב אל ידאג כלל, כי הוא תיקון גמור לפגם הברית, ובוודאי נתתקן הכל. וגם עוד הגדיל לעשות וייחד עדים והבטיח ואמר שגם כי ימלאו ימיו, אזי אחר הסתלקותו מי שיבא על קברו ויאמר שם העשרה קפיטיל תהלים כנ"ל וכו' אזי יתאמץ וישתדל לאורך ולרוחב להושיעו ולתקנו, ואמר בזה הלשון "איך וועל מיך לייגען אין דער לענג און דער ברייט איך זאל איהם א טובה טהון, ביי די פאות וועל איך איהם ארויס ציהען פון דעם שאול תחתיות" (ופירוש הדברים של הוצאה מן שאול תחתיות הוא שיאיר על המקורב אור התורה והתשובה והשתוקקות נפלא להשי"ת ולתורתו הק' עדי אשר יזכה לתקן כל מה שהוא צריך לתקן בזה העולם. וגם אח"כ לאחר הסתלקות המקורב יביאהו הצדיק בעולמות העליונים לתקן עולמים). לפי"ז היה הדבר פשוט לעיני כל תלמידיו כי יתאסף יחד לקבל ענין של ראש השנה שלו אין מקום בעולם זסוגל יותר מבעיר אומן אשר שם המקום הנחמד הזה ציונו הק' אשר יש בכחו לתקן כל נפש באה שמה בתיקוני עד. ויוכלו כל תלמידיו לשוב בתשובה שלימה בער"ה ולקבל התיקון של אמירת העשרה קפיטיל תהלים הנ"ל על ציונו הק' כנ"ל, ואח"כ בר"ה הק' בהתאספם כולם בקיבוץ אחד להתפלל בהתקשרות אחד בביהמ"ד הק' הנקרא על שמו הק' יקבלו עוד גם את תיקוני הראש השנה הק' שלו שנמשכים ע"י התאספות והתקבצות המקורבים יחד בהתקשרות אליו ז"ל כנ"ל. וכן הדבר נוהג לעד עד היום הזה, כי מתאספים יחד כל מקורביו על ראש השנה בשבירת מניעות עצומות לעיר אומאן, וכולם זוכין ומזכין את הרבים בהתקרבות לאורו הק' העולה על הכל:

ובדבר שבירת מניעות שצריכין על כל דבר שבקדושה, ובפרט על ענין גדול שבו תלוי עיקר האמונה והיהדות וההתחזקות בעבודת ה' שהוא ע"י התקרבות להצדיק האמת, שע"ז מתגברים ביותר המניעות מלהתקרב ומלנסוע אליו, ושצריכין להתחזק בהתחזקות גדול לבלי להמנע ולבלי להסתכל על שום מניעה, כבר מבואר מזה בספרי רבינו ז"ל הרבה ובפרט בספרי לקוטי הלכות, ואפס קצת מהם נביא בכאן ומהם יוסיף נבון לקח איך להתגבר ולהתחזק על כל מיני מניעות:

ליקו"מ סי' סו — כל המניעות שיש לאדם, כולם הם רק בשביל החשק, כדי שיהיה לו חשק יותר להדבר שבקדושה, כי כן דרך האדם שכל מה שמונעים אותו יותר מאיזה דבר, הוא חושק ביותר לעשותו. וע"כ כשאיש הישראלי צריך לעשות דבר הצריך לו ליהדותו, ובפרט כשצריך לעשות דבר שכל יהדותו תלי בזה, היינו לנסוע להצדיק האמת, אז נותנין לו מלמעלה חשק, והחשק שנותנין לו הוא ע"י המניעה שמזמינים לו, כי ע"י המניעה מתגבר החשק כנ"ל, ע"כ ידע האדם שאין שום מניעה בעולם שלא יוכל לשברה אם ירצה, כי המניעה היא רק בשביל החשק, וכשיהיה לו חשק ורצון חזק וכיסופין גדולים כראוי לזה העסק דקדושה שצריך לעשות. בוודאי יזכה לגמרו ולהוציאו מכח אל הפועל, כי המניעות הם רק בשביל התגברות החשק כדי שע"ז דייקא יזכה לגמרו כנ"ל: ודע שכל מה שהנחשק גדול ביותר מזמינים לו מניעות גדולות ביותר כדי שיתגבר החשק ביותר כי החשק הוא כפי המניעה, וע"כ ראוי לאדם להבין כשיש לו מניעות גדולות מאד מאד להתקרב להצדיק ועומדים ומשתטחים לפניו מאד מכל הצדדים למונעו, מזה בעצמו ידע ויבין עוצם מעלת הנחשק שמחמת זה המניעות גדולות כ"כ. כי על כל הדברים שבקדושה יש מניעות רבות ובפרט כשרוצה לנסוע לצדיקים אמתיים שבזה תלוי הכל, אז בוודאי מתגברים המניעות ביותר. אבל יש בחי' נקודת האמת שבין הצדיקים, שכשרוצים להתקרב אליו שבזה תלוי הכל אז מתפשטים ומשתטחים המניעות מאד מאד מכל הצדדים, ומזה בעצמו יוכל להבין מעלת הנחשק כנ"ל, וע"כ צריך להתגבר שיהיה לו רצון וחשק חזק מאד כפי מעלת הנחשק הזה, ועי"ז יזכה לשבר המניעות ולהגיע אליו. כי זה כלל שאין שום מניעה בעולם

שלא יוכל האדם לשברה, רק צריך שיהיה החשק והרצון חזק מאד כפי מעלת הנחשק כנ"ל וכשיהיה לו חשק חזק כפי מעלת הנחשק כנ"ל בוודאי יזכה לגמור כל מה שירצה לעשות בעולם איזה דבר שבקדושה שיהיה:

ליקו"מ סי' קפה – ע"י היגיעות והטירחות ושכירת מניעות שיש להאדם בתחילת ההתקרבות, כגון שיש לו מניעות מאביו וחותנו ואשתו וכיוצא בהם שארי מניעות, והוא צריך להתייגע לטרוח ולהתחזק מאד לשברם עי"ז הוא עושה כלי לקבל בתוכה קדושה וטהרה אח"כ. וכל מי שיש לו יגיעות וטירחות יותר בתחלת התקרבותו יש לו כלי גדול ביותר לקבל בתוכה קדושה וטהרה להתקרב להשי"ת. ועי"ז זוכה ליראה ולהמשיך כל ההשפעות טובות וזוכה להשלים שמא קדישא, כי עיקר השלימות ע"י היראה:

ליקומ"ת סי' מו – המניעה הגדולה שבכל המניעות הוא מניעת המוח. היינו כשלבנו חלוק ואינו משים לבו ומוחו היטב להבין עד היכן מגיע הדבר שבקדושה שרוצה לעשות, כגון לנסוע להצדיק האמת ויש לו מניעות רבות, אם מוחו ולבו חזקים בהאמת שכל חיותו והשאררתו לאחר מותו תלוי רק בזה. לו ולדורותיו. בוודאי לא ימנעהו שום מונע, וכל המניעות לא יהיו נחשבים בעיניו לכלום כנגד זה רק עיקר המניעה הוא מניעת המוח, מה שאין מוחו חזק כ"כ לידע שרק זה כל השאררתו לנצח.

שיחות הר"ן סי' פ – בני אדם יש להם כח למנוע ולהסית את האדם לרחקו מעבודת ה' יתברך ומצדיקי אמת יותר מן היצה"ר, ע"כ מי שרוצה באמת להתקרב אל האמת צריך שיהיה לו התחזקות גדול כנגד הליצנים והמסיתים והמונעים ואל יתבייש מפני המלעיגים כלל:

ליקו"ה נט"י לסעודה ה"ו אות קו – מחמת שעיקר שלימות כל עבודת ה' וכל הדברים שבקדושה הוא הרצון הטוב. היינו הרצון וההשתוקקות אליו ית'. מזה נמשכין כלל המניעות שיש לכ"א לדבר שבקדושה. וכל מה שהדבר שבקדושה גדול ביותר יש לו מניעות

יותר, והכל רק בשביל זה, מחמת שעיקר הוא לזכות להארת הרצון שהוא עיקר התכלית. ע"כ מונעים אותו כ"כ כדי שיהיה לו רצון חזק יותר שעי"ז יזכה להדבר שבקדושה בשלימות ולקבלו כראוי ברצון טוב ובהשתוקקות נפלא שזה עיקר התכלית:

ליקו"ה הכשר כלים ה"ד אות ז – עיקר המניעות מלבוא אל הצדיק בחיים חיותו או לבוא על קברו הק', העיקר הוא מניעת המוח. וגם מה שיש שאינם מאמינים בעצמם שגם הם יכולים לקבל תיקון לפי עוצם ריבוי קילקולם בכל פעם בלי שיעור, אעפ"י שתולין הקלקלה בעצמן גם זה הוא בחי' מניעת המוח. שאינם מאמינים בגדולת חסדי ה' אשר לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם, ובגדולת הצדיקי אמת שיש להם כח לתקן הכל בכל פעם יהיה איך שיהיה. בפרט אחר הסתלקותם שעולים בכל פעם למדריגות עצומות כ"כ וממשיכים חסדים נפלאים חדשים בכל פעם עד אשר כל מי שחפץ לקבלם יכול לזכות על ידם ולהתתקן, אף אם הוא כמו שהוא:

ליקו"ה הכשר כלים ה"ד אות לח – כל אחד כפי מה שזוכה לשבר מניעות בשביל להתקרב אל הקדושה כן הוא זוכה גם עכשיו לינק מאור הגנוז לצדיקים לעתיד לבא:

אחרי כל הדברי אמת וצדק האלה. מי האיש חהפץ חיים, מי הבוחר בחיים נצחיים, מי החס על נפשו באמת, מי לה'. ישים אל לבו לחשוב על תכליתו הנצחי וישתדל בכל כחו להיות נמנה בין המקורבים להצדיק האמת, ולהתפלל אל השי"ת בכל השנה שיזכה להיות נכלל בתוך כלל הקיבוץ הק' המתקבצים יחד על ראש השנה לקבל תיקוני הצדיק האמת על כל השנה, ושלא ימנעוהו שום מונע ומעכב הן מניעת המוח הן מניעת הממון והן מניעת הכבוד המדומה וכו'. וכלל זה נקוט בידך שהצדיק האמת הוא בחי' "שבת" כמובא בזה"ק "אנת שבת דכולהי יומין" וכל המניעות שצריכין לשבר לקדושת השבת ושלא לחללו, כן ממש אלו המניעות צריכין לשבר בשביל לבוא על ראש השנה הק' והוא כל מיני מניעות התלוין בממון או בטירחא או מניעת הכבוד וכיוצא. מלבד פקוח נפש הדוחה שבת, וד"ל:

ובעזהי"ת כאשר נזכה לקיים זאת בפשיטות ובתמימות אז בוודאי נזכה להמשיך עלינו השפעת אור פני ה' ואור פני הצדיק האמת השוכן בתוכנו תמיד. ונזכה להכתב ולהחתם בספרו של אורי החכם קטנת צדיק צדיקים אמתיים לחיים טובים אמתיים ונצחיים. ויה"ר שנזכה בקרוב להתקבץ על מקום ציון הק' של רבינו זצ"ל זי"ע, ולחזות בנחמת ציון ובנין ירושלים אכי"ר:

על התורה ק"צ בליקוטי מוהר"ן מקשה בעל המחבר ספר ב"אבי הנחל" כמה קושיות ומתרץ תרוץ קלוש, והנה מה שמפרש שמשא עווד לא היה מתנבא באספקלריה המאירה מנין לו הלא מסר הקדוש ברוך הוא תיכף את שמו המיוחד מה שלא מסר לאבות ומה שעומד על לשון חז"ל שמשא היה טירון לנבואה הפירוש טירון הוא ראשון לנבואה שעווד לא התנבא לפני כן אבל לא הפירוש שהיה קטן בנבואה ועווד רבינו בתורה לא עושה שום חילוק בין נבואה לנבואה ומה שפירש שישראל היה להם גם כן אספקלריה המאירה זה גם כן אי אפשר לומר הלא הקב"ה הזהיר אותם לבל יהרסו לעלות אל ההר משמע שלא באו עוד למדרגת יהושע שהמתין ליד ההר ועווד בגמ' סנהדרין שיש ל"ו צדיקים שיש להם אספקלריה המאירה אלא החילוק בנבואת משה לשאר נביאים שמשא מתי שרוצה יכול לדבר עם הקב"ה מה שאין בנביאים אחרים וגם שמתרץ שלאדם הראשון אמר הקב"ה הן ולא זו אי אפשר להעלות על הדעת כי ביום אכלך ממנו זה העונש אם יאכל כמו שכתוב והאיש אשר יעשה מות יומת ואיך אפשר לפרש שכן יעשה ח"ו אלא המסתכל בעין אמת בתורה הזאת רואה שהכל מתוקן ומתורץ מתוך התורה בעצמה רבינו מפרש כי בחירתו של משה היתה צריך לכוון דעתו לדעת הקב"ה א"כ נעבור על כל הקושיות: א) אדם הראשון הקב"ה צוה לו לא לאכול מעץ הדעת והוא הוסיף על דיבור ה' שאמר לחוה שלא תגע בו ובזה לא כוון לדעת הקב"ה במה שהוסיף ובזה הנחש התגרה בחוה כשם שאין מיתה בנגיעה וכו' וכשאכלה אנסה לאדם הראשון שיאכל ואעפ"י שאכל מתוך אונס מגיע לו עונש כי מי שהקב"ה בעצמו אמר לו אין בזה אונס וגם על אונס מגיע לו עונש וגם אצל אברהם אבינו מצינו שנתנסה בעשרה נסיונות וכמה מהם אמר לו ה' בעצמו ואעפ"כ היו נסיונות א) לך מארצך אבל ה' לא אמר לו לאיזה ארץ ללכת ובזה היה צריך לכוון לדעת ה' לאיזה ארץ ללכת וכוון כהוגן וזה נסיון, המילה שהקב"ה ציווהו להכרית הערלה ולא צוהו על פריעה ואעפ"ה עשה גם פריעה וכוון לדעת ה' גם עשה

ביום לעיני כל ולא פיחד מפני לצים, נסיון לגרש את האמה שאמר לו ה' כל אשר תאמר שרה שמע בקולה שלא נתן להגר רק לחם וחמת מים וגרש אותה ואת בנה למדבר וכוון לדעת הקב"ה, ובעקידה הקב"ה לא אמר לו לשוחטו רק להעלותו והיה צריך לכוון לדעת ה' שסבר שצוהו לשוחטו וגם לא אמר לו בדיוק את המקום עד שבחר בעצמו בדיוק את המקום וגם במשה רבינו שהקב"ה אמר לו שילך לגאול את ישראל אעפ"י שבתחילה סירב אבל הסירוב לא היה ח"ו שלא רצה אלא משה טען עם הקב"ה שרצה שהגאולה שלמה תהיה על ידו ובזה הקב"ה קבל תפילתו שהוא יהיה הגאול האחרון שנשמת משה תהיה במשיח והוא יגאל את ישראל בשלמות ורק בהכאת הסלע טעה משה ורבינו מבאר טעותו בתורה כ עיי"ש וגם על זה נענש אעפ"י שטעה כי אין טענת אונס כשהקב"ה מדבר אתו וגם בנביא ערו שטעה שחשב שהזקן הוא נביא אמת כי יש אומרים שהיה זה שביאל בן גרשום בן משה רבינו וחשב שאומר לו בשם ה' ואעפ"כ נענש אפילו שהיה באונס כי לא כוון לדעת הקב"ה ושמע אל הנביא שהיה בשקר וגם יונה הנביא אומרים חז"ל שתבע כבוד הבן ולא תבע כבוד האב ונתן נפשו עבור ישראל ואעפ"כ בלע אותו דג ובזה מתורץ כל התורה שעיקר הבחירה הוא כמו משה שהוסיף יום אחד מדעתו ובאם לא היה מוסיף היה חורבן העולם שישראל לא היו יכולים לקבל את התורה מפני שהיו טמאים וזאת הבחירה של משה ושל כל אלה השומעים ישר מהקב"ה לכוון אל דעתו של הקב"ה.

בפ' בשלח כתוב ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים כי אמר אלקים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה וקשה מאד וכי הקב"ה ירא ח"ו ממלחמת פלשתים ועוד הקב"ה הסב את העם כדי שהמצרים ירדפו אחריהם ויבואו עליהם למלחמה וכידוע שאז היו המצרים עם הכי עז על כל האומות וכמו שעשה הקב"ה למצרים יכל לעשות לפלשתים, אלא מלחמת פלשתים לא היתה כמלחמת המצרים בחרב וחנית אלא מבואר בחז"ל שהפלשתים היו ליצים גדולים כמו שפרש"י ז"ל בפ' תולדות שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שויה וגם בגמ' עבודה זרה יט איתא אנשי

פלשתים מפני שליצנים היו שנאמר ויהי כטוב לבם ויאמרו קראו לשמשון וישחק לנו א"כ אפשר לפרש שהקב"ה לא רצה שיעברו דרך ארץ פלשתים היות והיה עוד לפני קבלת התורה לא יהיו יכולים לעמוד נגד ליצנותם שיתלוצצו מכל האותות והמופתים שראו במצרים ויצננו את העם מהאמונה וזה מלחמת האמונה הלכך ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים.

עמוד ק שורה 15

מדפיסים את הליקוטי עצות עברי טייטש שלו וכו' וכו'. היכן אנו בעולם. אולי הבעל דבר מתלבש באופנים שונים למנוע אותנו מדברים קדושים כאלו.

עמוד קיח שורה 1

יהודי זקן ועדיין ברסלבר. וכו' אבל אין מגיע לנו אושר זה.

עמוד קכז

ובעניני ממון יעשה עוד הרבה וכו'. מאוד פירושו 'מאוד' בעניני ממון נסבבים מאוד, וזה מברר את האמונה. ואת האמת והבטחון, והצדקה מאוד מאוד. וכו' אז האדם אדם.

עמוד קכח שורה 17

זכיתי להבין

עמוד קל שורה 21

גבוה מזה אין בנמצא, וכו'. אחר כך אמר אילו היה יודע שעל ידי התבודדות אפשר לפעול הכל אצל השם יתברך, אז לא היה מתענה, ולא היה משחית כל כך את גופו. וכו'.

איך שהרגלתי את עצמי במדה היקרה של התבודדות, כשהייתי לערך בן שש עשרה שנים, הכניס בי הקב"ה מעט רצון לעבדו, ואני עם התחלה הזו הלכתי משך זמן בעבודתו יתברך ויתעלה. אחר כך התחיל היצר הרע להתגרות, כמבואר בליקוטי הלכות, כשהי"ת רוצה לעשות למישהו טובה ורוצה לקרבו לעבודתו יתברך ויתעלה. נו, אז בהתחלה שולח לו רצון טוב לעבוד אותו יתברך בלב שלם, והולך לו בסדר כרצונו הטוב ושומרו שלא יתגרה בו, וכמו אב שרוצה לתרגל את בנו להתחיל ללכת, בתחילה מוליכו בידו, ואין עוזבו כלל וכלל, אחר כך מתחיל לעזבו מעט, אבל לא לגמרי. אחר כך כשהאב יודע בבירור שהוא כבר לא יפול, ואפילו אם יפול יודע הוא היטב שהוא יוכל לבדו להקים את עצמו. אחר כך כשהילד מתבגר, מתחיל אביו לשלחו לירידים (לשוק) שירויה עבורו ממון, ולמשל כששלח פעם אב את בנו ליריד והילד הצליח והרויח שם כמה רייניש (שם מטבע), ובדרך חזרה, התחבאו גנבים בדרך, ורצו לקחת ממנו את הממון, אבל הבן לא הניח את עצמו, והוא התקוטט עמם, ולא נתן להם את הכסף, כשהבן חזר הביתה, וסיפר לאביו את כל הסיפור, נו איך אתה מבין מן הסתם הוא רב עם הגזלנים, והוא בוודאי חזר מוכה ובגדיו גם מלוכלכים, מסואבים, ובכל זאת אביו בשביל כך אינו שונא, להיפך הוא אז אוהבו מאוד עבור כך,

וכעת הוא שולח אותו לכל הירידים ומנהל עמו את כל המסחרים הגדולים, והוא כבר אינו מפחד שמא הוא לא יצליח, כי הוא יודע היטב שהוא כבר שכל והוא יודע היטב שאיך שיהיה נעשה עמו, הוא לא יתייאש, והוא לא יוותר, והוא לא יניח את עצמו להירמות. ועתה אחי, כל הסיפור הזה עבר עלי, ואם אתה בר שכל תבין את הנמשל בעצמך, וזה הוא הפירוש נפשי חולת אהבתך, יודע אתה רבוננו של עולם מדוע נפשי חולה? בגלל שאני אוהבך. ודי למבין.

אחי היקר אם ארצה לכתוב לך מעט מהמעט מה שכבר עבר עלי, מאז שנכנסתי לעבודת ה' אין באפשרות כלל, רק מעט אכתוב לך, אבל יותר מאוחר כשכבר תתחיל לעבוד את השם יתברך והיצר הרע יתחיל להתגרות בך, אז אכתוב לך מעט, כדי שתדע איך שצריך להתחזק בעבודתו יתברך ויתעלה. וצריך להיות עקשן בעבודתו יתברך ויתעלה. היינו למשל קיבלתי על עצמי כמה הנהגות למשל לקום בחצות, וללמוד שיעורי תורה, ולמעט בדיבור אפילו של היתר, מכל שכן שקרים וליצנות וכו', ולאכול בקדושה וטהרה, כי זה העיקר, ועוד דברים טובים כדומה וכדומה, ועם התחלה הזו נהגתי יום, ולפעמים שבוע, ואחר כך נפלתי מזה, כי הרי רבינו הקדוש אומר שאם יחשב אדם את כל הנפילות שלו יראה שעיקר הנפילה שלו, נמשך מחמת שבהתחלה שלו לא נזהר להיזהר מיצר הרע - כחוט השערה, דהיינו למשל היצר משתדל לעבוד עליו, להפילו מהקבלות שקיבל ומההנהגות במעט, שזה המעט אינו חטא כלל, אחר כך הוא מפילו בעצבות ובמרה שחורה, ובכך מביאו לעבירות הגדולות ביותר רחמנא ליצלן, אבל לא צריך להיות כך, כי בתחילה צריך להשגיח להיזהר אפילו מדבר קטן, כי צריך להבין שהיצר מסיתני שאכפוף את עצמי במשהו מהמדות (הטובות), אפילו שאין בזה שום חטא, צריך לדעת שכוונתו להחטיא אותי בעבירות גדולות, ובזה הוא רק מתחיל. אבל אף על פי כן אפילו אם לא חישבו טוב זאת הענין, ונפלו מעט, אז הוא עיקר ההתחזקות. אז צריך להיות בקי בתכסיסי המלחמה, והעיקר צריך לרצות להיות בשמחה, ולהשגיח לא ליפול יותר, צריך לקיים בעצמו הכתוב 'אל תביט אחריך' ודי למבין. וכמו שראיתי בספר 'סור מרע ועשה טוב' מהרב הצדיק מזידיטשוב שפירש בשם הבעל שם טוב זצ"ל, "ולא תתורו אחרי לבבכם", היינו התורה מראה לנו דרך איך לעבוד אותו יתברך ויתעלה, והוא מפרש כך שלא תתמכרו ליסוג מהשם יתברך, כשיפגע בכם שום פגע, וגם כשהעניין הוא אחרי לבבכם, היינו כשהוא לא כרצון השם יתברך. ופירוש ולא תתורו לשון ואפילו גם כשזא

כשלא השגיהו ולא התחזקו, ונפלו שוב, אפילו כשנפלו מכל השבעים פנים שיש לתורה רחמנא ליצלן. אפילו אם נפלו לכל התאות רחמנא ליצלן, רחמנא ליצלן. אסור גם אז להתיימש יאוש אינו נמצא כלל, כמבואר בדברי רבינו כמה וכמה פעמים, וכו' וכו'.

עמוד קלד שורה 10

היינו למשל כשקיבלתי על עצמי כמה הנהגות ואחר כך נפלתי ממנו ואפילו כשלא השגחתי ונפלתי כל כך רחוק. אסור לי לומר כאשר כעת איני אתנהג באלו ההנהגות שהתחלתי לעשות חס ושלום, רק צריך באמת מרירות וגם 'מעט' לבכות מהלב לפני השם יתברך, ושוב שמחים והאדם הוא שוב אותו אדם כמקודם. אחי היקר כבר דיברתי עמך מעט מ'התחזקות' אבל זה אינו כטפה מן הים כמה שצריך לדעת להתחזק. כעת אספר לך איך שהרגלתי את עצמי במדה של התבודדות, אז בעת כשרק התחלתי ללכת בעקבות הבורא, והיצר הרע התחיל להתגרות בי ולא היה לי לפני אף אחד לשפוך את לבי המר, נפל לי בדעתי לרדת למרתף ושם אשפוך את לבי בתפלה לפני השם יתברך, אז לא ידעתי מהעצות של רבינו, זה נפל לי בדעתי מעצמי. וכך עשיתי כמה פעמים. ושום אדם לא ידע מזה, לא הייתי הולך לשם כל יום ויום, רק בעת שנפלתי מעבודתו יתברך ויתעלה, אחר כך נפל בדעתי שאלך כל יום ויום למרתף לשפוך את לבי בתפלה, כי המדה הזאת מאוד מצאה חן בעיניי, אחר כך ריחם עלי השם יתברך ושלה לי את ספרי רבינו הקדושים. אבל אף על פי כן היצר הרע לא התיימש מלפתות אותי להכעיס את השי"ת, אבל אני גם לא התיימשתי מלעבוד את השי"ת אף אם עבר עלי מה, וכמו שני אנשים הרבים ביניהם = מרביץ = אני מרביץ, ולסוף כל סוף מקווה אני להשי"ת שאזכה לעבדו כרצונו הטוב וכרצון רבינו הקדוש כמו שהבטיח לנו רבינו הקדוש כמה פעמים, וכמו שאמר אדמו"ר ר' נתן זצ"ל אפילו כשיהיה בעל עבירה הגרוע ביותר רחמנא ליצלן, העיקר כשמחזיק עצמו ברבינו, בוודאי יהיה יהודי כשר אמן.

ועתה אחי היקר אם רצונך להיות איש כשר תשתדל להתרגל בחדר של התבודדות אם תוכל שיהיה לך מקום מיוחד היכן לשפוך את לבך לפני השם יתברך אזי מה טוב ואם לא אפשר לשבת בבית המדרש ולהביט בספר. לשני ידמה שאתה מביט בספר ואתה יכול לדבר מה שאתה צריך לפני השי"ת וכמו שהייתי אני עושה לשעבר. אחי היקר אני יודע היטב שידמה "שאין לי בכל זאת דיבורים", ואני אראה לך שיש לך מסות של דיבור, ראשית הנך צריך הרבה לבקש להשם יתברך. בכל מיני פיוסים בכל מיני ריצויים,

שתזכה בכל לילה ולילה לקום חצות, אוי מה אומר לך אחי יקירי נדמה לי שיותר מזה אין טוב יותר, כמאמר רבינו הקדוש 'עיקר עבודת איש הישראלי לקום בחורף בעת שהעת קר מאוד, והלילות ארוכות לקום בכל לילה בחצות ולשפוך את נפשו לפני השם יתברך.

אחי היקר יודע אני היטב שכשתהיה לך זכות אצל השי"ת, ישלח לך השי"ת דיבורים קדושים בפה, שתוכל לרצותו בכמה מיני בקשות כמו שילד מבקש מאבא, אז אפילו אם רק תאמר 'רבונו של עולם אני מבקש ממך לעזור לי שאוכל להתגבר על היצר הרע, שאזכה למידה הזאת של "חצות". הרי זה כבר טוב מאד, זה גם כבר נקרא התבודדות. רק אני מקוה שהשי"ת ישלח לך דיבורים קדושים לתוך פיך. ותוכל לבקש ממנו בכמה מיני פיוסים עד שימלא את בקשותיך.

אחי היקר אעשה לך 'סדר היום' כפי קט שכלי, רק זאת שעל כל מידה מהסדר היום לבקש מהשם יתברך שיעזור לך לקיים, ומזה לבד כבר יהיה לך על מה להתבודד ואני אומר לך שגם אני אבקש לה' עבורך שתזכה לקיים את 'סדר היום'. ראשית כל דבר הוא לקום בחצות רק אני מבין שבתחילה יהיה לך מאוד קשה לקום בחצות, תראה על כל פנים להתעורר כמה שעות לפנות בוקר דהיינו בשעה ארבע או קודם, רק בתחבולות תעשה מלחמה, ראשונה תבקש מהשי"ת בפרט בשעה שתתפלל תפלת ערבית, תכוון בברכת השכיבנו וכו' 'והעמידנו מלכנו לחיים', תבקש אז לה' במחשבה ובשעת קריאת שמע על המטה גם תבקש להשי"ת, ותשתדל להוציא הדבר לפועל וכו' ודי למבין.

גם תשתדל לישון מוקדם, אבל שתדע שצריך עבור זה 'התחזקות', היינו אפילו אם יעבור משך זמן, ואתה לא תקום, שלא תתייאש, אתה תעשה את שלך, ותבקש מהשי"ת עד שירחם עליך. גם תדע שהשי"ת מחזיר את הנשמה לאדם באותו זמן שמבקשים לו, רק מה, רק שצריך להיות חזק בהתגברות של היצר, ותיכף כשמתעוררים ישר לקום ולא לדחותו ליותר מאוחר, ואם תהיה חזק ברצון ולא תתייאש יעזור לך ה' שברבות הימים תזכה לקום בכל לילה בחצות ממש. וסדר הלימודים תשתדל לעשותם בקביעות גדול, היינו כשהשי"ת יעזור לך ותקום לפנות בוקר תלמד פרק משניות קודם לימודך היינו לפני כל הלימודים.

אחי היקר אכתוב לך רק איזה לימודים שיהיו לך ובאיזה זמן תלמד כל לימוד. זה תבין כבר בעצמך, שהלימוד הראשון הוא משניות, ושלא תסתכל לזה שאנשים יצחקו ממך, גם תקבע זמן לימוד שולחן ערוך אורח חיים,

שתתחיל מההתחלה ותלמד עם 'המגן אברהם' ועם ה'טורי זהב', וכשלא תבין קטע ממגן אברהם או טורי זהב, תבקש מהשי"ת, כי התפלה עוזר לכל הדברים. גם תשתדל לעשות מכל לימוד שתלמד איזה תפלה ותתפלל על זה בהתבודדות, למשל כשתלמד היום את ההלכה שב'שלחן ערוך' הלכות השכמת הבוקר, אזי בהתבודדות תתפלל: רבוננו של עולם, אתה הודעת לנו ע"י צדיקך שרצונך הוא שנקום בעת חצות, ואבקשך בזכות משה רבינו עליו השלום שהוא היה הרבי הראשון שלנו, הרחמן הראשון, והמנהיג הראשון האמיתי, ובזכות רבי שמעון בר יוחאי שעל ידו הודעת לנו שאין שום דבר שאינו רמוז בתורה, ואם כן הרי מן הסתם 'קימת חצות' גם מרומז בתורה, לכן מבקש אני ממך בזכות התורה הקדושה ובזכות התנאים והאמוראים הקדושים, שעל ידם פירשת את הדין של קימת חצות, ובזכות כל הצדיקים והחסידים האמיתיים שבדורנו ושל שוכני עפר, שהם עוררו אותנו בספריהם הקדושים למידה זו של קימת חצות. הן אמת יודע אני בעצמי כי מה אני ומה חיי שאני אזכה למידה יקרה זו.

אבל בכל זאת ממך נסתי ועדיך שבתי, כי מאמין אני באמונה שלימה, מה שהודעת לי על ידי צדיקך האמיתיים, שרחמנותך הוא גדול בלי שיעור וערך, עד ששום נברא אינו יכול להשיג את רחמנותך, ואתה מקרב אפילו כזה חוטא ופושע כמו שאני, וכמו שאתה בעצמך ציוית לנו לקחת חלבנה עם הקטורת, ובזה רמזת לנו שכל תפלה שאין בה תפילה של פושע ישראל אינה תפלה, מזה אני למד שאפילו פושע ישראל מאוד חשוב בעיניך, וכמו שהודעת לנו על ידי הנביאים 'חָטָא = ישראל' אף על פי שחטא ישראל הוא, לכן גם אני בכלל, לכן אני מבקש ממך רבוננו של עולם תיקר נא נפשי בעיניך ותן לי נפשי בשאלתי וקימת חצות בבקשתי, רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, זכור נא מה שכתבת בתורתך "וחנותי את אשר אחון" ועל ידי חכמיך הקדושים הודעת לנו שפירושו של הכתוב 'אף על פי שאינו הגון ואינו כדאי', כי 'כן דרכיך להיטיב לרעים ולטובים'.

וכן רבוננו של עולם אתה אמת ותורתך הקדושה אמת וצדיקיך האמיתיים אמת, לכן רבוננו של עולם יש לי פתחון פה אליך אף על פי שאיני כדאי, הרי אני יהודי, ואולי על ידי עוונותי ופשעי יצאתי מכלל ישראל, לכן רבוננו של עולם זכור נא מה שעמך בית ישראל מהללים אותך בכל יום 'ברוך מרחם על הבריות' ואין אומרים ברוך מרחם על ישראל, לכן רבוננו של עולם הרי מכריותיך אני כן, כי לא נבראתי מעצמי ח"ו, רק אתה בראתני מאין ליש, לכן רבוננו של עולם אל תבזה את תפילותי ואל תשליכני מלפניך כמו

שהודעתנו על ידי דוד המלך עליו השלום, כי לא בזה ולא שיקץ ענות עני, מובן מזה "שאפילו כשיש לבזותו ויש לשקצו'. לכן, רבוננו של עולם אל יפול דברי ארצה לפניך ותזכני שאזכה לקום בכל לילה בחצות או לכל הפחות איזה שעות קודם אור היום ולעסוק בתורתך לשמה.

אחי היקר קצת הארכתי בדברי, רק הראיתי לך איך ^{צריך} שצריך להתבודד ואיך שהנך יכול לעשות תפלות בהתבודדות הן מהמשניות והן מהגמרא, והן משלחן ערוך ובפרט ובפרט....(חסר סיום המכתב וחבל על דאבדין).

עמוד קמ

לענף הטרי שמהעץ הזורח שמתחתיו רוצים לנוח כל הבריות שבעולם, ושכצילו נופשים כל העייפים, השם יתברך יעזור וישלח להעץ הטרי (טל) תְּחִיָּה ולגדלו בכל פעם גבוה יותר ויותר כארוז בלבנון אמן, ואמן.

מכתבך הארוך אלי קראתיו, ונתעוררתי ממנו מאוד, התביישתי מעצמי על שלא זכיתי לעמוד בנסיון, ולשבור מניעות ולדרוך פנימה למקור חיותנו לארץ הקדושה, אשר משה רבנו מסר נפשו לבוא שם עם כל ישראל. ארץ אשר הקב"ה הבטיחה לתת לאבותינו, ולהנחילם עבודה כל טוב בגשמיות ורוחניות, רנינו ז"ל אבל הרי לימדנו שהכל אפילו ברוחניות הכל לטובה, הרי גם באופן כזה מוכרחים להיות בשמחה, רק אליך יעקב כותב אני שזכית להשתחרר מהגלות מיד הסטרא אחרא, כי בפשיטות הנסיעה חזרה מחוץ לארץ לארץ ישראל זה בחינת גאולה, על כן אל תיישן גאולה זו, רק שתחזק על פי דרך רבינו ז"ל בפשטות ובתמימות כל יום לקיים שעה של התבודדות, וגם ללמוד בהתמדה, גם להתפלל בכוונה, לצעוק במקומות הקדושים על גלותינו ועל גלות האמת והאמונה, ועל התרחקות ישראל מאביהם שבשמים, ושתהיה בטוח שהשי"ת שומע תפלתך, והוא בוודאי ירחם, והוא יראה ויביט בעניינינו בגלותינו ויעלה ויבוא לפניו הטלטול שלך מה שכבר סבלת בשביל האמת הן בנסיעה לאומן והן בנסיעה לארץ ישראל. אבקשך יעקב שתשתדל לכתוב לבני הנמצא בוונה, שתכתוב לו איך טוב לך, ושיש לך כבר כמה לירות, ושכרת כבר דירה, לא יזיק אם גם תכתוב לו קצת בגומא, העיקר שיהיה לך חלק בזה ואולי תוכל לעשות לו טובה למשוך אותו מהמקום החשוך שהוא נפל שם, לא עלינו. אתה צריך לזכור שנסעת עמו יחדיו באותה הדרך לארץ ישראל, ולך שעזרך השי"ת, אתה צריך לכתוב לו שישליך את השטויות, שגם הוא יסע לארץ ישראל. כתוב לו מכתב מדבורי אמונה, וכמה שטוב לך, שאתה יושב ולומד, ועוד דיבורים יקרים, ומה שהשי"ת יזמין לך, ושתתפלל עליו תפלות חמות בכל קברי

הצדיקים לצעוק להשי"ת שירחם עלי ועליו, אני כל כך הרבה עבודה הנחתי, לקחתיו פעמיים לאומן, וסבלתי כל כך מניעות פרנסה וטלטולים ובלבולים כמו שאתה יודע מזה מעט, וכעת הניח עצמו ה'בעל דבר' על בני הראשון ואני מפחד שאחרי, חלילה לא יעשו בניי האחרים רחמנא ליצלן. תשתדל לומר ל'אלטער בנציון', שאני מבקש ממנו שיכתוב לי מכתב ארוך, כל דבר עיקרי איך שהולך לו. גם תכתוב לי הכל, והאם זה 'עסק' שאחשוב מנסיעה לארץ ישראל, כי כבר ראיתי שסבלתי כל כך מנסיעה לארץ ישראל ולא הועלתי בזה כלום, גם לייבל פראמפלער' שיכתוב לי מכתב באריכות. אני מוסר דרישת שלום לכל אנ"ש וכל ישראל, וגם תפרש בשלום עבורי לאבותינו הקדושים אשר בארץ ישראל המה, ואדירי כל חפצי במ.

עמוד קנד שורה 2

אהה אל תתיאשו.

שם שורה 6

אוי ואבוי אהה עוזר אבא, הצלינו אני מטביע אותי בעצמי, ועשה ברוב רחמך, והצל אותי משתחשוב שאני כטובל ושרץ בידו וכמו האומר "אחטא ואשוב" רק אתה ה' בחסדים שהצדיק האמת גילה גם אנחנו יכולים להיתקן.

שם שורה 22

כמו שידוע לכל אחד מהסבל מאחינו שברוסיה, שאין שום השוואה לצרתם, בפרט למצב שאנ"ש מצויים בו, ועל כולם ה"אנשי מעמד" שיש להם מסירות נפש למסור את עצמם כל ימיהם לעסוק בתורה ותפילה ב"קלויז" שלנו שבאומן ועל הציון הקדוש, כי הם רצו לקיים את התיקון שהגמרא מביאה "הושיבו ישיבה על קברו", וגם לקיים את צוואתו של רבינו שיעסקו בתורה ותפילה על ציונו הקדוש כדי להמשיך את קדושת נשמתו ודעתו לכל העולם כולו, וההסתרה התגברה בעוונותינו הרבים שהתנתקו מכל העולם והם נשארו במצב דחוק כל כך, רחמנא ליצלן, שאין ניתן כלל להיכתב, ובכן צריך כל יהודי, ובפרט אנ"ש להבין שעיקר הצדקה הוא למקורבי רבינו ז"ל, שכל אחד מאנ"ש ישלם כסדר מידי שבוע בשבוע חוק ולא יעבור, כמה שיוכל עבור אנשי מעמד שבאומן ובזה יהיה לו חלק בתיקון העולם שנעשה על ידי עבודתם בכל יום על ציונו הקדוש, וכמו שמאז ומתמיד שלחו "אנשי מעמד" שיעסקו עבורם בתיקוני בית המקדש, ובפרט על הוצאות הימים הטובים הבאים עלינו, צריך להשגיח לשלוח כסף עבור צרכי החג לחזקם ולסייעם בסיוע שיש בו ממש.

עמוד קס שורה 17

אהה אל תתיאשו יאוש אינו נמצא כלל.

עמוד קסא שורה 20

אהה! מה יהיה עמנו כשהמקורבים האמיתיים יסתלקו בעונותינו הרבים.

שם שורה 28

מה אתה רוצה להוביל בזה הרי כל גזירתך הם הרי תמיד רק עצות טובות לא חלילה נקמות כמ"ש אל נקמות ה' אל נקמות הופיע, על ידי נקמתך אתה מאיר באור חדש.

רבש"ע וכו' אהה מה עושים, מהיכן לוקחים דעת גשמי ורוחני לצעוק ולבקש על גודל הצרה הזאת, ולפרט את כל מה שעובר על כל אחד בפרטיות, אהה! אתה יודע הכל אבל רצונך הרי שנצעק את הכל בפנינו ובלבבינו וכו'. רבוננו של עולם אתה יודע את לבבינו כמה שפוך בדם, ואין לנו למי לשוב ולפנות, מעט ההתקרבות להצדיק עם כל כך מניעות ומחלוקות, גם את זה לקחת מעימנו מה נעשה לא ניתן דמי לך, אנו לא נחריש לך בתפילה כי כל זמן שהדעת והכח ישאר בנו, ואור הצדיק יקוד בנו, אנו נשאג כאריות שתחזיר את אור הצדיק.

שם וכו'

רבש"ע החזר את "ראש השנה" הקדוש שניסע לצדיק האמת, מה זה יזיק לך, וכי אין לך מזה נחת רוח הגדול ביותר? אנו עוורים, וחרשים, מכף רגל ועד ראש אין בנו מתום, איננו יודעים כלל מה לדבר, הנה ברגע זה אנו חושבים טוב ומתפוצץ בנו איזה אור ורגע אחר כך... וכו'.

זכור ה' מה היה לנו, ומה יהיה לנו, זכור שכבר לא תוכל לבוא אלינו בשום תלונה, בלי אור הצדיק אי אפשר להיות יהודי, איזה דין וחשבון יהיה לך אלינו החזר לנו עבודתך ונעבדך. רבוננו של עולם אף שבאמת הותרת לנו כמעט שריד וכו'.

עמוד קעא**תרגום שני העמודים נמצאים בעמוד קג.****עמוד קצו. המשך הדברים השייכים לעמוד קצג. המשך סעיף ה'**

בספר ליקוטי מוהר"ן הקדוש מובא תיקון למקרה לילה ח"ו, שיאמרו באותו היום את העשרה מזמורים המפורסמים, אם אפשר לטבול קודם במקוה ואחר כך לומר את העשרה מזמורי תהילים בוודאי שהוא טוב מאד, כי הדבר הראשון הוא "מקוה" רק אם האדם הוא אנוס, למשל חולה, או במקום שאין נמצא מקוה וכדומה, הרי שאמירת עשרה מזמורי התהילים

לבדם גם הוא תיקון גדול גם הבטיח ר' נתן תלמידו המובהק של רבינו ז"ל, שכל מי שיטבול במקוה בכל יום בשביל להתקרב להשי"ת, יזכה לתקן הכל מה שצריך לתקן בעולם הזה ויזכה לתשובה שלימה, לכל טוב, אמן. העשרה מזמורי התהילים ציוה הצדיק מוהר"ן להודיעם ולפרסמם לכל. אף על פי שהוא דבר קל לומר עשרה מזמורי תהילים אף על פי כן (מגודל חשיבותם) גם זה קשה וכבד לקיימם.

משום כן עושים אנו את המוטל עלינו להודיע ולפרסם את התיקון הגדול שעל ידי אמירת עשרה מזמורים הנזכרים, וכל אדם המחפש תיקון לנפשו צריך לציין לעצמו את אלו העשרה המזמורים ולאומרם.

טוב מאד היה אילו היו מנהיגים מנהג לאומרם בציבור על כל פנים בשבת בבוקר, כמו שכבר נהוג בהרבה מקומות הנוהגים כך = אחר התפילה אומרים בציבור את התיקון הכללי. וזכות דוד וזכות הצדיק שגילה את התיקון וזכות כל הצדיקים הקדושים שיגן עלינו מכל רע ושנזכה לראות בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

עמוד קעב

אבי בורא עולם אני בא אליך כעת, אני חושב שזו עצתי האחרונה, לספר לך שאין לי שום עצה כנגד עזות הגוף והיצר, אין לי כבר כח ומוח לסבול, איני יודע מה לעשות? הוא רוצה זה ההמן צר ואויב לעקור אותי לגמרי, ולגרשני מאמונתך ומהתורה, ומאמונת חכמים ראשונים ואחרונים, מקבלת האבות, מדרכי הפשיטות והתמימות, הוא רוצה פשוט להשמדני ולהרגני משני העולמות ממש כמו שכתוב "להשמיד להרוג ולאבד", אין לי שום עצה, ושום כח לעמוד כנגדו, וכמו שעשו כן אבותינו בכל דור ודור להקהל ולעמוד על נפשם ללחום מלחמת היצר, להסיר את העינים מלהביט על התאוות המדומות המעופשות, ועל הסרחונות המחופשות של הבעל דבר, המאשרני בתאותיו ומרתיחני לגמרי לרוץ אחריו.

אבי בורא עולם אתה יודע שהוא פלא גדול שאני יכול להוציא דברי אלי מפני החוצה, הבעל דבר הוא כל כך עמי כאחד, כל כך התחברתי אליו וכרתתי עמו ברית, עד שהוא מסתובב ומתפאר בבטנו, שאני כבר שלו אויבי יאמרו רע לי ואשר שכב לא יוסיף לקום, כי הוא רואה שעוברים ימים ושנים והוא פועל אצלי כל מבוקשותיו, והוא מרויח אצלי פי שנים, ואולי אלף פעמים יותר ממה שחשב להשיג.

רבנו של עולם רק רגעים בודדות ומעטות לעיתים רחוקות שאני זוכה לדבר כאלו דיבורים, ואף הם אינם מעומק הלב כלל וכלל, רק מעט שעל

שארית יצחק - תרגומים

ידי ההתקרבות לצדיק יוצאים ממנו אי אלו דיבורים, דיבורים כאלו שאני בעצמי איני מקשיב להם, אני מבטלם ומגרשם ממני החוצה ממחשבתי בעת התגברות צרכי ההיתר או לאיסור חס ושלום.

אבא, אני שואל ממך, מה עושים למי אדבר ועם מי אתייעץ אם לא עמך, אתה הרי הבורא ומנהיג כל העולמות והרצונות, אני כבר ראיתי שבעת שאתה רוצה לעזריני אתה מחזק את רצוני ומוחי, ונעשה לי אור בדרך אמת ואמונה ואני זוכה לעשות את הדבר שבקדושה מה שאני זוכה.

אבא איני יכול לסבול את עצמי כזה שקרן וכזבן, וכמו שכתוב "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני" רק מה אעשה וכי גם דיבורים אלה לא אומר, אף על פי שגם הם אינם אמיתיים הרי אני חלילה בוודאי שאלך לאבדון כמו שכתוב "על דבר אשר לא צעקה", גם מאיר לי עכשיו במוחי שעל זה מרומז (מה שאמרו רז"ל) אמת אמר אל יברא, ולבסוף ותשלך אמת ארצה שמדת האמת לא מסכימה שיעסקו בבריאת העולם, והתשובה לזה אומר רבונו של עולם, בכזה אמת איני צריך, ודווקא אז אוהב הקב"ה את השקרן, ואני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב, אז כשהבעל דבר מבלבל, אף אחד לא אוחז במדת האמת, ודווקא זה הוא התיקון שיספרו הכל לפניך.

רבונו של עולם אני מהלל אותך על שנתת דעת להבין כאלו עצות עמוקות הנובעים ממרום מי באר החכמה והתבונה, ממעייני הישועה כמו שכתוב מים עמוקים דברי פי איש נחל נובע מקור חכמה.

עמוד קעד

רבונו של עולם אני מבקש ממך אני מתעלף עליך הבט לצרתי ראה כמה שאני מושחת והנה בעיניך באמצע ההתבודדות אני יכול להכעיסך ולעשות היפך רצונך הן במחשבה הן בדיבור? מה יותר אני יכול לספר לך, אני כבר מפחד יותר לפרש בדיבורים כמה שאני רחוק ומקולקל, כמה שאין לי יראת שמים כמה שאיני מפחד... אהה מה עושים אתה הרי הרחמן האמיתי היכן רחמנותך, ועל מי יהיה לך רחמנות אם לא עלי וכשתקרביני לאמת ולאמונה שלך, יתקשר לנכון נקודה עליונה בנקודה התחתונה- גבוה ממך וגם נמוך כמוני איני רואה, אני מאמין שאני גרוע מכולם, שאדמיין בעצמי שאחר כל כך הרבה ידיעות, וכל כך הרבה דיבורים ועובדות, אחר עשר פעמים שנסעתי לאומן לימי ר"ה וכו'

... אחרי כל זאת כל כך למרוד כנגדך ועל פניך, איני יודע כבר מה לומר, אמור אתה! דבר אתה עבורי, טעון אתה עבורי, אתה הרי יכול לדון אותי לחף זכות, אתה עדיין משהה אותי כאן בעולם, ונותן לי כל הגשמיות, וגם

אתה מראה לי מרחוק, שטוב להיות יהודי להתגבר על כל התאוות, מבין אני מזה על פי הדעת והתבונה, את מה שלימדו אותי הצדיק האמת בכל דבריו בהתחזקותו אותנו שהם אמת שעדיין אתה ממתין עלי שאעשה תשובה, אהה.אהה.

רבנו של עולם ה' אדון הברואים, כאן הפסקתי ולא כתבתי שלשה ימים מעת לעת את התפילה הזו, ומה אומר לך מאז ועד היום, אף על פי שדיברתי מעט דברים בודדים לפניך אבל כמו שהצדיקים הולכים כל יום כמה מיילים ברום המעלות ומדריגות כך אני להיפך ממש גוחן אני כל פעם נמוך יותר בשאול תחתיות, מותר לך להאמין לי, שהייתי כבר מפסיק לגמרי לדבר ולטעון טענות, כשאני רואה שאיני יכול בשום אופן להינתק מהבהמיות = והעביות, מתאוותי המסריחות אפילו כניתוק שערה אחת, וכבר הייתי פוסק לזלזל עוד פעם בפי ולדבר שוב אותם הדיבורים כשאני ממש ככלב ששב אל קיאו, וטובל ושרץ בידו, ויודע רבנו ומכוון למרוד בו ולהכעיסו, ועל פניו ובמיד ולא בשוגג וברצון ולא באונס, וגרוע אני מן טיטוס ונבוכדנצר והמן ועמלק, ובלעם ובלק, יותר ויותר מזה עד אין

שיעור, כי אני מחריב ומקלקל ומהרס וסותר וקורע ומשחית ומכחיש ומבזה ומחשיך ומשפיל ועוקר ופוגם את כל דברי תורתך ואמונתך ודיבוריך ורצונך אשר הודעתנו לטובתי ומה אוחיל לה' עוד,

רק מה עושים? = אור הצדיק הנשרש בא מחדש בסיבוב שאין יאוש בעולם ופותח לי את הפה בעת שאני מסובב את עצמי ממך, בעת שאיני מחזיק בשום דרך תשובה ובשום התעוררות לדבר שבקדושה, ומכריחני לדבר כמה דיבורים אליך, ולהתאנח כמו אשר צדקה עושה וקרבת אלוקים יחפץ, ככה אני מתאנח וכאילו הייתי יהודי הגון שרק חושב בכבוד שמים.

ועיני רואות את שיברי הגדול, אני מבין הכל, ומדבר מהכל אבל טובע תמיד במצב זה כל פעם יותר ויותר, אמור לי רבנו של עולם האם היה לך פעם נברא משונה כזה? ברוך משנה הבריות! ברוך דיין האמת!! ברוך הגומל טוב למי ששומר מצוותיו ומרחיק ומשפיל למי שמורד נגדו, כמו שכתוב שומר ה' את כל אוהביו, ואת כל הרשעים ישמיד.

רבנו של עולם חושב אתה כבר שנפטרת ממני, אני אפציר אליך בדיבורים ואבכה... וכמו שכתוב ובכיתם באזני ה', אני פגע קשה, אני לא אניח לך כל זמן שכח הצדיק ידפוק בי ויעוררני, אני כביכול אקרע את קיפולי בגדיך אני אגמגם את כל מה שיבוא בפי, אני היה לי מסירות נפש בשביל להתקרב אל רצון השי"ת באמת ואני לימדתי ברבים וגם הרבה אנשים היו להם הרהורי

שארית יצחק - תרגומים

יב

תשובה, = והרי אין שום רצון טוב שנאבד, אתה חושב (היינו מדת הדין) שאני אתן לך לרמותינו, וכמו שכתוב משגיא לגוים ויאבדם, וכי בגלל שנסגרה הדרך לבוא לאומן ולקחת מאיתנו את החשק ואת הכח מלנסוע לצדיק, יפסיקו כבר לצעוק, = כל זמן שהרושם (הטוב) ישאר, נצעק ללא הפסקה, ונתבע יראת שמים, כל זמן שתשאיר את הנשמה בנו, לא תיפטר מאיתנו, יש לנו בעל כח גדול הצדיק האמת, נחל נובע מקור חכמה, איך שהבעל דבר נותן לנו מכה, נכסה אותה לגמרי בכוחו הגדול של הצדיק האמת, עור בעד עור, יש לך רק אפשרות ודרך אחת, והוא לקרבינו באורות, ובאמת, רק אז ניתן דמי לך ואז נהללך סלה, כי רחמת על רשעים ומלאת רצון והבטחת הצדיק האמת, כל הנשמה תהלל י-ה הללוי-ה ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

אגודת "משך הנחל"

מרכז להפצת והדפסת ספרי רבינו

רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זצ"ל

רבינו רבי נחמן מברסלב זצ"ל חי ופעל לפני למעלה ממאתיים שנה (תקל"ב - תקע"א) יסד שיטת חסידות מופלאה, המושתתת על אמונה ובטחון באלוקים. תפילה, תקווה, ניקיון כפים, ובעיקר לשמוח בשמחת יהדותנו, לשמוח בנקודות הטובות שעדיין נמצאים בנו, מתוך שאיפה ורצון להשתפר ולזכות לקרבת אלוקים תמידית.

רבינו חיבר ספרי חסידות נעלים, מלאים מדע וחכמה אלוקית, הבנויים על תורה שבכתב ושבעל פה, על פי דברי חכמינו ז"ל ועל תורת הח"ן והקבלה, הפשיטם וכתבם בשפה ברורה כדי שכל יהודי, באשר הוא שם, יהיה לו קשר למושגים הללו ויתענג על החכמה האלוקית.

תורתו ודרכו המיוחדת של רבינו, כמו שהיו ימים טובים בשעתם, כך יפים הם לדורות עולם. מעיינו הטהור של רבינו רבי נחמן, המכונה נחל נובע מ'קור ח'כמה על פי נוטריקון של שמו הקדוש, נמשך זה מאות בשנים ומרווה במימיו הזכים נפשות רבות מישראל. דיבוריו הקדושים, תורותיו העמוקות כמו סיפוריו, שיחותיו, אמרותיו, הדרכותיו ועצותיו הנפלאות עדיין לא נס ליחס, חיים המה ורעננים, מאירים כאספקלריא המאירה, טובים ומועילים לכל זמן ולכל מצב, לכל אשר בשם ישראל יכונה.

רבי נתן תלמידו הנאמן של רבינו, מיום עמדו על דעתו - על דעת רבו, הקריב את נפשו ואת כל חייו למען הדפסת הספרים הללו והפצתם, בידעו ברורות שבכך תלוי כל המשך דרכו ודעתו של רבו הגדול. הוא פעל ללא ליאות בתחום ההפצה עד ימיו האחרונים ממש. גם בצוואתו שאמר לפני תלמידיו ברגעיו האחרונים לחייו התעכב במיוחד בנושא זה, כאשר ביקש והתחנן לאנשיו היו חוקים בממון ובטרחא וברצון להפיץ את המעיינות חוצה. וזאת הייתה מורשתו לדורות.

אגודת "משך הנחל" שמה לה כמטרה להמשיך את מי הנחל הטהור הזה, המלאים סגולות מרפא לנפש ולגוף, לכל בית ישראל, לכל צמא ולכל מי שרק חפץ להרות נפשו בהם. להגישם לכל אחד ואחד בשפתו, בהרגשיו וצרכיו האישיים המיוחדים, ובכך לקיים הלכה למעשה את צוואתו של גאון עוזנו מורנו רבי נתן זצ"ל.

למעלה משלושים שנות קיומה, פעלה האגודה להדפיס ולהדיר את כל כתבי רבי נחמן, שיחותיו, סיפוריו ותורותיו וכו', להתאימם לבני דורנו, הן בסגנון, הן בצורה ובעיצוב, תוך ניצול הטכניקות החדשות ביותר, וכמובן בצמידות עקבית למקור הטהור.

אלפים רבים מישראל שתנו ונהנו, רבים שבו על ידם לאלוקים, ולא גומרים את ההלל, ותודתם ל"משך הנחל" אשר בעטיה זכו לכל הטוב הזה. יעידו על כך עשרות קלסרים הממלאים את מדפיה ומגירותיה של "משך הנחל", בהם מכתבי תודה והוקרה ובקשות לעוד ועוד ספרים.

כאמונה על עקרונותיה להפיץ את הספרים בהתאם לדרישה וביקוש - משתדלת האגודה ומתאמצת לספק את כל הנדרש במקומות מרכזיים, וזאת ללא כל תמורה,

חינם אין כסף

לפנינו תמצית פעולות האגודה לקרוב לבבות לספרות הנפלאה הזאת

במשך השנים הוציאה האגודה לאור את כל ספריו הרבים של רבינו ותלמידיו - כשישים במספר - ההדירה אותם והדפיסה אותם ברוב פאר בהוצאות שונות ומגוונות, כאשר בשיאה ניצבים הספר הגדול "ליקוטי מוהר"ן" של רבינו

משך הנחל

ושבעה עשר כרכי "הליקוטי הלכות" של רבי נתן, שנדפסו מחדש כשהיא מביאה את הספרים לשיא ההידור בניקוח מלא עם פיסוק ותרגום האידיש הנדרש, באותיות מאירות עיניים, בתוספת מפתחות ומראי מקומות נחוצים, כרוכים בכריכות מהודרות, בעיצוב אמנותי שובה כל לב.

• כמו כן שקדה האגודה על הוצאת ספרים חדשים; למעלה מעשרים וחמש חיבורים שלא שזפתם עין הדפוס קודם לכן, נדפסו על ידה במשך שנות קיומה.

• האגודה עוסקת בהידור ורענון הספרים, כולל, הגהה מדוקדקת, עריכות מחודשות במקום הצורך, מפתחות, מראי מקומות, ועשתה להם ידיים ורגלים, ציצים ופרחים אשר הם לעונג לכל הקורא בהם.

• כן תורגמו הספרים לשפות רבות: מאידיש ללשון הקודש, וממנה לאנגלית, רוסית, צרפתית, ופרסית.

• בתי ממכר מרכזיים מכובדים לספרי "משך הנחל" הוקמו בארץ ישראל לפי צורך ודרישת הציבור, שמרכזם בירושלים, מהם יוצאת תורה ואורה לכל בית ישראל. ומשמשים אף כמקומות עיון בכתבי רבי נחמן ומשנתו.

• ספרי "משך הנחל" מופצים ומפוזרים בכל רחבי ארץ ותבל, רבים מהם מחולקים חינם אין כסף למקומות ריכוז של יהודים, כבתי כנסיות, תלמודי תורה, בתי מדרשות וישיבות, ספריות, מחנות צבא ובתי סוהר, כאשר הקו המנחה אותה היא, להרוות צימאון המקבלים ולהעניקם ביד רחבה, כפי הדרוש, במקומות הנצרכים לכך. זאת ועוד, "משך הנחל" עוסקת זה למעלה מעשור בהקמת מרכז רוחני בשכונת רמות המעטירה, ובנתה בית כנסת רחב מימדים המתנשא למספר קומות רב, בו יהיו מרוכזים בס"ד מגוון של מוסדות תורה וחינוך, כמו בית מדרש, ישיבה, כולל אברכים ועוד חזון למועד,

כאשר תקוותנו היא שבעזר השי"ת יהיה לתל תלפיות, שכל פיות הרוצים להרוות צימאונם בתורה ודעת אלוקים, ימצאו את מקומם שם. ותהא יתד ופינה להאיר אור רבינו לכל העולם כולו.

נוסף לכל האמור עוסקת אגודת "משך הנחל", כחלק בלתי נפרד מפעולותיה, בפעילות שבעל-פה באמירת שיעורים על ידי מורים מעולים, המשמיעים במסירות דעת רבינו ברמה, כאשר האגודה תומכת בהם במסירת נפש וידי ה' הטובה עליה.

כל המבצר הגדול הזה מוטל על כתפיהם של אנשים בודדים, אשר אכן נושאים זאת ברמה ובתוקה, אולם המעמסה כבדה במאד עליהם, וחלילה שלא יכרעו תחת הנטל, ובנפשנו הרבר, בנפש כל איש שתורת ה' ודבר רבינו יקר בעיניו, והיא בראש שאיפותיו. התגשמות המשך משאביה הבלתי גדלים של "משך הנחל" תלויה בכל אחד ואחד מאתנו: הבה אחים נקבל על עצמנו לתת יד, לב, כים וכתף, וכבשקתם הגדולה של זקני החסידים עוד מדור עבר שקראו בקול

"כל מי שעניין רבינו יקר לו חובה קדושה עליו לסייע להם בכל כוחו בתרומה חודשית קבועה, וצדקתו תעמוד לעד".

למען ה', למען הפצת דרכינו בעולם שהוא הרמת קרן התורה והיהדות להגדיל תורה ולהאדירה, אמן.

לפרטים: אגודת "משך הנחל"

מאה שערים 110 י.ס. ת.ד. 5719, מיקוד 91056

טל. 02-6273120, פקס. 02-6262579

חשבון בנק הדואר 4376217

קריאה נרגשת

18/08/2018

קול קורא מהר ה' אל אחינו אנשי שלומינו
האהובים בכל מקומות פזוריהם הי"ן

בזאת פונים אנו בקריאה נרגשת למען "אגודת משך הנחל" אשר מזה שנים עוסקת במסירות נפש בהפצת והדפסת ספרי רבינו ותלמידיו זיע"א, האגודה הקדושה הזאת שולחת ספרים חינם אין כסף לכל קצוות תבל לכל בית עקד ספרים, בית מדרש וישוב, הכל בהשקט ובהצנע, ואין לתאר ולשער את ההתעוררות הגדולה שגרמו כבר במקומות מרוחקים ומנוכרים מתורה ומצוות.

עוד הטו ידם ובמשך כמה שנים הוציאו לאור את כל ספרי רבינו ותלמידיו הק' זיע"א בפאר ויופי שלא היו דוגמתם, ניקדו ופיתחו מפתחות ועשו ציונים לתורת רבינו"ל בדרך נפלאה, ליותר משבעים ספרים ישנים וחדשים המאירים עינים, ביופי והדר אשר לא היה כבושם הזה. וכעת ממש עוסקים בהדפסתם מחדש של כל הכרכים הקדושים ה"ה ליקוטי הלכות מנוקד ומפוסק עם מראי מקומות ועוד מעלות רבות אשר יחדיו יהיו שבעה עשר כרכים גדולים. ועוד כמה וכמה חיבורים חדשים חשובים ונצרכים מאוד כדרכם בקודש.

אין די באר גודל חלקם בהחדרת אור רבינו"ל בעולם. הללו חוללו גדולות ונצורות ממש כידוע על ידי החנויות המיוחדות למכירת ספרי רבינו שפתחו בירושלים ובשאר מקומות, ועוד ידם נטויה בעזה"י לההדיר שאר ספרי רבינו כדרכם, וכבר מוכנים אצלם כמה וכמה ספרים חדשים לדפוס ואין לאל ידם, וכפי הידוע עיקר המשכת אור רבינו"ל הוא ע"י ספריו הקדושים שהשאיר אחריו, ומאז ומקדם רוב רובם של הנפשות נתקרכו לדרך הקודש ע"י הספרים הקדושים, ובוודאי אם קמה האגודה להמציא את הספרים לכל – מי יתנה תוקף קדושת הענין!

העובדות מעידות: המון המכתבים הנמצאים תחת ידם, החל מבני הישיבות הק' דרך בתי-סוהר, בתי ספר, וכלה בבתי-כנסיות ובתי מדרשות, כל אלה יעידון ויגידון שבזכות הספרים התעוררו הללו לעבודת השי"ת באמת, והללו להנחת תפלין, שמירת שבת, קדושה וטהרה, ללימוד התורה, תפלה והתבודדות, ועוד ועוד. הלא אדמו"ר מוהרנ"ת זיע"א לפני הסתלקות וציוה עלינו.

שהעסק שלנו יהיה בהדפסה והפצה ושנתחזק בזה בממון ברצון ובטרחא.

ואם זכינו בחסדי השי"ת שכמה אברכים מאנ"ש נרתמו לענין זה במסירות, הבא נא אנו ונאמץ ידיהם בממון שהמחסור בו בעוכריהם, מאות מאות אלפי דולרים כבר הוציאו בפעולותיהם הקדושות ואל לנו לעמוד מנגד ח"ו. עלינו מוטל החובה לצאת לקראתם לאמצם ולעודדם!

ובזמן שכל העולם כולו מוצף ברעל, בחומר קריאה משחית נפש וגוף עת לעשות לה'! שכן דף אחד מספרי רבינו יוכל להיות תיקון לכל ה"טרף והפסול" – כדברי מוהרנ"ת בצוואתו. אך מי יביא את הדפים הקדושים לעם, מי ימציא ליהודים נדחים את הספרים הקדושים – הלוא "אגודת משך הנחל" עושה זאת, ומה גדולה זכותה!

הן כל המשכת ענינו של רבינו ז"ל ואורו בעולם אינו אלא על-ידי ספריו הקדושים, ועם רבינו זיע"א נועד לתקן את העולם, יש להביא את ספריו ולהמציאם לכל איש ישראל באשר הוא שם. ואם "אגודת משך הנחל" עושה את התפקיד הנשגב הלזה שומה עלינו לחזקם בכל עוז ותעצומות.

בכן, כל אשר ענינו של רבנו יקר לו, כל היודע את חשיבות ספריו הקדושים חובה קדושה עליו לבוא לעזרת ה' בגיבורים ולסייע להם בכל כחו בתרומה חודשית קבועה כדי שיוכלו להמשיך בפעולותיהם הברוכות וצדקתו תעמוד לעד כדברי מוהרנ"ת בליקוטי הלכות (הלכות ברכת השחר, הלכה ה' לו) עיין שם: ויהיה לו חלק וזכות לנצח בענין נשגב זה.

זכות רבינו הקדוש ותלמידיו הקדושים וזכות הרבים בוודאי יעמדו לו ולזרעו אחריו עד עולם.

הלוא כה דברי המצפים להרמת קרן רבינו זיע"א

לוי יצחק בנדר(זצ"ל) שמואל שפירא(זצ"ל) בנימין זאב חשיין(זצ"ל)

יחיאל מיכל דורפמן משה בורשטיין

צבי פסח פראנק יעקב מאיר שכטר יצחק שבתי הכהן אנגל

נחמן ישראל בורשטיין נחמן שלמה יצחק שפירא בר"ש שמואל משה קרמר

אליעזר ברלנד נתן ליברמנש נתן ד. שפירא

נחמן יארבלום חיים יהודה לייב פראנק אלעזר מרדכי קעניג

אפרים נחמן אנשין יצחק בריינ אנשין שמעון בר"ש שפירא

שמואל דוב בריינעס

סגולת כל הסגולות

לעשירות, ולשמירה, ולבריאות הגוף
והנפש, ולהנצל מכל מיני פגעים רעים, ומכל רעות
המתרגשות ובאות לעולם

18/08/2018תח

בדוק ומנוסה מכמה וכמה אנשים שראו בזה ניסים ומופתים
גדולים

להנציח שמך ושמות בני ביתך ויקירך בתוך ספרי
רבינו הקדוש ותלמידיו זצ"ל-

בפרט להדפיס אחד מספריו הקדושים

על כן למענכם ולמען בני ביתכם ויקירכם, הנציחו

תח

את עצמכם בספריו הקדושים חכות הצדיק יגן

עליכם בוודאי כהבסחתו שאמר מפורש

“ספריו הקדושים הם שמירה גדולה
לעשירות ולכל דבר”

ואמר והבטיח

“מהיכן שאני לוקח שם אני נותן”

*שם בגימטריא ספר (מקיים לב). בבחינת זה ספר תולדות אדם (בראשית). ובבחינת ה' יספור
בכתוב עמים זה יולד שם סלה (תהלים). בבחינת "שמי שנכתב בקדושה" (שבת). כי שמו יתברך
משותף בשמינו (ירושלמי).

בברכת הוערה
אגודת משך הנחל
026262579 פקס 02 6273120 טל

מאה שערים 110 סל

ירושלים 91056

הַהֶתְבוּדוֹת וְהַשִּׁיחָה בֵּינוּ
לְבֵין קוֹנֵי הוּא מֵעַלָּה
גְּדוּלָּה וְעֲלִיוָנָה מִן הַכֹּל.
הַזֶּהָר שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלֶיךָ
חֲלִילָה שׁוֹם יוֹם מִיָּמֵי חַיֶּיךָ
מִבְּלֵי לְלַמֵּד בָּהֶם "שֶׁלְחַן
עָרוּךְ" דִּינִים וְהַלְכוֹת.
אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מֵאֵתִי שֶׁלֹּא
תִּתְּנוּ לְהָעוֹלָם לְהַטְעוֹת
אֶתְכֶם כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה
מִטְעָה אוֹתְנוּ לְגַמְרֵי.

הנזותן צדקה להצדיק הזה שפושם עצמו
כעפר הוא מתברך מיד. כי הוא בחינת זריעה
על העפר, שמצמחת כפל בפלים, בבחינת:
זרעו לכם לצדקה

"צדקהך צדק לעולם ותורתך אמת" איזהו
צדקה קימת לעולם? כשנותנים צדקה
להדפסת ספרי צדיק האמת שהם תורת אמת
[ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר א].

אין שום צדקה נחשבת כמו הצדקה של
הדפוס להדפיס ספרים קדושים

[מדברי מוהרנ"ת זצ"ל]

כל צדקה וחסד שישראל עושים בעולם הזה,
שלום גדול ומליצי ישר בין ישראל לאביהם
שבשמים [ספר המדות].

גדולה צדקה, שמקרבת את הגאולה; ומצלת
מן המיתה; ומקבל פני השכינה; ונעשה
מלוא להקדוש ברוך הוא; ונתרומם מזלו;
ונעשה צדיק גמור. על ידי צדקה נעשה סור
מרע [ספר המדות]

בס"ד

מפנים אנו בזאת את תשומת ליבם
של אוהדינו היקרים בכל מקום שהם
כי ניתנת אפשרות להנציח
בספרי רבינו הקדוש ותלמידיו זי"ע,
ברכות לקרובים וידידים שיבדלו
לחיים טובים, וכן את שמותיהם
של קרובים ויקירים שהלכו לעולמם
אוצר החסמה
ת.ג.צ.ב.ה.

זכות רבינו ותלמידיו הקדושים יגן
על כל העוזרים, והמסייעים אמין!

לפרטים לפנות

ל- "אגודת משך הנחל"

ת.ד. 5719 טל/פקס. 6273120

בנק ברקליס דיסקונט:
סניף שבטי ישראל ירושלים מספר חשבון 675199
בנק הדואר:
מספר חשבון 4-376217

... הַיֵּשׁם יִתְבָּרֵךְ יְרַחֵם עַל
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל שִׁיפּוּצוֹ מֵעֵינֹתָיו
חוּצָה, כִּי בָהֶם תְּלוּיִם כָּל
הַיְשׁוּעוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וּבְכֵן הָיוּ חֲזָקִים בְּמִמּוֹן
וּבְטַרְחָה וּבְרָצוֹן לְהַדְפִּים
סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים וּשְׂעָקָר
פְּעוּלוֹתֵיכֶם יִהְיֶה לְהַדְפִּים
סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים שִׁיתְקִים
הַכָּתוּב 'יְפּוּצוֹ מֵעֵינֹתֶיךָ
חוּצָה'.

[לשון מוהרנ"ת זצ"ל].

ברכת ברכה והצלחה וכל טוב נחת מהילדים
בריאות ופרנסה יחול על
ר' יעקב ויוגית רוטנס הי"ו
והילדים חנה מיכל פסיה אביטל
משה מרדכי חיים הי"ו

לעילוי נשמת

ר' משה בן ר' יעקב ז"ל נלב"ע ט"ו תמוז
ר' חיים בן ר' זלמן ז"ל נלב"ע ל' תשרי
מרת פסה בת ר' זאב ז"ל נלב"ע ג' תשרי

ת.נ.צ.ב.ה

הונצח ע"י ר' יעקב רוטנס הי"ו
זכות רביה"ק יגן עליו וימליץ טוב בעדו לנצח
לראות בטוב ירושלים
אושר ועושר נחת ושלום אמן